

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 15.12.2021
COM(2021) 803 final

2021/0425 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas

{SEC(2021) 431 final} - {SWD(2021) 455 final} - {SWD(2021) 456 final} -
{SWD(2021) 457 final} - {SWD(2021) 458 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

1.1 Inledning

Europeiska unionen har fastställt ett ambitiöst mål om att bli den första klimatneutrala kontinenten senast 2050. För att uppnå detta har medlemsstaterna och Europaparlamentet i den europeiska klimatlagen enats om att minska utsläppen av växthusgaser med minst 55 % fram till 2030. För att uppnå dessa mål och samtidigt bidra till konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning behöver energisystemet en systemförändring: Vi måste minska användningen av fossila bränslen – inklusive fossil gas – och öka användningen av förnybara energikällor. Därför måste vi i dag utforma en ambitiös omställning av gassektorn till koldioxidsnåla och förnybara gaser.

Fossil gas utgör omkring 95 % av de gasformiga bränslen som i dag förbrukas i EU. Gasformiga bränslen står i dag för omkring 22 % av EU:s totala energiförbrukning (däribland cirka 20 % av EU:s elproduktion och 39 % av värmeproduktionen). Enligt de relevanta scenarier som används i konsekvensbedömningen för klimatmålsplanen skulle gasformiga bränslens andel av EU:s totala energiförbrukning 2050 uppgå till omkring 20 %. Gasformiga bränslen kommer att spela en viktig roll i energimixen fram till 2050, vilket kräver minskade koldioxidutsläpp i gassektorn genom en framåtblickande utformning av konkurrensutsatta marknader för gas med minskade koldioxidutsläpp. Trots deras ringa bidrag till EU:s nuvarande energimix skulle biogas, biometan, förnybar och koldioxidsnål vätgas samt syntetiskt metan (vilka samtliga utgör förnybara och koldioxidsnåla gaser) utgöra cirka två tredjedelar av de gasformiga bränslena i energimixen 2050, medan fossil gas förenad med avskiljning, lagring och användning av koldioxid skulle utgöra återstoden. Detta initiativ ingår också i 55 %-paketet. Det täcker utformningen av marknader för gas, inklusive vätgas. Det undanröjer befintliga rättsliga hinder och skapar förutsättningar för att detta ska ske på ett kostnadseffektivt sätt. Detta är en viktig del av övergången till ett integrerat energisystem som minimerar kostnaderna för omställningen till klimatneutralitet, särskilt för konsumenter, och skapar nya möjligheter för att de ska kunna sänka sina energikostnader och delta aktivt på marknaden.

Vätgas väntas främst användas i sektorer där elektrifiering inte är ett alternativ, inbegripet dagens energiintensiva industri (t.ex. raffinaderier, gödselmedel, ståltillverkning) och vissa tunga transportsektorer (sjöfart, luftfart, tunga fordon för långa avstånd). Det är nödvändigt att utveckla en särskild vätgasinfrastruktur för att frigöra den fulla potentialen hos denna energibärare för specifika slutanvändartillämpningar. Syftet med att främja förnybara och koldioxidsnåla gaser är att få minskade koldioxidutsläpp i dessa sektorer, öka elsystemets flexibilitet tack vare kraft-till-X-teknik, stärka försörjningstryggheten genom att minska beroendet av importerad naturgas och göra det möjligt att lagra (och producera) el. Detta gör det möjligt att koppla samman olika ekonomiska sektorer och sprida olika former av lagring och flexibilitet, såsom batterier och efterfrågefexibilitet. Likaledes kommer det att stödja egenproduktion och smart användning av decentraliserad energiförsörjning, vilket bidrar till större konsumentinflytande. Konsumenterna behöver också tydlig och lättillgänglig information, vilket underlättar ändrade energiförbrukningsmönster och övergången till förnybara och koldioxidsnåla lösningar, i likhet med vad som är möjligt på elmarknaden.

Samtidigt som man strävar efter en maximal andel förnybar vätgas från och med 2030 kan andra former av koldioxidsnåla gaser, särskilt koldioxidsnål vätgas, på kort och medellång sikt spela en roll, främst för att snabbt minska utsläppen från befintlig vätgasproduktion och

stödja en parallell och framtida ökad användning av förnybar vätgas. I linje med EU:s vätgasstrategi bör produktionen av förnybar vätgas i EU uppgå till 1 miljon ton 2024 och upp till 10 miljoner ton 2030. Därefter bör förnybar vätgas byggas ut i stor skala och ersätta koldioxidsnål vätgas.

En effektiv och hållbar utveckling av förnybara och koldioxidsnåla gaser samt av vätgasmarknaden kräver en anpassning av marknadsramarna. Detta beror på att förnybara och koldioxidsnåla gaser i dag stöter på rättsliga hinder för marknads- och nättillträde som innebär en komparativ nackdel jämfört med naturgas. För att en marknad för gas med minskade koldioxidutsläpp ska kunna inrättas och bidra till energiomställningen krävs dessutom betydligt högre andelar förnybara energikällor i ett integrerat energisystem med ett aktivt konsumentdeltagande på konkurrensutsatta marknader. Detta bör göra det möjligt för konsumenterna att dra nytta av överkomliga priser, god kvalitet på tjänsterna och ett ändamålsenligt urval av erbjudanden som återspeglar den tekniska utvecklingen.

Utbyggnaden av olika typer av förnybara och koldioxidsnåla gaser kommer sannolikt att växa fram parallellt och förväntas ske i olika takt i EU:

- En vätgasbaserad infrastruktur kommer successivt att komplettera nätet för naturgas.
- När det gäller gasinfrastrukturen kommer fossil gas successivt att ersättas av andra metankällor.

Dessutom påminner oss utvecklingen med stigande energipriser om att betydelsen av resiliens hos det europeiska energisystemet blir allt större i takt med att EU:s energisystem integrerar mer decentraliserad förnybar energi och att fossila bränslen gradvis fasas ut. Arrangemangen för försörjningstrygghet och riskberedskap inom gassektorn måste vara lämpade för omställningen till ren energi. I kommissionens meddelande *Ta itu med stigande energipriser: en verktygslåda för åtgärder och stöd*¹ framhålls samspelet mellan försörjningstrygghet, optimal användning av lagringskapacitet och volatila energipriser.

1.2 Förslagets syften

Detta initiativ syftar till att underlätta en ökad användning av förnybara och koldioxidsnåla gaser i energisystemet, möjliggöra en övergång från naturgas och göra det möjligt för dessa nya gaser att spela sin nödvändiga roll så att EU:s mål om klimatneutralitet 2050 uppnås.

I detta sammanhang tar initiativet itu med följande områden:

Låg grad av kunddelaktighet och kundskydd på kundmarknaden för grön gas. För att nya gaser ska kunna spela en fullständig roll i energiomställningen bör reglerna för kundmarknaden ge kunderna makt att göra förnybara och koldioxidsnåla val. Detta är för närvarande inte fallet. Dessutom finns det på EU-nivå ingen gemensam terminologi och inget gemensamt certifieringssystem för koldioxidsnåla bränslen och gaser. Vidare kännetecknas kundmarknaderna för gas av marknadskoncentration och låga nivåer av nya aktörer och innovation. Detta hindrar kunderna från att dra nytta av konkurrensen genom att göra koldioxidsnåla val.

För att kunna göra hållbara energival behöver kunderna tillräcklig information om sin energiförbrukning och energins ursprung samt effektiva verktyg för att kunna delta på marknaden. Vidare bör medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att skydda utsatta och energifattiga kunder. En marknad för gas med minskade koldioxidutsläpp bör inte utvecklas utan att sådana kunder kan dra nytta av den fullt ut.

¹ COM(2021) 660 final.

Infrastruktur och marknader för vätgas. Det nuvarande regelverket för gasformiga energibärare behandlar inte utbyggnaden av vätgas som en oberoende energibärare via särskilda vätgasnät. Det finns inga regler på EU-nivå om tariffbaserade investeringar i nät eller om ägande och drift av särskilda vätgasnät. Dessutom finns det inga harmoniserade regler för (ren) vätgaskvalitet. Följaktligen hindras utvecklingen av en kostnadseffektiv, gränsöverskridande vätgasinfrastruktur och en konkurrensutsatt vätgasmarknad, vilket är en förutsättning för ökad produktion och förbrukning av vätgas. Syftet med detta förslag är att åtgärda dessa brister. Det innefattar ett förslag till ett system för terminologi i fråga om och certifiering av koldioxidsnål vätgas och koldioxidsnåla bränslen.

Förnybara och koldioxidsnåla gaser i befintlig gasinfrastruktur och på befintliga gasmarknader samt energitrygghet. I dag har förnybara och koldioxidsnåla gaser en liten andel av EU:s energimix. Tillträde till grossistmarknaden för gas, dvs. virtuella handelspunkter, är en viktig förutsättning för att deras potential ska kunna utnyttjas. Att avskaffa kostnaderna för gränsöverskridande handel med dessa gaser och underlätta anslutningen av produktionsanläggningar kommer också att höja deras kommersiella värde. Skillnader i gaskvalitetsparametrar och i den mängd vätgas som blandas in i naturgassystemet kan påverka utformningen av gasinfrastruktur, slutanvändartillämpningar och gränsöverskridande driftskompatibilitet i systemen, vilket riskerar att fragmentera den inre marknaden. De nuvarande reglerna för gaskvalitet är dock inte anpassade till den framtida utvecklingen. När det gäller LNG skulle man genom att ta itu med återstående hinder för tillträde till LNG-terminaler kunna öppna för import av förnybara och koldioxidsnåla gaser från utlandet till stöd för en EU-marknad för gas med minskade koldioxidutsläpp. För att bevara och stärka resiliensen i omställningen krävs slutligen lämpliga arrangemang för försörjningstrygghet.

Nätplanering. Såsom anges i kommissionens strategi för integrering av energisystem är en samordnad planering och drift av hela EU:s energisystem, innefattande flera energibärare, infrastrukturer och förbrukningssektorer, en förutsättning för att uppnå klimatmålen för 2050. Nuvarande system och praxis för nätplanering är bristfälliga eftersom det finns skillnader mellan den EU-omfattande tioårsplanen för nätutveckling och de nationella nätutvecklingsplanerna. En bättre koppling mellan tioårsplanen för nätutveckling och de nationella nätutvecklingsplanerna skulle möjliggöra ett gränsöverskridande informationsutbyte om användningen av överföringssystem.

Försörjningstrygghet och lagring. Som reaktion på de betydande och EU-omfattande energiprisökningarna hösten 2021 uppmanade Europeiska rådet kommissionen att snabbt överväga åtgärder på medellång och lång sikt som ökar resiliensen i EU:s energisystem, inbegripet åtgärder som stärker försörjningstryggheten. För att bidra till ett snabbt svar på denna kris och potentiella nya kriser på unionsnivå innehåller detta förslag särskilda åtgärder för att förbättra samarbetet och resiliensen, särskilt för att säkerställa en mer ändamålsenlig och samordnad användning av lagringsarrangemang och operativa solidaritetsarrangemang. Åtgärderna är inriktade på att i god tid stärka resiliensen i EU:s energisystem mot framtida chocker. De inbegriper åtgärder i denna förordning och förordning (EU) 2017/1938 om tryggad gasförsörjning. För att uppnå ett enhetligt svar ingår åtgärderna för försörjningstrygghet i detta lagstiftningsförslag och föreslås inte som ett separat lagstiftningsförslag. Såsom anges i meddelandet om energipriser av den 13 oktober 2021 med titeln *Ta itu med stigande energipriser: en verktygslåda för åtgärder och stöd*, är en samordnad försörjningstrygghet över gränserna avgörande för resiliensen mot framtida chocker.

Enligt de föreslagna åtgärderna ska medlemsstaterna uttryckligen inbegripa lagring i sina riskbedömningar av försörjningstryggheten, på både nationell och regional nivå, innefattande

risker i samband med kontroll av den lagring som utförs av enheter från tredjeland. Medlemsstaterna bör överväga lagringsåtgärder genom regionalt samarbete när det gäller risker som inte har åtgärdats. I förslaget fastställs villkor som möjliggör införandet av en frivillig gemensam upphandling av strategiska gaslager, som ska användas i nödsituationer. Åtgärder införs också för att förbättra öppenheten avseende och tillträdet till lager, hantera cybersäkerhetsrisker i samband med gas och underlätta bilaterala solidaritetsarrangemang mellan medlemsstaterna i händelse av kris. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att ofördröjligen utarbeta solidaritetsarrangemang, så att hushållen även i en allvarlig kris får den gas de behöver.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Det föreslagna initiativet är starkt kopplat till och kompletterar de lagstiftningsförslag som lagts fram inom ramen för 55 %-paketet för att genomföra den europeiska gröna given, bland annat följande:

Det reviderade direktivet om förnybar energi, som är det viktigaste EU-instrumentet för att främja energi från förnybara energikällor. Det syftar till att påskynda användningen av förnybar energi, inklusive förnybara gaser, i energisystemet. Den ändring som föreslagits ökar målet för förnybara energikällor i EU:s energimix till 40 % och främjar användningen av förnybara bränslen, såsom förnybar vätgas inom industri och transport, med ytterligare mål. När det gäller detta initiativ definieras förnybar vätgas i det reviderade direktivet om förnybar energi som "förnybara drivmedel av icke-biologiskt ursprung" och "biomassabränslen" som uppnår en minskning av växthusgasutsläppen med 70 % jämfört med fossila bränslen och fastställs specifika delmål för förbrukningen av förnybar vätgas (50 % av den totala vätgasförbrukningen för energi- och bränsleråvaruändamål inom industrin senast 2030 och 2,6 % av den energi som levereras till transportsektorn).

Energieffektivitetsdirektivet och det relaterade direktivet om byggnaders energiprestanda, inklusive förslagen till ändring av dem, samverkar med detta initiativ eftersom de påverkar nivån och strukturen på efterfrågan på gas. Energieffektivitetsåtgärder kan mildra energifattigdomen och minska konsumenternas sårbarhet. Eftersom gasformiga bränslen för närvarande dominerar Europas värme- och kylförsörjning och kraftvärmeverk, förblir en effektiv användning av dem kärnan i energieffektivitetsåtgärderna. Gasdirektivet och gasförordningen är förenliga med principen om energieffektivitet först: en öppen och konkurrensutsatt EU-marknad med priser som återspeglar energibärarnas produktionskostnader, koldioxidkostnader och externa kostnader och fördelar skulle på ett effektivt sätt erbjuda förnybar och säker vätgas till de slutanvändare som värderar den högst.

TEN-E-förordningen, i dess lydelse enligt kommissionens förslag i december 2020, syftar till att bättre stödja moderniseringen av Europas gränsöverskridande energiinfrastruktur med tanke på den europeiska gröna given. Den inför vätgasinfrastruktur som en ny infrastrukturkategori för den europeiska nätutvecklingen. Detta initiativ kompletterar förslaget till TEN-E-förordning eftersom det inriktas på att anpassa de nationella planerna till kraven i den EU-omfattande tioårsplanen för nätutveckling.

Som det tillkännages i EU-strategin för att minska metanutsläppen kommer kommissionen att föreslå **lagstiftning för att minska metanutsläppen i energisektorn**. Initiativet syftar till att förbättra informationen om alla energirelaterade metanutsläpp. Föreliggande initiativ kompletterar det initiativet eftersom det syftar till att underlätta en ökad användning av förnybara och koldioxidsnåla gaser och möjliggöra en övergång från naturgas.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Utsläppshandelssystemet ökar priserna för att använda fossila bränslen i förhållande till förnybara och koldioxidsnåla gaser och främjar därmed efterfrågan på sådana gaser och investeringar i relaterad produktionsteknik. Kommissionen har föreslagit en skärpning av systemet, inbegripet skärpning och utvidgning för luftfart, sjöfart och vägtransporter samt byggnader. I detta system ingår alla anläggningar för vätgasproduktion, liksom elektrolysanläggningar med en produktionskapacitet som överstiger 25 ton/dygn. Innovationsfonden, som inrättades genom direktivet om EU:s utsläppshandelssystem för perioden 2021–2030, är ett av de finansieringsinstrument som stöder omställningen till ett klimatneutralt Europa senast 2050. Innovationsfonden, som inrättades genom direktivet om EU:s utsläppshandelssystem för perioden 2021–2030, är ett av de finansieringsinstrument som stöder omställningen till ett klimatneutralt Europa senast 2050.

Översynen av energiskattedirektivet eftersträvar att beskattningen av energiprodukter ska anpassas till EU:s energi- och klimatpolitik, att ren teknik ska främjas och att föråldrade undantag och lägre skattesatser som i nuläget uppmuntrar användning av fossila bränslen ska avskaffas. Enligt det reviderade direktivet ska de produkter som omfattas av direktivet grupperas och rangordnas efter sin miljöprestanda. Enligt detta fastställs en förmånlig minimiskattenivå på 0,15 euro/GJ (jämfört med 10,75 euro/GJ för fossila bränslen) för förnybara och koldioxidsnåla vätgasbränslen som används som motorbränslen. För förnybara och koldioxidsnåla vätgasbränslen som används för uppvärmning anges en förmånlig minimiskattenivå på 0,15 euro/GJ (jämfört med 0,6 euro/GJ för naturgas).

Den reviderade förordningen om infrastruktur för alternativa bränslen, som enligt kommissionens förslag i juli 2021 kommer att upphäva direktiv 2014/94/EU om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen, syftar till att ta itu med de ökande utsläppen från vägtransporter i syfte att stödja omställningen till en bilpark med nära nollutsläpp senast 2050. Enligt förordningen ska medlemsstaterna utöka sitt nät av laddnings- och tankningsinfrastruktur i linje med försäljningen av bilar med nollutsläpp och installera laddnings- och tankningspunkter med regelbundna avstånd på större motorvägar. Den reviderade förordningen om infrastruktur för alternativa bränslen kommer att kräva en tankningsstation (minst 2 ton/dygn, 700 bar) var 150:e km längs TEN-T-stomnätet och i varje urban knutpunkt senast 2030, vilket skulle resultera i omkring 700 tankningsstationer för vätgas (HRS) längs transportknutpunkter och 88 HRS i urbana knutpunkter.

Ändringen av förordningen om fastställande av normer för koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon syftar till att säkerställa en tydlig färdplan till transporter med nollutsläpp från och med 2025. I förordningen definieras i synnerhet fordon med nollutsläpp som batterielfordon, bränslecellsfordon och andra vätgasdrivna fordon, och fastställs ett mål om att nya fordonsparker senast 2030 i genomsnitt ska ha nollutsläpp.

Förslaget FuelEU Maritime syftar till att öka andelen hållbara koldioxidsnåla och koldioxidfria alternativa bränslen i den internationella sjöfartens bränslemix, däribland följande bränslen: flytande biobränslen, e-vätskor, gas med minskade koldioxidutsläpp (inklusive flytande biogas och e-gas), vätgas med minskade koldioxidutsläpp och vätgasbaserade bränslen med minskade koldioxidutsläpp (inklusive metan och ammoniak). Fokuset på bränslen och kraftteknik bör möjliggöra betydande och snabba utsläppsminskningar, med fullt utnyttjande av befintlig teknik och infrastruktur i kombination med incitament från andra åtgärder som kommer att föreslås. Det kommer också att underlätta fastställandet av färdplaner för minskade koldioxidutsläpp för hela sjöfartsklustret.

Möjligheterna enligt **Förslaget REFuel EU Aviation**, som syftar till att främja hållbara flygbränslens potential att minska luftfartens växthusgasavtryck, är ännu till stor del

outnyttjade. För att avsevärt minska sina utsläpp kommer luftfartssektorn att behöva minska sitt nuvarande beroende av fossila flygbränslen och i allt högre grad använda hållbara flygbränslen under de kommande åren. I förslaget anges att ”syntetiska flygbränslen” ska uppnå en minimiandel på 0,7 % av de flygbränslen som levereras till luftfartygsoperatörer, där ”syntetiska flygbränslen” är förnybara drivmedel av icke-biologiskt ursprung enligt definitionen i direktivet om förnybar energi.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Målen för detta initiativ kan inte uppnås på nationell nivå. De planerade åtgärderna i detta initiativ syftar till att främja de fyra mål som anges i artikel 194 i EUF-fördraget och samtidigt bidra till minskade koldioxidutsläpp i EU:s ekonomi. De planerade åtgärderna ska antas på grundval av artikel 194.2 samt artikel 114.1 i EUF-fördraget. På energiområdet har EU delad befogenhet i enlighet med artikel 4.2 i i EUF-fördraget.

Detta initiativ bygger också på en omfattande uppsättning rättsakter som har antagits och uppdaterats under de två senaste årtiondena. Med målet att skapa en inre energimarknad har EU antagit fyra på varandra följande lagstiftningspaket mellan 1996 och 2019, med det övergripande syftet att integrera marknader och avreglera nationella el- och gasmarknader. Dessa bestämmelser innefattar ett brett sortiment av aspekter, från marknadstillträde till öppenhet, konsumenträttigheter, ökad likviditet på gasmarknaderna och tillsynsmyndigheternas oberoende.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

I nuläget finns det inga regler på EU-nivå som reglerar särskilda vätgasnät eller vätgasmarknader och koldioxidsnål vätgas och koldioxidsnåla bränslen. Med tanke på de nuvarande insatserna på EU-nivå och nationell nivå för att främja användningen av förnybar vätgas som ersättning för fossila bränslen, skulle medlemsstaterna få incitament att anta regler på nationell nivå för särskild infrastruktur för transport av vätgas. Detta skapar en risk för ett splittrat regelverk i EU, vilket skulle kunna hämma integrationen av nationella vätgasnät och vätgasmarknader och därigenom förhindra eller avskräcka från gränsöverskridande handel med vätgas.

En harmonisering av reglerna för vätgasinфраstruktur i ett senare skede (dvs. efter det att nationell lagstiftning har införts) skulle leda till ökade administrativa bördor för medlemsstaterna, högre regleringskostnader och ökad osäkerhet för företag, särskilt när det gäller långsiktiga investeringar i vätgasproduktion och transportinfrastruktur för vätgas.

Inrättandet av ett regelverk på EU-nivå för särskilda vätgasnät och vätgasmarknader skulle främja integration och sammanlänkning av nationella vätgasmarknader och vätgasnät. EU-regler för planering, finansiering och drift av sådana särskilda vätgasnät skulle skapa långsiktig förutsägbarhet för potentiella investerare i denna typ av långsiktig infrastruktur, särskilt för gränsöverskridande sammanlänknings (som annars skulle kunna omfattas av olika och potentiellt skiljaktiga nationella lagar).

När det gäller biometan är det sannolikt att det, utan ett initiativ på EU-nivå, fortfarande kommer att finnas ett lapptäcke av regler 2030 när det gäller tillträde till grossistmarknader, anslutningsskyldigheter och samordningsåtgärder mellan systemansvariga för överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem. Utan en viss harmonisering på EU-nivå kommer producenter av förnybara och koldioxidsnåla gaser likaledes att drabbas

av mycket olika anslutnings- och injektionskostnader i EU, vilket kommer att leda till ojämlika konkurrensvillkor.

Utan ytterligare lagstiftning på EU-nivå skulle medlemsstaterna fortsätta att tillämpa olika gaskvalitetsstandarder och regler för vätgasinblandningsnivåer, med risk för gränsöverskridande flödesbegränsningar och marknadssegmentering. Standarder för gaskvalitet skulle även i fortsättningen främst fastställas utifrån kvalitetsparametrarna för naturgas, vilket skulle begränsa integreringen av förnybara gaser i nätet.

Alla dessa aspekter kommer sannolikt att hämma den gränsöverskridande handeln med förnybara och koldioxidsnåla gaser, vilket då skulle kunna kompenseras av ökad import av naturgas. Användningen av LNG-terminaler och import skulle kunna fortsätta att vara begränsad till naturgas, trots att det inte skulle krävas någon anpassning av LNG-terminaler om konkurrenskraftigt biometan eller syntetiskt metan från källor utanför EU fanns att tillgå.

Nationell nätplanering kommer endast att behöva utvecklas i medlemsstater där certifierade oberoende systemansvariga för överföring (ITO) och oberoende systemansvariga (ISO) är verksamma. Även om de flesta medlemsstater har en enda nationell utvecklingsplan för gas inom vilken gasoperatörerna samarbetar, finns det fortfarande ett begränsat sektorsövergripande samarbete.

En på EU-nivå samordnad krisberedskap för den befintliga gassektorn har visat sig vara effektivare än åtgärder endast på nationell nivå.

- **Proportionalitetsprincipen**

Initiativet överensstämmer med proportionalitetsprincipen. Det omfattas av artikel 194 i EUF-fördraget. De politiska åtgärderna står i proportion till de fastställda problemens omfattning och art och till uppnåendet av de fastställda målen.

Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det allmänna mål som eftersträvas, nämligen att på ett konkurrenskraftigt sätt och till lägsta ekonomiska kostnader underlätta minskade koldioxidutsläpp från gasformiga bränslen, samtidigt som energitryggheten säkerställs och konsumenterna sätts i centrum på energimarknaderna. De rekommenderade handlingsalternativen anses vara proportionerliga och bygger i möjligaste mån på befintliga strategier. Balansen mellan medlemsstaters och privata enheters skyldigheter och hänsyn till deras olika handlingsförmåga anses lämplig med tanke på att det är absolut nödvändigt att uppnå klimatneutralitet senast 2050.

- **Val av instrument**

Med utgångspunkt i den övergripande utvärderingen av det nuvarande regelverket för gasmarknaden har man valt ett direktiv om omarbetning av direktiv 2009/73/EG och en förordning om omarbetning av förordning (EG) nr 715/2009. En omarbetning av dessa befintliga rättsakter kommer att öka den rättsliga klarheten. En ändringsakt hade förmodligen varit otillräcklig för att hantera en bred uppsättning nya bestämmelser. Valet av instrument kräver därför en översyn av de bestämmelser som redan antagits och genomförts, som en naturlig utveckling av den nuvarande lagstiftningen och med tanke på dessa ändringar. Ytterligare rättsakter kommer att behöva ändras genom gasförordningen, t.ex. förordning (EU) 2017/1938 om en tryggad gasförsörjning, Acer-förordning (EU) 2019/942 och Remit-förordning (EU) nr 1227/2011.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ikraftträdandet av det tredje energipaketet har bidragit positivt till konkurrensen och resultaten på de inre energimarknaderna. Det nuvarande regelverket för gas är dock inriktat på fossilbaserad naturgas och beaktar inte fullt ut framväxten av alternativ till metangas (inklusive naturgas och biometan), såsom vätgas.

Det behövs en översyn av det nuvarande regelverket för gasmarknaden, vilket redan har tillkännagetts i Europeiska kommissionens meddelande om en vätgasstrategi för ett klimatneutralt Europa. Med tanke på EU-medlemsstaternas olika potential för att producera förnybar och koldioxidsnål vätgas skulle en lämplig marknadsram kunna göra det lättare för vätgas att spela en roll som energibärare och utgöra en drivkraft för integrering av energisystem.

På grundval av detta har fyra huvudsakliga faktorer identifierats inom problemområde I i konsekvensbedömningen: i) en utfasning av fossila bränslen kommer att leda till framväxten av en europeisk värdekedja för vätgas som bygger på en gränsöverskridande vätgasmarknad; ii) bristen på investeringar i vätgasinfrastruktur hindrar marknadsutvecklingen; iii) vätgasinfrastrukturen kommer sannolikt att utgöra ett naturligt monopol, vilket leder till icke-konkurrensutsatta marknadsstrukturer; iv) skiljaktiga regler för vätgaskvalitet kan hindra gränsöverskridande flöden och medföra ytterligare kostnader.

De befintliga gasreglerna, som är inriktade på fossilbaserad naturgas som främst importeras från länder utanför EU, hanterar inte särdragen hos decentraliserad produktion av förnybara och koldioxidsnåla gaser inom EU. De ökande volymerna av biometan och vätgas, men även LNG, påverkar dessutom gaskvaliteten och därmed utformningen av gasinfrastruktur och slutanvändarutrustning. I konsekvensbedömningen anges särskilt fem huvudfaktorer i samband med detta problemområde: i) ett begränsat marknads- och nättillträde för lokala producenter av biometan som är anslutna till distributionsnäten och skillnader i fråga om regler om anslutningsskyldighet, kostnader för nätanslutning för förnybara och koldioxidsnåla gaser och entry- och exittariffer inom EU hindrar upprättandet av en fullständigt integrerad, likvid och driftskompatibel inre gasmarknad i EU; ii) skillnader i gaskvalitet och vätgasinblandningsnivåer kan ha en negativ inverkan på gränsöverskridande flöden och slutanvändare, samtidigt som de nuvarande reglerna för gaskvalitet inte är anpassade till den framtida utvecklingen; iii) LNG-terminaler är utrustade för att främst ta emot naturgas, vilket begränsar tillträdet för nya gaser till LNG-terminaler; iv) långsiktiga leveransavtal för naturgas utan inslag av koldioxidminskning kan låsa in naturgas och hindra försörjningen med förnybara gaser fram mot 2050; v) de nuvarande arrangemangen för energitrygghet behandlar endast risker i samband med försörjningen med naturgas och inte förnybara och koldioxidsnåla gaser.

När det gäller nätplanering behöver samarbetet mellan systemansvariga för överföringssystem och tillsynsmyndigheter utvecklas ytterligare. Den ökande andelen intermittenta energikällor kräver att hela energisystemet integreras bättre och att infrastrukturen blir mer sammanlänkad, på grundval av en mer holistisk och inkluderande strategi. I konsekvensbedömningen beskrivs tre huvudfaktorer för detta problemområde: i) nätplaneringen varierar mellan medlemsstater och systemansvariga för överföringssystem, och el och gas planeras separat; ii) insyn saknas i den befintliga infrastrukturens potential för ändrad användning eller avveckling; iii) systemansvariga för distributionssystem ingår inte uttryckligen i den planering som görs av de

systemansvariga för överföringssystemen. Dessutom skulle en mer harmoniserad strategi för systemutveckling ytterligare öka kopplingarna mellan el- och gassystem, inklusive vätgas.

Utvärderingen visade att konkurrensen måste stärkas för att se till att alla fördelar med marknadsintegrationen kommer EU:s konsumenter till godo. Vidare saknar konsumenterna fortfarande de verktyg som krävs för att aktivt engagera sig på marknaden. Konsumentskyddsbestämmelserna i den analyserade lagstiftningen visar sig endast delvis vara ändamålsenliga. Särskilt skyddet för utsatta kunder varierar fortfarande mellan medlemsstaterna och energifattigdomen är alltså betydande i hela EU. I överensstämmelse med detta identifierades tre problemfaktorer i problemområde IV: i) outnyttjad konkurrenspotential på kundmarknaderna; ii) bristande kundinflytande när det gäller byte, prisjämförelseverktyg, faktureringsinformation, energigemenskaper och tillgång till data; iii) otillräckligt konsumentskydd, särskilt för utsatta och energifattiga personer.

- **Samråd med berörda parter**

I enlighet med riktlinjerna för bättre lagstiftning genomförde kommissionen ett omfattande och inkluderande samråd baserat på en samrådsstrategi som innefattade en rad metoder och verktyg. Syftet med denna strategi var att säkerställa att alla relevanta bevis beaktades, inbegripet uppgifter om kostnader, samhällseffekter och fördelar med initiativet. Flera samrådsverktyg användes: ett samråd om den inledande konsekvensbedömningen (färdplanen), ett offentligt samråd på nätet på grundval av ett frågeformulär, en presentation av kommissionen och återkoppling från berörda parter, inklusive forumet för tillsynsmyndigheter på gasområdet, diskussioner med medlemsstaterna, ledamöter av Europaparlamentet och nationella tillsynsmyndigheter samt diskussioner med berörda parter i en stor workshop med berörda parter.

Kommissionen fick in 263 svar under det öppna offentliga samrådet. I allmänhet bekräftade de svarande att de ser ett behov av att se över gasdirektivet och gasförordningen för att bidra till att uppnå målen om minskade koldioxidutsläpp. Dessutom förväntar sig över 60 % av de svarande att de tekniska och rättsliga förändringar som krävs för att skapa en gasmarknad med minskade koldioxidutsläpp har potential att skapa nya arbetstillfällen senast 2030.

När det gäller utvecklingen av vätgasinfrastruktur och vätgasmarknader stöder en majoritet av de svarande införandet av lagstiftning i ett tidigt skede för att främja en välfungerande och konkurrensutsatt vätgasmarknad och vätgasinfrastruktur. De svarande förespråkade en EU-rättslig ram som fastställer centrala regleringsprinciper och följer ett stegvist tillvägagångssätt. En stor majoritet stöder t.ex. tillträde för tredje part, regler för tillträde till vätgasrörledningar, importterminaler och lagring, och förespråkar att nätverksamheten ska vara åtskild. De flesta av de svarande anser att det är viktigt att tidigt definiera privata parter roll i utvecklingen av vätgasinfrastruktur. En stor majoritet av de svarande anser också att befintliga och framtida privata nät (tillfälligt) kan undantas från vissa lagstadgade krav, men att konvergens till ett enda regelverk måste säkerställas. Det stora flertalet av de svarande anser att rättigheter och tillståndskrav för ny vätgasinfrastruktur bör likna dem som gäller för metangasrörledningar i dag.

När det gäller främjandet av förnybara och koldioxidsnåla gasers tillträde till den befintliga gasmarknaden och gasinfrastrukturen är de berörda parterna överens om att det nuvarande regelverket behöver ses över för att bidra till att målen för minskade koldioxidutsläpp uppnås. En majoritet av de berörda parterna anser att det är viktigt att säkerställa ett fullständigt marknadstillträde för förnybara och koldioxidsnåla gaser och underlätta injektion av sådana gaser i gasnätet. Många av de svarande förespråkar en skyldighet för nätoperatörer att ansluta producenter av förnybar och koldioxidsnål gas och införa en reduktion av injektionsavgiften. En majoritet av de svarande stöder också en

förstärkning av transparensreglerna för LNG-terminaler. Det finns också ett starkt stöd för en harmoniserad tillämpning av gaskvalitetsstandarder i hela EU, för förstärkt gränsöverskridande samordning och ökad öppenhet. De svarande har skilda uppfattningar om vätgasinblandning, men majoriteten håller med om att den kan utgöra ett kostnadseffektivt och snabbt första steg, trots de höga tekniska kostnaderna, för att uppnå minskade koldioxidutsläpp i energisystemet. Få berörda parter stöder avskaffandet av gränsöverskridande tariffer inom EU. Majoriteten av de svarande anser att gasspecifika säkerhetsproblem och cybersäkerhetsåtgärder är viktiga.

När det gäller att integrera nätplaneringen stöder majoriteten av de berörda parterna en anpassning av tidsplanen för de nationella nätutvecklingsplanerna till tioårsplanen för nätutveckling och en enda gasplan oavsett vilken modell för åtskillnad som valts. En majoritet av de svarande uttrycker ett ännu starkare stöd för ett gemensamt el- och gasscenario. Ett stort antal berörda parter vill att vätgasprojekt ska ingå i nationella nätutvecklingsplaner. De flesta berörda parter är överens om den roll som systemansvariga för distributionssystem har när det gäller att tillhandahålla och utbyta information, och flera svarande stöder också att systemansvariga för distributionssystem tillhandahåller sin egen plan, inbegripet systemoptimering mellan olika sektorer. De svarande föredrar också en gemensam gas- och elplan framför gemensamma scenarier med separata planer. Flera berörda parter påpekar att en gemensam plan för metan och vätgas, med en separat elplan, skulle vara att föredra.

När det gäller kunddelaktighet och kundskydd på kundmarknaden för grön gas efterlyser de flesta berörda parter högre ambitioner i fråga om medborgar-/konsumentrelaterade bestämmelser genom att återspegla bestämmelserna på elmarknaden. Bestämmelser om energifattigdom bör också bidra till att säkerställa att konsumenterna inte betalar kostnaderna för att byta till alternativ baserade på ren gas. Företrädare för den privata sektorn stöder planerna på att fasa ut reglerade priser, medan vissa konsumentorganisationer skulle vilja behålla dem för att skydda energifattiga och utsatta konsumenter. Nästan hälften av alla svarande vill att bestämmelserna om jämförbarhet i fråga om erbjudanden och tillgång till uppgifter, öppenhet, smarta mätarsystem och byte ska skärpas. Ingen av de svarande ställer sig bakom en metod som baseras på annat än reglering.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Det föreslagna initiativet och den konsekvensbedömning som ligger till grund för det bygger på underlag som berörda parter lämnat i de omfattande samråd som genomförts i detta avseende, liksom litteraturgenomgång och modellering. Litteraturgenomgången innefattade resultaten av en serie aktuella studier om viktiga aspekter, såsom den roll som vätgas och gasinfrastruktur, gasmarknader och gasproduktion för minskade koldioxidutsläpp har, vilka genomfördes för konsekvensbedömningen eller som bidrog till dess tillämpningsområde, samt bedömningar som gjorts för andra relevanta kommissionsinitiativ. I analysen beaktades också slutsatser som antagits inom ramen för flera forum för berörda parter, framför allt det om gasreglering (Madridforumet) och det om elreglering (Florensforumet). Likaledes beaktades diskussioner med medlemsstaterna, ledamöter av Europaparlamentet, nationella tillsynsmyndigheter, Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) och andra intressenter.

- **Konsekvensbedömning**

I enlighet med riktlinjerna för bättre lagstiftning gjorde kommissionen en konsekvensbedömning för flera policyalternativ. Detta arbete stöddes av ett samråd inom kommissionen genom en avdelningsövergripande styrgrupp.

Konsekvensbedömningen presenterades för och diskuterades med nämnden för lagstiftningskontroll. Nämnden för lagstiftningskontroll avgav ett ”positivt yttrande med reservationer”. Reservationerna åtgärdades framför allt genom att i) integrera slutsatserna från utvärderingen i problembeskrivningen, ii) precisera initiativets roll som en del av den möjliggörande ram som 55 %-paketet utgör, iii) klargöra referensscenariot för policyalternativens effekter, iv) göra större åtskillnad mellan olika aktörer, särskilt mellan producenter och konsumenter av naturgas och vätgas, v) tillhandahålla en bedömning av hur initiativet kan få olika konsekvenser för små och medelstora företag jämfört med andra (större) företag, vi) bättre återspegla avvikande åsikter och minoritetsuppfattningar i hela rapporten, inbegripet i problemdefinitionen, utformningen av handlingsalternativen, effektanalysen och valet av det alternativ som föredras, vii) förbättra beskrivningen i rapporten och viii) fylla i tabellerna över kostnad och nytta i lämpligt format.

Under hela konsekvensbedömningsarbetet övervägdes en rad åtgärder på fyra problemområden för att behandla de identifierade problemen och orsakerna till dessa, i syfte att uppnå initiativets mål. Efter en bedömning av deras ändamålsenlighet, effektivitet, samstämmighet och proportionalitet har ett paket av rekommenderade alternativ ansetts vara bäst lämpat att bidra till de fastställda målen.

Problemområde I: Infrastruktur och marknader för vätgas

Inom problemområde I behandlas följande policyalternativ: att upphandla rättigheterna till drift av vätgasnät (alternativ 1); att införa centrala regleringsprinciper som inspireras av de principer som för närvarande gäller för naturgasmarknaden men som är anpassade till vätgasmarknadernas utvecklingsfas (alternativ 2); och att inrätta ett fullt utvecklat regelverk för vätgas (liknande det som för närvarande gäller för naturgassektorn) utan att det behövs en övergång till en mer mogen vätgasmarknad (alternativ 3). Det rekommenderade alternativet är att redan från början införa centrala regleringsprinciper och samtidigt klargöra det slutliga (framtida) regelverket. (Alternativ 2b ”Centrala regleringsprinciper med en vision”). Den största fördelen med detta alternativ är att det främjar marknadsintegration, skapar klarhet för investerare och undviker uppkomsten av icke-konkurrensutsatta marknadsstrukturer och kostnader för efterhandsjusteringar av regler när marknaden väl är mogen, men lämnar utrymme för flexibilitet att anpassa regleringen till den stegvisa uppbyggnaden av vätgassektorn.

Problemområde II: Förnybara och koldioxidsnåla gaser i befintlig gasinfrastruktur och på befintliga gasmarknader samt energitrygghet

Problemområde II innehåller alternativ som främjar förnybara och koldioxidsnåla gasers tillträde till den befintliga marknaden och infrastrukturen för gas. Samtliga alternativ omfattar även progressivt ökande insatser för att ta itu med frågor kring energitrygghet, särskilt en utvidgning av befintliga verktyg, standarder och förfaranden till att omfatta förnybara och koldioxidsnåla gaser, effektiv solidaritet och hantering av risker kopplade till cybersäkerhet inom gassektorn. Alternativ 3 ”Att bevilja och främja ett fullständigt marknadstillträde för förnybara och koldioxidsnåla gaser” är det alternativ som föredras för problemområde II. Detta alternativ innehåller åtgärder för att stödja förnybara och koldioxidsnåla gasers tillträde till grossistmarknaden, LNG-terminaler och överföringsnätet (oavsett platsen för anslutning), inbegripet tariffrabatter för injektion i nätet och gränsöverskridande transport. Gaskvaliteten skulle regleras genom en harmoniserad EU-strategi för gränsöverskridande sammanlänkningspunkter, samtidigt som medlemsstaterna ges flexibilitet. Det tillåtna taket för vätgasinblandningar fastställs till 5 % för alla gränsöverskridande punkter – en nivå som är kostnadseffektiv när det gäller anpassnings- och minskningskostnader.

Att bevilja och främja ett fullständigt marknadstillträde för förnybara och koldioxidsnåla gaser: De planerade åtgärderna är förenliga med unionens insatser för att bekämpa klimatförändringarna och nödvändiga för att uppnå målen i den europeiska gröna given. Den största fördelen är att åtgärderna kommer att minska produktionskostnaderna för producenter av förnybar och koldioxidsnål gas, öka konkurrensen, likviditeten och handeln med förnybara gaser och samtidigt uppmuntra till en minskning av utsläppen av växthusgaser. På så sätt kommer konsumenterna och skattebetalarna att gynnas eftersom stöden skulle kunna sänkas. Detta kommer också att begränsa riskerna för energitryggheten och spara tid och resurser, minska osäkerheter, förbättra krisåtgärdernas effektivitet och stärka säkerhetsspecifika krav för gasföretag.

Problemområde III: Nätplanering

Inom problemområde III behandlas alternativ för integrerad nätplanering. Det rekommenderade alternativet för problemområde III är alternativ 2 ”Nationell planering baserad på europeiska scenarier”. Alternativet medger nationell planering men kräver att den baseras på gemensamma scenarier för gas och el, anpassas till tioårsplanen för nätutveckling och kopplas till den relevanta nationella energi- och klimatplanen. Den innefattar alla relevanta aktörer (systemansvariga för distributionssystem) och gör det möjligt att identifiera rörledningar som kan bli föremål för ändrad användning från metan till H₂ på en detaljnivå som inte är lätt att uppnå på europeisk nivå.

Upprätta nationell planering baserad på europeiska scenarier: Den största fördelen är att alternativet undanröjer riskerna för att de systemansvariga för överföringssystemen för el och gas planerar utvecklingen av sina system på grundval av oförenliga antaganden. Det möjliggör sektorsintegration och en konceptuell systemplan samtidigt som fördelarna med mer detaljerade sektorsspecifika nätutvecklingsplaner bibehålls. Det säkerställer en gemensam vision hos de olika intressenterna, vilket innebär att nätplaneringen tar hänsyn till strategierna för minskade koldioxidutsläpp på nationell nivå och EU-nivå och minskar risken för potentiella inlåsnings effekter eller strandade tillgångar.

Problemområde IV: Låg grad av kunddelaktighet och kundskydd på kundmarknaden för grön gas

Problemområde IV innehåller alternativ som utgår från en icke-reglerande strategi för att ta itu med konkurrens och konsumenters delaktighet eller som i stället kräver att problemen behandlas genom ny lagstiftning, som mestadels återspeglar vad som redan har fastställts inom elsektorn. Mot bakgrund av analysen föredras alternativ 2 ”Flexibel lagstiftning”, som återspeglar konsumentskyddet och bestämmelserna om inflytande på elmarknaden. Detta alternativ är mest sannolikt det mest ändamålsenliga och effektiva och förenligt med andra problemområden.

Den största fördelen är att det erbjuder en betydande besparingspotential, hjälper nya handlare och tjänsteleverantörer att komma in på marknaden och utveckla innovativa produkter, vilket leder till ökad konkurrens, ökad konsumentdelaktighet och ekonomiska fördelar. Det skulle också göra det möjligt för privatpersoner och gemenskaper att öka den sociala acceptansen, mobilisera privat kapital och underlätta en utbyggnad av förnybara och koldioxidsnåla gaser. Att minska risken för överinvesteringar kommer att få positiva miljöeffekter.

• Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling

Förslagen till ändring av den befintliga lagstiftningen är utformade i enlighet med de mest kostnadseffektiva policyalternativ som granskats i konsekvensbedömningen. Vissa av de rekommenderade alternativen väntas öka kostnaderna för administration, genomförande och tillsyn för regleringsorgan och marknadsaktörer. De föreslagna åtgärderna kan till exempel

leda till mer administrativa kontakter mellan nationella tillsynsmyndigheter och naturgasleverantörer, ökade samordningsinsatser mellan systemansvariga för distributionssystem och systemansvariga för överföringssystem samt ytterligare reglerings- och genomförandeinsatser för medlemsstater och nationella myndigheter. Det ändrade regelverket väntas dock också leda till lägre och effektivare regleringskostnader.

Dessutom visar konsekvensbedömningen att de föreslagna åtgärderna erbjuder de mest kostnadseffektiva regleringsalternativen för att uppnå initiativets övergripande mål, nämligen att fastställa regler för överföring, distribution, leverans och lagring av metangas och vätgas som kan stödja minskade koldioxidutsläpp i energisystemet och samtidigt säkerställa säker och överkomlig energi.

De regleringskostnader på kort sikt som vissa av de rekommenderade åtgärderna medför måste bedömas mot bakgrund av de kostnader och insatser som en sen integrering och sena åtgärder för minskade koldioxidutsläpp i energisystemet skulle kräva på lång sikt. De fördelar som alternativen väntas ge i form av stöd till förnybara energikällor, integrering av energisystem, konsumentskydd och energitrygghet kommer i hög grad att uppväga de omedelbara administrativa kostnaderna och genomförandekostnaderna.

Förslaget bidrar vidare till att förenkla det nuvarande regelverket genom att harmonisera bestämmelserna om gasinfrastruktur och gasmarknader med den nya regleringsstruktur som utformats i paketet om ren energi för elsektorn. Ökad överensstämmelse mellan sektorer väntas gynna många regleringsområden, särskilt konsumentinflytande och konsumentskydd, styrning och tillsyn. Liknande fördelar väntas också i samband med ett tidigt införande av ett regelverk för vätgasinfrastruktur och vätgasmarknader. Även om dessa regler sannolikt kommer att öka de omedelbara administrativa kostnaderna och regelbördorna för nationella myndigheter och marknadsaktörer, väntas en tidig harmonisering av regleringsprinciperna för vätgas avsevärt minska de framtida efterlevnadskostnaderna och förhindra risken för stora regleringsskillnader och genomförandekostnader.

- **Grundläggande rättigheter**

Att skydda EU:s värden och medborgarnas grundläggande rättigheter och säkerhet i en framväxande grön och digital energimiljö är av yttersta vikt. De föreslagna policyåtgärderna för uppgiftshantering har utarbetats med detta i åtanke och syftar till att säkerställa en bred tillgång till och användning av digital teknik och datadrivna tjänster samtidigt som man garanterar en hög nivå på rätten till privatliv och skyddet av personuppgifter, i enlighet med artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och den allmänna dataskyddsförordningen.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Budgetkonsekvenserna för EU:s budget i samband med förslaget i detta paket rör personalresurserna vid Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) och vid Europeiska kommissionens generaldirektorat för energi, vilka beskrivs i den finansieringsöversikt som åtföljer kommissionens förslag till omarbetning av [gasförordningen]. I huvudsak kräver de nya uppgifter som ska utföras av Acer, särskilt när det gäller regler som underlättar utvecklingen av en konkurrensutsatt vätgassektor, men även gasmarknadernas ökande komplexitet på grund av en ökande andel för andra gaser än naturgas, en infasning av ytterligare 21 heltidsekvivalenter i Acer från och med 2023. För att genomföra de föreslagna nya reglerna för en ny och växande sektor, för att integrera nya typer av gaser i gasmarknaden och gasinfrastrukturen samt för att se till att de skärpta konsumentbestämmelserna efterlevs, måste även personalresurserna vid GD Energi förstärkas med ytterligare fem heltidsekvivalenter.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Framstegen kommer att övervakas genom en tvåstegsmetod med årlig rapportering från Acer och en utvärdering av kommissionen.

Acers mandat att årligen övervaka och rapportera om marknadsresultat i sin årliga marknadsövervakningsrapport (skyldighet enligt förordning (EG) nr 715/2009) kommer att behållas, och dess tillämpningsområde kommer att utvidgas till att omfatta vätgas. Inom ett år efter antagandet av förslagen kommer kommissionen att uppmana Acer att se över och uppdatera sina nuvarande övervakningsindikatorer (med deltagande av berörda intressenter), för att säkerställa deras fortsatta relevans för övervakningen av framstegen mot de mål som ligger till grund för dessa förslag. Acer kommer att fortsätta att använda de redan etablerade datakällor som används vid utarbetandet av marknadsövervakningsrapporten, utvidgade till relevanta uppgifter om vätgas.

Acers årliga rapportering kommer att ersätta kommissionens rapporteringsskyldigheter enligt det befintliga gasdirektivet. De detaljerade förslagen kommer att säkerställa att Acers övervakning kompletterar annan övervakning (särskilt övervakning inom ramen för styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder), så att överlappningar undviks.

Kommissionen kommer att göra en fullständig utvärdering av de föreslagna initiativens effekter, inbegripet förslagens ändamålsenlighet, effektivitet, fortsatta samstämmighet och relevans, inom en viss tidsfrist efter det att de antagna åtgärderna har trätt i kraft (preliminärt fem år). Senast den 31 december 2030 ska kommissionen se över detta direktiv och lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Till följd av domstolens dom i målet kommissionen mot Belgien (mål C-543/17) måste medlemsstaterna i sina underrättelser om nationella införlivandeåtgärder lämna tillräckligt klara och precisa uppgifter om vilka nationella bestämmelser som införlivar respektive bestämmelser i ett direktiv. Detta måste anges för varje skyldighet, inte endast på ”artikelnivå”. Om medlemsstaterna fullgör denna skyldighet behöver de i princip inte skicka förklarande dokument om införlivandet till kommissionen.

Förordningen kommer att genomföras direkt och enhetligt i medlemsstaterna och därmed krävs inte något förklarande dokument.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Förslaget till **reviderat direktiv** består av tio kapitel som innehåller 90 artiklar.

Kapitel 1 – Innehåll, tillämpningsområde och definitioner

I detta kapitel anges innehållet i och tillämpningsområdet för reglerna för överföring, distribution, leverans och lagring av gaser med hjälp av naturgassystemet samt reglerna för transport, leverans och lagring av vätgas med hjälp av vätgassystemet. Där definieras också de huvudsakliga begrepp som används i förslaget till direktiv.

Kapitel 2 – Allmänna regler för organisation av marknaderna

I detta kapitel fastställs regler för att säkerställa konkurrensutsatta, konsumentcentrerade, flexibla och icke-diskriminerande gasmarknader. Det innehåller bestämmelser om marknadstillträde såsom fritt val av gashandlare, marknadsbaserade leveranspriser,

skyldigheter att tillhandahålla allmännyttiga tjänster, hållbarhet, certifiering av förnybara och koldioxidsnåla gaser, främjande av regionalt samarbete och tekniska regler.

Kapitel 3 – Konsumentinflytande, konsumentskydd och kundmarknader

I detta kapitel föreskrivs i synnerhet en uppsättning rättigheter för konsumenter: Det behandlar grundläggande avtalsrättigheter, bytesrättigheter och bytesavgifter, regler om jämförelseverktyg, aktiva kunder och medborgarenergigemenskaper. Det innehåller också bestämmelser om fakturering, smarta och traditionella mätare och uppgiftshantering.

Bestämmelser om gemensamma kontaktpunkter, rätt till tvistlösning utanför domstol, utsatta kunder och kundmarknader ingår också.

Kapitel 4 – Tredje parts tillträde till infrastruktur

Detta kapitel är indelat i tre avsnitt som täcker följande: tillträde till naturgasinfrastruktur, tillträde till vätgasinfrastruktur och vägran av tillträde och anslutning.

Kapitel 5 – Regler för systemansvariga för överförings-, lagrings- och LNG-anläggningar för naturgas

I detta kapitel behandlas uppgifter för systemansvariga för överförings-, lagrings- och LNG-anläggningar, konfidentiell behandling och beslutanderätter.

Kapitel 6 – Systemansvariga för distributionssystem för naturgas

I detta kapitel behandlas utseende av systemansvariga för distributionssystem, deras uppgifter, beslutanderätter när det gäller anslutning av nya produktionsanläggningar för förnybara och koldioxidsnåla gaser till distributionssystemet, åtskillnad av systemansvariga för distributionssystem, skyldigheter för systemansvariga för distributionssystem när det gäller konfidentiell behandling, bestämmelser om slutna distributionssystem och kombinerat systemansvar.

Kapitel 7 – Regler för särskilda vätgasnät

I detta kapitel föreskrivs särskilt uppgifter för operatörer av vätgasnät, lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler, tillhandahållande av befintliga vätgasnät, geografiskt avgränsade vätgasnät, sammanlänkningar med tredjeländer samt konfidentiell behandling när det gäller operatörer.

Kapitel 8 – Integrerad nätplanering

I detta kapitel behandlas nätutveckling och befogenheter att fatta investeringsbeslut, rapportering om utvecklingen av vätgasnät samt finansiering av gränsöverskridande vätgasinfrastruktur.

Kapitel 9 – Åtskillnad av systemansvariga för överföringssystem

Detta kapitel är indelat i sex avsnitt som täcker följande: åtskilt ägande, oberoende systemansvariga, oberoende systemansvariga för överföring, åtskillnad av särskilda operatörer av vätgasnät, utseende och certifiering av systemansvariga för naturgas och operatörer av vätgassystem samt särredovisning och transparens i bokföringen.

Kapitel 10 – Tillsynsmyndigheter

Detta kapitel är inriktat på utnämning av tillsynsmyndigheter och deras oberoende, tillsynsmyndighetens allmänna mål, deras skyldigheter och befogenheter, regelverket för gränsöverskridande frågor, efterlevnad av nätföreskrifter och riktlinjer samt bevarande av information.

Kapitel 11 – Slutbestämmelser

Det sista kapitlet är inriktat på slutbestämmelser och innehåller särskilt artiklar om skyddsåtgärder, lika villkor, tekniska avtal, undantag, bemyndigande, utövande av delegering, kommittéförfarande, rapportering, upphävande, införlivande, ikraftträdande och adressater.

Bilaga 1 handlar om minimikrav för fakturering och faktureringsinformation.

Bilaga 2 handlar om smarta mätare för naturgas.

Bilaga 3 innehåller en jämförelsetabell.

Förslaget till **reviderad förordning** består av fem kapitel som innehåller 69 artiklar.

Kapitel 1 – Innehåll, tillämpningsområde och definitioner

I detta kapitel fastställs innehållet i och tillämpningsområdet för reglerna om målen för energiunionen, klimat- och energiramen samt konsumenter. Där definieras också de huvudsakliga begrepp som används i förslaget till förordning.

Kapitel 2 – Allmänna regler för organisation av marknaderna och tillträde till infrastruktur

I detta kapitel fastställs allmänna principer samt separering av regleringsmässiga tillgångsbaser, tjänster för tredjepartstillträde, marknadsbedömning för förnybara och koldioxidsnåla gaser, principer för mekanismer för kapacitetstilldelning och förfaranden för hantering av överbelastning, handel med kapacitetsrättigheter, balansregler och obalansavgifter, certifiering och samarbete mellan systemansvariga för överföringssystem.

Kapitel 3 – Tillträde till nät

I detta kapitel behandlas tariffer för tillträde till nät och rabatter.

Kapitel 4 – Drift av överförings-, lagrings- och LNG-anläggningar samt vätgasterminaler

I detta kapitel fastställs bestämmelser om fast kapacitet för förnybara och koldioxidsnåla gaser, gränsöverskridande samordning av gaskvalitet, vätgasinblandningar, det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem för gas, Acers övervakning, tillsynsmyndigheter, samråd, kostnader, regionalt samarbete, tioårsplaner för nätutveckling, transparenskrav och registerhållning.

Kapitel 5 – Systemansvariga för distributionssystem

I detta kapitel fastställs regler för fast kapacitet för förnybara och koldioxidsnåla gaser, samarbete mellan systemansvariga för distributionssystem och systemansvariga för överföringssystem, krav på transparens och den europeiska enheten för unionens systemansvariga för distributionssystem. Det innefattar förfaranden och uppgifter.

Kapitel 6 – Tillträde till särskilda vätgasnät

Detta kapitel är inriktat på gränsöverskridande samordning av vätgaskvalitet, det europeiska nätverket av operatörer av vätgasnät, dess uppgifter, tioårsplaner för nätutveckling för vätgas, kostnader och samråd, Acers övervakning, regionalt samarbete och transparenskrav.

Kapitel 7 – Nätföreskrifter och riktlinjer

I detta kapitel fastställs bestämmelser för antagande av nätföreskrifter och riktlinjer, utarbetande av nätföreskrifter, ändringar av nätföreskrifter och riktlinjer, medlemsstaternas rätt att besluta om mer detaljerade åtgärder, tillhandahållande av information, konfidentiell behandling och sanktioner. Alla tre reglerna är anpassade till vätgas.

Kapitel 8 – Slutbestämmelser

Detta kapitel är inriktat på slutbestämmelser och innehåller särskilt artiklar om ny infrastruktur för naturgas och vätgas, kommittéförfarande, undantag, utövande av delegering, ändringar av förordningar, ändring för att utvidga förordningen om tryggad gasförsörjning till att omfatta förnybara och koldioxidsnåla gaser och för att inkludera åtgärder för cybersäkerhet, solidaritet och lagring, upphävande och ikraftträdande.

Bilaga 1 innehåller riktlinjer.

Bilaga 2 innehåller en jämförelsetabell.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ☒ om Europeiska unionens funktionssätt ☒ , särskilt artiklarna 47.2, 55 och 95 ☒ artikel 194.2 ☒ ,

med beaktande av ☒ Europeiska ☒ kommissionens förslag,

☒ efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten, ☒

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande³,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget⁴ ☒ det ordinarie lagstiftningsförfarandet ☒ , och

av följande skäl:

↓ ny

- (1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG⁵ har ändrats väsentligt flera gånger⁶. Eftersom ytterligare ändringar ska göras, bör det direktivet av tydlighetsskäl omarbetas.

↓ 2009/73/EG skäl 1 (anpassad)

- (2) Den inre marknaden för naturgas, som stegvis har genomförts i hela gemenskapen ☒ unionen ☒ sedan 1999, syftar till att skapa faktiska valmöjligheter för alla kundförbrukare i Europeiska unionen, både enskilda och företag, nya affärsmöjligheter och ökad handel över gränserna, vilket ska leda till ökad effektivitet,

² EUT C 211, 19.8.2008, s. 23.

³ EUT C 172, 5.7.2008, s. 55.

⁴ ~~Europaparlamentets yttrande av den 9 juli 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 9 januari 2009 (EUT C 70 E, 24.3.2009, s. 37) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 22 april 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT). Rådets beslut av den 25 juni 2009.~~

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG (EUT L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁶ Se del A i bilaga III.

~~konkurrensutsatt konkurrenskraftiga~~ priser, högre kvalitet på tjänsterna och bidra till försörjningstrygghet och hållbarhet.

↓ 2009/73/EG skäl 2 (anpassad)
⇒ ny

- (3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/55/EG ~~av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas~~⁷ ~~☒~~ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG ~~☒~~ har i hög grad bidragit till att skapa en sådan inre marknad för naturgas.
-

↓ ny

- (4) Som en del av paketet om ren energi för alla i EU, som föreslogs av kommissionen den 30 november 2016, innebar förordning (EU) 2019/943⁸ och direktiv (EU) 2019/944⁹ ytterligare ett steg i utvecklingen av en inre marknad för el med medborgarna i centrum och bidrog till unionens mål att ställa om till ett system för ren energi och minska utsläppen av växthusgaser. Den inre marknaden för naturgas bör bygga på samma principer och i synnerhet säkerställa en likvärdig konsumentskyddsnivå.
- (5) Unionen har som mål att minska utsläppen av växthusgaser. Den har därför antagit en rad initiativ för att uppnå detta mål, däribland strategin för integrering av energisystem och den vätgasstrategi som kommissionen offentliggjorde i juli 2020, där det beskrivs hur energimarknaderna ska uppdateras, inbegripet gasmarknader med minskade koldioxidutsläpp, samt förordning (EU) 2018/1999 och förordning (EU) 2021/1119. Detta direktiv bör bidra till att uppnå dessa mål och säkerställa försörjningstryggheten och en välfungerande inre marknad för gaser, inbegripet vätgas.
- (6) Detta direktiv syftar till att underlätta en ökad användning av förnybara och koldioxidsnåla gaser i energisystemet, möjliggöra en övergång från fossil gas och göra det möjligt för dessa nya gaser att spela en viktig roll för att uppnå EU:s klimatmål för 2030 och klimatneutralitet 2050. Direktivet syftar också till att upprätta ett regelverk som gör det möjligt för och stimulerar alla marknadsaktörer att ta hänsyn till den övergångsroll som fossil gas spelar när de planerar sin verksamhet, för att undvika inlåsnings effekter och säkerställa en gradvis utfasning av fossil gas i god tid, särskilt inom alla relevanta industrisektorer och för uppvärmningsändamål.
- (7) I EU:s vätgasstrategi sägs det att eftersom EU:s medlemsstater har olika potential att producera förnybar vätgas har en öppen och konkurrensutsatt EU-marknad med obehindrad handel över gränserna stora fördelar för konkurrensen, överkomligheten och försörjningstryggheten. Där betonas vidare att en utveckling i riktning mot en likvid marknad för råvarubaserad vätgashandel skulle underlätta för nya producenter att komma in på marknaden och gynna en djupare integration med andra energibärare. Det skulle skapa stabila prissignaler för investeringar och operativa beslut. De regler

⁷ EUT L 176, 15.7.2003, s. 57.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).

som anges i detta direktiv bör därför bidra till att vätgasmarknader, en råvarubaserad vätgashandel och likvida marknadsplatser uppstår, och alla onödiga hinder i detta avseende bör undanröjas av medlemsstaterna. Samtidigt som man erkänner de inneboende skillnaderna bör befintliga regler som möjliggjorde utvecklingen av en effektiv kommersiell verksamhet för el- och gasmarknaderna och handel med el och gas bli tillämpliga på unionens vätgasmarknader i lämplig utsträckning och inom en lämplig tidsram.

- (8) I linje med EU:s vätgasstrategi väntas förnybar vätgas byggas ut i stor skala från och med 2030 för att uppnå minskade koldioxidutsläpp i vissa sektorer, från luftfart och sjöfart till industrisektorer där det är svårt att uppnå minskade koldioxidutsläpp. Alla slutkunder som är anslutna till vätgassystem kommer att åtnjuta de grundläggande konsumenträttigheter som gäller för slutkunder som är anslutna till naturgassystemet, såsom rätten att byta gashandlare och få korrekt faktureringsinformation. I de fall där kunder är anslutna till vätgasnätet, till exempel industrikunder, kommer de att åtnjuta samma konsumentskydds rättigheter som naturgaskunder. Konsumentbestämmelser som syftar till att uppmuntra hushållens deltagande på marknaden, till exempel i fråga om prisjämförelseverktyg, aktiva kunder och medborgarenergigemenskaper, är dock inte tillämpliga på vätgassystemet.
- (9) I linje med EU:s vätgasstrategi är EU:s prioritering att utveckla förnybar vätgas som produceras främst med hjälp av vind- och solenergi. Förnybar vätgas är det alternativ som på lång sikt går bäst ihop med EU:s mål om klimatneutralitet och nollutsläpp, och är mest förenligt med ett integrerat energisystem. Koldioxidsnåla bränslen såsom koldioxidsnål vätgas kan dock spela en roll i energiomställningen, särskilt på kort och medellång sikt, för att snabbt minska utsläppen från befintliga bränslen och stödja användningen av förnybara bränslen såsom förnybar vätgas. För att stödja omställningen är det nödvändigt att fastställa en tröskel för minskade växthusgasutsläpp från koldioxidsnål vätgas och koldioxidsnåla syntetiska gasformiga bränslen. En sådan tröskel bör skärpas för vätgas som produceras i installationer som tas i drift från och med den 1 januari 2031, för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen och bättre stimulera en dynamisk utveckling mot minskade växthusgasutsläpp från vätgasproduktion. I EU:s strategi för integrering av energisystem betonades behovet av att införa ett EU-omfattande certifieringssystem som även omfattar koldioxidsnåla bränslen, med målet att göra det möjligt för medlemsstaterna att jämföra koldioxidsnåla bränslen med andra alternativ för minskade koldioxidutsläpp och införliva sådana bränslen i sin energimix som en gångbar lösning. För att säkerställa att koldioxidsnåla bränslen minskar koldioxidutsläppen i samma omfattning som andra förnybara alternativ är det viktigt att de certifieras genom tillämpning av en liknande metod som bygger på en livscykelanalys av deras totala utsläpp av växthusgaser. Detta skulle göra det möjligt att införa ett heltäckande EU-omfattande certifieringssystem som omfattar unionens hela energimix. Med tanke på att koldioxidsnåla bränslen och koldioxidsnål vätgas inte är förnybara bränslen kunde deras terminologi och certifiering inte tas med i förslaget till översyn av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001¹⁰. Att de tas med i detta direktiv täpper därför till denna lucka.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

↓ 2009/73/EG skäl 3

- (10) De friheter som Europeiska unionens medborgare garanteras genom fördraget – bland annat fri rörlighet för varor, etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster – kan endast uppnås på en fullständigt öppen marknad, där alla ~~förbrukarekonsumenter~~ fritt kan välja handlare och där alla handlare kan leverera fritt till sina kunder.
-

↓ 2009/73/EG skäl 4

- (4) ~~Det föreligger emellertid för närvarande hinder mot att sälja gas på lika villkor och utan diskriminering eller nackdelar i gemenskapen. Framför allt finns det ännu inte något icke-diskriminerande nättillträde eller någon myndighetstillsyn som är lika effektiv i alla medlemsstater.~~
-

↓ 2009/73/EG skäl 5

- (5) ~~I kommissionens meddelande av den 10 januari 2007 med titeln "En energipolitik för Europa" framhävdes betydelsen av att fullborda den inre marknaden för naturgas och skapa lika villkor för alla naturgasföretag i gemenskapen. Kommissionens meddelanden av den 10 januari 2007 "Om utsikterna för den inre el- och gasmarknaden" och "Utredning i enlighet med artikel 17 i förordning (EG) nr 1/2003 av de europeiska gas- och elsektorerna (slutrapport)" visade att nuvarande regler och åtgärder inte tillhandahåller den ram som krävs för att målet om en välfungerande inre marknad ska kunna uppnås.~~
-

↓ 2009/73/EG skäl 48 (anpassad)
⇒ ny

- (11) ~~Förbrukarnas~~Konsumenternas intresse bör stå i centrum för detta direktiv och tjänsternas kvalitet bör hör till naturgasföretagens centrala ansvarsområden. Befintliga konsumenträttigheter ⇒ och rätten att få tillgång till väsentliga tjänster, däribland energi, och skydd mot energifattigdom i enlighet med meddelandet om den europeiska pelaren för sociala rättigheter ⇐ behöver stärkas och tryggas och bör innefatta ökad transparens. Konsumentskyddet bör säkerställa att alla ~~förbrukarekonsumenter~~ inom ~~gemenskapens~~ ☒ unionens ☒ utökade ansvarsområde kan dra nytta av en konkurrensutsatt ☒ gas ☒ marknad. Medlemsstaterna eller, om en medlemsstat föreskrivit detta, tillsynsmyndigheterna, bör se till att konsumenträttigheterna tillgodoses.
-

↓ ny

- (12) Den europeiska pelaren för sociala rättigheter hänför energi till de väsentliga tjänster som alla ska ha tillgång till och efterlyser stödåtgärder för dem som behöver det (princip 20). FN:s mål nr 7 för hållbar utveckling efterlyser också att man säkerställer tillgång till överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

- (13) ~~Kraven~~ Krav när det gäller allmännyttiga tjänster och de gemensamma miniminormer som är en följd av dem måste stärkas ytterligare för att alla ~~förbrukarekunder~~, särskilt utsatta ~~förbrukarekunder~~, ska kunna gynnas av konkurrensen och skäliga priser. Kraven på allmännyttiga tjänster bör definieras på nationell nivå och med hänsyn till nationella omständigheter; ~~gemenskapslagstiftningen~~ ☒ unionsrätten ☒ bör emellertid respekteras av medlemsstaterna. ~~Unionsmedborgarna och, när medlemsstaterna finner det lämpligt, småföretagen, bör garanteras allmännyttiga tjänster, i synnerhet försörjningstrygghet och rimliga tariffer.~~

- (14) För att uppnå mål av allmänt ekonomiskt intresse bör medlemsstaterna ha stor handlingsfrihet när det gäller att införa skyldigheter att tillhandahålla allmännyttiga tjänster för gasföretag. Att fastställa en skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster genom att fastställa priser för leverans av naturgas utgör dock en fundamentalt snedvridande åtgärd som ofta leder till ackumulering av tariffunderskott, begränsning av förbrukarnas valfrihet, lägre incitament för energibesparingar och investeringar i energieffektivitet, lägre kvalitet på tjänsterna, mindre delaktighet och tillfredsställelse hos förbrukarna, begränsning av konkurrensen samt färre innovativa produkter och tjänster på marknaden. Följaktligen bör medlemsstaterna använda andra instrument, särskilt riktade socialpolitiska åtgärder, för att upprätthålla överkomliga naturgaspriser för sina medborgare. Offentliga ingripanden i priserna för leverans av naturgas bör endast genomföras som skyldigheter att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och bör omfattas av särskilda villkor. En helt avreglerad, välfungerande kundmarknad för naturgas skulle stimulera priskonkurrens och andra typer av konkurrens bland befintliga gashandlare och uppmuntra nya aktörer att komma in på marknaden, och detta skulle öka förbrukarnas valmöjligheter och tillfredsställelse.
- (15) Skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster genom att fastställa priser för leverans av naturgas bör användas utan att urholka principen om öppna marknader, avse tydligt definierade omständigheter och förmånstagare samt vara tidsbegränsad. För att mildra de snedvridande effekterna av en skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster genom att fastställa priser för leverans av naturgas bör de medlemsstater som gör sådana ingripanden vidta ytterligare åtgärder, inbegripet åtgärder för att hindra en snedvridande prissättning i grossistledet. Medlemsstaterna bör säkerställa att alla som omfattas av reglerade priser fullt ut kan dra nytta av de erbjudanden som är tillgängliga på den konkurrensutsatta marknaden när de önskar göra detta. I detta syfte bör de som omfattas av reglerade priser direkt och regelbundet informeras om erbjudanden som finns och besparingar som kan göras på den konkurrensutsatta marknaden, och de bör få stöd för att svara på och dra fördel av marknadsbaserade erbjudanden.
- (16) Offentliga ingripanden i priserna för leverans av naturgas bör inte leda till direkt korssubventionering mellan olika kundkategorier. Enligt den principen får prissättningssystem inte uttryckligen leda till att vissa kundkategorier bär kostnaderna för ingripanden i prissättningen som berör andra kundkategorier.

↓ 2009/73/EG skäl 49 (anpassad)
⇒ ny

- (17) Förbrukarna~~Konsumenterna~~ bör få tydlig och begriplig information om sina rättigheter när det gäller i förhållande till energisektorn. Kommissionen ~~bör~~ ☒ har fastställt ☒ , efter samråd med berörda intressenter, bland annat medlemsstaterna, ~~de nationella tillsynsmyndigheterna~~, konsumentorganisationer och naturgasföretag, fastställa en lättillgänglig och användarvänlig kontrollista för energiförbrukare~~energianvändare~~, där förbrukarna~~konsumenterna~~ får praktiska upplysningar om sina rättigheter. Denna kontrollista bör ⇒ hållas aktuell, ⇐ tillhandahållas alla förbrukare~~konsumenter~~ och göras tillgänglig för allmänheten.

↓ ny

- (18) Medlemsstaterna bör beakta att en framgångsrik omställning kräver ökade investeringar i utbildning och kompetens för arbetstagare inom gasindustrin, även när det gäller infrastrukturutveckling. Ett sådant omnämnande skulle ligga i linje med förslaget till översyn av energieffektivitetsdirektivet (2021/0203 (COD)).
- (19) Marknadsregler bör skydda kunderna och ge dem möjlighet att göra koldioxidsnåla val, så att nya förnybara och koldioxidsnåla gaser till fullo kan ingå i energiomställningen.
- (20) Naturgas spelar fortfarande en viktig roll för energiförsörjningen, eftersom hushållens energiförbrukning från naturgas fortfarande är högre än från el. Även om elektrifiering är en viktig del av den gröna omställningen kommer hushållen i framtiden fortfarande att förbruka naturgas, inbegripet ökade volymer av förnybar gas.
- (21) Eftersom naturgassektorn, inklusive kundmarknaden för naturgas, inte ingick i paketet om ren energi för alla i EU har de relaterade bestämmelserna om konsumentdelaktighet och konsumentskydd inte anpassats till energiomställningens behov och motsvarar i stället situationen för mer än tio år sedan när det tredje energipaketet antogs.
- (22) Naturgasmarknaden uppvisar en låg grad av tillfredsställelse och delaktighet hos kunderna samt ett långsamt införande av nya förnybara och koldioxidsnåla gaser, vilka faktorer återspeglar begränsad konkurrens i många medlemsstater. Till skillnad från sjunkande priser på grossistmarknaderna steg naturgaspriserna för hushållskunder under det senaste årtiondet, vilket ledde till att hushållskonsumenter betalade två eller tre gånger mer för sin naturgasförbrukning än industrikunder.
- (23) Liksom inom elsektorn är marknadsflexibilitet och ett adekvat regelverk på unionsnivå för konsumenträttigheter inom naturgassektorn avgörande för att säkerställa att förbrukarna kan delta i energiomställningen och dra nytta av överkomliga priser, god kvalitet på tjänsterna och ett ändamålsenligt urval av erbjudanden som återspeglar den tekniska utvecklingen.
- (24) Övergången från fossil gas till förnybara alternativ kommer att bli verklighet om energi från förnybara energikällor blir ett attraktivt och icke-diskriminerande val för förbrukarna baserat på verkligt transparent information och där omställningskostnaderna fördelas rättvist mellan olika grupper av förbrukare och marknadsaktörer.

- (25) För att åtgärda de nuvarande luckorna på kundmarknaden för gas är det nödvändigt att ta itu med de befintliga konkurrensrelaterade och tekniska hindren för framväxten av nya tjänster, bättre servicenivåer och lägre konsumentpriser, samtidigt som energifattiga och utsatta förbrukare skyddas.
- (26) För att säkerställa en hög nivå av konsumentskydd och konsumentinflytande på ett konsekvent sätt i alla energisektorer bör regelverket för en gasmarknad med minskade koldioxidutsläpp återspegla skyddet av elmarknadens kunder och, i relevanta fall, dess bestämmelser om inflytande.
- (27) För att vara konsekvent och ändamålsenlig bör denna återspeglings omfatta alla bestämmelser om konsumentskydd och konsumentinflytande, när så är möjligt och anpassningsbart till gasmarknaden. Detta bör innefatta grundläggande avtalsrättigheter, regler för faktureringsinformation, byte av energileverantör, tillgång till tillförlitliga jämförelseverktyg, skydd av utsatta och energifattiga förbrukare, ett adekvat uppgiftsskydd när det gäller smarta mätare och uppgiftshantering samt effektiva regler för alternativ tvistlösning.
- (28) I strävan efter enhetlighet i bestämmelserna för olika sektorer bör bördorna för nationella förvaltningar och företag samtidigt vara begränsade och proportionerliga genom att även bygga vidare på erfarenheterna av paketet om ren energi för alla i EU.
- (29) En modernisering av gassektorn förväntas leda till betydande ekonomiska fördelar både i form av bättre konkurrens i återförsäljarledet, inklusive dess sociala och fördelningsrelaterade fördelar, och kundinflytande, inbegripet stärkta avtalsrättigheter och bättre tillgång till information om förbrukning och energikällor, vilket leder till grönare val. Berörda energigemenskaper bör bidra till en ökad användning av förnybar gas.
- (30) Att kunna byta gashandlare är en viktig indikator på förbrukarnas delaktighet och ett viktigt verktyg för att stimulera konkurrensen på naturgasmarknaden. Andelen kunder som byter gashandlare varierar fortfarande mellan medlemsstaterna och förbrukarna avskräcks från att byta genom avgifter för avslutning och uppsägning. Även om ett avlägsnande av sådana avgifter kan begränsa förbrukarnas val genom att produkter som belönar konsumentlojalitet försvinner, borde en ytterligare begränsning av avgifternas användning leda till nöjdare och mer delaktiga förbrukare och öka konkurrensen på marknaden.
- (31) Kortare tider för byte av gashandlare kommer sannolikt att locka kunder att leta efter bättre energierbudanden och byta gashandlare. I och med den ökade användningen av informationsteknik bör den tekniska bytesprocessen för att registrera en ny gashandlare vid en mätpunkt hos marknadsaktören normalt sett, senast år 2026, kunna slutföras inom 24 timmar, under en vardag. Genom att säkerställa att det då blir möjligt att genomföra den tekniska bytesprocessen inom 24 timmar skulle bytestiderna minimeras, vilket bidrar till större konsumentdelaktighet och konkurrens på kundmarknaden.
- (32) Flera faktorer hindrar förbrukarna från att få tillgång till, förstå och agera utifrån de olika källor för marknadsinformation som de har tillgång till. Möjligheten att jämföra erbjudanden bör därför förbättras och olika hinder för byten bör i största möjliga utsträckning minimeras, utan att detta i onödan begränsar förbrukarnas valmöjligheter.
- (33) Oberoende jämförelseverktyg i form av t.ex. webbplatser är ett effektivt sätt för mindre kunder att bedöma fördelarna med de olika energierbudanden som är tillgängliga på marknaden. Verktygen bör sträva efter att omfatta så många tillgängliga

erbjudanden som möjligt och täcka marknaden på ett så fullständigt sätt som möjligt i syfte att ge kunderna en representativ översikt. Det är mycket viktigt att mindre kunder har tillgång till minst ett jämförelseverktyg och att den information som dessa verktyg tillhandahåller är tillförlitlig, opartisk och transparent. I det syftet kan medlemsstaterna ombesörja ett jämförelseverktyg som drivs av en nationell myndighet eller ett privat företag.

- (34) Slutkunder bör också kunna förbruka, lagra och sälja egenproducerad förnybar gas och delta på alla naturgasmarknader genom att tillhandahålla stödtjänster till systemet, exempelvis genom energilagring. Medlemsstaterna bör kunna ha olika bestämmelser i nationell rätt som reglerar skatter och avgifter för aktiva kunder som agerar enskilt eller gemensamt.
- (35) Med tanke på den roll de kan spela när det gäller att uppnå minskade koldioxidutsläpp i energisystemet bör vissa kategorier av medborgarinitiativ på energiområdet erkännas som "medborgarenergigemenskaper" på naturgasmarknaden på unionsnivå. Dessa gemenskaper bör underlätta användningen av förnybar gas i naturgassystemet. För att ge dem en rättvis behandling och lika villkor bör en möjliggörande ram och en välavgränsad katalog över rättigheter och skyldigheter fastställas som i allmänhet återspeglar medlemskapsstrukturen hos, styrningskraven för och syftet med medborgarenergigemenskaper enligt direktiv (EU) 2019/944.
- (36) Bestämmelserna om medborgarenergigemenskaper utesluter inte förekomsten av andra medborgarinitiativ, t.ex. gemenskaper för förnybar energi enligt direktiv (EU) 2018/2001 eller sådana som härrör från civilrättsliga överenskommelser. Medlemskap i medborgarenergigemenskaper bör vara öppet för alla kategorier av enheter. Beslutsbefogenheterna inom en medborgarenergigemenskap bör dock begränsas till de medlemmar eller delägare som inte bedriver storskalig kommersiell verksamhet och vars primära ekonomiska verksamhet inte innefattar energisektorn. Detta innebär att medborgarenergigemenskaper och enskilda medlemmar eller delägare måste vara finansiellt och ekonomiskt oberoende av enheter som bedriver sådan verksamhet, trots möjligheten för medborgarenergigemenskaper att delegera förvaltningen av de installationer som krävs för deras verksamhet, inbegripet installering, drift, datahantering och underhåll.
- (37) Fakturor och faktureringsinformation är ett viktigt sätt att informera slutkunderna och ge dem inflytande. Energifakturor är fortfarande den främsta frågan för förbrukare och den främsta källan till klagomål från dem, vilket är en faktor som bidrar till fortsatt låg tillfredsställelse och delaktighet hos förbrukare i gassektorn. Bestämmelserna om faktureringsinformation inom gassektorn släpar också efter de rättigheter som beviljas förbrukare inom elsektorn. Det är därför nödvändigt att anpassa dem och fastställa minimikrav för fakturor och faktureringsinformation inom gassektorn, så att förbrukare får tillgång till transparent och lättbegriplig information. Fakturor bör förmedla information till slutkunder om deras förbrukning och kostnader, och på så sätt underlätta jämförelser mellan erbjudanden och byte av gashandlare, och information om deras konsumenträttigheter (t.ex. om alternativ tvistlösning). Dessutom bör fakturor vara ett verktyg för att aktivt engagera förbrukare på marknaden, så att de kan hantera sina förbrukningsmönster och göra grönare val.
- (38) Det är viktigt att regelbundet tillhandahålla korrekt faktureringsinformation, baserad på faktisk gasförbrukning och underlättad genom smarta mätare, för att hjälpa kunderna att kontrollera sin gasförbrukning och sina kostnader. Kunder, i synnerhet

hushållskunder, bör dock ha tillgång till flexibla arrangemang för själva betalningen av sina fakturor.

↓ 2009/73/EG skäl 47 (anpassad)
⇒ ny

- (39) En viktig aspekt när det gäller leverans till ~~kunderna~~konsumenterna är tillgången till objektiva och transparenta förbrukningsuppgifter. ~~Förbrukarna~~Konsumenterna bör således ha tillgång till sina förbrukningsuppgifter och tillhörande priser och servicekostnader så att de kan begära in offerter från konkurrenter på grundval av ~~dessa uppgifter~~ ☒ denna information ☒. ~~Förbrukarna~~Konsumenterna bör även ha rätt att få ordentlig information om sin energianvändning. Förskottsbetalningar bör ☒ inte medföra oproportionerliga nackdelar för användarna ☒ ~~återspegla den sannolika naturgasförbrukningen~~ och de olika betalningssystemen bör vara icke-diskriminerande. Om ~~förbrukarna~~konsumenterna tillräckligt ofta ges information om energikostnaderna ~~kommer de att~~ ☒ borde de ☒ uppmuntras till att spara energi, eftersom ~~kunderna~~konsumenterna direkt ser effekterna av investeringar i energieffektivitet och ändrat beteende.

↓ 2009/73/EG skäl 52 (anpassad)
⇒ ny

- (40) ☒ Vid beslut på nationell nivå om införandet av smarta mätersystem för naturgas ☒ bör det ~~Det bör~~ vara möjligt att basera ☒ sådana beslut ☒ ~~införandet av system med smarta mätare~~ på en ekonomisk bedömning. ☒ Den ekonomiska bedömningen bör ta hänsyn till de långsiktiga fördelarna med att införa smarta mätersystem för förbrukarna och hela värdekedjan. ☒ Om det vid en sådan bedömning skulle framgå att det endast är ekonomiskt rimligt och kostnadseffektivt med sådana mätare för ~~förbrukarna~~konsumenter med en viss ☒ natur ☒ gasförbrukning bör medlemsstaterna ha möjlighet att ta hänsyn till detta när de ~~bygger ut~~ ☒ inför ☒ systemen med smarta mätare. ☒ Den bedömningen bör dock regelbundet omprövas för att hantera större förändringar av de bakomliggande antagandena, eller minst vart fjärde år, mot bakgrund av den snabba tekniska utvecklingen ☒.

↓ ny

- (41) För att bidra till slutkunders aktiva deltagande på marknaden bör man i de smarta mätersystem som ska införas ta vederbörlig hänsyn till användningen av relevanta tillgängliga standarder, inbegripet sådana som möjliggör driftskompatibilitet på datamodells- och applikationsnivå, bästa praxis, vikten av att utveckla datautbyte och framtida och innovativa energitjänster. Dessutom bör de smarta mätersystem som införs inte utgöra ett hinder för byte av gashandlare när det gäller naturgasförbrukare, och de smarta mätersystemen bör vara utrustade med ändamålsenliga funktioner som gör det möjligt för slutkunder att i god tid få tillgång till sina förbrukningsuppgifter, anpassa sitt energibeteende, belönas för det och få lägre fakturor.

- (42) Medlemsstater som inte systematiskt inför smarta mätare i naturgassystemet bör tillåta förbrukarna att dra fördel av en installation av en smart mätare, på begäran och på rättvisa och rimliga villkor, och bör förse dem med all relevant information.
- (43) Det finns för närvarande ett antal olika modeller för uppgiftshantering som har utvecklats eller håller på att utvecklas i medlemsstaterna i anslutning till införandet av smarta mätersystem. Oberoende av modell för uppgiftshantering är det viktigt att medlemsstaterna inför transparenta regler enligt vilka uppgifter är åtkomliga på icke-diskriminerande villkor och som säkerställer högsta möjliga cybersäkerhet och dataskydd samt opartiskheten hos de enheter som behandlar uppgifter.

↓ 2009/73/EG skäl 51 (anpassad)

- (44) Effektiva tvistlösningsmöjligheter för alla konsumenter borgar för ett bättre konsumentskydd. Medlemsstaterna bör ~~införa~~ ☒ föreskriva ☒ snabba och effektiva förfaranden för behandling av klagomål.

↓ 2009/73/EG skäl 50 (anpassad)

- ~~(50) Energifattigdom är ett växande problem i gemenskapen. De medlemsstater som berörs bör därför, om de ännu inte gjort det, utarbeta nationella handlingsplaner eller andra lämpliga ramar för att åtgärda energifattigdomen, varvid syftet bör vara att minska antalet människor som befinner sig i en sådan situation. Under alla omständigheter bör medlemsstaterna säkra nödvändig energiförsörjning för utsatta kunder. En integrerad metod skulle kunna användas, till exempel inom socialpolitiken, och åtgärderna skulle kunna vara socialpolitiska eller inriktade på bättre energieffektivitet i bostäder. Detta direktiv bör åtminstone medge en nationell politik till förmån för utsatta kunder.~~

↓ ny

- (45) Medlemsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder, såsom att föreskriva förmåner inom ramen för sina socialförsäkringssystem för att utsatta kunder ska få den leverans de behöver eller stödja energieffektivitetsförbättringar, i syfte att åtgärda energifattigdom där sådan fastställts i enlighet med artikel 3.3 d i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999¹¹, också i samband med åtgärder mot fattigdom överlag. Sådana åtgärder kan variera alltefter de särskilda omständigheterna i medlemsstaterna i fråga och kan inbegripa sociala eller energipolitiska åtgärder avseende betalning av gasfakturor, investeringar i energieffektivitet för bostäder eller konsumentskydd i form av t.ex. skydd mot avstängning.

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

- (46) I enlighet med förordning (EU) 2018/1999 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944¹² har kommissionen utfärdat en indikativ vägledning¹³ om lämpliga indikatorer för att mäta energifattigdom och definiera ett ”betydande antal energifattiga hushåll”.
- (47) En förenkling och rationalisering av administrativa tillståndsförfaranden och tydliga tidsfrister för beslut som ska fattas av de myndigheter som är behöriga att bevilja tillstånd bör säkerställa att utbyggnaden av produktionsanläggningar för vätgas och infrastruktur för vätgassystem kan ske i tillräcklig takt. Medlemsstaterna bör ombes att rapportera om de framsteg som gjorts. Det är nödvändigt att förlänga giltighetstiden för tillstånd (t.ex. licenser, tillåtelser, koncessioner eller godkännanden) som beviljats enligt nationell rätt för uppförande och drift av befintliga naturgasrörledningar och andra nättillgångar när den gasformiga energibärare som transporteras i en gasrörledning byts från naturgas till (ren) vätgas. Detta bör förhindra onödiga dröjsmål när användningen av befintliga naturgasrörledningar och andra nättillgångar ändras till vätgastransport. Det bör undvikas att villkoren för att bevilja tillstånd för infrastruktur för vätgassystem skiljer sig väsentligt åt utan tillräcklig motivering. Tekniska säkerhetshänsyn kan motivera en differentierad strategi för förlängd tillämpning av befintliga tillstånd eller utfärdande av nya tillstånd. Bestämmelserna om tillståndsförfaranden bör gälla utan att det påverkar tillämpningen av internationell rätt och unionsrätt, inbegripet bestämmelser för att skydda miljön och människors hälsa. När det är vederbörligen motiverat på grund av extraordinära omständigheter bör det vara möjligt att förlänga tidsfristerna för tillståndsförfaranden med upp till ett år.
- (48) Att ge vägledning till sökande under hela deras administrativa ansöknings- och tillståndsförfaranden genom en administrativ kontaktpunkt syftar till att minska komplexiteten för projektutvecklare och öka effektiviteten och transparensen. En möjlighet för sökande att lämna in relevanta handlingar i digital form och tillgången till en handbok med förfaranden för sökande skulle kunna bidra till effektivitet. Medlemsstaterna bör säkerställa att de myndigheter som genomför tillståndsförfaranden aktivt deltar i arbetet med att ta itu med återstående hinder, inbegripet icke-finansiella hinder såsom otillräckliga kunskaper, digitala resurser och personalresurser, som hindrar deras handläggning av ett växande antal tillståndsförfaranden.

↓ 2009/73/EG skäl 6

- (49) Utan effektiv åtskillnad mellan näten och verksamheter som rör produktion och leverans (”effektiv åtskillnad”), finns det en risk för diskriminering, inte bara i samband med nätdriften utan även när det gäller incitamenten för de vertikalt integrerade företagen att göra de investeringar i näten som krävs.

↓ 2009/73/EG skäl 7

- (50) De regler för rättslig och funktionell åtskillnad som anges i direktiv 2003/55/EG har emellertid inte medfört någon effektiv åtskillnad av systemansvariga för

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).

¹³ Kommissionens rekommendation av den 14 oktober 2020 om energifattigdom, C(2020) 9600 final.

överföringssystem. Därför uppmanades kommissionen vid Europeiska rådets möte den 8–9 mars 2007 att utarbeta lagförslag för effektiv åtskillnad mellan leverans och produktion, å ena sidan, och nätverksamhet, å andra sidan.

↓ 2009/73/EG skäl 8 (anpassad)

- (51) Effektiv åtskillnad kan bara säkras genom att man undanröjer incitamentet för vertikalt integrerade företag att diskriminera konkurrenterna i samband med nättillträde och investeringar. Åtskilt ägande, vilket innebär att nätägaren utses till systemansvarig och att nätägaren är oberoende av leverans- eller produktionsintressen, är helt klart en effektiv och stabil metod för att lösa inbyggda intressekonflikter och säkra försörjningstryggheten. Europaparlamentet hänvisar därför i sin resolution av den 10 juli 2007 om utsikterna för den inre gas- och elmarknaden¹⁴ till åtskilt ägande på överföringsnivå som det effektivaste verktyget för att främja investeringar i infrastruktur på ett icke-diskriminerande sätt och garantera ett rättvist nättillträde för nya aktörer och transparens på marknaden. Vid åtskilt ägande bör det därför ställas krav på medlemsstaterna att säkerställa att en eller flera personer inte kontrollerar ett produktions- eller gashandelsföretag samtidigt som den eller de utövar kontroll över eller rättigheter gentemot en systemansvarig för överföringssystem eller ett överföringssystem. Omvänt bör kontroll över ett överföringssystem eller en systemansvarig för överföringssystem utesluta möjligheten att utöva kontroll över eller någon rättighet gentemot ett produktionsföretag eller ett gashandelsföretag. Inom dessa begränsningar bör ett produktionsföretag eller ett gashandelsföretag kunna inneha en minoritetsandel i en systemansvarig för överföringssystem eller ett överföringssystem.

↓ 2009/73/EG skäl 9

- (52) Ett system för åtskillnad bör effektivt undanröja eventuella intressekonflikter mellan producenter, handlare och systemansvariga för överföringssystem för att skapa incitament för nödvändiga investeringar och trygga nya marknadsaktörers tillträde inom ramen för ett transparent och effektivt regelverk samt bör inte skapa ett regelverk som är alltför betungande för ~~de nationella~~ tillsynsmyndigheterna.

↓ 2009/73/EG skäl 10

- (53) Definitionen av begreppet kontroll är hämtad från rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer ("EG:s koncentrationsförordning")¹⁵.

↓ 2009/73/EG skäl 11

- (54) ~~Eftersom åtskilt ägande i vissa fall innebär att företag måste omstruktureras, bör de medlemsstater som beslutar att förverkliga åtskilt ägande beviljas extra tid för att~~

¹⁴ EUT C 175 E, 10.7.2008, s. 206.

¹⁵ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

~~tillämpa de relevanta bestämmelserna.~~ Med tanke på de vertikala kopplingarna mellan el- och gassektorn bör bestämmelserna om åtskillnad dessutom tillämpas tvärsöver båda sektorerna.

↓ ny

- (55) När det däremot gäller vätgassektorn skulle uppkomsten av vertikalt integrerade företag i första hand kunna undvikas genom att man fastställer tydliga regler på förhand. Detta är att föredra framför kostsamma krav på åtskillnad i efterhand som skulle ta tid att genomföra.
-

↓ 2009/73/EG skäl 12

- (56) Vid åtskilt ägande bör, för att säkerställa att nätdriften är helt oberoende av leverans- och produktionsintressen och förhindra utbyte av konfidentiella uppgifter, inte samma person sitta i styrelsen för både en systemansvarig för överföringssystem eller ett överföringssystem och ett företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet. Av samma skäl bör samma person inte ha rätt att utse medlemmar till en styrelse för en systemansvarig för överföringssystem eller ett överföringssystem och ~~samtidigt inte heller~~ utöva kontroll över eller rättigheter gentemot ett produktionsföretag eller ett gashandelsföretag.
-

↓ 2009/73/EG skäl 13

- (57) Inrättandet av systemansvariga eller systemansvariga för överföringssystem vilka är oberoende av leverans- eller produktionsintressen bör göra det möjligt för vertikalt integrerade företag att bibehålla sitt ägande av nättillgångar, samtidigt som en effektiv intresseuppdelning säkras, förutsatt att den oberoende systemansvarige (ISO) eller den oberoende systemansvarige för överföring (ITO) utför den systemansvariges samtliga uppgifter samt att detaljerad reglering och omfattande myndighetstillsyn införs.
-

↓ 2009/73/EG skäl 14 (anpassad)

- (58) När ett företag som ~~den 3 september 2009~~ äger ett överföringssystem ~~den 3 september 2009~~ ~~ingår~~ ☒ ingick ☒ i ett vertikalt integrerat företag bör medlemsstaterna därför ges ett val mellan åtskilt ägande ~~ägarskapsåtskild systemansvarig för överföringssystemet (TSO)~~ och införande av oberoende systemansvariga eller oberoende systemansvariga för överföring utan leverans- eller produktionsintressen.
-

↓ 2009/73/EG skäl 15

- (59) För att till fullo kunna tillvarata aktieägarnas intressen i vertikalt integrerade företag bör medlemsstaterna kunna välja mellan att antingen införa åtskilt ägande genom direkt avyttring eller genom att dela upp det integrerade företagets aktier på aktier i

nätföretaget och aktier i det återstående leverans- och produktionsföretaget, förutsatt att kraven i samband med åtskilt ägande faktiskt har uppfyllts.

↓ 2009/73/EG skäl 16 (anpassad)

- (60) För att införandet av en oberoende systemansvarig eller oberoende systemansvarig för överföring ska vara effektivt bör särskilda kompletterande regler antas. Reglerna för den oberoende systemansvarige för överföring ger ett lämpligt regelverk för att garantera fungerande konkurrens, tillräckliga investeringar, tillträde för nya aktörer på marknaden och integration av gasmarknaderna. Effektiv åtskillnad med hjälp av reglerna för den oberoende systemansvarige för överföring bör bygga på dels en pelare av organisatoriska åtgärder och åtgärder avseende förvaltningen av systemansvariga för överföringssystem, dels en pelare av åtgärder avseende investeringar, anslutning av ny produktionskapacitet till nätet och marknadsintegrering genom regionalt samarbete. Oberoendet för den systemansvarige för överföring bör också bland annat säkerställas genom vissa ”avkylningsperioder”, under vilka ingen ledningsverksamhet eller annan relevant verksamhet som ger tillgång till samma information som den som kan ha erhållits i en ledande ställning i ett företag utövas inom det vertikalt integrerade företaget. ~~Modellen för effektiv åtskillnad med hjälp av en oberoende systemansvarig för överföring uppfyller de krav som fastställdes vid Europeiska rådets möte den 8 och 9 mars 2007.~~
-

↓ 2009/73/EG skäl 17

⇒ ny

- (61) I syfte att utveckla konkurrensen på den inre marknaden för gas bör stora icke-hushållskunder ⇒ som bedriver storskalig kommersiell verksamhet ⇐ ha möjlighet att välja gashandlare och teckna avtal med flera gashandlare för att täcka sina försörjningsbehov. Dessa kunder bör skyddas mot exklusivitetsklausuler, som utesluter konkurrerande eller kompletterande anbud.
-

↓ 2009/73/EG skäl 18 (anpassad)

- (62) En medlemsstat ☒ bör ha ☒ ~~ha~~ rätt att välja fullständigt åtskilt ägande på sitt territorium. Om en medlemsstat har valt fullständigt åtskilt ägande, ☒ bör ☒ ~~ha~~ ett företag inte ha rätt att välja alternativet med en oberoende systemansvarig eller en oberoende systemansvarig för överföring. Företag som bedriver något slags produktions- eller leveransverksamhet ~~får~~ ☒ bör ☒ dessutom inte direkt eller indirekt utöva kontroll över eller någon rättighet gentemot en systemansvarig för överföringssystem från en medlemsstat som har valt fullständigt åtskilt ägande.
-

↓ 2009/73/EG skäl 19 (anpassad)

- (63) ~~Det kommer enligt detta direktiv att finnas~~ Olika typer av marknadsorganisation finns på den inre marknaden för naturgas. De åtgärder som medlemsstaterna kan vidta för att säkerställa lika villkor på marknaden bör grunda sig på överordnade krav av

allmänt intresse. Samråd bör ske med kommissionen om åtgärdernas förenlighet med fördraget ☒ EUF-fördraget ☒ och ~~gemenskapslagstiftningen~~ ☒ unionsrätten ☒.

↓ 2009/73/EG skäl 20

- (64) När en effektiv åtskillnad genomförs, bör principen om icke-diskriminering mellan den offentliga och den privata sektorn respekteras. Därför bör samma person, på egen hand eller tillsammans med någon annan, inte tillåtas att, i strid med det åtskilda ägandet eller med lösningen med en oberoende systemansvarig, utöva kontroll över eller någon rättighet i fråga om sammansättning av och röstning eller beslutsfattande i både organ för systemansvariga för överföringssystem eller överföringssystem och organ för produktionsföretag eller gashandelsföretag. Under förutsättning att medlemsstaten i fråga kan visa att detta krav uppfylls, bör vid åtskilt ägande och lösningen med en oberoende systemansvarig två skilda offentliga organ kunna kontrollera produktion och leverans å ena sidan och överföring å den andra.
-

↓ 2009/73/EG skäl 21 (anpassad)
(anpassad)

- (65) Effektiv åtskillnad mellan å ena sidan nätverksamhet och å andra sidan leverans och produktion bör gälla i hela ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒, för både ~~gemenskapsföretag~~ ☒ unionsföretag ☒ och ~~icke-gemenskapsföretag~~ ☒ icke-unionsföretag ☒. För att säkerställa att å ena sidan nätverksamheten och å andra sidan leverans och produktion i ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ bedrivs oberoende av varandra, bör tillsynsmyndigheterna ges befogenheter att vägra certifiering av sådana systemansvariga för överföringssystem som inte uppfyller bestämmelserna om åtskillnad. För att säkerställa att dessa bestämmelser tillämpas enhetligt i hela ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ bör tillsynsmyndigheterna ta största möjliga hänsyn till kommissionens uppfattning, när de fattar beslut om certifiering. För att dessutom säkerställa att ~~gemenskapens~~ ☒ unionens ☒ internationella åtaganden respekteras, liksom solidariteten och ~~energitryggheten~~ försörjningstryggheten inom ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒, bör kommissionen ha rätt att avge ett yttrande om certifiering avseende ägaren till eller den systemansvarige för överföringssystem som kontrolleras av en eller flera personer från tredjeländer.
-

↓ ny

- (66) Rörledningsnät för vätgas bör utgöra ett viktigt medel för effektiva och hållbara transporter av vätgas, både på land och till havs. Till följd av de höga kapitalutgifter som krävs för att bygga dem skulle rörledningsnät för vätgas kunna utgöra naturliga monopol. Erfarenheterna av att reglera naturgasmärnaderna har visat hur viktigt det är att säkerställa ett öppet och icke-diskriminerande tillträde till rörledningsnät för att skydda konkurrensen på råvarumärnaderna. Därför bör väletablerade principer för nät drift, såsom tredje parts tillträde, tillämpas på landbaserade och havsbaserade vätgasnät i unionen.
- (67) Driften av vätgasnät bör skiljas från verksamhet inom energiproduktion och energiförsörjning för att undvika risken för att nätoperatörer drabbas av

intressekonflikter. En strukturell åtskillnad av ägandet av vätgasnät och deltagande i energiproduktion och energiförsörjning garanterar att det inte förekommer några sådana intressekonflikter. Medlemsstaterna bör kunna använda den alternativa modellen för åtskillnad i form av ”integrerade operatörer av vätgasnät” fram till 2030 för att ange en övergångsperiod för befintliga vertikalt integrerade vätgasnät. Medlemsstaterna bör också kunna tillåta att modellen med ”oberoende operatörer av vätgasnät” används för att göra det möjligt för vertikalt integrerade ägare av vätgasnät att behålla äganderätten till sina nät samtidigt som en icke-diskriminerande drift av sådana nät säkerställs efter 2030.

- (68) En gemensam drift av vätgasnät och gas- eller elnät kan skapa synergieffekter och bör därför tillåtas, men verksamheter som rör driften av vätgasnät bör organiseras i en separat rättslig enhet för att säkerställa transparens i fråga om finansiering och användning av tariffer för tillträde.
- (69) Driften av vätgasnät bör skiljas från verksamhet inom energiproduktion och energiförsörjning för att undvika risken för att nätoperatörer drabbas av intressekonflikter. En strukturell åtskillnad av ägandet av vätgasnät och deltagande i energiproduktion och energiförsörjning bör garantera att det inte förekommer några sådana intressekonflikter. Medlemsstaterna bör kunna använda den alternativa modellen för åtskillnad i form av integrerade operatörer av vätgasnät fram till 2030 för att ange en övergångsperiod för befintliga vertikalt integrerade vätgasnät. Medlemsstaterna bör också kunna erbjuda att en oberoende operatör av vätgasnät används för att göra det möjligt för vertikalt integrerade ägare av vätgasnät att behålla äganderätten till sina nät samtidigt som en icke-diskriminerande drift av sådana nät säkerställs efter 2030.
- (70) För att säkerställa transparens när det gäller kostnaderna för och finansieringen av reglerad verksamhet bör verksamhet som avser drift av vätgasnät särskiljas från annan nätdrift för andra energibärare, åtminstone när det gäller nätoperatörernas juridiska form och redovisning.
- (71) Vätgasnät bör omfattas av tredje parts tillträde för att säkerställa konkurrens och lika villkor på marknaden för vätgasförsörjning. Ett reglerat tillträde för tredje part på grundval av reglerade tillträdestariffer bör vara standardregeln på lång sikt. För att säkerställa nödvändig flexibilitet för operatörer och minska de administrativa kostnaderna under vätgasmarknadens uppbyggnadsfas bör medlemsstaterna ha möjlighet att tillåta användning av förhandlat tillträde för tredje part fram till 2030.
- (72) Tillgången till storskaliga underjordiska lagringsanläggningar för vätgas är begränsad och ojämnt fördelad mellan medlemsstaterna. Med tanke på deras potentiellt gynnsamma roll för vätgastransport och vätgasmarknader bör tillträdet till sådana storskaliga underjordiska lager vara föremål för reglerat tillträde för tredje part, för att säkerställa lika villkor för marknadsaktörerna.
- (73) Terminaler för omvandling av flytande väte eller flytande ammoniak till gasformig vätgas utgör ett sätt att importera vätgas, men de konkurrerar med andra metoder för att transportera vätgas. Tredje parts tillträde till sådana terminaler bör säkerställas, men medlemsstaterna bör kunna välja att införa ett system med förhandlat tillträde för tredje part i syfte att minska de administrativa kostnaderna för operatörer och tillsynsmyndigheter.
- (74) Befintliga vertikalt integrerade vätgasnät bör efter en övergångsperiod integreras i regelverket.

- (75) Lokala vätgaskluster bör vara en viktig byggsten i den europeiska vätgasekonomin. Sådana kluster skulle kunna dra nytta av förenklade regler under vätgasmarknadens uppbyggnadsfas.
- (76) Rörledningssammanlänkningskonstruktioner med tredjeländer kan fungera som transportmetoder vid import eller export av vätgas. Driftsreglerna för sådana sammanlänkningskonstruktioner för vätgas med tredjeländer och reglerna för certifiering av förnybar och koldioxidsnål vätgas bör fastställas i ett mellanstatligt avtal för att säkerställa ett enhetligt regelverk och en konsekvent tillämpning av det för hela infrastrukturen.
- (77) För att säkerställa en effektiv drift av de europeiska vätgasnäten bör operatörer av vätgasnät ansvara för drift, underhåll och utbyggnad av nätet för vätgastransport i nära samarbete med andra operatörer av vätgasnät samt med andra systemansvariga till vilka deras nät är anslutna eller kan anslutas, bland annat för att underlätta integreringen av energisystemet.
- (78) Operatörer av vätgasnät bör få i uppdrag att bygga upp en tillräcklig gränsöverskridande kapacitet för transport av vätgas som tillgodoser alla ekonomiskt rimliga och tekniskt genomförbara krav på sådan kapacitet, vilket möjliggör marknadsintegration.
- (79) I vissa fall, beroende på bland annat vätgasnätens topografi och populationen av slutanvändare som är anslutna till vätgasnäten, kan det bli nödvändigt att operatörer av vätgasnät sköter hanteringen av vätgaskvalitet (t.ex. rening). Därför kan tillsynsmyndigheterna ge operatörer av vätgasnät i uppdrag att säkerställa en effektiv hantering av vätgaskvalitet i sina nät när så krävs för systemförvaltning. När operatörer av vätgasnät sköter detta bör de följa tillämpliga kvalitetsstandarder för vätgas.
- (80) Om systemansvariga för naturgassystem eller operatörer av vätgasnät avslår ansökningar om tillträde eller anslutning på grund av kapacitetsbrist bör sådana avslag vederbörligen underbyggas, och systemansvariga och operatörer bör åläggas att förbättra sina system så att begärda anslutningar eller begärt tillträde möjliggörs om det är ekonomiskt motiverat.

↓ (EU)	2019/692	skäl	3
(anpassad)			

- (81) ~~Det här direktivet syftar till att undanröja Hindren hindren~~ för fullbordandet av den inre marknaden för naturgas till följd av underlåtelsen att tillämpa unionens marknadsregler för gasöverföringsledningar till och från tredjeländer ☒ bör också åtgärdas ☒. ~~De ändringar som införs genom detta direktiv syftar till~~ ☒ Det är nödvändigt ☒ att säkerställa att reglerna för gasöverföringsledningar som kopplar samman två eller fler medlemsstater också är tillämpliga inom unionen på gasöverföringsledningar till och från tredjeländer. Detta ~~kommer att~~ ☒ bör ☒ göra lagstiftningen inom unionen samstämmig och samtidigt motverka snedvridning av konkurrensen på unionens inre marknad för energi och negativa effekter på försörjningstryggheten. Det ~~kommer också att~~ ☒ bör också ☒ öka transparensen och skapa rättslig säkerhet för marknadsaktörerna, särskilt investerare i gasinfrastruktur och systemanvändare, vad gäller det tillämpliga regelverket.

↓ ny

- (82) Medlemsstaterna och de fördragsslutande parterna i fördraget om upprättande av en energigemenskap¹⁶ bör ha ett nära samarbete om alla frågor som rör utvecklingen av en integrerad gasmarknad och minskade koldioxidutsläpp på den och bör inte vidta åtgärder som äventyrar den fortsatta integreringen av gasmarknaderna eller försörjningstryggheten i medlemsstater och fördragsslutande parter. Detta skulle kunna inbegripa samarbete om lagringskapacitet och inbjudan av experter till relevanta regionala riskgrupper för gas.

↓ (EU) 2019/692 skäl 5

- (83) Rörledningar som kopplar samman ett projekt för olje- eller gasproduktion i ett tredjeland med en bearbetningsanläggning eller slutlig landningsterminal vid kusten i en medlemsstat bör anses vara ett tidigare led i rörledningsnätet. Rörledningar genom vilka ett projekt för olje- eller gasproduktion i en medlemsstat kopplas samman med en bearbetningsanläggning eller slutlig landningsterminal vid kusten i ett tredjeland bör inte anses vara ett tidigare led i rörledningsnätet vid tillämpningen av detta direktiv eftersom sådana rörledningar sannolikt inte i betydande grad påverkar den inre marknaden för energi.

↓ (EU) 2019/692 skäl 6

- (84) Systemansvariga för överföringssystem bör vara fria att ingå tekniska avtal med systemansvariga för överföringssystem eller andra enheter i tredjeländer om frågor som rör drift och sammanlänkning av överföringssystem, under förutsättning att innehållet i dessa avtal är förenligt med unionsrätten.

↓ (EU) 2019/692 skäl 7

- (85) Tekniska avtal om driften av överföringsledningar mellan systemansvariga för överföringssystem eller andra enheter bör fortsätta att gälla under förutsättning att de följer unionsrätten och relevanta beslut av ~~den nationella~~ tillsynsmyndigheten.

↓ (EU) 2019/692 skäl 8

- (86) Om sådana tekniska avtal har ingåtts krävs enligt detta direktiv inte något ingående vare sig av ett internationellt avtal mellan en medlemsstat och ett tredjeland eller av ett avtal mellan unionen och ett tredjeland om driften av den berörda gasöverföringsledningen.

¹⁶

EUT L 198, 20.7.2006, s. 18.

↓ (EU) 2019/692 skäl 9 (anpassad)

- (87) Tillämpligheten av ~~direktiv 2009/73/EG~~ ☒ detta direktiv ☒ på gasöverföringsledningar till och från tredjeländer ~~förbli~~ ☒ bör vara ☒ begränsad till medlemsstaternas territorium. När det gäller gasöverföringsledningar till havs bör ~~direktiv 2009/73/EG~~ ☒ detta direktiv ☒ gälla i territorialvatten tillhörande den medlemsstat i vilken den första sammanlänkningspunkten med medlemsstaternas nät är belägen.

↓ (EU) 2019/692 skäl 10

- (88) Befintliga avtal om driften av överföringsledningar som ingåtts mellan en medlemsstat och ett tredjeland bör kunna fortsätta att gälla i enlighet med detta direktiv.

↓ (EU) 2019/692 skäl 11

- (89) När det gäller avtal eller delar av avtal med tredjeländer som kan påverka unionens gemensamma regler bör ett konsekvent och öppet förfarande införas som gör det möjligt att på en medlemsstats begäran bemyndiga den att ändra, förlänga, anpassa, förnya eller ingå ett avtal med ett tredjeland om driften av en överföringsledning eller ett tidigare led i rörledningsnätet mellan medlemsstaten och ett tredjeland. Förfarandet bör inte försena genomförandet av detta direktiv, bör inte påverka fördelningen av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna och bör gälla för befintliga och nya avtal.

↓ (EU) 2019/692 skäl 12

- (90) Om det är uppenbart att innehållet i ett avtal omfattas till en del av unionens behörighet och till en del av en medlemsstats behörighet är det avgörande att säkerställa nära samarbete mellan den medlemsstaten och unionsinstitutionerna.

↓ (EU) 2019/692 skäl 14 (anpassad)

- (91) För att ☒ säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på att ☒ fatta beslut om att bemyndiga eller vägra att bemyndiga en medlemsstat att ändra, förlänga, anpassa, förnya eller ingå ett avtal med ett tredjeland ~~bör kommissionen tilldelas~~

~~genomförandebefogenheter~~. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011¹⁷.

↓ 2009/73/EG skäl 22 (anpassad)
⇒ ny

- (92) En tryggad energiförsörjning är absolut nödvändig för den allmänna säkerheten och är därför till sin natur förknippad med en effektivt fungerande inre marknad för gas och med en integration av medlemsstaternas separata gasmarknader. Gasförsörjningen till unionens medborgare kan enbart ske genom ett nät. Fungerande öppna gasmarknader, och framför allt ~~de~~ nät och andra tillgångar som är förknippade med gasförsörjningen, har en avgörande betydelse för den allmänna säkerheten, ekonomins konkurrenskraft och för unionsmedborgarnas välfärd. Personer från tredjeländer bör därför endast tillåtas kontrollera ett överföringssystem eller en systemansvarig för överföringssystem, om de uppfyller de krav på effektiv åtskillnad som tillämpas inom ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒. Utan att det påverkar ~~gemenskapens~~ ☒ unionens ☒ internationella åtaganden anser ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ att sektorn för överföringssystem för gas är mycket viktig för ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ och att ytterligare skyddsåtgärder därför behövs när det gäller att upprätthålla en tryggad energiförsörjning till ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ i syfte att förhindra hot mot den allmänna ordningen och den allmänna säkerheten i ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ och unionsmedborgarnas välfärd. En trygg energiförsörjning till ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ kräver i synnerhet en bedömning av nät driftens oberoende, nivån på ~~gemenskapens~~ ☒ unionens ☒ och enskilda medlemsstaters beroende av energiförsörjning från tredjeländer samt av hur både inhemsk och internationell handel med energi och inhemska och internationella energiinvesteringar hanteras i ett visst tredjeland. Försörjningstryggheten bör därför bedömas mot bakgrund av de faktiska omständigheterna i varje enskilt fall samt de rättigheter och skyldigheter som uppkommer enligt internationell rätt, särskilt de internationella avtalen mellan ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ och det berörda tredjelandet. Kommissionen ⇒ bör ⇐ ~~uppmannas att~~ vid behov lägga fram rekommendationer för förhandlingar om relevanta avtal med tredjeländer beträffande en trygg energiförsörjning till ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒, eller ta med de nödvändiga frågorna i andra förhandlingar med dessa tredjeländer.

↓ 2009/73/EG skäl 23

- (93) Det behövs ytterligare åtgärder för att säkerställa transparenta och icke-diskriminerande tariffer för tillträde till transport. Tarifferna bör gälla alla användare av systemen, utan diskriminering. När lagringsanläggningar, lagring av gas i rörledningar eller stödtjänster opererar på en tillräckligt konkurrensutsatt marknad kan tillträde medges på grundval av transparenta och icke-diskriminerande marknadsbaserade mekanismer.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

↓ 2009/73/EG skäl 24

- (94) Det är nödvändigt att se till att systemansvariga för lagringssystem är oberoende i syfte att förbättra tredje parts tillträde till lagringsanläggningar ~~när detta är tekniskt och/eller ekonomiskt nödvändigt för att de ska kunna leverera till kunderna på ett effektivt sätt~~ som är tekniskt eller ekonomiskt nödvändiga för ett effektivt tillträde till systemet med tanke på leverans till kunder. Det är därför lämpligt att lagringsanläggningar drivs genom juridiskt skilda enheter som har faktisk rätt att fatta beslut när det gäller de tillgångar som behövs för att underhålla, driva och utveckla lagringsanläggningarna. Det är också nödvändigt att öka transparensen när det gäller lagringskapacitet som erbjuds tredje part genom att förpliktiga medlemsstaterna att fastställa och offentliggöra en icke-diskriminerande och tydlig ram som omfattar lämpliga tillsynsformer för lagringsanläggningar. Denna förpliktelse bör inte kräva ett nytt beslut beträffande reglerna om tillträde, men bör leda till förbättrad transparens när det gäller reglerna om tillträde till lagring. Kravet på konfidentialitet för kommersiellt känslig information är särskilt viktigt när det gäller uppgifter av strategisk karaktär eller när det finns endast en enda användare av en lagringsanläggning.

↓ 2009/73/EG skäl 25 (anpassad)

- (95) Icke-diskriminerande tillträde till distributionsnätet är avgörande för tillträdet ~~till för~~ kunder i återförsäljarledet. Utrymmet för diskriminering när det gäller tredje parts tillträde och investeringar är dock mindre på distributionsnivå än på överföringsnivå, eftersom ~~överbelastningsnätbegränsningar~~ och produktionsintressenas inflytande i allmänhet inte är så betydande på distributionsnivån som på överföringsnivån. ~~I enlighet med direktiv 2003/55/EG blev rättslig och funktionell åtskillnad av systemansvariga för distributionssystemet dessutom obligatorisk först från och med den 1 juli 2007 och dess effekter på den inre marknaden för naturgas har ännu inte utvärderats. De regler om rättslig och funktionell åtskillnad som för närvarande finns kan leda till effektiv åtskillnad förutsatt att de definieras tydligare, genomförs ordentligt och övervakas noggrant. För att skapa ☒ fastställa ☒ lika villkor i återförsäljarledet bör systemansvariga för distributionssystem övervakas, så att de hindras från att dra fördel av sin vertikala integration när det gäller konkurrensläget på marknaden, framför allt gentemot hushållskunder och små icke-hushållskunder.~~

↓ 2009/73/EG skäl 26

- (96) Medlemsstaterna bör vidta konkreta åtgärder för att främja ökad användning av biogas och gas från biomassa, och producenter av sådan gas bör ges icke-diskriminerande tillträde till gassystemet, förutsatt att detta tillträde på kontinuerlig basis är förenligt med de kontinuerligt relevanta tekniska reglerna föreskrifterna och säkerhetsstandarderna.

↓ ny

- (97) Producenter av förnybara och koldioxidsnåla gaser är ofta anslutna till distributionsnätet. För att underlätta en ökad användning av sådana gaser och deras marknadsintegration är det avgörande att de får obehindrat tillträde till grossistmarknaden och de relevanta virtuella handelspunkterna. Deltagandet på grossistmarknaden avgörs av hur entry-exitsystemen definieras. I flera medlemsstater ingår producenter som är anslutna till distributionsnätet inte i entry-exitsystemet. Tillträdet för förnybara och koldioxidsnåla gaser till grossistmarknaden bör därför underlättas genom att man anger en definition av entry-exitsystem och säkerställer att produktionsanläggningar som är anslutna till distributionssystemet i slutändan ingår i det systemet. Dessutom föreskrivs i förordning [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] att systemansvariga för distributionssystem och systemansvariga för överföringssystem ska samarbeta för att möjliggöra omvända flöden från distributionsnätet till överföringsnätet eller alternativa sätt att underlätta integrationen av förnybara och koldioxidsnåla gaser på marknaden.

↓ 2009/73/EG skäl 27 (anpassad)

- (98) För att undvika att små systemansvariga för distributionssystem får en oproportionerlig ekonomisk och administrativ börda bör medlemsstaterna vid behov kunna undanta berörda företag från krav på rättslig åtskillnad ~~när det gäller distributionen.~~

↓ 2009/73/EG skäl 28 (anpassad)

- (99) När ett slutet distributionssystem används för att trygga optimal effektivitet i en integrerad energiförsörjning som kräver särskilda driftsnormer, eller när ett slutet distributionssystem upprätthålls i första hand för att användas av systemets ägare, bör det vara möjligt att undanta den systemansvarige för distributionssystemet från skyldigheter som skulle utgöra en onödig administrativ börda på grund av det särskilda förhållandet mellan den systemansvarige för distributionssystemet och systemets användare. Industriella och kommersiella platser samt platser där gemensamma tjänster tillhandahålls, såsom tågstationer, flygplatser, sjukhus, stora campingplatser med integrerade anläggningar eller kemiska industrianläggningar, ~~kan~~ ☒ skulle kunna ☒ inbegripa slutna distributionssystem på grund av att den verksamhet som bedrivs i dessa anläggningar är av specialiserad karaktär.
- (100) I och med att allt större volymer förnybara och koldioxidsnåla gaser integreras i naturgassystemet kommer kvaliteten på de gaser som transporteras och förbrukas i Europa att förändras. För att naturgassystemet ska fungera effektivt bör de systemansvariga för överföringssystemen ansvara för hanteringen av gaskvalitet i sina anläggningar. Om injektionen av förnybara och koldioxidsnåla gaser sker på distributionsnivå och vid behov för att hantera sådana gasers effekt på gaskvaliteten, kan tillsynsmyndigheterna ge de systemansvariga för distributionssystemen i uppdrag att säkerställa en effektiv hantering av gaskvaliteten i sina anläggningar. När de systemansvariga för överförings- respektive distributionssystemen utför

kvalitetshanteringsuppgifter för gas bör de efterleva tillämpliga kvalitetsstandarder för gas.

↓ 2009/73/EG skäl 29 (ny)

~~(29) Genom direktiv 2003/55/EG infördes ett krav på medlemsstaterna att utse tillsynsmyndigheter med särskilda befogenheter. Erfarenheterna visar dock att tillsynens effektivitet ofta hämmas av att tillsynsmyndigheterna inte är tillräckligt självständiga gentemot staten, har otillräckliga befogenheter och för liten handlingsfrihet. Därför uppmanade Europeiska rådet vid sitt möte den 8-9 mars 2007 kommissionen att utarbeta lagstiftningsförslag för ytterligare harmonisering av medlemsstaternas energitillsynsmyndigheters befogenheter och förstärkning av deras oberoende. Det bör vara möjligt för dessa nationella tillsynsmyndigheter att omfatta både el- och gasssektorn.~~

↓ 2009/73/EG skäl 30 (anpassad)

(101) För att den inre marknaden för naturgas ska kunna fungera korrekt behöver energitillsynsmyndigheterna kunna fatta beslut i alla relevanta tillsynsfrågor, och de måste också vara fullständigt oberoende av övriga offentliga eller privata intressen. ~~Detta hindrar inte domstolsprövning och parlamentarisk övervakning enligt medlemsstaternas konstitutionella rätt. Vidare får inte den nationella lagstiftarens godkännande av tillsynsmyndigheternas budget utgöra ett hinder för budgetmässig självständighet.~~ Reglerna om tillsynsmyndighetens självständiga ansvar för genomförandet av den anslagna budgeten bör tillämpas inom ramen för nationell budgetlagstiftning och nationella budgetbestämmelser. Samtidigt som medlemsstaterna med hjälp av ett lämpligt roterande system bidrar till ~~den nationella~~ tillsynsmyndighetens oberoende gentemot politiska eller ekonomiska intressen, bör medlemsstaterna ha möjlighet att vederbörligen beakta de tillgängliga personella resurserna och styrelsens storlek.

↓ 2009/73/EG skäl 31

(102) För att säkerställa effektivt marknadstillträde för alla marknadsaktörer, inklusive nya aktörer, krävs icke-diskriminerande balansmekanismer som avspeglar kostnaderna. Detta bör uppnås genom att man inför sådana transparenta marknadsbaserade mekanismer för försörjning och inköp av gas som krävs för att uppfylla kraven på balans. ~~De nationella~~ Tillsynsmyndigheterna bör arbeta aktivt för att balanspriserna balanstarifferna ska vara icke-diskriminerande och avspegla kostnaderna. Samtidigt bör lämpliga incitament tillhandahållas för att balansera inmatning och uttag ~~produktion och förbrukning~~ av gas och för att inte äventyra systemet.

↓ 2009/73/EG skäl 32 (anpassad)

(103) ~~De nationella~~ Tillsynsmyndigheterna bör kunna fastställa eller godkänna tariffer eller beräkningsmetoder för tariffer på grundval av ett förslag från den systemansvarige för

överförings- eller distributionssystemet eller LNG-anläggningar eller på grundval av ett förslag som ~~en systemansvarig~~ ~~systemansvariga~~ och nätanvändarna kommit överens om. Vid fastställandet eller godkännandet bör tillsynsmyndigheten se till att överförings- eller distributionstarifferna är icke-diskriminerande och avspeglar kostnaderna och samtidigt ta hänsyn till de långsiktiga marginalkostnader för näten som går att undvika med hjälp av åtgärder för styrning av efterfrågan.

↓ ny

- (104) Tillsynsmyndigheterna bör, i nära samarbete med den byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009¹⁸, främja en öppen, konkurrensutsatt, säker och miljömässigt hållbar inre marknad för vätgas med obehindrade gränsöverskridande flöden. För att den inre marknaden för vätgas ska kunna fungera korrekt behöver tillsynsmyndigheterna kunna fatta beslut i alla relevanta tillsynsfrågor.

↓ 2009/73/EG skäl 33

⇒ ny

- (105) Energitillsynsmyndigheterna bör ha befogenhet att fatta bindande beslut avseende naturgasföretag ⇒ eller vätgasföretag ⇐ och antingen själva besluta, eller föreslå att en behörig domstol beslutar, om effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner för naturgasföretag ⇒ eller vätgasföretag ⇐ som inte fullgör sina skyldigheter. Energitillsynsmyndigheterna bör även ges befogenhet att, oavsett tillämpningen av konkurrensbestämmelserna, fatta beslut om åtgärder som säkerställer fördelar för kunderna genom främjande av den effektiva konkurrens som är nödvändig för att den inre marknaden för naturgas ⇒ och vätgas ⇐ ska fungera korrekt. Program för frigörande av gas är en av möjliga åtgärder för att främja effektiv konkurrens och säkerställa att marknaden fungerar korrekt. ~~Energitillsynsmyndigheterna bör även ges befogenheter att bidra till att säkerställa en hög standard på allmännyttiga tjänster som står i samklang med kraven på öppnande av marknaden, skydd för utsatta kunder och ett verkligt effektivt konsumentskydd. Dessa bestämmelser bör varken påverka kommissionens befogenheter att tillämpa konkurrensreglerna, inbegripet granskningen av företagskoncentration med en gemenskapsdimension, eller reglerna för den inre marknaden, såsom den fria rörligheten för kapital. Det oberoende organ till vilket en part som berörs av ett beslut av en nationell tillsynsmyndighet har rätt att överklaga kan vara en domstol eller annan rättslig instans med befogenhet att genomföra en rättslig prövning.~~

↓ 2009/73/EG skäl 33 (anpassad)

- (106) Energitillsynsmyndigheterna bör även ges befogenheter att bidra till att säkerställa en hög standard på allmännyttiga tjänster som står i samklang med kraven på öppnande av marknaden, skydd för utsatta kunder och ett verkligt effektivt konsumentskydd. Dessa bestämmelser bör varken påverka kommissionens befogenheter att tillämpa konkurrensreglerna, inbegripet granskningen av företagskoncentrationer med en

¹⁸

Se sidan 1 i detta nummer av EUT.

gemenskapsdimension $\boxtimes$ unionsdimension $\boxtimes$, eller reglerna för den inre marknaden, såsom den fria rörligheten för kapital. Det oberoende organ till vilket en part som berörs av ett beslut av en nationell tillsynsmyndighet har rätt att överklaga kan vara en domstol eller annan rättslig instans med befogenhet att genomföra en rättslig prövning.

↓ 2009/73/EG skäl 34

- (107) Harmonisering av ~~de nationella~~ tillsynsmyndigheternas befogenheter bör inbegripa befogenheter att erbjuda naturgasföretagen incitament och befogenheter att fastställa effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner för dessa gasföretag eller att föreslå en behörig domstol att besluta om sådana sanktioner. Dessutom bör tillsynsmyndigheterna ha befogenhet att begära in relevant information från naturgasföretagen, göra lämpliga och tillräckliga undersökningar samt lösa tvister.

↓ ny

- (108) Tillsynsmyndigheterna och Acer bör tillhandahålla information om vätgasmarknaden för att säkerställa transparens, inbegripet aspekter som rör tillgång och efterfrågan, transportinfrastruktur, tjänsternas kvalitet, gränsöverskridande handel, investeringar, konsumentpriser och marknadslikviditet.
- (109) Systemansvariga för överföringssystem spelar en viktig roll för att säkerställa kostnadseffektiva investeringar i gasnät. För att få en optimal planering för olika energibärare och för att överbrygga klyftan mellan de olika nationella och EU-omfattande strategierna för nätplanering införs ytterligare krav på konsekvent planering. Nätplaneringen bör också ta hänsyn till de ökade kopplingarna mellan naturgas och el samt vätgas.
- (110) Vid utarbetandet av en nätutvecklingsplan är det viktigt att infrastrukturoperatörer tar hänsyn till principen om energieffektivitet först¹⁹, särskilt till den förväntade förbrukning som ligger till grund för utvecklingen av det gemensamma scenariot.
- (111) I strategin för integrering av energisystemet framhålls vikten av samordnad planering och drift av energisystemet för att uppnå målen om minskade koldioxidutsläpp. Det är därför nödvändigt att utarbeta en nätutvecklingsplan på grundval av ett gemensamt scenario som utvecklats på sektorsövergripande basis. Samtidigt som separata sektorsplaner behålls bör infrastrukturoperatörer arbeta för en högre integrationsnivå med beaktande av systembehov utöver specifika energibärare.
- (112) Nätutvecklingsplaner är ett viktigt inslag när det gäller att identifiera luckor i infrastrukturen och tillhandahålla information om infrastruktur som antingen behöver byggas upp eller som kan avvecklas och som skulle kunna användas för andra ändamål, såsom vätgastransport. Detta gäller oberoende av vilken modell för åtskillnad som valts för nätoperatörer.
- (113) Att tillhandahålla information om infrastruktur som kan avvecklas inom ramen för nätutvecklingsplanen kan innebära att infrastrukturen lämnas outnyttjad, nedmonteras eller används för andra ändamål, såsom vätgastransport. Målet med denna ökade

¹⁹

Kommissionens rekommendation av den 28 september 2021 om energieffektivitet först: från princip till praktik. Riktlinjer och exempel för att genomföra principen i beslutsprocessen inom och utanför energisektorn, C(2021) 7014 final.

transparens i fråga om infrastruktur tar hänsyn till att infrastruktur som används för nya ändamål är jämförelsevis billigare än nybyggd infrastruktur och därför bör möjliggöra en kostnadseffektiv omställning.

- (114) I medlemsstater där ett vätgasnät kommer att utvecklas bör rapporteringen om utvecklingen av vätgasinfrastruktur säkerställa att uppförandet av ett vätgassystem baseras på realistiska och framåtblickande efterfrågeprognoser, inklusive potentiella behov ur elsystemets perspektiv. Om medlemsstaterna beslutar att tillåta särskilda avgifter som ett sätt att samfinansiera ny vätgasinfrastruktur bör rapporteringen stödja tillsynsmyndigheten i dess bedömning av dessa avgifter. En rapport bör lämnas till tillsynsmyndigheten på regelbunden basis, vars intervall bestäms av tillsynsmyndigheten. Mot bakgrund av att vätgasmarknaden håller på att byggas upp bör dock en oproportionerlig och kontinuerlig sekvensering av rapporteringsskyldigheten undvikas.
- (115) Informationen i nätutvecklingsplanen bör möjliggöra en prognos över de effekter på tarifferna som följer av den planering och avveckling som berör den regleringsmässiga tillgångsbasen enligt artikel 51 i detta direktiv.
- (116) I stället för att tillhandahålla en nationell nätutvecklingsplan på enskild medlemsstatsnivå bör medlemsstaterna kunna välja att utarbeta en nätutvecklingsplan på regional nivå som omfattar mer än en medlemsstat och ligger i linje med en frivillig regional gasmarknadsintegration.
- (117) Till skillnad från el väntas naturgasens roll minska, vilket också påverkar efterfrågan på infrastrukturinvesteringar. Nätutvecklingsplanen måste därför innehålla en avvägning beträffande konkurrensproblemen och undvika strandade tillgångar. Följaktligen bör systemansvariga för överföringssystem som är föremål för åskilt ägande inte omfattas av artikel 51.7.

↓ 2009/73/EG skäl 35 (anpassad)
⇒ ny

- (118) Investeringar i viktig ny infrastruktur bör kraftigt prioriteras, samtidigt som man ser till att den inre marknaden för ~~⇒ gaser ⇐ naturgas~~ fungerar korrekt. För att förstärka de positiva effekterna på konkurrens och försörjningstrygghet av undantagna infrastrukturprojekt bör det göras en prövning av marknadens intresse i projektets planeringsfas, och samtidigt bör bestämmelserna för hantering av överbelastning genomförastillämpas. Om ett infrastrukturprojekt sträcker sig över mer än en medlemsstats territorium bör Acer i sista hand behandla ansökan om undantag i syfte att bättre beakta dess gränsöverskridande följder och underlätta administrationen. Med anledning av den exceptionella riskprofil som kännetecknar genomförandet av de undantagna viktigastörre infrastrukturprojekten, bör det också vara möjligt att tillfälligt bevilja företag med leverantörs- och produktionsintressen partiella ~~⇒ eller fullständiga ⇐~~ undantag från bestämmelserna om åtskillnad för projekten i fråga. Med tanke på försörjningstryggheten bör möjligheten till tillfälliga undantag särskilt gälla nya rörledningar inom ~~gemenskapen~~ ~~⇒ unionen~~ ~~☒~~ som transporterar gas från tredjeländer till ~~gemenskapen~~ ~~☒~~ unionen ~~☒~~. Undantag ~~⇒ och undantag ⇐~~ som beviljas i enlighet med direktiv 2003/55/EG och direktiv 2009/73/EG i dess ändrade lydelse ~~☒~~ bör ~~☒~~ fortsätta att gälla fram till det planerade slutdatum som fastställs i beslutet om beviljande av undantag ~~⇒ eller det beviljade undantaget ⇐~~.

↓ ny

- (119) Det är nödvändigt att göra framsteg i riktning mot sammanlänkade vätgasmarknader i unionen och därigenom underlätta investeringar i gränsöverskridande vätgasinfrastruktur. Enligt systemet för reglerat tillträde för tredje part bör ett system för ekonomisk ersättning, i avsaknad av gränsöverskridande transporttariffer efter den 31 december 2030, ge ekonomiska incitament till marknadsaktörerna att utveckla gränsöverskridande sammanlänkningar.
-

↓ 2009/73/EG skäl 36 (anpassad)

- (120) ~~Den inre marknaden för naturgas har vissa brister när det gäller likviditet och transparens, vilket hindrar effektiv resursfördelning, riskgardering och etablering av nya företag på marknaden.~~ Förtroendet för marknaden, dess likviditet och antalet marknadsaktörer måste öka, och därför måste tillsynen av företag verksamma på området för gasförsörjning stärkas. Sådana krav bör inte påverka, och bör vara förenliga med, befintlig ~~gemenskapslagstiftning~~ ☒ unionsrätt ☒ beträffande finansmarknaderna. Tillsynsmyndigheterna för energisektorn och för finansmarknaden behöver samarbeta för att göra det möjligt för varandra att få en överblick över berörda marknader.
-

↓ 2009/73/EG skäl 37 (anpassad)

- (121) Till övervägande del, och i stigande grad, importeras naturgas till ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ från tredjeländer. ~~Gemenskapslagstiftningen~~ ☒ Unionsrätten ☒ bör ta hänsyn till naturgassektorns särdrag, exempelvis en viss strukturell stelhet som har sin grund i koncentrationen av gashandlare, långsiktiga avtal och bristen på likviditet i ~~senare ledslutkundledet~~. Därför krävs ökad transparens, bland annat i fråga om prisbildning.
-

↓ 2009/73/EG skäl 38 (anpassad)

- (122) Innan kommissionen antar riktlinjer för kraven när det gäller bevarande av information, bör ~~byrån~~ Acer och Europeiska värdepapperstillsynskommittén (CESREVTK), inrättad genom kommissionens beslut 2009/77/EG²⁰, samråda och råda kommissionen om innehållet i dessa riktlinjer. ~~AcerByrån~~ och CESREVTK bör också samarbeta för att ytterligare utreda och ge råd i frågan om huruvida transaktioner med avtal om leverans av gas och gasderivat bör omfattas av transparenskrav före och/eller efter handel och i så fall hur dessa krav bör utformas.

²⁰ EUT L 25, 29.1.2009, s. 18.

↓ 2009/73/EG skäl 39

- (123) Medlemsstaterna eller, om en medlemsstat föreskrivit detta, tillsynsmyndigheten bör uppmuntra utvecklingen av avbrytbara leveransavtal.
-

↓ 2009/73/EG skäl 40 (anpassad)

- ~~(40) Av försörjningstrygghetsskäl bör balansen mellan tillgång och efterfrågan på gas i varje enskild medlemsstat bevakas, varefter en rapport bör utarbetas om situationen i gemenskapen som helhet med hänsyn till sammanlänkningskapaciteten mellan områden. Denna övervakning bör göras i tillräckligt god tid, så att lämpliga åtgärder hinner vidtas om försörjningstryggheten äventyras. Det faktum att nödvändig nätinfrastruktur, bland annat sammanlänkningskapaciteten, anläggs och underhålls bör bidra till en stabil gasförsörjning.~~
-

↓ 2009/73/EG skäl 41

- (124) Medlemsstaterna bör, med beaktande av nödvändiga kvalitetskriterier, se till att biogas och gas från biomassa, särskilt biometan, eller andra typer av gas kan få icke-diskriminerande tillträde till gassystemet under förutsättning att detta tillträde är permanent förenligt med relevanta tekniska reglerbestämmelser och säkerhetsstandarder. Dessa reglerbestämmelser och standarder bör säkerställa att det är tekniskt möjligt att och säkert att på ett säkert sätt föra in dessa gaser i och transportera dem genom systemet för naturgas och bör även omfatta deras kemiska egenskaper.
-

↓ 2009/73/EG skäl 42 (anpassad)

⇒ ny

- (125) ~~Medlemsstaterna kommer också i fortsättningen att behöva~~ Långsiktiga avtal ☒ är en viktig del av medlemsstaternas ☒ ~~för sin~~ gasförsörjning ⇒. De bör dock inte hindra förnybara och koldioxidsnåla gaser att komma in på marknaden, och därför kommer löptiden för avtal om leverans av fossil gas inte att kunna fortsätta efter 2049. Sådana avtal måste alltid vara förenliga med ⇐, ~~och gashandelsföretagen bör kunna fortsätta att använda sådana avtal så länge de inte motverkar~~ målsättningen med detta direktiv och ~~så länge de~~ är förenliga med ~~fördraget~~ ☒ EUF-fördraget ☒ och dess konkurrensregler. Det är ~~därför~~ nödvändigt att ta hänsyn till långsiktiga avtal vid planering av ~~naturgas~~ företagens leverans- och transportkapacitet.
-

↓ 2009/73/EG skäl 43 (anpassad)

- (126) För att säkerställa att de allmännyttiga tjänsterna i ☒ unionen ☒ ~~gemenskapen~~ håller hög kvalitet bör medlemsstaterna regelbundet underrätta kommissionen om alla åtgärder som vidtagits för att uppnå målen med detta direktiv. Kommissionen bör regelbundet offentliggöra en rapport som innehåller en analys av de nationella åtgärder som vidtagits för att uppnå målsättningarna när det gäller allmännyttiga tjänster samt

en jämförelse av åtgärdernas effektivitet, i syfte att utfärda rekommendationer om vilka nationella åtgärder som bör vidtas för att de allmännyttiga tjänsterna ska hålla hög kvalitet.

↓ 2009/73/EG skäl 44 (anpassad)

- (127) Respekt för kraven när det gäller allmännyttiga tjänster är ett grundläggande krav i detta direktiv, och det är viktigt att det i direktivet anges gemensamma minimikrav som uppfylls av samtliga medlemsstater och som beaktar målen om konsumentskydd, försörjningstrygghet, miljöskydd samt likvärdiga konkurrensnivåer i samtliga medlemsstater. Det är viktigt att kraven när det gäller allmännyttiga tjänster kan tolkas på nationell grund, med beaktande av nationella omständigheter och om inte annat följer av ~~gemenskapslagstiftningen~~ ☒ unionsrätten ☒.
-

↓ 2009/73/EG skäl 45 (anpassad)

- (128) De åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att uppnå målen när det gäller social och ekonomisk sammanhållning bör bland annat kunna innefatta lämpliga ekonomiska stimulansåtgärder, där så är lämpligt med hjälp av alla tillgängliga nationella verktyg och ~~gemenskapsverktyg~~ ☒ verktyg på unionsnivå ☒. Dessa verktyg ~~bör kunna~~ innefatta ansvarsmekanismer för att säkerställa nödvändiga investeringar.
-

↓ 2009/73/EG skäl 46 (anpassad)

- (129) Om de åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att fullgöra skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster kan definieras som statligt stöd enligt artikel ~~87.1~~ ☒ 107.1 ☒ i fördraget är medlemsstaterna enligt artikel ~~88.3~~ ☒ 108.3 ☒ i fördraget skyldiga att underrätta kommissionen om detta.
-

↓ 2009/73/EG skäl 53

- (130) Marknadspriserna bör ge de rätta incitamenten för utvecklingen av nätet.
-

↓ 2009/73/EG skäl 54

- (131) Det bör vara av största vikt för medlemsstaterna att verka för fungerande konkurrens och att olika gashandlare utan svårighet får tillträde till marknaden, för att ~~förbrukarna~~ ~~konsumenterna~~ ska kunna dra full fördel av en liberaliserad inre marknad för ~~naturgas~~ gaser.
-

↓ 2009/73/EG skäl 55

- (132) För att kunna bidra till försörjningstryggheten i solidarisk anda mellan medlemsstaterna, särskilt i händelse av en kris i energiförsörjningen, är det viktigt att

tillhandahålla en ram för regionalt, solidariskt samarbete. Detta samarbete får, om medlemsstaterna beslutar så, främst förlita sig på marknadsbaserade mekanismer. Samarbete för främjande av regional och bilateral solidaritet får inte innebära en oproportionerlig börda för eller leda till diskriminering mellan marknadsaktörerna.

↓ 2009/73/EG skäl 56 (anpassad)

- (133) Medlemsstaterna bör inför inrättandet av en inre marknad för naturgas främja integrationen av sina inhemska marknader och samarbetet mellan ~~systemansvarigasystemoperatörer~~ på ~~gemenskapsnivå~~ ☒ unionsnivå ☒ och regional nivå, vilket också bör omfatta de isolerade system som bildar så kallade gasöar, som fortfarande existerar i ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒.
-

↓ ny

- (134) Frivillig regional marknadsintegration, särskilt sammanslagningar av marknader, kan ge olika fördelar beroende på marknadernas särdrag. Marknadsintegration kan ge en möjlighet att på bästa sätt utnyttja infrastruktur, förutsatt att den inte inverkar negativt på angränsande marknader, till exempel genom höjda gränsöverskridande tariffer. Den ger också en möjlighet att öka konkurrensen, likviditeten och handeln till förmån för slutförbrukarna i regionen, genom att attrahera gashandlare som annars inte skulle etablera sig på grund av den ringa marknadsstorleken. Marknadsintegration gör det också möjligt att skapa större områden med tillgång till fler försörjningskällor. En sådan diversifiering kan påverka grossistmarknadspriserna tack vare en förbättrad konkurrens mellan olika källor, men kan också förbättra försörjningstryggheten om det inte finns någon kvarvarande intern överbelastning i det nya sammanslagna området. Marknadsintegration skulle kunna utgöra en grund för att ytterligare stödja omvandlingen av naturgasmarknaden, inbegripet utbyggnaden av förnybara och koldioxidsnåla gaser. Medlemsstaterna, tillsynsmyndigheterna och systemansvariga för överföringssystem bör samarbeta för att underlätta regional integration.
-

↓ 2009/73/EG skäl 57 (anpassad)

- (135) Ett viktigt mål för detta direktiv bör vara att med hjälp av ett sammanlänkat nät över hela ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ utveckla en verklig inre marknad för naturgas, och tillsynsmyndigheterna bör därför ha som en av sina huvuduppgifter att, i relevanta förekommande fall i nära samarbete med ☒ Acer ☒ ~~byrå~~, sköta regleringen av gränsöverskridande sammanlänkningar och regionala marknader.
-

↓ 2009/73/EG skäl 58

⇒ ny

- (136) Ett annat viktigt mål för detta direktiv bör vara att säkerställa gemensamma bestämmelser för en verklig inre marknad för gas och ett brett gasutbud. Korrekta marknadspriser skulle i detta syfte ge ett incitament till gränsöverskridande

⇒ handel ⇐ sammanlänknings, samtidigt som det på lång sikt skulle leda till priskonvergens.

↓ 2009/73/EG skäl 59

- (137) Tillsynsmyndigheterna bör också tillhandahålla information om marknaden så att kommissionen kan utöva sin roll som observatör och övervakare av den inre marknaden för naturgas och dess utveckling på kort, medellång och lång sikt, inklusive aspekter som tillgång och efterfrågan, infrastruktur för överföring och distribution, tjänsternas kvalitet, gränsöverskridande handel, hantering av överbelastning, investeringar, grossist- och konsumentpriser, marknadens likviditet samt miljö- och effektivitetsförbättringar. De nationella tillsynsmyndigheterna bör underrätta konkurrensmyndigheterna och kommissionen om medlemsstater där priserna utgör ett hinder för konkurrensen och en väl fungerande marknad.
-

↓ 2009/73/EG skäl 60 (anpassad)
⇒ ny

- (138) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att skapa en fullständigt fungerande inre marknad för naturgas ⇒ och vätgas ⇐, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna ☒ utan ☒ ☒ snarare, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, ☒ och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå ☒ unionsnivå ☒, kan gemenskapen ☒ unionen ☒ vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget ☒ om Europeiska unionen ☒ . I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
-

↓ 2009/73/EG skäl 61 (anpassad)
⇒ ny

- (139) Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009²¹ ~~av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten~~²² kan kommissionen anta riktlinjer ☒ eller nätföreskrifter ☒ i syfte att uppnå den harmoniseringsgrad som krävs. Sådana riktlinjer ☒ eller nätföreskrifter ☒, som utgör bindande ~~genomförandeåtgärder~~ ⇒ regler antagna som kommissionsförordningar ⇐, är, även med avseende på vissa bestämmelser i detta direktiv, ett användbart hjälpmedel som snabbt kan ändras om det skulle behövas.

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 (EUT L 211, 14.8.2009, s. 36).

²² Se sidan 36 i detta nummer av EUT.

↓ 2009/73/EG skäl 62

~~De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter²³.~~

↓ 2009/73/EG skäl 63

- (140) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att anta de riktlinjer som krävs för att den grad av harmonisering ska kunna åstadkommas som behövs för att syftet med detta direktiv ska kunna uppnås. ~~Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det med nya icke väsentliga delar, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.~~
-

↓ 2009/73/EG skäl 64 (anpassad)

~~I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning²⁴ uppmuntras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så vitt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.~~

- (141) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument, har medlemsstaterna åtagit sig att, när det är motiverat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. När det gäller detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är motiverat, särskilt till följd av domstolens dom i målet kommissionen mot Belgien (mål C-543/17).
-

↓ 2009/73/EG skäl 65 (anpassad)

- (65) ~~Med tanke på omfattningen av ändringarna av direktiv 2003/55/EG är det av tydlighets- och rationaliseringsskäl önskvärt att det görs en omarbetning av bestämmelserna i fråga till en enda text i ett nytt direktiv.~~
-

↓ 2009/73/EG skäl

⇒ ny

- (142) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
⇒ Således bör detta direktiv tolkas och tillämpas i överensstämmelse med dessa rättigheter och principer, särskilt rätten till skydd av personuppgifter som garanteras i

²³ ~~ECT L 184, 17.7.1999, s. 23.~~

²⁴ ~~EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.~~

artikel 8 i stadgan. Det är avgörande att all behandling av personuppgifter enligt detta direktiv överensstämmer med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679²⁵.↩

↓ ny

- (143) I syfte att ange den lägsta harmoniseringsnivå som krävs för att uppnå syftet med detta direktiv bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på icke väsentliga delar av vissa särskilda områden som är grundläggande för att uppnå målen med detta direktiv. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016²⁶. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (144) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för att fastställa krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till uppgifter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med förordning (EU) nr 182/2011.
- (145) Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell rätt bör endast gälla de bestämmelser som utgör en innehållsmässig ändring i förhållande till det tidigare direktivet. Skyldigheten att införliva de oförändrade bestämmelserna följer av det tidigare direktivet.
- (146) För att säkerställa ett smidigt och ändamålsenligt genomförande av bestämmelserna i detta direktiv stöder kommissionen medlemsstaterna genom instrumentet för tekniskt stöd²⁷, som tillhandahåller skraddarsydd teknisk expertis för att utforma och genomföra reformer, inbegripet sådana som främjar en konkurrensutsatt inre marknad för naturgas och vätgas, möjliggör integrering av förnybara och koldioxidsnåla gaser och ökar samarbetet och samordningen mellan systemansvariga för överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem. Det tekniska stödet omfattar till exempel förstärkning av den administrativa kapaciteten, harmonisering av regelverken och utbyte av relevant bästa praxis.
- (147) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller de tidsfrister för införlivande med nationell rätt och de datum för tillämpning av direktiven som anges i del B i bilaga III.

²⁵ EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

²⁶ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

²⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/240 av den 10 februari 2021 om inrättande av ett instrument för tekniskt stöd.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

Innehåll~~Syfte~~, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

Innehåll~~Syfte~~ och tillämpningsområde

1. I detta direktiv fastställs gemensamma regler för överföring, distribution, leverans och lagring av ⇒ gaser enligt artikel 2.2 med hjälp av det naturgassystem som definieras i punkt 3 i den artikeln ⇐ ~~naturgas~~. Det innehåller regler om ~~den naturgas~~ sektorns organisation och funktion, tillträde till marknaden och de kriterier och förfaranden som ska tillämpas vid beviljande av tillstånd för överföring, distribution, leverans och lagring av ~~naturgas~~ ⇒ gaser med hjälp av naturgassystemet ⇐ samt drift av system.
- ~~2. De bestämmelser som fastställs i detta direktiv för naturgas, inbegripet kondenserad naturgas (LNG), ska även på ett icke-diskriminerande sätt gälla biogas och gas från biomassa eller andra typer av gas om det är tekniskt möjligt och säkert att föra in dessa gaser i och transportera dem genom naturgassystemet.~~

↓ ny

2. I detta direktiv fastställs regler för transport, leverans och lagring av naturgas och för naturgassystemets övergång till ett system som bygger på förnybara och koldioxidsnåla gaser.
3. I detta direktiv fastställs gemensamma regler för transport, leverans och lagring av vätgas med hjälp av vätgassystemet. Det innehåller regler om denna sektors organisation och funktion, tillträde till marknaden, de kriterier och förfaranden som ska tillämpas vid beviljande av tillstånd för vätgasnät, leverans och lagring av vätgas samt drift av system.
4. I detta direktiv fastställs regler för ett gradvist inrättande av ett unionsomfattande sammanlänkat vätgassystem som bidrar till att minska nettoutsläppen av växthusgaser i sektorer där det är svårt att uppnå minskade koldioxidutsläpp och därigenom stöder minskade koldioxidutsläpp i EU:s energisystem.

↓ 2009/73/EG

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner: ~~I detta direktiv avses med~~

- (1) *naturgas*: alla gaser som främst består av metan och innefattar biogas och gas från biomassa, särskilt biometan, eller andra typer av gaser som på ett tekniskt möjligt och säkert sätt kan föras in i och transporteras genom naturgassystemet.
- (2) *förnybar gas*: biogas enligt definitionen i artikel 2.28 i direktiv (EU) 2018/2001, inbegripet biometan och förnybara gasformiga bränslen som ingår i bränslen av icke-biologiskt ursprung enligt definitionen i artikel 2.36 i det direktivet.
- (3) *gaser*: naturgas och vätgas.
- (4) *naturgassystem*: ett infrastruktursystem, inbegripet rörledningar, LNG-terminaler och lagringsanläggningar, som transporterar gaser som främst består av metan och innefattar biogas och gas från biomassa, särskilt biometan, eller andra typer av gaser som på ett tekniskt möjligt och säkert sätt kan föras in i och transporteras genom naturgasrörledningssystemet.
- (5) *vätgassystem*: ett infrastruktursystem, inbegripet vätgasnät, lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler, som innehåller vätgas med hög renhetsgrad.
- (6) *lagringsanläggning för vätgas*: en anläggning som används för lagring av vätgas med hög renhetsgrad och
 - a) innefattar den del av en vätgasterminal som används för lagring, men exklusive den del som används för produktionsverksamhet och anläggningar som uteslutande är förbehållna operatörer av vätgasnät när de utför sina uppgifter,
 - b) innefattar storskalig lagring av vätgas, särskilt under jord, men inte mindre enkelt reproducerbara installationer för vätgaslagring.
- (7) *lagring av vätgas i rörledning*: lagring av vätgas med hög renhetsgrad genom kompression i vätgasnät, med undantag för anläggningar som är förbehållna operatörer av vätgasnät när de utför sina uppgifter.
- (8) *vätgasterminal*: en installation som används för omvandling av flytande väte eller flytande ammoniak till gasformig vätgas för injektion i vätgasnätet eller kondensering av gasformig vätgas, inbegripet stödtjänster och tillfällig lagring som krävs för omvandlingsprocessen och efterföljande injektion i vätgasnätet, men inte någon del av vätgasterminalen som används för lagring.
- (9) *vätgaskvalitet*: renhet och föroreningar av vätgas i linje med tillämpliga kvalitetsstandarder för vätgas för vätgassystemet.
- (10) *koldioxidsnål vätgas*: vätgas vars energiinnehåll hämtas från icke-förnybara källor och som uppfyller ett tröskelvärde för minskning av växthusgasutsläppen på 70 %.
- (11) *koldioxidsnål gas*: delen av gasformiga bränslen i återvunna kolbaserade bränslen enligt definitionen i artikel 2.35 i direktiv (EU) 2018/2001, koldioxidsnål vätgas och syntetiska gasformiga bränslen vars energiinnehåll hämtas från koldioxidsnål vätgas, vilka uppfyller tröskelvärdet för minskning av växthusgasutsläppen på 70 %.
- (12) *koldioxidsnåla bränslen*: återvunna kolbaserade bränslen enligt definitionen i artikel 2 i direktiv (EU) 2018/2001, koldioxidsnål vätgas och syntetiska gasformiga bränslen och vätskeformiga bränslen vars energiinnehåll hämtas från koldioxidsnål vätgas, vilka uppfyller tröskelvärdet för minskning av växthusgasutsläppen på 70 %.

- (13) *vätgasföretag*: varje fysisk eller juridisk person, med undantag för slutkunder, som bedriver åtminstone en av följande verksamheter: produktion, transport, leverans, köp eller lagring av vätgas eller drift av en vätgasterminal, och som ansvarar för kommersiella eller tekniska arbetsuppgifter eller underhåll i samband med dessa verksamheter.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

- (14) *naturgasföretag*: varje fysisk eller juridisk person, med undantag för slutkunder ~~slutförbrukare~~, som bedriver ~~åtminstone en av följande verksamheter~~: produktion, överföring, distribution, leverans, köp eller lagring av naturgas, inbegripet LNG, ☒ och ☒ som ansvarar för kommersiella ~~och/eller~~ tekniska arbetsuppgifter ~~och/eller~~ underhåll i samband med dessa verksamheter.
- (15) *tidigare led i rörledningsnätet*: varje rörledning eller nät av rörledningar som drivs och/eller byggs som en del av en anläggning för olje- eller ⇒ natur ⇐ gasproduktion, eller som används för att överföra naturgas från en eller flera sådana anläggningar till en bearbetningsanläggning eller terminal eller slutlig landningsterminal vid kusten.
- (16) *överföring*: transport, vars avsikt är tillhandahållande till kunder, men inte leverans, av naturgas genom ett nät som i huvudsak består av högtrycksrörledningar, undantaget tidigare led i rörledningsnätet och undantaget den del av högtrycksrörledningarna som huvudsakligen används för lokal distribution av naturgas.
- (17) *systemansvarig för överföringssystem*: varje fysisk eller juridisk person som bedriver överföringsverksamhet och som ansvarar för drift och underhåll och, vid behov, utbyggnad av överföringssystemet inom ett visst område och, i tillämpliga fall, dess sammanlänknings till andra system och för att säkerställa att systemet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på ⇒ natur ⇐ gastransporter.
- (18) *distribution*: transport av naturgas genom lokala eller regionala rörledningsnät för tillhandahållande till kunder, men inte leverans.
- (19) *systemansvarig för distributionssystem*: varje fysisk eller juridisk person som bedriver distributionsverksamhet och som ansvarar för drift och underhåll och, vid behov, utbyggnad av distributionssystemet inom ett visst område och, i tillämpliga fall, dess sammanlänknings till andra system och för att säkerställa att systemet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på ⇒ natur ⇐ gasdistribution.

↓ ny

- (20) *vätgasnät*: ett nät av rörledningar som används för transport av vätgas med hög renhetsgrad för tillhandahållande till kunder, men inte leverans.
- (21) *vätgastransport*: transport av vätgas genom ett vätgasnät för tillhandahållande till kunder, men inte leverans, oberoende av nätets tryck, geografiska täckning eller anslutna kundgrupper.
- (22) *operatör av vätgasnät*: varje fysisk eller juridisk person som bedriver vätgastransport och som ansvarar för drift och underhåll och, vid behov, utbyggnad av vätgasnätet

inom ett visst område och, i tillämpliga fall, dess sammanlänkningar till andra vätgasnät och för att säkerställa att systemet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på vätgastransport.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

- (237) *leverans* eller *handel*: försäljning, inbegripet återförsäljning, av naturgas, inbegripet LNG, ⇒ eller vätgas, inbegripet flytande väte, ⇐ till kunder.
- (248) *gashandelsföretag* eller *gashandlare*: varje fysisk eller juridisk person som bedriver leveransverksamhet.
- (259) *lagringsanläggning*: en anläggning som används för lagring av naturgas och som ägs och/eller drivs av ett naturgasföretag, inbegripet den del av en LNG-anläggning som används för lagring men undantaget den del som används för produktionsverksamhet, och undantaget anläggningar som uteslutande är förbehållna systemansvariga för överföringssystemet när de utför sina uppgifter.
- (2610) *systemansvarig för lagringssystem*: varje fysisk eller juridisk person som bedriver lagringsverksamhet ⇒ avseende naturgas ⇐ och som ansvarar för driften av en lagringsanläggning.
- (2711) *LNG-anläggning*: en terminal som används för kondensering av naturgas eller import, lossning och återförgasning av LNG, inklusive stödtjänster och den tillfälliga lagring som krävs för återförgasningsprocessen och efterföljande tillhandahållande ~~leverans~~ till överföringssystemet, men undantaget den del av en LNG-terminalanläggning som används för lagring.
- (2812) *systemansvarig för en LNG-anläggning*: varje fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt kondensering av naturgas eller import, lossning och återförgasning av LNG och som ansvarar för driften av en LNG-anläggning.
- (2913) *system*: varje överföringsnät, distributionsnät, LNG-anläggning ~~och/~~ eller lagringsanläggning som ägs ~~och/~~ eller drivs av ett naturgasföretag, inbegripet lagring av gas i rörledning och dess anläggningar för stödtjänster och sådana som tillhör anknutna företag och som är nödvändiga för att erbjuda tillgång till överföring, distribution och LNG.
- (3014) *stödtjänster*: de tjänster som är nödvändiga för tillträdet till och driften av överförings- eller distributionsnät eller LNG-anläggningar ~~och/~~ eller lagringsanläggningar, inklusive lastbalans, inblandning och injektion av inerta gaser men undantaget anläggningar som uteslutande är förbehållna systemansvariga för överföringssystemet när de utför sina uppgifter.
- (3115) *lagring av* ⇒ natur ⇐ gas i rörledning: lagring av ⇒ natur ⇐ gas genom kompression i överförings- och distributionssystem för gas, men undantaget anläggningar som är förbehållna systemansvariga för överföringssystemet när de utför sina uppgifter.
- (3216) *sammanlänkat system*: ett antal system som har länkats samman.

↓ 2019/692 artikel 1.1

- (3347) *sammanlänkning*: en överföringsledning som passerar eller sträcker sig över en gräns mellan medlemsstater i syfte att koppla samman dessa medlemsstaters nationella överföringssystem eller en överföringsledning mellan en medlemsstat och ett tredjeland fram till den medlemsstatens territorium eller territorialvatten.
-

↓ ny

- (34) *sammanlänkning för vätgas*: ett vätgasnät som passerar eller sträcker sig över en gräns mellan medlemsstater eller mellan en medlemsstat och ett tredjeland fram till medlemsstaternas territorium eller den medlemsstatens territorialvatten.
-

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

- (3518) *direktledning*: en naturgasrörledning som kompletterar det sammanlänkade systemet.
- (3619) *integrerat naturgasföretag*: ett vertikalt eller horisontellt integrerat företag.
- (3720) *vertikalt integrerat företag*: ett naturgasföretag eller en grupp av naturgasföretag ⇒ eller ett vätgasföretag eller en grupp av vätgasföretag ⇐ där samma person(er) direkt eller indirekt har rätt att utöva kontroll och där det berörda företaget eller den berörda företagsgruppen bedriver verksamhet inom minst ett av områdena överföring, distribution, ⇒ vätgastransport, drift av vätgasterminaler, ⇐ LNG eller lagring ⇒ av naturgas eller vätgas ⇐ och minst ett av områdena produktion eller leverans av naturgas ⇒ eller vätgas ⇐.
- (3821) *horisontellt integrerat företag*: ett företag som bedriver verksamhet inom minst ett av områdena produktion, överföring, distribution, leverans eller lagring av naturgas samt en annan verksamhet utan anknytning till ⇒ natur ⇐ gas.
- (3922) *anknutet företag*: ett ~~koncernföretag~~ ~~anknutet företag enligt betydelsen i artikel 41 i rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 grundat på artikel 44.2 g²⁸ i fördraget om sammanställd redovisning²⁹ och/eller intresseföretag enligt betydelsen i artikel 33.1 i samma direktiv~~ ☒ enligt definitionen i artikel 2.12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU³⁰ ☒ och/eller ett företag som tillhör samma aktieägare.
- (4023) *systemanvändare*: varje fysisk eller juridisk person som levererar till eller får leveranser från systemet.

²⁸ ~~Titeln till direktiv 83/349/EEG har justerats med hänsyn till omnumreringen av artiklarna i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen i enlighet med artikel 12 i Amsterdamfördraget. Ursprungligen hänvisades det till artikel 54.2 g.~~

²⁹ ~~ECT L 193, 18.7.1983, s. 1.~~

³⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19).

- (4124) *kund*: grossist eller slutkund för ~~slutförbrukare av naturgas~~ ⇒ gaser ⇐ eller ett ~~samt~~ naturgasföretag ⇒ eller vätgasföretag ⇐ som köper ~~naturgas~~ ⇒ gaser ⇐.
- (4225) *hushållskund*: kund som köper ~~naturgas~~ ⇒ gaser ⇐ för sin egen hushållsförbrukning.
- (4326) *icke-hushållskund*: kund som köper ~~naturgas~~ ⇒ gaser ⇐ som inte är ~~avsedd~~ avsedda för egen hushållsförbrukning.
- (4427) *slutkund*~~slutförbrukare~~: kund som köper ~~naturgas~~ ⇒ gaser ⇐ för eget bruk.
- (28) ~~berättigad kund: kund som fritt kan välja gashandlare i den mening som avses i artikel 37.~~
- (4529) *grossist*: varje fysisk eller juridisk person, med undantag för en systemansvarig för överförings- och distributionssystemet, som köper ~~naturgas~~ ⇒ gaser ⇐ i syfte att återförsälja dem~~na~~ inom eller utanför det system i vilket personen är etablerad.

↓ ny

- (46) *mikroföretag*: ett företag med färre än 10 anställda och vars årsomsättning och/eller årliga balansomslutning inte överstiger 2 miljoner EUR.
- (47) *småföretag*: ett företag med färre än 50 anställda och vars årsomsättning och/eller årliga balansomslutning inte överstiger 10 miljoner EUR.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

- (30) ~~*långtidsplanering*: naturgasföretags planering av leverans- och transportkapacitet på lång sikt för att kunna tillmötesgå efterfrågan på naturgas i systemet, diversifiera källorna och säkra leveranserna till kunderna.~~
- (31) ~~*framväxande marknad*: en medlemsstat i vilken den första kommersiella leveransen enligt det första långsiktiga avtalet för naturgasleveranser genomfördes för kortare tid än tio år sedan.~~
- (4832) *tillförlitlighet*: både försörjningstrygghet i fråga om naturgas och teknisk säkerhet.
- (33) ~~*ny infrastruktur*: en infrastruktur som inte färdigställts senast den 4 augusti 2003.~~
- (4934) *avtal om leverans av gas*: ett avtal om leverans av ~~naturgas~~ gaser, men som inte inbegriper ett gasderivat.
- (5035) *gasderivat*: ett finansiellt instrument som anges i en av punkterna 5, 6 eller 7 i ~~avsnitt C i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument~~ ☒ avsnitt C i bilaga I till direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument³¹ ☒, och som avser ~~naturgas~~.
- (5136) *kontroll*: rättigheter, avtal eller andra medel som, antingen var för sig eller tillsammans och med hänsyn till alla faktiska eller rättsliga förhållanden, ger möjlighet att utöva ett avgörande inflytande på ett företag, särskilt genom
- a) äganderätt eller nyttjanderätt till ett företags samtliga tillgångar eller en del av dessa,

³¹ EUT L ~~145, 30.4.2004, s. 1~~ ☒ 173, 12.6.2004, s. 349 ☒.

- b) rättigheter eller avtal som ger ett avgörande inflytande på sammansättningen av ett företags organ och dessas voteringar eller beslut.

↓ ny

- (52) *långsiktigt avtal*: ett avtal om leverans som överstiger ett år.
- (53) *entry-exitsystem*: en helhet bestående av samtliga överförings- och distributionssystem som omfattas av ett specifikt balanseringssystem.
- (54) *balanseringsområde*: ett entry-exitsystem där ett specifikt balanseringssystem tillämpas.
- (55) *virtuell handelspunkt*: en icke-fysisk kommersiell punkt inom ett entry-exitsystem där gaser utbyts mellan en säljare och en köpare utan behov av att boka överförings- eller distributionskapacitet.
- (56) *entrypunkt*: en punkt som är föremål för bokningsförfaranden för nätanvändare eller producenter och som ger tillträde till ett entry-exitsystem.
- (57) *exitpunkt*: en punkt som är föremål för bokningsförfaranden för nätanvändare eller slutkunder och som möjliggör utflöde av gas från entry-exitsystemet.
- (58) *sammanlänkningspunkt*: en fysisk eller virtuell punkt som kopplar samman angränsande entry-exitsystem eller kopplar samman ett entry-exitsystem med en sammanlänkning, i den mån dessa punkter är föremål för bokningsförfaranden för nätanvändare.
- (59) *virtuell sammanlänkningspunkt*: två eller fler sammanlänkningspunkter som kopplar samman samma två angränsande entry-exitsystem, som integrerats för att tillhandahålla en enda kapacitetstjänst.
- (60) *marknadsaktör*: en fysisk eller juridisk person som köper, säljer eller producerar gaser eller som utför lagringstjänster, inbegripet genom att lägga handelsorder på en eller flera gasmarknader, däribland balansmarknader.
- (61) *uppsägningsavgift*: varje typ av avgift eller sanktion som en gashandlare eller marknadsaktör påför en kund till följd av uppsägning av ett avtal om leverans av gas eller ett tjänsteavtal.
- (62) *avgift för byte*: varje typ av avgift eller sanktion för att byta gashandlare eller marknadsaktör, inklusive uppsägningsavgifter, som en gashandlare, marknadsaktör eller systemansvarig direkt eller indirekt påför en kund.
- (63) *faktureringsinformation*: informationen på en slutkunds faktura, med undantag för en betalningsbegäran.
- (64) *traditionell mätare*: en analog eller elektronisk mätare som inte både kan sända och ta emot uppgifter.
- (65) *smart mätarsystem*: ett elektroniskt system som kan mäta den gas som tillförs nätet eller den gas från nätet som förbrukas, tillhandahålla mer information än en traditionell mätare och som kan sända och ta emot uppgifter för informations-, övervaknings- och kontrolländamål genom någon form av elektronisk kommunikation.

- (66) *driftskompatibilitet*: i samband med smarta mätare, förmågan hos två eller flera energi- eller kommunikationsnät, -system, -anordningar, -tillämpningar eller -komponenter att samverka i syfte att utbyta och använda information för att utföra begärda funktioner.
- (67) *senast tillgängliga*: i samband med uppgifter från smarta mätare, att de tillhandahålls inom en period som motsvarar den kortaste avräkningsperioden på den nationella marknaden.
- (68) *bästa tillgängliga teknik*: i samband med dataskydd och datasäkerhet i en miljö med smarta mätare, den mest ändamålsenliga, avancerade och praktiskt lämpliga tekniken för att, i princip, ge förutsättningar för att uppfylla unionens regler för dataskydd och datasäkerhet.
- (69) *energifattigdom*: energifattigdom enligt definitionen i artikel 2.49 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/0203 COD.
- (70) *medborgarenergigemenskap*: en rättslig enhet som
- a) baseras på frivilligt och öppet deltagande och som de facto kontrolleras av medlemmar eller delägare, som är fysiska personer, lokala myndigheter, däribland kommuner, eller småföretag,
 - b) har som främsta mål att ge sina medlemmar eller delägare eller de närområden där den är verksam miljömässiga, ekonomiska eller sociala samhällsfördelar, snarare än att generera ekonomisk vinst, och
 - c) sysslar med produktion, distribution, leverans, förbrukning eller lagring av förnybar gas i naturgassystemet, eller tillhandahåller energieffektivitetstjänster eller underhållstjänster till sina medlemmar eller delägare.
- (71) *aktiv kund*: en slutkund för naturgas, eller en grupp av samverkande slutkunder för naturgas, som förbrukar eller lagrar förnybar gas som producerats inom deras egna lokaler, vilka är belägna inom ett avgränsat område, eller, om en medlemsstat tillåter detta, i andra lokaler, eller som säljer egenproducerad förnybar gas med hjälp av naturgassystemet eller deltar i energieffektivitetsprogram, förutsatt att dessa verksamheter inte är kundens huvudsakliga kommersiella verksamhet eller yrkesverksamhet.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

Kapitel II

Allmänna regler för organisation av ~~sektorn~~ ☒ marknaden ☒ ~~och tillträde till infrastruktur~~

Artikel 327

~~Öppnande av marknaderna och ömsesidighet~~ ☒ Konkurrensutsatta,
konsumentcentrerade, flexibla och icke-diskriminerande gasmarknader ☒

1. Medlemsstaterna ska se till att ~~följande kunder är berättigade:~~ ⇒ alla kunder har möjlighet att köpa gaser från valfri gashandlare, och ska säkerställa att alla kunder har möjlighet att ha flera avtal om leverans av naturgas eller vätgas samtidigt, förutsatt att erforderliga anslutnings- och mätpunkter har inrättats. ⇐

↓ ny

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras nationella rätt inte på ett oskäligt sätt hämmar den gränsöverskridande handeln med gaser, funktionen hos och uppkomsten av en likvid handel med gaser, förbrukarnas deltagande, investeringar i framför allt förnybara och koldioxidsnåla gaser eller energilagring mellan medlemsstaterna, och ska säkerställa att gaspriserna återspeglar den faktiska efterfrågan och tillgången.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att det inte finns otillbörliga hinder på den inre marknaden för gaser vad gäller marknadsinträde och marknadsutträde, handel och marknadsdrift.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att energiföretag omfattas av transparenta, proportionerliga och icke-diskriminerande regler och avgifter och att de behandlas på ett transparent, proportionerligt och icke-diskriminerande sätt, särskilt i fråga om tillträde till grossistmarknader, tillgång till uppgifter, bytesprocesser, faktureringsregler och, i tillämpliga fall, licensiering.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att marknadsaktörer från tredjeländer, när de bedriver verksamhet på den inre marknaden för gaser, efterlever tillämplig unionsrätt och nationell rätt.

↓ 2009/73/EG artikel 37

- ~~a) Fram till den 1 juli 2004, de berättigade kunder som avses i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/30/EG av den 22 juni 1998 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas³². Medlemsstaterna ska senast den 31 januari varje år offentliggöra kriterierna för fastställandet av vilka dessa berättigade kunder är.~~
- ~~b) Från och med den 1 juli 2004, samtliga icke-hushållskunder.~~
- ~~c) Från och med den 1 juli 2007, samtliga kunder.~~
2. För att undvika bristande jämvikt när gasmarknaderna öppnas
 - a) får avtal om leverans med en berättigad kund inom en annan medlemsstats system inte förbjudas, om kunden är berättigad i båda de berörda systemen, och
 - b) får kommissionen, med beaktande av situationen på marknaden och det gemensamma intresset, i de fall där en transaktion som omfattas av led a vägrats på grund av att kunden anses som berättigad endast i det ena av de två systemen, lägga den vägrande parten att verkställa den begärda leveransen på begäran av en av de två medlemsstaterna.

³²

~~EGT L 204, 21.7.1998, s. 1.~~

Artikel 4

Marknadsbaserade leveranspriser

1. Gashandlare ska ha rätt att själva fastställa priset på de gaser som de levererar till kunder. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa effektiv konkurrens mellan gashandlare.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa skydd för energifattiga eller utsatta hushållskunder enligt artikel 25, genom socialpolitiska åtgärder eller på andra sätt än genom offentliga ingripanden i prissättningen för leverans av gaser.
3. Genom undantag från punkterna 1 och 2 får medlemsstaterna tillämpa offentliga ingripanden i prissättningen för leverans av naturgas till energifattiga eller utsatta hushållskunder. Sådana offentliga ingripanden ska omfattas av de villkor som anges i punkterna 4 och 5.
4. Offentliga ingripanden i prissättningen för leverans av naturgas ska
 - a) vara av allmänt ekonomiskt intresse och inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det allmänna ekonomiska intresset,
 - b) vara klart definierade, transparenta, icke-diskriminerande och kontrollerbara,
 - c) garantera lika tillträde för unionens naturgasföretag till kunderna,
 - d) vara begränsade i tid och proportionerliga i fråga om förmånstagarna,
 - e) inte på ett diskriminerande sätt medföra merkostnader för marknadsaktörer.
5. Varje medlemsstat som tillämpar offentliga ingripanden i prissättningen för leverans av naturgas i enlighet med punkt 3 i denna artikel ska också iaktta artiklarna 3.3 d och 24 i förordning (EU) 2018/1999, oavsett om den berörda medlemsstaten har ett väsentligt antal energifattiga hushåll.
6. För att under en övergångsperiod upprätta effektiv konkurrens om avtal om leverans av naturgas mellan gashandlare och uppnå fullt effektiva marknadsbaserade kundpriser för gas i enlighet med punkt 1, får medlemsstaterna göra offentliga ingripanden i prissättningen för leverans av naturgas till hushållskunder och till mikroföretag som inte omfattas av offentliga ingripanden enligt punkt 3.
7. Offentliga ingripanden enligt punkt 6 ska uppfylla de kriterier som anges i punkt 4 och ska
 - a) åtföljas av ett antal åtgärder för att uppnå effektiv konkurrens och av en metod för att bedöma de framsteg som gjorts till följd av dessa åtgärder,
 - b) fastställas med hjälp av en metod som garanterar icke-diskriminerande behandling av gashandlare,
 - c) fastställas till ett pris som är högre än kostnaderna, på en nivå där effektiv priskonkurrens kan uppstå,
 - d) utformas för att minimera negativa effekter på grossistmarknaden för naturgas,
 - e) säkerställa att alla förmånstagare av sådana offentliga ingripanden har möjlighet att välja konkurrensutsatta marknadserbjudanden och får direkt

information åtminstone en gång i kvartalet om de erbjudanden som finns och de besparingar som kan göras på den konkurrensutsatta marknaden, samt får stöd för att byta till ett marknadsbaserat erbjudande,

- f) säkerställa att alla förmånstagare av sådana offentliga ingripanden i enlighet med artiklarna 18 och 19 har rätt till och erbjuds att få smarta mätare installerade utan extra initialkostnader för dessa kunder, informeras direkt om möjligheten att få smarta mätare installerade och får det stöd som krävs,
- g) inte leda till direkt korssubventionering mellan de kunder som får leveranser till fria marknadspriser och de som får leveranser till reglerade leveranspriser.

- 8. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla de åtgärder som vidtagits i enlighet med punkterna 3 och 6 inom en månad från den dag då de antogs, och de får tillämpa dem omedelbart. Anmälan ska åtföljas av en förklaring till varför andra instrument inte var tillräckliga för att uppnå det eftersträlvade målet, hur de krav som anges i punkterna 4 och 7 uppfylls och effekterna av de anmälda åtgärderna på konkurrensen. Anmälan ska ange vilka förmånstagare som omfattas, åtgärdernas varaktighet och antalet hushållskunder som berörs av åtgärderna och förklara hur de reglerade priserna har fastställts.
- 9. Från och med den 15 mars 2025 och därefter vartannat år ska medlemsstaterna, som en del av de integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporterna, lämna in rapporter till kommissionen om genomförandet av denna artikel, om huruvida ett offentligt ingripande enligt denna artikel är nödvändigt och proportionerligt och en bedömning av framstegen med att uppnå en effektiv konkurrens mellan gashandlare och en övergång till marknadsbaserade priser. De medlemsstater som tillämpar reglerade priser i enlighet med punkt 6 ska rapportera om huruvida villkoren i punkt 7 uppfylls, inbegripet om gashandlare som är skyldiga att tillämpa sådana ingripanden uppfyller kraven, samt om de reglerade prisernas inverkan på dessa gashandlares finanser.
- 10. Kommissionen ska se över och lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av denna artikel i syfte att uppnå marknadsbaserade kundpriser för naturgas, vid behov tillsammans med eller åtföljd av ett lagstiftningsförslag. Denna rapport får kombineras med rapporten om genomförandet av artikel 5 i direktiv (EU) 2019/944. Lagstiftningsförslaget kan innehålla ett slutdatum för reglerade priser.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

Artikel 53

Skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och skyddet av kunderna

- 1. Medlemsstaterna ska, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2, på grundval av sin institutionella organisation och med vederbörlig hänsyn till subsidiaritetsprincipen, se till att naturgasföretag ⇒ och vätgasföretag ⇐ drivs i enlighet med principerna i detta direktiv för att uppnå en konkurrensutsatt, säker och miljömässigt hållbar naturgasmarknad ⇒ marknad för gaser ⇐, och de får inte göra någon diskriminerande åtskillnad mellan dessa företag när det gäller deras rättigheter eller skyldigheter.

2. Medlemsstaterna får med beaktande fullt ut av tillämpliga bestämmelser i ~~☒~~ EUF-fördraget ~~☒~~ fördraget, särskilt artikel 96 ~~☒~~ artikel 106 ~~☒~~ i detta, för att tillgodose det allmänna ekonomiska intresset ålägga ~~⇒~~ naturgas- och vätgas ~~⇐~~ företag ~~som bedriver verksamhet inom gassektorn~~ att tillhandahålla allmännyttiga tjänster, vilka kan avse tillförlitlighet, inbegripet försörjningstrygghet, leveransernas regelbundenhet ~~⇒~~ och ~~⇐~~ kvalitet ~~och pris~~ samt miljöskydd, inbegripet energieffektivitet, energi från förnybara energikällor och klimatskydd. Dessa åligganden ska vara klart definierade, transparenta, icke-diskriminerande och kontrollerbara samt garantera att naturgasföretag ~~⇒~~ och vätgasföretag ~~⇐~~ i ~~gemenskapen~~ ~~☒~~ unionen ~~☒~~ kan nå ut till nationella konsumenter på lika villkor. ~~När det gäller försörjningstrygghet, styrning av energieffektivitet och energiefterfrågan och för att uppfylla de miljömål och mål för energi från förnybara energikällor som avses i denna punkt får medlemsstaterna införa långtidsplanering, varvid hänsyn ska tas till att tredje part kan komma att ansöka om tillträde till systemet.~~

↓ ny

3. Skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster i samband med försörjningstrygghet för gas får inte gå utöver vad som är nödvändigt för att säkerställa efterlevnad av försörjningsnormerna för gas enligt artikel 6 i förordning (EU) 2017/1938 och ska överensstämma med resultaten av de nationella riskbedömningar som genomförs i enlighet med artikel 7.3, enligt den närmare beskrivningen i de förebyggande åtgärdsplaner som utarbetas i enlighet med artikel 9.1 c, d och k i samma förordning.
4. Om en medlemsstat beviljar ekonomisk ersättning eller annan form av kompensation för fullgörandet av skyldigheterna enligt denna artikel, ska detta ske på ett icke-diskriminerande och transparent sätt.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

- ~~3. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda slutförbrukare och de ska särskilt se till att utsatta kunder får tillräckligt skydd. Varje medlemsstat ska härvidlag definiera begreppet utsatta kunder, varvid det kan hänvisas till energifattigdom och bland annat föreskrivas förbud mot avstängning av dessa kunder från leverans av gas i kritiska situationer. Medlemsstaterna ska se till att rättigheter och skyldigheter för utsatta kunder respekteras. De ska framför allt vidta lämpliga åtgärder för att skydda slutförbrukare i avlägsna områden som är anslutna till gassystemet. Medlemsstaterna får utse en sistahandsleverantör för kunder anslutna till gasnätet. De ska säkerställa en hög konsumentskyddsnivå, särskilt i form av transparenta avtalsvillkor, allmän information och mekanismer för tvistlösning. Medlemsstaterna ska säkerställa att berättigade kunder i praktiken lätt kan byta till en ny gashandlare. Åtminstone när det gäller hushållskunder ska dessa åtgärder omfatta dem som anges i bilaga I.~~
- ~~4. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder, såsom att utfärda nationella energihandlingsplaner, föreskriva om sociala förmåner för att utsatta kunder ska få den energiförsörjning de behöver eller stödja energieffektivitetsförbättringar för att~~

~~åtgärda energifattigdom där sådan fastställts, också i samband med åtgärder mot fattigdom överlag. Sådana åtgärder ska inte hindra ett effektivt öppnande av marknaderna enligt vad som föreskrivs i artikel 37 eller en välfungerande marknad, och kommissionen ska i förekommande fall underrättas i enlighet med punkt 11 i denna artikel. Kommissionen ska dock inte underrättas om åtgärder som vidtas inom ramen för det allmänna socialförsäkringssystemet.~~

~~5. Medlemsstaterna ska se till att alla kunder som är anslutna till gasnätet har rätt att få sin gasförsörjning tillhandahållen av en gashandlare, under förutsättning att denne samtycker, oberoende av vilken medlemsstat gashandlaren är registrerad i, så länge gashandlaren följer gällande handels- och balansregler och försörjningen tryggas. Därför ska medlemsstaterna vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att se till att administrativa förfaranden inte innebär något hinder för leveransföretag som redan är registrerade i en annan medlemsstat.~~

~~6. Medlemsstaterna ska säkerställa~~

~~a) att om en kund under iakttagande av de avtalsenliga villkoren önskar byta gashandlare, den eller de berörda operatörerna genomför detta byte inom tre veckor, och~~

~~b) att kunderna har rätt att erhålla samtliga relevanta förbrukningsuppgifter.~~

~~Medlemsstaterna ska säkerställa att alla kunder garanteras de rättigheter som avses i första stycket a och b på ett icke-diskriminerande sätt i fråga om kostnader, arbete och tidsåtgång.~~

~~7. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att uppnå målen för social och ekonomisk sammanhållning, miljöskydd, däribland även metoder för att bekämpa klimatförändringar, samt försörjningstrygghet. Dessa åtgärder kan särskilt omfatta lämpliga ekonomiska stimulansåtgärder, där så är lämpligt med hjälp av alla tillgängliga nationella verktyg och gemenskapsverktyg, för underhåll och anläggning av nödvändig nätinфраstruktur, inbegripet sammanläkningskapacitet.~~

~~8. För att främja energieffektiviteten ska medlemsstaterna eller, om en medlemsstat föreskrivit detta, tillsynsmyndigheten starkt rekommendera att naturgasföretagen optimerar gasförbrukningen, till exempel genom att tillhandahålla energiförvaltning, utveckla innovativa former för prissättning eller införa system med smarta mätare eller intelligenta nät, om det är lämpligt.~~

~~9. Medlemsstaterna ska se till att det inrättas gemensamma kontaktpunkter där konsumenterna kan få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, gällande lagstiftning och tvistlösningsmöjligheter i händelse av en tvist. Dessa kontaktpunkter kan vara en del av allmänna konsumentupplysningsställen.~~

~~Medlemsstaterna ska se till att det finns en oberoende mekanism, till exempel i form av en energiombudsman eller ett konsumentorgan, för att säkerställa effektiv behandling av klagomål och tvistlösning utanför domstol.~~

~~10. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa bestämmelserna i artikel 4 i fråga om distribution i den utsträckning som tillämpningen av dessa rättsligt eller i praktiken skulle hindra naturgasföretagen från att fullgöra de förpliktelser som ålagts dem i det allmänna ekonomiska intresset, och i den mån som handelsutveckling inte påverkas i en sådan utsträckning att det skulle strida mot gemenskapens intressen. Gemenskapens intressen omfattar bland annat konkurrens när det gäller berättigade kunder i enlighet med detta direktiv och artikel 86 i fördraget.~~

~~5.41.~~ Medlemsstaterna ska när de genomfört detta direktiv informera kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits för att fullgöra förpliktelseerna att tillhandahålla allmännyttiga tjänster, inklusive konsument- och miljöskyddsåtgärder, och om åtgärdernas eventuella inverkan på nationell och internationell konkurrens, oavsett om åtgärderna kräver undantag från detta direktiv eller ej. De ska därefter varantannat år underrätta kommissionen om eventuella ändringar av dessa åtgärder, oavsett om åtgärderna kräver undantag från direktivet eller ej.

~~12.~~ Kommissionen ska, efter samråd med berörda intressenter, däribland medlemsstaterna, de nationella tillsynsmyndigheterna, konsumentorganisationer och naturgasföretag, fastställa en klar och kortfattad kontrollista för energianvändare, med praktiska upplysningar om energianvändarnas rättigheter. Medlemsstaterna ska se till att gashandlarna eller de systemansvariga för distributionssystemet i samarbete med tillsynsmyndigheten vidtar nödvändiga åtgärder för att alla deras konsumenter ska få ett exemplar av kontrollistan för energianvändare och se till att den finns tillgänglig för allmänheten.

Artikel 67

Främjande av regionalt samarbete ☒ och regional integration ☒

1. Medlemsstaterna liksom tillsynsmyndigheterna ska samarbeta med varandra i syfte att integrera sina inhemska marknader på en eller flera regionala nivåer, ~~som ett första steg~~ mot ☐ skapandet av regionala marknader, om medlemsstaterna och tillsynsmyndigheterna beslutat om detta, och ytterligare mot ☐ skapandet av en helt liberaliserad inre marknad. I synnerhet ska tillsynsmyndigheterna, om medlemsstaterna föreskrivit detta, eller medlemsstaterna främja och underlätta regionalt samarbete mellan de systemansvariga för överföringssystem ☐ för naturgas ☐ ☐ och operatörer av vätgasnät ☐, bland annat i gränsöverskridande frågor, för att skapa en konkurrensutsatt inre marknad för ☐ gaser ☐ ~~naturgas~~, verka för att lagar, föreskrifter och tekniska ramar är konsekventa och underlätta integrationen av de isolerade system som bildar så kallade gasöar, som fortfarande existerar i ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒. Det geografiska område som omfattas av detta regionala samarbete ska omfatta samarbete inom geografiska områden i enlighet med artikel 28.3 ~~12.3~~ i förordning (EG) ~~nr 715/2009~~. Detta samarbete får omfatta andra geografiska områden. ☐ Om kommissionen anser att reglerna på unionsnivå är relevanta för den regionala integrationen av gasmarknader ska den ge lämplig vägledning med beaktande av dessa marknaders särdrag och inverkan på angränsande marknader. ☐

2. ☒ Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer ☒ ~~Byrån~~ ☒) ☒ ska samarbeta med ~~de nationella~~ tillsynsmyndigheterna och de systemansvariga för överföringssystem för att säkerställa att de olika regionernas regelverk är förenliga ☐, mellan och inom regioner, ☐ med målet att skapa en konkurrensutsatt inre marknad för ~~naturgas~~ ☐ gaser ☐. Om ☒ Acer ☒ ~~byrån~~ anser att det krävs bindande regler för ett sådant samarbete ska den utfärda lämpliga rekommendationer.

~~3.~~ ~~Medlemsstaterna ska vid genomförandet av detta direktiv se till att de systemansvariga för överföringssystemen har ett eller flera integrerade system på regional nivå som omfattar två eller flera medlemsstater för kapacitetstilldelning och för kontroll av säkerheten för nätet.~~

~~34.~~ Om vertikalt integrerade systemansvariga för överföringssystem deltar i ett samriskföretag som bildats i syfte att genomföra samarbetet, ska samriskföretaget

upprätta och genomföra en övervakningsplan med åtgärder som ska vidtas för att förhindra diskriminerande och konkurrensbegränsande beteende. I övervakningsplanen ska det anges vilka specifika skyldigheter de anställda har för att uppfylla målet att utesluta diskriminering och beteende som motverkar konkurrens. Planen ska underställas ☒ Acers ☒ ~~byråns~~ godkännande. De övervakningsansvariga hos de vertikalt integrerade systemansvariga för överföringssystemen ska oberoende av andra kontrollera att planen följs.

Artikel 74

Tillståndsförfarande

1. När det krävs tillstånd (t.ex. licens, tillåtelse, koncession, samtycke eller godkännande) för uppförande eller drift av naturgasanläggningar $\Rightarrow$, anläggningar för vätgasproduktion och infrastruktur för vätgassystem $\Leftarrow$, ska medlemsstaterna eller den behöriga myndighet som de utser bevilja tillstånd att anlägga och/eller driva sådana anläggningar, $\Rightarrow$ sådan infrastruktur och sådana $\Leftarrow$ rörledningar och tillhörande utrustning inom sitt territorium i enlighet med punkterna 2–114. Medlemsstaterna eller av dem utsedd behörig myndighet får också, på samma villkor, bevilja tillstånd att leverera ~~naturgas~~ $\Rightarrow$ gaser $\Leftarrow$ och bevilja tillstånd för grossister.
 2. Om medlemsstaterna har ett tillståndssystem ska de fastställa objektiva och icke-diskriminerande kriterier, som ska uppfyllas av företag som ansöker om tillstånd för att $\Rightarrow$ leverera gaser eller uppföra och/eller driva $\Leftarrow$ ~~anlägga och/eller driva naturgasanläggningar $\Rightarrow$, anläggningar för vätgasproduktion eller infrastruktur för vätgassystem $\Leftarrow$ eller som ansöker om tillstånd att leverera naturgas.~~ De icke-diskriminerande kriterierna och förfarandena för att bevilja tillstånd ska offentliggöras. Medlemsstaterna ska se till att tillståndsförfaranden för ☒ sådana ☒ anläggningar, $\Rightarrow$ sådan infrastruktur och sådana $\Leftarrow$ rörledningar och tillhörande utrustning vid behov beaktar projektets betydelse för den inre ~~naturgas~~ marknaden $\Rightarrow$ för gaser $\Leftarrow$.
-
- $\Downarrow$ ny
3. Tillståndsförfarandena för de verksamheter som avses i punkt 1 får inte överstiga två år, inbegripet alla relevanta förfaranden som används av de behöriga myndigheterna. När det är vederbörligen motiverat på grund av extraordinära omständigheter, får den perioden på två år förlängas med upp till ett år.
 4. Medlemsstaterna ska bedöma vilka lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som krävs för att effektivisera tillståndsförfaranden, inbegripet eventuella steg i förfarandet för miljökonsekvensbedömning. Medlemsstaterna ska rapportera till Europeiska kommissionen om resultaten av en sådan bedömning som en del av deras integrerade nationella energi- och klimatplaner som avses i, och i enlighet med det förfarande som anges i, artikel 3 och artiklarna 7–12 i förordning (EU) 2018/1999, och som en del av deras integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter i enlighet med artikel 17 i förordning (EU) 2018/1999.
 5. De tidsfrister som fastställs i punkt 3 ska gälla utan att det påverkar skyldigheter enligt tillämplig unionsrätt på miljöområdet, rättsliga överklaganden, rättsmedel eller andra domstolsförfaranden och alternativa tvistlösningsmekanismer, inklusive

förfaranden för klagomål, utomrättsliga överklaganden och korrigerande åtgärder, och får förlängas med en period som motsvarar dessa förfarandens längd.

6. Medlemsstaterna ska inrätta eller utse en eller flera kontaktpunkter. Kontaktpunkterna ska på begäran av en sökande och kostnadsfritt vägleda denne och underlätta hela tillståndsförfarandet för de verksamheter som avses i punkt 1, fram till dess att de ansvariga myndigheterna har fattat beslut i slutet av förfarandet. Den sökande ska inte behöva kontakta mer än en kontaktpunkt under hela processen.
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillstånd enligt nationell rätt för uppförande och drift av naturgasrörledningar och andra nättillgångar som används för transport av naturgas även gäller rörledningar och nättillgångar för transport av vätgas.
8. Medlemsstaterna ska säkerställa att befintliga avtalsenliga markanvändningsrättigheter för uppförande och drift av naturgasrörledningar och andra nättillgångar även ska anses inbegripa rörledningar och andra nättillgångar för transport av vätgas.

↓ 2009/73/EG

⇒ ny

93. Medlemsstaterna ska säkerställa att skälen för avslag på ansökan om tillstånd är objektiva och icke-diskriminerande och att de meddelas den sökande. Skälen för sådana avslag ska meddelas kommissionen för kännedom. Medlemsstaterna ska införa ett förfarande som ger den sökande möjlighet att överklaga ett avslag.

- 10.4. För att kunna utveckla områden som nyligen har börjat bli försörjda, och för effektiv drift i allmänhet och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 30 ~~38~~, får medlemsstaterna avslå en ansökan om ytterligare tillstånd att anlägga och driva rörledningssystem för distribution ⇒ av naturgas ⇐ inom något visst område efter det att sådana ledningssystem har byggts eller ~~föreslagits bli byggda~~ ⇒ tillstånd för att bygga dem har beviljats ⇐ inom detta område och om befintlig eller föreslagen kapacitet inte är mättad.

↓ ny

Artikel 8

Certifiering av förnybara och koldioxidsnåla bränslen

1. Förnybara gaser ska certifieras i enlighet med artiklarna 29 och 30 i direktiv (EU) 2018/2001.
2. För att säkerställa att de minskade växthusgasutsläppen genom användning av koldioxidsnåla bränslen och koldioxidsnål vätgas motsvarar minst 70 % i enlighet med definitionerna i artikel 2.10 och 2.12, ska medlemsstaterna kräva att de ekonomiska aktörerna visar att detta tröskelvärde och de krav som fastställs genom den metod som avses i punkt 5 i den här artikeln har uppfyllts. För detta ändamål ska de kräva att de ekonomiska aktörerna använder ett massbalanssystem i linje med artikel 30.1 och 30.2 i direktiv (EU) 2018/2001.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de ekonomiska aktörerna lämnar tillförlitlig information om efterlevnaden av det tröskelvärde för minskade växthusgasutsläpp på 70 % som fastställs i punkt 2 och den metod för minskade växthusgasutsläpp som avses i punkt 5, och att de ekonomiska aktörerna på begäran ger den berörda medlemsstaten tillgång till de uppgifter som använts för att ta fram informationen. Medlemsstaterna ska kräva att de ekonomiska aktörerna inför en lämplig standard för oberoende granskning av den information som lämnas och att de lägger fram bevis på att detta har gjorts. Vid granskningen ska det kontrolleras att de system som de ekonomiska aktörerna använder är korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägeri.
4. De skyldigheter som fastställs i punkt 2 ska gälla oavsett om koldioxidsnåla bränslen produceras inom unionen eller importeras. Information om geografiskt ursprung och typ av bränsleråvara när det gäller koldioxidsnåla bränslen eller koldioxidsnål vätgas för respektive bränsleleverantör ska göras tillgänglig för förbrukare på systemansvarigas, operatörers, gashandlares eller berörda behöriga myndigheters webbplatser och ska uppdateras årligen.
5. Senast den 31 december 2024 ska kommissionen anta delegerade akter i enlighet med artikel 83 för att komplettera detta direktiv genom att specificera metoden för att bedöma minskningen av växthusgasutsläpp från koldioxidsnåla bränslen. Metoden ska säkerställa att kredit för utsläpp som undvikits inte ges för avskiljning av koldioxid för vilken en utsläppskredit redan erhållits enligt andra rättsliga bestämmelser.
6. Kommissionen får besluta att frivilliga nationella eller internationella system med normer för produktion av koldioxidsnåla bränslen eller koldioxidsnål vätgas tillhandahåller korrekta uppgifter om minskade växthusgasutsläpp enligt denna artikel och är förenliga med den metod som avses i punkt 5 i denna artikel.
7. Om en ekonomisk aktör lägger fram bevis eller uppgifter som erhållits i enlighet med ett system som godkänts enligt punkt 6, får en medlemsstat inte kräva att den ekonomiska aktören lägger fram ytterligare bevis på uppfyllande av de kriterier avseende vilka systemet har godkänts av kommissionen.
8. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska övervaka den verksamhet som bedrivs av certifieringsorgan som utför oberoende granskning inom ramen för ett frivilligt system. Certifieringsorgan ska på begäran av behöriga myndigheter lämna all relevant information som krävs för att övervaka granskningen, inklusive exakt datum, tidpunkt och plats för granskningar. Om medlemsstaterna upptäcker problem med bristande förenlighet ska de utan dröjsmål informera det frivilliga systemet.
9. På begäran av en medlemsstat, vilken kan baseras på en begäran från en ekonomisk aktör, ska kommissionen utifrån alla tillgängliga bevis undersöka huruvida de kriterier för minskade växthusgasutsläpp som anges i denna artikel, kraven enligt den metod som utvecklats i linje med punkt 5 i denna artikel och de tröskelvärden för minskade växthusgasutsläpp som anges i artikel 2.9 och 2.10 har uppfyllts. Inom sex månader från mottagandet av en sådan begäran ska kommissionen besluta om den berörda medlemsstaten får
 - a) godta de bevis som redan lämnats för att visa att kriterierna för minskade växthusgasutsläpp för koldioxidsnåla bränslen är uppfyllda, eller
 - b) kräva, genom undantag från punkt 7, att leverantörer av källan till koldioxidsnåla bränslen lämnar ytterligare bevis på att de uppfyller kriterierna

för minskade växthusgasutsläpp och tröskelvärde för minskade växthusgasutsläpp på 70 %.

10. Medlemsstaterna ska också kräva att de berörda ekonomiska aktörerna i unionsdatabasen för in information om utförda transaktioner och hållbarhetsegenskaper hos koldioxidsnåla bränslen i linje med kraven i artikel 28 i direktiv (EU) 2018/2001.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

Artikel 98

Tekniska regler

Tillsynsmyndigheterna, om medlemsstaterna föreskrivit detta, eller medlemsstaterna ska se till att tekniska säkerhetskriterier definieras och att det utarbetas och offentliggörs tekniska regler, i vilka de lägsta tekniska konstruktions- och driftkraven för anslutning till systemet av LNG-anläggningar, lagringsanläggningar, andra överförings- eller distributionssystem och direktledningar ⇒ och till vätgassystemet ⇐ fastställs. Dessa tekniska regler ska säkerställa att systemen är driftskompatibla, och de ska vara objektiva och icke-diskriminerande. ☒ Acer ☒ Byrå får vid behov utfärda lämpliga rekommendationer för att dessa regler ska bli förenliga med varandra. Dessa regler ska anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 98/34/EG³³ av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster³⁴.

↓ ny

I relevanta fall ska medlemsstaterna kräva att systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem och operatörer av vätgasnät inom sina territorier offentliggör tekniska regler i enlighet med artikel 9, särskilt vad avser regler för nätanslutning som innefattar krav på gasens kvalitet, luktsättning och tryck. Medlemsstaterna ska även kräva att systemansvariga för överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem offentliggör tariffer för anslutning av gas från förnybara energikällor baserade på objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier.

KAPITEL III

KONSUMENTINFLYTANDE, KONSUMENTSKYDD OCH KUNDMARKNADER

Artikel 10

Grundläggande avtalsrättigheter

³³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

³⁴ EGT L 204, 21.7.1998, s. 37.

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att alla slutkunder har rätt att få gaser levererade från en viss gashandlare, förutsatt att denne samtycker, oberoende av i vilken medlemsstat gashandlaren är registrerad och förutsatt att gashandlaren följer tillämpliga handels- och balansregler. I det avseendet ska medlemsstaterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att administrativa förfaranden inte diskriminerar gashandlare som redan är registrerade i en annan medlemsstat.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av unionsreglerna om konsumentskydd, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU och rådets direktiv 93/13/EEG, ska medlemsstaterna säkerställa att slutkunder har de rättigheter som föreskrivs i punkterna 3–12 i denna artikel.
3. Slutkunderna ska ha rätt till ett avtal med sin gashandlare, som anger
 - a) gashandlarens namn och adress,
 - b) de tjänster som tillhandahålls, kvaliteten på de tjänster som erbjuds och tidpunkten för den ursprungliga inkopplingen,
 - c) de underhållstjänster som tillhandahålls,
 - d) på vilket sätt aktuell information om alla tillämpliga tariffer, underhållskostnader och kombinerade produkter eller tjänster kan erhållas,
 - e) avtalets löptid, villkoren för att förlänga och säga upp avtalet och tjänsterna, inklusive produkter eller tjänster som kombineras med dessa tjänster och huruvida det är tillåtet att säga upp avtalet avgiftsfritt,
 - f) villkoren för kompensation och återbetalning om tjänsterna inte håller avtalad kvalitet, inbegripet i händelse av inkorrekt eller försenad fakturering,
 - g) metoden för att inleda ett tvistlösningsförfarande utanför domstol i enlighet med artikel 24,
 - h) information om konsumenträttigheter, inbegripet information om behandlingen av klagomål och all den information som avses i denna punkt, som tydligt ska anges på fakturan eller vätgas- eller naturgasföretagets webbplats.Villkoren ska vara skäliga och kända på förhand. Informationen ska under alla omständigheter ges innan avtalet ingås eller bekräftas. Om avtal ingås genom en mellanhand ska den information som avses i leden a–f också ges innan avtalet ingås.
Slutkunder ska tillhandahållas en sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren på ett väl synligt sätt och uttryckt på ett koncist och enkelt språk.
4. Slutkunder ska i god tid underrättas om varje avsikt att ändra avtalsvillkoren och ska därvid underrättas om att de har rätt att säga upp avtalet. Gashandlare ska på ett transparent och lättbegripligt sätt underrätta sina slutkunder direkt om varje ändring av leveranspriserna och om skälen och villkoren för detta och ändringens omfattning, senast två veckor eller, när det gäller hushållskunder, en månad innan ändringen träder i kraft. Medlemsstaterna ska säkerställa att slutkunder har möjlighet att säga upp avtal om de inte godtar de nya avtalsvillkor eller ändringar av leveranspriserna som gashandlaren meddelat.
5. Gashandlare ska tillhandahålla slutkunder transparent information om tillämpliga priser, tariffer och standardvillkor för tillgång till och utnyttjande av gastjänster.
6. Gashandlare ska erbjuda slutkunder ett brett val av betalningssätt. Dessa betalningssätt får inte medföra oskälig diskriminering mellan kunder. Alla skillnader

i avgifter relaterade till betalningssätt eller system för förskottsbetalning ska vara objektiva, icke-diskriminerande och proportionerliga och får inte överskrida betalningsmottagarens direkta kostnader för användningen av ett visst betalningssätt eller system för förskottsbetalning, i enlighet med artikel 62 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366³⁵.

7. Hushållskunder som har tillgång till system för förskottsbetalning får inte missgynnas av dessa system.
8. Gashandlare ska erbjuda slutkunder skäligen och transparenta allmänna villkor, som ska tillhandahållas på ett klart och otvetydigt språk och inte får innehålla sådana hinder för kundernas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtalet, till exempel att avtalshandlingarna är onödigt omfattande. Kunderna ska skyddas mot oskäligen eller vilseledande försäljningsmetoder.
9. Slutkunder ska ha rätt till en god standard i fråga om sina gashandlars tillhandahållande av tjänster och behandling av klagomål. Gashandlarna ska hantera klagomål på ett enkelt, rättvist och snabbt sätt.
10. Gashandlare ska erbjuda hushållskunder för naturgas tillräcklig information om alternativ till avstängning i tillräckligt god tid före den planerade avstängningen. Dessa alternativ kan gälla möjligheter till stöd för att undvika avstängning, system för förskottsbetalning, energibesiktningar, energirådgivningstjänster, alternativa betalningsplaner, råd om skuldhantering eller anstånd med avstängning, och de bör inte medföra en extra kostnad för de kunder som står inför en avstängning.
11. Gashandlare ska erbjuda slutkunder en slutavräkning efter varje byte av gashandlare senast sex veckor efter det att bytet skett.

Artikel 11

Rätt att byta och regler om avgifter för byte

1. Kunder ska ha rätt att byta gashandlare eller marknadsaktörer. Medlemsstaterna ska säkerställa att en kund som önskar byta gashandlare eller marknadsaktörer har rätt till ett sådant byte inom högst tre veckor från begäran, förutsatt att avtalsvillkoren följs. Senast 2026 ska den tekniska processen för byte av gashandlare eller marknadsaktör ta högst 24 timmar och kunna utföras vilken arbetsdag som helst.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att rätten att byta gashandlare eller marknadsaktör beviljas kunderna på ett icke-diskriminerande sätt i fråga om kostnader, arbete och tidsåtgång.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att åtminstone hushållskunder och småföretag inte debiteras några avgifter för byte i fråga om gaser. Medlemsstaterna får dock tillåta gashandlare eller marknadsaktörer att ta ut uppsägningsavgifter för kunder som frivilligt säger upp tidsbegränsade avtal om leverans med fast pris innan de förfaller, förutsatt att dessa avgifter
 - a) ingår i ett avtal som kunden frivilligt har ingått, och
 - b) tydligt meddelas kunden innan avtalet ingås.

³⁵

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015).

Sådana avgifter ska vara proportionerliga och får inte överstiga de direkta ekonomiska förluster som en gashandlare eller marknadsaktör drabbas av till följd av att kunden säger upp avtalet, inbegripet kostnaderna för eventuella kombinerade investeringar eller tjänster som redan tillhandahållits kunden som en del av avtalet. Bevisbördan för den direkta ekonomiska förlusten ska läggas på gashandlaren eller marknadsaktören. Uppsägningsavgifters tillåtlighet ska övervakas av tillsynsmyndigheten eller av en annan behörig nationell myndighet.

4. Hushållskunder för gaser ska ha rätt att delta i system för kollektivt byte. Medlemsstaterna ska undanröja alla rättsliga eller administrativa hinder för kollektiva byten och tillhandahålla en ram som säkerställer konsumentskydd för att motverka missbruk.

Artikel 12

Jämförelseverktyg

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att åtminstone hushållskunder för naturgas och mikroföretag har kostnadsfri tillgång till minst ett verktyg som jämför gashandlars erbjudanden, inbegripet kombinerade erbjudanden. Kunderna ska informeras om att sådana verktyg finns tillgängliga i, eller tillsammans med, sina fakturor eller på annat sätt. Verktygen ska uppfylla minst följande krav:

- a) De ska vara oberoende av marknadsaktörer och säkerställa att gasföretag ges lika behandling i sökresultat.
- b) Det ska tydligt anges vem som äger verktygen och vilken fysisk eller juridisk person som driver och kontrollerar dem samt finnas information om hur verktygen finansieras.
- c) De ska innehålla tydliga och objektiva kriterier som jämförelsen kommer att baseras på, däribland tjänster, och ange dem.
- d) De ska använda ett klart och otvetydigt språk.
- e) De ska innehålla korrekt och aktuell information och ange när den senast uppdaterades.
- f) De ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning genom att vara förnimbara, hanterbara, begripliga och robusta.
- g) De ska tillhandahålla ett ändamålsenligt sätt att rapportera felaktig information i de erbjudanden som offentliggörs.
- h) De ska göra jämförelser, samtidigt som de personuppgifter som begärs ska begränsas till de uppgifter som är absolut nödvändiga för jämförelsen.

Medlemsstaterna ska säkerställa att åtminstone ett verktyg täcker hela marknaden för naturgas. Om flera verktyg täcker marknaden ska dessa verktyg så fullständigt som möjligt omfatta olika erbjudanden om gasavtal som täcker en betydande del av marknaden, och om dessa verktyg inte täcker marknaden helt ska detta tydligt anges innan resultaten visas.

2. Verktygen kan drivas av vilken enhet som helst, däribland privata företag och offentliga myndigheter eller organ.

3. Medlemsstaterna får kräva att sådana jämförelseverktyg som avses i punkt 1 inkluderar jämförelsekriterier som gäller den typ av tjänster som gashandlarna erbjuder.
4. Medlemsstaterna ska utse en behörig myndighet som ska ansvara för att jämförelseverktyg som uppfyller kraven i punkt 1 ges en förtroendemärkning och säkerställa att jämförelseverktyg som fått en förtroendemärkning fortsätter att uppfylla dessa krav. Den myndigheten ska vara fristående från alla marknadsaktörer och operatörer av jämförelseverktyg.
5. Det ska vara möjligt att ansöka om förtroendemärkning enligt denna artikel, på frivillig och icke-diskriminerande grund, för alla verktyg som jämför erbjudanden från olika marknadsaktörer.
6. Genom undantag från punkterna 4 och 5 får medlemsstaterna välja att inte förtroendemärka jämförelseverktyg, om en offentlig myndighet eller ett offentligt organ tillhandahåller ett jämförelseverktyg som uppfyller kraven i punkt 1.

Artikel 13

Aktiva kunder

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att slutkunder har rätt att agera som aktiva kunder utan att omfattas av oproportionerliga eller diskriminerande tekniska krav, administrativa krav, förfaranden och avgifter samt av nätavgifter som inte avspeglar kostnaderna.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att aktiva kunder
 - a) har rätt att bedriva direkt verksamhet,
 - b) har rätt att sälja egenproducerade förnybara naturgaser med hjälp av naturgassystemet,
 - c) har rätt att delta i energieffektivitetsprogram,
 - d) har rätt att delegera förvaltningen av de installationer som krävs för deras verksamhet till en tredje part, däribland installering, drift, datahantering och underhåll, utan att den tredje parten anses vara en aktiv kund,
 - e) omfattas av kostnadsavspeglade, transparenta och icke-diskriminerande nätavgifter, som säkerställer att de på ett lämpligt och balanserat sätt bidrar till den övergripande kostnadsfördelningen i systemet,
 - f) är ekonomiskt ansvariga för de obalanser de orsakar i naturgassystemet eller att de delegerar sitt balansansvar i enlighet med artikel 3 e i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx].
3. Medlemsstaterna får i sin nationella rätt ha olika bestämmelser för enskilda och samarbetande aktiva kunder, förutsatt att alla rättigheter och skyldigheter enligt denna artikel tillämpas på alla aktiva kunder. Alla olikheter i behandlingen av samarbetande aktiva kunder ska vara proportionerliga och vederbörligen motiverade.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att aktiva kunder som äger anläggningar för lagring av förnybar gas
 - a) har rätt till nätanslutning inom rimlig tid efter att en begäran om detta gjorts, förutsatt att samtliga nödvändiga villkor är uppfyllda, till exempel i fråga om balansansvar,

- b) inte är föremål för dubbla avgifter, däribland nätavgifter, för lagrad förnybar gas som finns kvar i deras lokaler,
- c) inte omfattas av oproportionerliga licenskrav eller licensavgifter,
- d) får tillhandahålla flera tjänster samtidigt, om det är tekniskt möjligt.

Artikel 14

Medborgarenergigemenskaper

1. Medlemsstaterna ska tillhandahålla ett möjliggörande regelverk för medborgarenergigemenskaper som säkerställer att
 - a) deltagandet i en medborgarenergigemenskap är öppet och frivilligt,
 - b) medlemmar eller delägare i en medborgarenergigemenskap har rätt att lämna denna, i vilket fall artikel 11 ska tillämpas,
 - c) medlemmar eller delägare i en medborgarenergigemenskap inte förlorar sina rättigheter och skyldigheter som hushållskunder eller aktiva kunder,
 - d) de berörda systemansvariga för distributionssystemen, mot skälig ersättning i enlighet med tillsynsmyndighetens bedömning, samarbetar med medborgarenergigemenskaper för att underlätta överföringar av förnybara naturgaser inom medborgarenergigemenskaperna,
 - e) medborgarenergigemenskaper omfattas av icke-diskriminerande, rättvisa, proportionerliga och transparenta förfaranden och avgifter, bland annat för nätanslutning, registrering och licensiering, samt av transparenta, icke-diskriminerande och kostnadsavspeglande nätavgifter, som säkerställer att de på ett lämpligt och balanserat sätt bidrar till den övergripande kostnadsfördelningen i naturgassystemet.
2. Medlemsstaterna får i det möjliggörande regelverket föreskriva att medborgarenergigemenskaper ska
 - a) vara öppna för ett gränsöverskridande deltagande,
 - b) ha rätt att äga, inrätta, köpa eller hyra distributionsnät och att förvalta dem självständigt på de villkor som anges i punkt 4 i denna artikel,
 - c) omfattas av de undantag som föreskrivs i artikel 28.2.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att medborgarenergigemenskaper
 - a) har tillträde till alla naturgasmarknader på ett icke-diskriminerande sätt,
 - b) behandlas på ett icke-diskriminerande och proportionerligt sätt med avseende på sin verksamhet och sina rättigheter och skyldigheter som slutkunder, producenter, leverantörer, systemansvariga för distributionssystem eller marknadsaktörer,
 - c) är ekonomiskt ansvariga för de obalanser de orsakar i naturgassystemet eller att de delegerar sitt balansansvar i linje med artikel 3 e i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx],
 - d) behandlas som aktiva kunder i enlighet med artikel 13.2 e och 13.4 a, c och d [Aktiva kunder],

- e) har rätt att internt organisera delandet av förnybar gas som produceras av de produktionsenheter som medborgarenergigemenskapen äger, med förbehåll för de andra krav som anges i denna artikel och att medborgarenergigemenskapens medlemmar behåller sina rättigheter och skyldigheter i egenskap av slutkunder.

Vid tillämpning av första stycket e och om förnybara naturgaser delas, ska detta inte påverka tillämpliga nätavgifter, tariffer och andra avgifter, i enlighet med en transparent kostnads–nyttoanalys av decentraliserade energiresurser som tagits fram av den behöriga nationella myndigheten.

4. Medlemsstaterna får besluta att ge medborgarenergigemenskaper rätt att förvalta distributionsnät inom sitt verksamhetsområde och fastställa relevanta förfaranden, utan att detta påverkar tillämpningen av kapitel VI eller andra regler och bestämmelser som gäller systemansvariga för distributionssystem.

Om en sådan rätt ges ska medlemsstaterna säkerställa att medborgarenergigemenskaper

- a) får transportera icke-förnybar gas om gasen är avsedd för en naturgaskund som inte är medlem i medborgarenergigemenskapen eller om transporten är nödvändig för en säker systemdrift,
- b) har rätt att ingå ett avtal avseende driften av deras nät med en berörd systemansvarig för det distributionssystem eller det överföringssystem som deras nät är anslutet till,
- c) omfattas av lämpliga nätavgifter vid anslutningspunkterna mellan deras nät och distributionsnätet utanför medborgarenergigemenskapen,
- d) inte diskriminerar eller skadar kunder som fortsätter att vara anslutna till distributionssystemet.

Artikel 15

Fakturor och faktureringsinformation

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att fakturor och faktureringsinformation är korrekta, lättbegripliga, tydliga, koncisa, användarvänliga och presenteras på ett sätt som underlättar slutkundernas jämförelser och att de uppfyller minimikraven i bilaga I. På begäran ska slutkunderna få en tydlig och begriplig förklaring av hur fakturan har beräknats, särskilt om fakturorna inte baseras på faktisk förbrukning.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att slutkunderna får alla sina fakturor och all faktureringsinformation utan kostnad.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att slutkunderna kan välja elektroniska fakturor och elektronisk faktureringsinformation och erbjuder flexibla arrangemang för den faktiska betalningen av fakturorna.
4. Om avtalet föreskriver en framtida ändring av produkten eller priset eller en rabatt ska detta anges på fakturan tillsammans med det datum då ändringen träder i kraft.
5. Medlemsstaterna ska samråda med konsumentorganisationer då de överväger ändringar i kraven på fakturornas innehåll.

Artikel 16

Smarta mätarsystem i naturgassystemet

1. För att främja energieffektiviteten och ge slutkunderna inflytande ska medlemsstaterna eller, om en medlemsstat så föreskrivit, tillsynsmyndigheten starkt rekommendera att naturgasföretag optimerar förbrukningen av naturgas, bland annat genom att tillhandahålla energiförvaltningstjänster och införa smarta mätersystem som är driftskompatibla, i synnerhet med förbrukarnas energistyrningssystem och med smarta nät, i enlighet med tillämpliga unionsregler om dataskydd.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa införandet av smarta mätersystem på sina territorier. Detta införande kan bli föremål för en kostnads–nyttoanalys som ska genomföras i enlighet med principerna i bilaga II.
3. Medlemsstater som inför smarta mätersystem ska anta och offentliggöra funktionella och tekniska minimikrav i enlighet med artikel 18 och bilaga II för de smarta mätersystem som ska införas på deras territorier. Medlemsstaterna ska säkerställa att dessa smarta mätersystem är driftskompatibla och att de kan ge uppgifter till förbrukarnas energistyrningssystem. I det avseendet ska medlemsstaterna ta vederbörlig hänsyn till relevanta tillgängliga standarder, inbegripet standarder som möjliggör driftskompatibilitet, bästa praxis samt vikten av att det utvecklas smarta nät och utvecklingen av den inre marknaden för naturgas.
4. Medlemsstater som inför smarta mätersystem ska på ett transparent och icke-diskriminerande sätt säkerställa att slutkunderna bidrar till kostnaderna för införandet, med hänsyn tagen till de långsiktiga fördelarna för hela värdekedjan. Medlemsstaterna eller, om en medlemsstat så föreskrivit, de utsedda behöriga myndigheterna ska regelbundet övervaka detta införande på sina territorier för att se hur förbrukarna gynnas.
5. Om bedömningen av införandet av smarta mätersystem utfaller negativt till följd av den kostnads–nyttoanalys som avses i punkt 2, ska medlemsstaterna säkerställa att denna bedömning, åtminstone vart fjärde år, revideras med hänsyn till betydande förändringar av de bakomliggande antagandena samt den tekniska utvecklingen och marknadsutvecklingen. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen resultaten av sina uppdaterade kostnads–nyttoanalyser så snart de blir tillgängliga.
6. Bestämmelserna i detta direktiv om smarta mätersystem ska tillämpas på framtida installationer och på installationer som ersätter äldre smarta mätare. Smarta mätersystem som redan har installerats eller för vilka ”inledandet av arbetet” ägt rum före den [datum för ikraftträdande], får fortsätta att vara i drift under sin livstid. Smarta mätersystem som inte uppfyller kraven i artikel 20 och bilaga II får dock inte fortsätta att vara i drift efter [12 år efter ikraftträdandet av detta direktiv].
7. Vid tillämpning av punkt 6 avses med ”inledandet av arbetet” antingen inledandet av bygg- och anläggningsarbeten som avser investeringen eller det första bindande åtagandet att beställa utrustning eller ett annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först. Köp av mark och förberedande arbete, till exempel att utverka tillstånd och utföra preliminära genomförbarhetsstudier, ska inte anses ingå i inledandet av arbetet. Vid förvärv avses med ”inledandet av arbetet” tidpunkten för förvärv av de tillgångar som direkt hänför sig till den förvärvade installationen.

Artikel 17

Smarta mätersystem i vätgassystemet

1. Medlemsstaterna ska säkerställa ett införande av smarta mätersystem som korrekt kan mäta förbrukningen, tillhandahålla information om den faktiska tidsperioden för användning och som kan överföra och ta emot data för informations-, övervaknings- och kontrolländamål med hjälp av en form av elektronisk kommunikation.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa tillförlitlighet hos mätersystemen och respektive datakommunikation och slutkundernas integritet, i enlighet med relevant unionslagstiftning om data- och integritetsskydd, samt systemens driftskompatibilitet, med beaktande av användningen av lämpliga standarder.
3. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta krav på driftskompatibilitet för smarta mätare och förfaranden för att säkerställa, för dem som är berättigade, tillgång till uppgifter från dessa mätersystem. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011.

Artikel 18

Funktioner hos smarta mätersystem i naturgassystemet

Om bedömningen av införandet av smarta mätersystem utfaller positivt till följd av den kostnads–nyttoanalys som avses i artikel 16.2, eller om smarta mätersystem införs systematiskt efter [ikraftträdandedag], ska medlemsstaterna införa dessa system i enlighet med europeiska standarder, följande krav och bilaga II:

- a) De smarta mätersystemen ska korrekt mäta den faktiska naturgasförbrukningen och ska kunna ge slutkunderna information om den faktiska tidsperioden för användning, inklusive validerade historiska förbrukningsuppgifter som på ett enkelt och säkert sätt ska göras tillgängliga och visualiseras för slutkunderna på begäran och utan extra kostnad, samt ej validerade senast tillgängliga förbrukningsuppgifter som också på ett enkelt och säkert sätt ska göras tillgängliga för slutkunderna utan extra kostnad, genom ett standardiserat gränssnitt eller genom fjärråtkomst, för att stödja automatiserade energieffektivitetsprogram och andra tjänster.
- b) Tillförlitligheten hos de smarta mätersystemen och datakommunikationen ska uppfylla relevanta unionsregler om säkerhet, med vederbörligt beaktande av bästa tillgängliga teknik för att säkerställa högsta möjliga nivå av cybersäkerhet, samtidigt som kostnaderna och proportionalitetsprincipen beaktas.
- c) Integriteten för slutkunderna och skyddet av deras uppgifter ska uppfylla relevanta unionsregler om data- och integritetsskydd.
- d) På begäran av slutkunderna ska uppgifter om deras naturgasförbrukning göras tillgängliga för dem, i enlighet med de genomförandeakter som antas enligt artikel 23, genom ett standardiserat kommunikationsgränssnitt eller genom fjärråtkomst, eller för en tredje part som agerar på slutkundernas vägnar, i ett lättbegripligt format som ger slutkunderna möjlighet att jämföra erbjudanden på likartade grunder.
- e) Slutkunderna ska få lämplig rådgivning och information före, eller i samband med, installationen av smarta mätare, särskilt avseende mätarnas fulla potential i fråga om hantering av mätaravläsning och övervakning av energiförbrukningen och avseende insamling och behandling av personuppgifter i enlighet med tillämpliga unionsregler om dataskydd.
- f) Smarta mätersystem ska göra det möjligt för slutkunderna att få mätningar och avräkningar med samma intervall som den kortaste avräkningsperioden på den nationella marknaden.

Vid tillämpning av första stycket ska slutkunderna ha möjlighet att hämta sina mätaruppgifter eller överföra dem till en annan part utan extra kostnad och i enlighet med sin rätt till dataportabilitet enligt unionsreglerna om dataskydd.

Artikel 19

Rätt till en smart mätare för naturgas

1. Om bedömningen av införandet av smarta mätersystem utfaller negativt till följd av den kostnads–nyttoanalys som avses i artikel 16.2 och när smarta mätersystem inte införs systematiskt, ska medlemsstaterna säkerställa att alla slutkunder på begäran har rätt, samtidigt som de står för de dithörande kostnaderna och enligt rättvisa, rimliga och kostnadseffektiva villkor, till installation eller, i tillämpliga fall, uppgradering av en smart mätare som
 - a) när det är tekniskt möjligt, är utrustad med de funktioner som avses i artikel 18 eller med en minimiuppsättning av funktioner som ska fastställas och offentliggöras av medlemsstaterna på nationell nivå i enlighet med bilaga II,
 - b) är driftskompatibel med och som kan ombesörja mätarinfrastrukturens önskade anslutning till förbrukarnas energistyrningssystem.
2. När en kund begärt en smart mätare i enlighet med punkt 1 ska medlemsstaterna eller, om en medlemsstat så föreskrivit, den utsedda behöriga myndigheten
 - a) säkerställa att erbjudandet till den slutkund som begärt installation av en smart mätare uttryckligen anger och tydligt beskriver
 - i) de funktioner och den driftskompatibilitet som kan stödjas av den smarta mätaren och de tjänster som kan tillhandahållas, liksom de fördelar som det är realistiskt att uppnå genom innehavet av den smarta mätaren vid den givna tidpunkten,
 - ii) dithörande kostnader som ska bäras av slutkunden,
 - b) säkerställa att den smarta mätaren installeras inom rimlig tid, och under alla omständigheter senast fyra månader efter kundens begäran,
 - c) regelbundet, och minst vartannat år, granska och offentliggöra de dithörande kostnaderna och följa dessa kostnaders utveckling till följd av den tekniska utvecklingen och potentiella uppgraderingar av mätersystemet.

Artikel 20

Traditionella mätare för naturgas

1. I fall där slutkunderna för naturgas inte har smarta mätare ska medlemsstaterna säkerställa att de förses med individuella mätare av traditionell typ som korrekt mäter deras faktiska förbrukning.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att slutkunderna för naturgas enkelt kan läsa av sina traditionella mätare, antingen direkt eller indirekt via ett webbgränssnitt eller via något annat lämpligt gränssnitt.

Artikel 21

Uppgiftshantering

1. Vid fastställandet av regler om hantering och utbyte av uppgifter ska medlemsstaterna eller, om en medlemsstat så föreskrivit, de utsedda behöriga myndigheterna ange regler för berättigade parter tillgång till slutkunders uppgifter i enlighet med denna artikel och tillämpligt unionsregelverk. Vid tillämpning av detta direktiv ska uppgifter anses inbegripa mätar- och förbrukningsuppgifter samt de uppgifter som krävs för att en kund ska kunna byta gashandlare och för andra tjänster.
2. Medlemsstaterna ska organisera hanteringen av uppgifter för att säkerställa en effektiv och säker tillgång till och ett effektivt och säkert utbyte av uppgifter samt dataskydd och datasäkerhet.

Oavsett vilken modell för uppgiftshantering som tillämpas i den enskilda medlemsstaten ska de parter som ansvarar för uppgiftshantering ge tillgång till slutkunders uppgifter för varje berättigad part i enlighet med punkt 1. Berättigade parter ska få de begärda uppgifterna till sitt förfogande på ett icke-diskriminerande sätt och samtidigt. Tillgången till uppgifterna ska vara enkel och de relevanta förfarandena för att få tillgång till uppgifterna ska offentliggöras.
3. Reglerna om tillgång till uppgifter och uppgiftslagring vid tillämpning av detta direktiv ska vara förenliga med relevant unionsrätt.

Behandling av personuppgifter inom ramen för detta direktiv ska ske i enlighet med förordning (EU) 2016/679.
4. Medlemsstaterna eller, om en medlemsstat så föreskrivit, de utsedda behöriga myndigheterna ska godkänna och certifiera, eller i tillämpliga fall övervaka, de parter som ansvarar för uppgiftshantering, för att säkerställa att de uppfyller kraven i detta direktiv.

Utan att det påverkar arbetsuppgifterna för dataskyddsombud enligt förordning (EU) 2016/679 får medlemsstaterna besluta att kräva att parter som ansvarar för uppgiftshantering utser övervakningsansvariga som ska ansvara för att övervaka genomförandet av åtgärder som vidtas av dessa parter för att säkerställa icke-diskriminerande tillgång till uppgifter och fullgörande av kraven i detta direktiv.

Medlemsstaterna får utse övervakningsansvariga eller de organ som avses i artikel 44.2 d i detta direktiv att fullgöra de skyldigheter som anges i denna punkt.
5. Inga extra kostnader får debiteras slutkunderna för tillgången till deras uppgifter eller för en begäran om att deras uppgifter ska göras tillgängliga.

Medlemsstaterna ska ansvara för fastställandet av relevanta avgifter för de berättigade parternas tillgång till uppgifter.

Medlemsstaterna eller, om en medlemsstat så föreskrivit, de utsedda behöriga myndigheterna ska säkerställa att eventuella avgifter som påförs av reglerade enheter som tillhandahåller datatjänster är skäliga och vederbörligen motiverade.

Artikel 22

Driftskompatibilitetskrav och förfaranden för tillgång till uppgifter

1. För att främja konkurrensen på kundmarknaden för naturgas och undvika onödiga administrativa kostnader för berättigade parter ska medlemsstaterna underlätta full driftskompatibilitet för energitjänster inom unionen.

2. Kommissionen ska, genom genomförandeakter, anta driftskompatibilitetskrav och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till de uppgifter som avses i artikel 22.1. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att naturgasföretagen tillämpar de driftskompatibilitetskrav och förfaranden för tillgång till uppgifter som avses i punkt 2. Dessa krav och förfaranden ska grundas på befintlig nationell praxis.

Artikel 23

Gemensamma kontaktpunkter

Medlemsstaterna ska säkerställa att det inrättas gemensamma kontaktpunkter där kunder kan få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, tillämplig rätt och tillgängliga mekanismer för tvistlösning i händelse av en tvist. Sådana gemensamma kontaktpunkter får utgöra en del av allmänna konsumentupplysningsställen och kan vara samma enheter som de gemensamma kontaktpunkter för el som avses i artikel 26 i direktiv (EU) 2019/944 [om gemensamma regler för den inre marknaden för el].

Artikel 24

Rätt till tvistlösning utanför domstol

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att slutkunder har tillgång till enkla, rättvisa, transparenta, oberoende, ändamålsenliga och effektiva mekanismer för tvistlösning utanför domstol för att lösa tvister som gäller rättigheter och skyldigheter enligt detta direktiv, genom en oberoende mekanism såsom en energiombudsman eller ett konsumentorgan eller genom en tillsynsmyndighet. Om slutkunden är en konsument i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU⁽²³⁾ ska sådana mekanismer för tvistlösning utanför domstol uppfylla kvalitetskraven i det direktivet och ska, om så är motiverat, innehålla system för återbetalning och kompensation.
2. Vid behov ska medlemsstaterna säkerställa att alternativa tvistlösningsorgan samarbetar för att tillhandahålla enkla, rättvisa, transparenta, oberoende, ändamålsenliga och effektiva mekanismer för tvistlösning utanför domstol vid tvister som uppstår rörande produkter eller tjänster som är kopplade till, eller kombinerade med, en produkt eller tjänst som omfattas av detta direktiv.
3. Det ska vara obligatoriskt för gasföretag att delta i mekanismer för tvistlösning utanför domstol för hushållskunder, om inte den berörda medlemsstaten visar för kommissionen att andra mekanismer är lika ändamålsenliga.

Artikel 25

Utsatta kunder

Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda slutkunder och ska särskilt säkerställa att utsatta kunder får tillräckligt skydd. Varje medlemsstat ska härvidlag definiera begreppet utsatta kunder, som kan hänvisa till energifattigdom. Åtgärder för att skydda utsatta förbrukare kan bland annat omfatta förbud mot avstängning av sådana kunder i kritiska situationer.

Medlemsstaterna ska i synnerhet vidta lämpliga åtgärder för att skydda slutkunder i avlägsna områden som är anslutna till naturgas- eller vätgassystem. Medlemsstaterna får utse en sistahandsleverantör för hushållskunder och, om medlemsstaterna anser det lämpligt, småföretag som anses vara utsatta kunder och är anslutna till gassystemet. De ska säkerställa en hög konsumentskyddsnivå, särskilt avseende transparens i fråga om avtalsvillkor, allmän information och mekanismer för tvistlösning.

↓ 2009/73/EG

Artikel 45

Kundmarknader

~~För att underlätta utvecklingen av väl fungerande och transparenta kundmarknader i gemenskapen, ska medlemsstaterna se till att rollerna och ansvarsområdena för systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distribution, gashandelsföretag och kunder, samt vid behov andra aktörer på marknaden, fastställs med avseende på avtalsvillkor, åtaganden mot kunder, regler för utbyte av uppgifter och betalning, äganderätt till uppgifter och mättningsansvar.~~

~~Dessa regler ska offentliggöras och utformas i syfte att underlätta kundernas och gashandlarnas nättillträde och granskas av tillsynsmyndigheterna eller andra relevanta nationella myndigheter.~~

↓ ny

Kapitel IV

Tredje parts tillträde till infrastruktur

AVSNITT I

TILLTRÄDE TILL INFRASTRUKTUR FÖR NATURGAS

Artikel 26

Marknadstillträde för förnybara och koldioxidsnåla gaser

Medlemsstaterna ska möjliggöra ett tillträde för förnybara och koldioxidsnåla gaser till marknaden och infrastrukturen, oavsett om anläggningarna för produktion av förnybara och koldioxidsnåla gaser är anslutna till distributions- eller överföringsnät.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

Artikel ~~27~~ 26

Tillträde för tredje part ☒ till distributions- och överföringssystem för naturgas och LNG-terminaler ☒

1. Medlemsstaterna ska se till att det införs en ordning för tredje parts tillträde till överförings- och distributionssystem och LNG-anläggningar grundad på offentliggjorda tariffer, som ska gälla för alla berättigade kunder, inbegripet gashandelsföretag, och som ska tillämpas objektivt utan att någon diskriminerande åtskillnad görs mellan systemanvändarna. Medlemsstaterna ska se till att dessa tariffer, eller de metoder som använts för att beräkna dem, godkänns av en i artikel ~~7039-1~~ avsedd tillsynsmyndighet innan de träder i kraft i enlighet med artikel ~~7244~~ samt att tarifferna – och metoderna om endast dessa har godkänts – offentliggörs innan de träder i kraft. ⇒ Rabatter på tarifferna får endast beviljas om detta föreskrivs i unionslagstiftningen. ⇐
- ~~2. Systemansvariga för överföringssystem ska, om det behövs för att kunna utföra arbetsuppgifter bl.a. avseende gränsöverskridande överföring, ha tillträde till nät som tillhör andra systemansvariga för överföringssystem.~~
- ~~2.3~~ Bestämmelserna i detta direktiv ska inte hindra att långsiktiga avtal ⇒ för förnybara och koldioxidsnåla gaser ⇐ ingås i den mån de överensstämmer med ~~gemenskapens~~ ☒ unionens ☒ konkurrensregler ⇒ och bidrar till minskade koldioxidutsläpp. Några långsiktiga avtal om leverans av fossil gas utan inslag av koldioxidminskning får inte ingås med en löptid efter utgången av 2049. ⇐

↓ ny

3. Denna artikel ska även tillämpas på medborgarenergigemenskaper som förvaltar distributionsnät.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

Artikel ~~2834~~

Tillträde till tidigare led i rörledningsnätet ☒ för naturgas ☒

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till att naturgasföretag och berättigade kunder, oavsett var de befinner sig, i enlighet med denna artikel kan få tillträde till tidigare led i rörledningsnätet, inbegripet anläggningar som ger teknisk service som sammanhänger med sådant tillträde, förutom de delar av sådana nät och anläggningar som används för lokal produktion på den plats på fältet där gasen produceras. Åtgärderna ska anmälas till kommissionen i enlighet med bestämmelserna i artikel ~~8854~~.
2. Tillträde i enlighet med punkt 1 ska medges på det sätt som medlemsstaterna har bestämt i överensstämmelse med relevanta rättsliga instrument. Medlemsstaterna ska ha som mål att tillträdet ska vara rättvist och öppet, att en konkurrensutsatt naturgasmarknad uppnås och att varje missbruk av dominerande ställning undviks, varvid ~~tillförlitlighetsäkerhet~~ hos och regelbundenhet i leveranserna, kapacitet som är eller rimligtvis kan bli tillgänglig samt miljöskydd ska beaktas. Följande ☒ behov ☒ får beaktas:
- a) Behovet av att vägra tillträde där inkompatibiliteten mellan tekniska specifikationer inte på ett rimligt sätt kan övervinnas.

- b) Behovet av att undvika svårigheter som inte på ett rimligt sätt kan övervinnas och som kan inverka menligt på en effektiv, befintlig och planerad framtida kolväteproduktion, inbegripet den vid fält med svag ekonomisk lönsamhet.
 - c) Behovet av att ta hänsyn till vederbörligen motiverade rimliga behov av transport och bearbetning av gas, som ägaren till eller den ansvarige för de tidigare leden i rörledningsnätet har framfört, och till intressena hos alla andra användare av tidigare led i rörledningsnätet eller relevanta bearbetnings- eller hanteringsanläggningar som kan påverkas.
 - d) Behovet av att tillämpa nationella lagar och administrativa förfaranden i överensstämmelse med ~~gemenskapsrätten~~ ☒ unionsrätten ☒ för beviljande av tillstånd till produktion eller utbyggnad i tidigare led.
3. Medlemsstaterna ska se till att tvistlösningsförfaranden inrättas, däribland en myndighet som är oberoende av parterna och har tillgång till all relevant information, så att tvister som rör tillträde till tidigare led i rörledningsnätet kan lösas snabbt, med beaktande av kriterierna i punkt 2 och det antal parter som kan bli inblandade när det gäller att förhandla om tillträde till sådana nät.

↓ 2019/692 artikel 1.4

4. Vid gränsöverskridande tvister ska de tvistlösningsförfaranden tillämpas som gäller i den medlemsstat som har jurisdiktion över de tidigare leden i rörledningsnätet till vilka tillträde vägras. Vid gränsöverskridande tvister där flera medlemsstater täcker det berörda ~~nätetsystemet~~ ska de berörda medlemsstaterna samråda med varandra i syfte att säkerställa att bestämmelserna i detta direktiv tillämpas konsekvent. Om ett tidigare led i rörledningsnätet har ~~sint~~ startpunktsprung i ett tredjeland och är sammankopplat med minst en medlemsstat ska de berörda medlemsstaterna samråda med varandra, och den medlemsstat i vilken den första entrypunkten i medlemsstaternas nät är belägen ska samråda med det berörda tredjeland i vilket rörledningsnätet i tidigare led har ~~sint~~ startpunktsprung, i syfte att säkerställa att detta direktiv, när det gäller det berörda nätet, tillämpas konsekvent inom medlemsstaternas territorium.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

Artikel ~~2932~~

Tillträde till lagring ☒ av naturgas ☒

1. Vad gäller organiseringen av tillträdet till lagringsanläggningar och lagring av gas i rörledning samt stödtjänster får medlemsstaterna, om detta är tekniskt ~~och~~ eller ekonomiskt nödvändigt för att tillhandahålla ett effektivt tillträde till systemet för leverans till kunderna, välja att organisera detta tillträde i enlighet med något eller båda av de förfaranden som anges i punkterna 3 och 4. Förfarandena ska användas i enlighet med objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier.

↓ ny

När medlemsstaterna väljer förfarandet för tillträde till lagring enligt denna artikel ska de beakta resultaten av de gemensamma och nationella riskbedömningar som genomförts i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) 2017/1938.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

~~Tillsynsmyndigheterna, om medlemsstaterna föreskrivit detta, eller medlemsstaterna ska fastställa och offentliggöra kriterier enligt vilka det kan fastställas vilka regler för tillträde som ska tillämpas för lagringsanläggningar och lagring av gas i rörledning. De ska offentliggöra eller ålägga systemansvariga för lagringsanläggningar och överföringssystem att offentliggöra, vilka lagringsanläggningar eller delar av sådana anläggningar respektive vilken lagring av gas i rörledning som tillhandahålls i enlighet med de olika förfaranden som avses i punkterna 3 och 4.~~

~~Den skyldighet som avses i andra stycket första meningen ska inte påverka medlemsstaternas valmöjlighet i enlighet med första stycket.~~

2. ~~Bestämmelserna i Punkt 1~~ gäller inte stödtjänster och tillfällig lagring som rör LNG-anläggningar och som krävs för återförgasningsprocessen och efterföljande tillhandahållande~~leverans~~ till överföringssystemet.

3. Vid förhandlat tillträde ska ~~medlemsstaterna eller, om medlemsstaterna föreskrivit detta,~~ tillsynsmyndigheterna vidta nödvändiga åtgärder för att ~~naturgas~~ företag och berättigade kunder, i eller utanför det område som omfattas av det sammanlänkade systemet, ska kunna förhandla om tillträde till lagringsanläggningar och lagring av gas i rörledning, om detta är tekniskt och/eller ekonomiskt nödvändigt för att tillhandahålla ett effektivt tillträde till systemet samt för organiseringen av tillträdet till andra stödtjänster. Parterna ska vara skyldiga att i god anda förhandla om tillträde till lagring, lagring av gas i rörledning och andra stödtjänster.

Avtalen om tillträde till lagring, lagring av gas i rörledning och andra stödtjänster ska förhandlas fram med den berörda systemansvarige för lagringssystemet ~~eller med de berörda naturgasföretagen~~. ~~Tillsynsmyndigheterna, om medlemsstaterna föreskrivit detta, eller medlemsstaterna~~ ska kräva att de systemansvariga för lagringssystemet och naturgasföretagen ~~senast den 1 januari 2005 och därefter~~ årligen offentliggör sina viktigaste kommersiella villkor för utnyttjandet av lagring, lagring av gas i rörledning och andra stödtjänster.

Vid utarbetandet av dessa villkor ska de systemansvariga för lagringssystemet ~~och naturgasföretagen~~ samråda med systemanvändarna.

4. Vid reglerat tillträde ska tillsynsmyndigheterna, ~~om medlemsstaterna föreskrivit detta, eller medlemsstaterna~~ vidta de åtgärder som är nödvändiga för att ge naturgasföretag och berättigade kunder, i eller utanför det område som omfattas av det sammanlänkade systemet, rätt till tillträde till lagring, lagring av gas i rörledning och andra stödtjänster på grundval av offentliggjorda tariffer ~~och/~~ eller andra villkor och skyldigheter, när tillträde till lagring och lagring av gas i rörledning är tekniskt ~~och/~~ eller ekonomiskt nödvändigt för att tillhandahålla ett effektivt tillträde till systemet, samt för organiseringen av tillträdet till andra stödtjänster. I samband med utarbetandet av tarifferna eller metoderna för deras fastställande ska

tillsynsmyndigheterna, ~~om medlemsstaterna föreskrivit detta, eller medlemsstaterna samråda med systemanvändarna.~~ Denna rätt till tillträde för berättigade kunder kan ges genom att de får möjlighet att ingå leveransavtal med andra konkurrerande ~~naturgas~~ företag än systemets ägare ~~och~~ eller den systemansvarige eller ett anknutet företag.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

Artikel ~~3038~~

Direktledningar ☒ för naturgas ☒

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att göra det möjligt för
 - a) ~~naturgas~~ företag som är etablerade inom deras territorium att leverera till berättigade kunder genom en direktledning, och
 - b) alla ~~berättigade~~ kunder inom deras territorium att få leveranser via en direktledning från naturgasföretag.
2. Om det krävs tillstånd ~~6~~, t.ex. licens, tillåtelse, koncession, samtycke eller godkännande~~),~~ för uppförande eller drift av direktledningar, ska medlemsstaterna eller den behöriga myndigheten som de utser fastställa kriterier för beviljande av tillstånd för uppförande eller drift av sådana ledningar inom sitt territorium. Dessa kriterier ska vara objektiva, transparenta och icke-diskriminerande.
3. Medlemsstaterna får göra tillståndet att uppföra en direktledning avhängigt antingen av att tillträde till systemet har vägrats på grundval av artikel ~~3435~~, eller av att ett tvistlösningsförfarande enligt artikel ~~7341~~ har inletts.

↓ ny

AVSNITT II

TILLTRÄDE TILL VÄTGASINFRASTRUKTUR

Artikel 31

Tillträde för tredje part till vätgasnät

1. Medlemsstaterna ska säkerställa genomförandet av ett system med reglerat tillträde för tredje part till vätgasnät som bygger på offentliggjorda tariffer och som tillämpas objektivt och utan diskriminering mellan användare av vätgasnät.
1. Medlemsstaterna ska säkerställa att dessa tariffer, eller de metoder som använts för att beräkna dem, godkänns av en i artikel 70 avsedd tillsynsmyndighet innan de träder i kraft i enlighet med artikel 72 samt att tarifferna – och metoderna om endast dessa har godkänts – offentliggörs innan de träder i kraft.
3. Operatörer av vätgasnät ska, om det behövs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter, inbegripet i fråga om gränsöverskridande nätrransport av vätgas, ha tillträde till nät som tillhör andra operatörer av vätgasnät.

4. Till och med den 31 december 2030 får en medlemsstat besluta att inte tillämpa punkt 1. I sådana fall ska medlemsstaten säkerställa genomförandet av ett system med förhandlat tillträde för tredje part till vätgasnät i enlighet med objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier. Tillsynsmyndigheterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att användare av vätgasnät ska kunna förhandla om tillträde till vätgasnät. Parterna ska vara skyldiga att i god anda förhandla om tillträde till vätgasnät.
5. Om förhandlat tillträde används ska tillsynsmyndigheterna ge användare av vätgasnät vägledning om hur förhandlade tariffer kommer att påverkas när reglerat tillträde för tredje part införs.

Artikel 32

Tillträde för tredje part till vätgasterminaler

1. Medlemsstaterna ska säkerställa genomförandet av ett system för tredje parts tillträde till vätgasterminaler på grundval av förhandlat tillträde och på ett objektivt, transparent och icke-diskriminerande sätt, varigenom tillsynsmyndigheterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att användare av vätgasterminaler ska kunna förhandla om tillträde till sådana terminaler. Parterna ska vara skyldiga att i god anda förhandla om tillträde.
2. Tillsynsmyndigheterna ska övervaka villkoren för tredje parts tillträde till vätgasterminaler och deras inverkan på vätgasmarknaderna och, när så är nödvändigt för att skydda konkurrensen, vidta åtgärder för att förbättra tillträdet i linje med kriterierna i punkt 1.

Artikel 33

Tillträde till lagring av vätgas

Medlemsstaterna ska säkerställa genomförandet av ett system med reglerat tillträde för tredje part till lagring av vätgas, och lagring i rörledning när det är tekniskt och/eller ekonomiskt nödvändigt för att tillhandahålla ett effektivt tillträde till systemet för leverans till kunder, samt för organisering av tillträdet till stödtjänster, vilket baseras på offentliggjorda tariffer och tillämpas objektivt och utan diskriminering mellan användare av vätgassystem. Medlemsstaterna ska säkerställa att dessa tariffer, eller de metoder som används för att beräkna dem, godkänns av tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 72 innan de träder i kraft.

AVSNITT III

VÄGRAT TILLTRÄDE OCH VÄGRAD ANSLUTNING

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

Artikel 34~~35~~

Vägrat tillträde ☒ och vägrad anslutning ☒

1. Naturgasföretag ⇒ och vätgasföretag ⇐ får vägra tillträde ⇒ eller anslutning ⇐ till systemet ⇒ naturgas- eller vätgassystemet ⇐ på grund av bristande kapacitet, ~~eller om tillträde till systemet skulle hindra dem från att tillhandahålla sådana allmännyttiga tjänster som de åläggs i enlighet med artikel 3.2, eller på grundval av allvarliga ekonomiska och finansiella problem med take-or-pay avtal som har att göra med kriterierna och förfarandena i artikel 48 och det alternativ som valts av medlemsstaterna i enlighet med artikel 48.1. Vederbörligen motiverade skäl ska ges för en sådan vägran.~~
2. ⇒ Med beaktande av mål på nationell nivå och unionsnivå för minskade koldioxidutsläpp ⇐ ⇒ ska ⇐ medlemsstaterna ~~får~~ vidta ~~de~~ ⇒ lämpliga ⇐ åtgärder ~~som är nödvändiga~~ för att se till att det naturgasföretag ⇒ eller vätgasföretag ⇐ som vägrar tillträde ⇒ eller anslutning ⇐ till ⇒ naturgas ⇐ systemet ⇒ eller vätgassystemet ⇐ på grund av bristande kapacitet eller otillräcklig anslutning genomför nödvändiga förbättringar så långt detta är ekonomiskt försvarbart, eller när en potentiell kund är villig att betala för det. ~~När medlemsstaterna tillämpar artikel 4.4 ska de vidta sådana åtgärder.~~

↓ ny

3. Tillträde till systemet för förnybara och koldioxidsnåla gaser får endast vägras om inte annat följer av bestämmelserna i artiklarna 18 och 33 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx].

↓ 2009/73/EG

Artikel 36

Ny infrastruktur

1. ~~Större nya gasinfrastrukturprojekt, dvs. sammanlänknings-, LNG- och lagringsanläggningar, får på begäran undantas, under en fastställd tid, från bestämmelserna i artiklarna 9, 32, 33, 34, 41.6, 41.8 och 41.10 om samtliga följande villkor är uppfyllda:~~
 - a) ~~Investeringen måste stärka konkurrensen vad gäller gasförsörjning och försörjningstrygghet.~~

- b) ~~Den risknivå som är förenad med investeringen ska vara sådan att investeringen inte skulle bli av om inte undantag beviljades.~~
- e) ~~Infrastrukturen måste ägas av en fysisk eller juridisk person som åtminstone vad avser juridisk form är skild från de systemansvariga inom vilkas system infrastrukturen kommer att byggas upp.~~
- d) ~~Avgifter ska tas ut av användare av denna infrastruktur.~~

↓ 2019/692 artikel 1.5 a

- e) ~~Undantaget får inte skada konkurrensen på de relevanta marknader som sannolikt kommer att påverkas av investeringen, en effektivt fungerande inre marknad för naturgas, effektivt fungerande berörda reglerade system eller försörjningstryggheten i fråga om naturgas i unionen.~~

↓ 2009/73/EG

~~2. Punkt 1 ska även tillämpas på väsentliga kapacitetsökningar i befintliga infrastrukturer och förändringar av sådana infrastrukturer som möjliggör utveckling av nya källor för gasförsörjning.~~

↓ 2019/692 artikel 1.5 b

~~3. Den tillsynsmyndighet som avses i kapitel VIII får besluta, från fall till fall, om det undantag som avses i punkterna 1 och 2.~~

~~Innan beslutet om undantag antas ska den nationella tillsynsmyndigheten, eller i förekommande fall en annan behörig myndighet i den medlemsstaten, samråda med~~

- a) ~~de nationella tillsynsmyndigheterna i de medlemsstater vars marknader sannolikt kommer att påverkas av den nya infrastrukturen, och~~
- b) ~~tredjelandets berörda myndigheter, om den berörda infrastrukturen är sammankopplad med unionens nät, som omfattas av en medlemsstats jurisdiktion, och har sitt ursprung eller sin slutpunkt i ett eller flera tredjeländer.~~

~~Om de tredjelandetsmyndigheter som rådfrågats inte svarar inom rimlig tid eller inom en fastställd tidsfrist på högst tre månader får den berörda nationella tillsynsmyndigheten anta det beslut som krävs.~~

↓ 2009/73/EG

~~4. Om den berörda infrastrukturen sträcker sig över mer än en medlemsstats territorium får byrån till de berörda medlemsstaternas tillsynsmyndigheter, inom två månader från den dag då en begäran om undantag mottogs av den sista av dessa tillsynsmyndigheter, lämna ett rådgivande yttrande som kan utgöra grund för deras beslut.~~

~~När samtliga berörda tillsynsmyndigheter har kommit överens beträffande begäran om undantag inom sex månader från den dag då begäran mottogs av den sista av dessa tillsynsmyndigheter, ska de informera byrån om detta. Om den berörda infrastrukturen är en överföringsledning mellan en medlemsstat och ett tredjeland får, innan beslutet om undantag antas, den nationella tillsynsmyndigheten, eller i förekommande fall en annan behörig myndighet i den medlemsstat där den första sammanlänkningspunkten med medlemsstaternas nät är belägen, samråda med den berörda myndigheten i det tredjelandet, i syfte att, vad gäller den berörda infrastrukturen, säkerställa att detta direktiv tillämpas konsekvent inom medlemsstaternas territorium och, i förekommande fall, i den medlemsstatens territorialvatten. Om den tredjelandsmyndighet som rådfrågats inte svarar inom rimlig tid eller inom en fastställd tidsfrist på högst tre månader får den berörda nationella tillsynsmyndigheten anta det beslut som krävs.~~

~~Byrån ska utföra de uppgifter som i denna artikel tilldelas de berörda medlemsstaternas tillsynsmyndigheter~~

- ~~a) om alla de berörda tillsynsmyndigheterna inte har kunnat nå någon överenskommelse inom sex månader från den dag då begäran om undantag mottogs av den sista av dessa tillsynsmyndigheter, eller~~
- ~~b) på gemensam begäran av de berörda tillsynsmyndigheterna.~~

~~Alla de berörda tillsynsmyndigheterna får gemensamt begära att den period som avses i tredje stycket led a ska förlängas med högst tre månader.~~

~~5. Innan beslutet fattas ska byrån samråda med relevanta tillsynsmyndigheter och med de sökande.~~

~~6. Ett undantag får gälla hela eller delar av den nya infrastrukturens kapacitet eller av den befintliga infrastrukturens kapacitet, om denna har ökat väsentligt.~~

~~Vid beslut om undantag ska det i varje enskilt fall övervägas om villkor måste anges för undantagets varaktighet och för icke-diskriminerande tillträde till infrastrukturen. När beslut om sådana villkor fattas ska hänsyn särskilt tas till den ytterligare kapacitet som ska byggas upp, eller förändringen av befintlig kapacitet, samt till projektets tidsplan och till nationella förhållanden.~~

~~Innan ett undantag beviljas ska tillsynsmyndigheten besluta om vilka regler och system som ska gälla för förvaltning och tilldelning av kapacitet. Enligt reglerna ska alla potentiella användare av infrastrukturen erbjudas att meddela sitt intresse för att teckna avtal om viss kapacitet innan tilldelningen av kapacitet i den nya infrastrukturen sker, även för eget bruk. Tillsynsmyndigheten ska kräva att reglerna för hantering av överbelastning också innebär en skyldighet att erbjuda outnyttjad kapacitet på marknaden, och att användare av infrastrukturen ges rätt att handla med sin avtalade kapacitet på andrahandmarknaden. I sin bedömning av de kriterier som anges i punkt 1 a, b och c, ska tillsynsmyndigheten beakta resultaten av kapacitetstilldelningen.~~

~~Beslut om undantag, inklusive eventuella villkor enligt andra stycket i denna punkt, ska motiveras och offentliggöras i vederbörlig ordning.~~

7. Medlemsstaterna får, utan hinder av punkt 3, föreskriva att tillsynsmyndigheten eller byrån, alltefter omständigheterna, ska avge sitt yttrande om förfrågan om undantag till det relevanta organet i medlemsstaten inför det formella beslut. Yttrandet ska offentliggöras tillsammans med beslutet.

8. Tillsynsmyndigheten ska så snart den mottagit en begäran om undantag utan dröjsmål skicka en kopia av denna till kommissionen. Beslutet ska omedelbart anmälas till kommissionen av den behöriga myndigheten tillsammans med alla relevanta upplysningar om beslutet. Dessa upplysningar får överlämnas till kommissionen i samlad form, vilket gör det möjligt för kommissionen att fatta ett välgrundat beslut. I synnerhet ska upplysningarna innehålla följande, nämligen

- a) detaljerade skäl på grundval av vilka tillsynsmyndigheten eller medlemsstaten har beviljat eller vägrat undantaget tillsammans med en hänvisning till punkt 1, inklusive den eller de relevanta led i den punkten som beslutet grundar sig på, inklusive de ekonomiska upplysningar som motiverar behovet av undantaget,
- b) den analys som har gjorts av hur undantaget kommer att påverka konkurrensen och den inre naturgasmarknadens sätt att fungera,
- c) skälen till tidsperioden och den andel av den berörda gasinfrastrukturens totala kapacitet för vilken undantaget gäller,
- d) om undantaget gäller en sammanlänkning, resultatet av samrådet med de berörda tillsynsmyndigheterna, och
- e) infrastrukturens bidrag till diversifieringen av gasförsörjningen.

9. Senast två månader efter det att anmälan har mottagits får kommissionen fatta ett beslut om att tillsynsmyndigheten ska ändra eller återkalla beslutet att bevilja ett undantag. Den tvåmånadersperioden kan förlängas med ytterligare två månader under vilka kommissionen samlar in ytterligare upplysningar. Denna ytterligare period ska börja löpa dagen efter det att fullständiga upplysningar har mottagits. Den inledande tvåmånadersperioden kan även förlängas med både kommissionens och tillsynsmyndighetens medgivande.

Om de begärda upplysningarna inte tillhandahålls inom den period som anges i begäran, ska anmälan anses vara återkallad om inte perioden, innan den löpt ut, har förlängts efter medgivande från både kommissionen och tillsynsmyndigheten, eller tillsynsmyndigheten, i ett vederbörligt motiverat meddelande, har informerat kommissionen om att den anser att anmälan är fullständig.

Tillsynsmyndigheten ska följa kommissionens beslut att ändra eller återkalla beslutet om undantag inom en månad och ska meddela kommissionen i enlighet därmed.

Kommersiellt känslig information ska av kommissionen behandlas konfidentiellt.

Kommissionens godkännande av ett beslut om undantag ska upphöra att gälla efter två år från antagandet om byggandet av infrastrukturen ännu inte har påbörjats, och efter fem år från antagandet om infrastrukturen inte har tagits i bruk, om inte kommissionen beslutar att eventuella förseningar beror på omfattande hinder som den person som beviljats undantag inte har kunnat påverka.

10. Kommissionen får anta riktlinjer för tillämpningen av de villkor som avses i punkt 1 och fastställa det förfarande som ska följas vid tillämpningen av punkterna 3, 6, 8 och 9. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att

komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 51.3.

↓ ny

Kapitel V

Regler för systemansvariga för överförings-, lagrings- och LNG-anläggningar för naturgas

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

Artikel ~~35~~¹²

Uppgifter som åligger de systemansvariga för överförings-, lagrings- och/eller LNG-anläggningar

1. Den som är systemansvarig för överförings-, lagrings- och/eller LNG-anläggningar
 - a) ska på affärsmässiga villkor och med vederbörlig hänsyn till miljön [⇒] och de skyldigheter som anges i [förordning (EU) 2022/... (Metanförordningen)] [⇐] driva, underhålla och utveckla säkra, tillförlitliga och effektiva överförings-, lagrings- och/eller LNG-anläggningar för att säkra en öppen marknad, samt säkerställa tillräckliga resurser för fullgörandet av skyldigheten att tillhandahålla tjänster,
 - b) får inte diskriminera mellan systemanvändare eller kategorier av systemanvändare, i synnerhet inte till förmån för anknutna företag,
 - c) ska förse övriga systemansvariga för överförings-, lagrings- och/eller distributionssystem och/eller systemansvariga för ~~en~~ LNG-anläggning med den information som behövs för att säkerställa att transport och lagring av naturgas kan ske på ett sätt som är förenligt med säker och effektiv drift av det sammanlänkade systemet, ~~och~~
 - d) ska förse systemanvändarna med den information de behöver för effektivt tillträde till systemet.
 2. Varje systemansvarig för överföringssystem ska bygga upp en tillräcklig gränsöverskridande kapacitet för att integrera en europeisk överföringsinfrastruktur för att tillgodose alla ekonomiskt rimliga och tekniskt genomförbara kapacitetsbehov och ~~medta~~ hänsyn till en tryggad gasförsörjning.
-

↓ ny

3. Systemansvariga för överföringssystem ska samarbeta med systemansvariga för distributionssystem för att säkerställa att de marknadsaktörer som är anslutna till nätet faktiskt deltar på kund-, grossist- och balansmarknaderna.

4. Systemansvariga för överföringssystem ska säkerställa en effektiv hantering av gaskvaliteten i sina anläggningar i linje med tillämpliga kvalitetsstandarder för gas.
-

↓ 2009/73/EG

53. De regler om balans ~~in~~ gasöverföringssystemet som fastställs av de systemansvariga för överföringssystemen ska vara objektiva, transparenta och icke-diskriminerande, vilket även ska gälla för reglerna om de avgifter som tas ut av systemanvändarna för utnyttjande av de systemansvarigas nät för obalanser i energitillförseln. Villkor och bestämmelser, inklusive regler och tariffer, för systemansvarigas för överföringssystem tillhandahållande av sådana tjänster ska fastställas på ett icke-diskriminerande sätt som avspeglar de verkliga kostnaderna enligt en metod som är förenlig med artikel ~~724~~ 7 och ska offentliggöras.
- 6.4. Tillsynsmyndigheterna, om medlemsstaterna föreskrivit detta, eller medlemsstaterna får begära att den systemansvarige för överföringssystemet uppfyller vissa miniminormer i fråga om underhåll och utbyggnad av överföringssystemet, inbegripet sammanlänkningskapaciteten.
-

↓ ny

7. Medlemsstaterna får föreskriva att en eller flera av de skyldigheter som anges i punkt 1 ska tilldelas en annan systemansvarig för överföringssystem än den som äger överföringssystemet och som skyldigheterna i fråga annars skulle gälla. Den systemansvarige för överföringssystem som tilldelas uppgifterna ska vara certifierad enligt modellen för åtskilt ägande, oberoende systemansvarig eller oberoende systemansvarig för överföringssystem och uppfylla kraven i artikel 54, men ska inte behöva äga det överföringssystem som denne ansvarar för.
8. Den systemansvarige för överföringssystem ska uppfylla kraven i kapitel IX och certifieras i enlighet med artikel 57. Detta påverkar inte möjligheten för systemansvariga för överföringssystem som är certifierade enligt modellen för åtskilt ägande, oberoende systemansvarig eller oberoende systemansvarig för överföringssystem att på eget initiativ och under sin tillsyn delegera vissa uppgifter till andra systemansvariga för överföringssystem som är certifierade enligt modellen för åtskilt ägande, oberoende systemansvarig eller oberoende systemansvarig för överföringssystem, om delegeringen av uppgifter inte äventyrar den faktiska och oberoende beslutanderätten för den delegerande systemansvarige för överföringssystem.
9. Systemansvariga för LNG-anläggningar och för lagringssystem ska samarbeta inom en medlemsstat och regionalt för att säkerställa effektivast möjliga användning av anläggningarnas kapacitet och synergier mellan dessa anläggningar, med beaktande av systemens funktionsduglighet och drift.

- 10.5 Systemansvariga för överföringssystem ska anskaffa den energi de behöver för att kunna utföra sin verksamhet på ett transparent, icke-diskriminerande och marknadsorienterat sätt.

Artikel ~~36~~46

Konfidentiell behandling när det gäller systemansvariga för överföringssystem (TSO) och ägare till överföringssystem (TSOW)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel ~~68~~34 eller någon annan lagstadgad skyldighet att lämna uppgifter, ska varje systemansvarig för ~~och ägare till~~ överförings- respektive ~~och~~ lagringssystem ~~och/~~eller LNG-anläggningar och varje ägare till överföringssystem behandla kommersiellt känsliga uppgifter som erhålls i verksamheten konfidentiellt, och förhindra att sådana uppgifter om den egna verksamheten som kan vara kommersiellt fördelaktiga röjs på ett diskriminerande sätt. Den ska i synnerhet inte röja kommersiellt känsliga uppgifter för övriga delar av företaget såvida inte detta är nödvändigt för att genomföra en affärstransaktion. För att efterlevnaden av reglerna om åtskillnad av information ska kunna säkerställas fullt ut, ska medlemsstaterna säkerställa att överföringssystemets ägare, inklusive i fall av en systemansvarig med kombinerat ansvar, den systemansvarige för distributionssystemet, och övriga delar av företaget inte heller har gemensamma funktioner, t.ex. en gemensam juridisk avdelning, med undantag för rent administrativa funktioner eller it-funktioner.
2. Systemansvariga för överförings- respektive lagringssystem ~~och/~~eller LNG-anläggningar får inte, i samband med anknutna företags försäljning eller köp av naturgas, missbruka kommersiellt känsliga uppgifter som erhållits från tredje part i samband med tillhandahållande av eller förhandlingar om tillträde till systemet.
3. Information som är nödvändig för en effektiv konkurrens och en välfungerande marknad ska offentliggöras. Denna skyldighet påverkar inte kravet att skydda ~~behandla~~ kommersiellt känsliga uppgifter ~~konfidentiellt~~.

Artikel 37

Beslutsbefogenhet avseende anslutning av nya produktionsanläggningar för förnybara och koldioxidsnåla gaser till överföringssystemet

1. Systemansvariga för överföringssystem ska inrätta och offentliggöra transparenta och effektiva förfaranden för icke-diskriminerande anslutning av nya produktionsanläggningar för förnybara och koldioxidsnåla gaser. Dessa förfaranden ska godkännas av tillsynsmyndigheterna.
2. Systemansvariga för överföringssystem ska inte ha rätt att vägra ekonomiskt rimliga och tekniskt godtagbara ansökningar om anslutning av en ny produktionsanläggning för förnybara och koldioxidsnåla gaser.

Artikel 38~~23~~

Beslutsbefogenhet avseende anslutning ~~koppling~~ av lagringsanläggningar, anläggningar för återförgasning av LNG och industrikunder till överföringssystemet ☒ och vätgasnätet ☒

1. ~~Den oberoende systemansvarige~~ Systemansvariga för överföringssystem ⇒ och operatörer av vätgasnät ⇐ ska inrätta och offentliggöra transparenta och effektiva förfaranden och tariffer för icke-diskriminerande ~~anslutning~~~~inkoppling~~ av lagringsanläggningar ⇒ för naturgas och vätgas ⇐, anläggningar för återförgasning av LNG ⇒, vätgasterminaler ⇐ och kunder inom industrin till överföringssystemet ⇒ och vätgasnätet ⇐. Dessa förfaranden ska underställas ~~de nationella~~ tillsynsmyndigheternas godkännande.
2. ~~Den oberoende systemansvarige~~ Systemansvariga för överföringssystem ⇒ och operatörer av vätgasnät ⇐ ska inte ha rätt att vägra ~~anslutning~~~~inkoppling~~ av nya lagringsanläggningar ⇒ för naturgas eller vätgas ⇐, anläggningar för återförgasning av LNG ⇒, vätgasterminaler ⇐ och industrikunder på grund av eventuella framtida begränsningar av tillgänglig nätkapacitet eller tillkommande kostnader som uppstår vid nödvändig kapacitetsökning. ~~Den oberoende systemansvarige~~ Systemansvariga för överföringssystem ⇒ och operatörer av vätgasnät ⇐ ska säkerställa att den nya ~~anslutningen~~~~förbindelsen~~ har tillräcklig ~~inmatnings- och uttagskapacitet~~ entry- och exitkapacitet.

Artikel 6

Regional solidaritet

1. ~~För att säkerställa försörjningstryggheten på den inre marknaden för naturgas ska medlemsstaterna samarbeta i syfte att främja regional och bilateral solidaritet.~~
2. ~~Detta samarbete ska omfatta situationer som leder till eller som på kort sikt troligen kommer att leda till allvarliga avbrott i leveranserna som påverkar en medlemsstat. Den ska innefatta~~
 - a) ~~samordning av de nationella åtgärder för krissituationer som nämns i artikel 8 i rådets direktiv 2004/67/EG av den 26 april 2004 om åtgärder för att säkerställa en tryggad naturgasförsörjning³⁶;~~
 - b) ~~identifiering och, vid behov, utveckling eller uppgradering av sammanlänknings- och el- och naturgasnät, och~~
 - c) ~~villkor och praktiska metoder för ömsesidigt stöd.~~
3. ~~Kommissionen och de övriga medlemsstaterna ska hållas informerade om sådant samarbete.~~
4. ~~Kommissionen får anta riktlinjer för regionalt samarbete i en solidarisk anda. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 51.3.~~

³⁶

EUT L 127, 29.4.2004, s. 92.

Kapitel VI

~~Distribution och leverans~~ ☒ Drift av distributionssystem för naturgas ☒

Artikel ~~39~~~~24~~

Utseende av systemansvariga för distributionssystemet

Medlemsstaterna ska, för en tid som de själva bestämmer med beaktande av effektivitet och ekonomisk balans, utse eller ålägga de företag som äger eller ansvarar för distributionssystem att utse en eller flera systemansvariga för distributionssystemet, och de ska se till att de systemansvariga handlar i överensstämmelse med artiklarna ~~40~~~~25~~, ~~42~~~~26~~ och ~~43~~~~27~~.

Artikel ~~40~~~~25~~

Uppgifter som åligger systemansvariga för distributionssystemet

1. Varje systemansvarig för ett distributionssystem ska säkerställa systemets långsiktiga förmåga att uppfylla rimliga krav på distribution av gas, och på affärsmässiga villkor driva, underhålla och utveckla ett säkert, tillförlitligt och effektivt system inom sitt område, med vederbörlig hänsyn till miljön ⇨, de skyldigheter som anges i [förordning (EU) 2022/... (Metanförordningen)] ⇨ och främjandet av energieffektivitet.

↓ ny

2. Om tillsynsmyndigheterna så beslutar kan systemansvariga för distributionssystem ansvara för en effektiv hantering av gaskvaliteten i sina anläggningar i linje med tillämpliga kvalitetsstandarder för gas, när det krävs för systemförvaltning till följd av injektion av förnybara och koldioxidsnåla gaser.

↓ 2009/73/EG

- ~~3~~~~2~~. Den systemansvarige för distributionssystemet får inte i något fall diskriminera mellan systemanvändare eller kategorier av systemanvändare, i synnerhet inte till förmån för sina anknutna företag.
- ~~4~~~~3~~. Varje systemansvarig för ett distributionssystem ska förse övriga systemansvariga för ett distributions-, överförings- eller lagringssystem eller systemansvariga för ~~en~~ LNG-anläggning med den information som behövs för att säkerställa att transport och lagring av naturgas sker på ett sätt som är förenligt med en säker och effektiv drift av det sammanlänkade systemet.
- ~~5~~~~4~~. Varje systemansvarig för ett distributionssystem ska förse systemanvändare med den information de behöver för effektivt tillträde till och användning av systemet.
- ~~6~~~~5~~. När de systemansvariga för distributionssystem ansvarar för balans ~~av~~ ~~gas~~ distributionssystemet ska de av dem fastställda reglerna härför, inklusive regler för de avgifter för obalanser i energitillförseln som tas ut av användarna av deras nät, vara objektiva, transparenta och icke-diskriminerande. Villkor och bestämmelser,

inklusive regler och tariffer, för de systemansvarigas för distributionssystem tillhandahållande av sådana tjänster ska fastställas på ett icke-diskriminerande sätt som avspeglar de verkliga kostnaderna enligt en metod som är förenlig med artikel 72.741.6 och ska offentliggöras.

↓ ny

7. Systemansvariga för distributionssystem ska samarbeta med systemansvariga för överföringssystem för att säkerställa att de marknadsaktörer som är anslutna till deras nät faktiskt deltar på kund-, grossist- och balansmarknaderna för det entry-exitsystem som distributionssystemet tillhör.
8. Systemansvariga för distributionssystem ska inrätta och offentliggöra transparenta och effektiva förfaranden för icke-diskriminerande anslutning av nya produktionsanläggningar för förnybara och koldioxidsnåla gaser. Dessa förfaranden ska godkännas av tillsynsmyndigheterna.
9. Systemansvariga för distributionssystem ska inte ha rätt att vägra ekonomiskt rimliga och tekniskt godtagbara ansökningar om anslutning av en ny produktionsanläggning för förnybara och koldioxidsnåla gaser.

Artikel 41

Beslutsbefogenhet avseende anslutning av nya produktionsanläggningar för förnybara och koldioxidsnåla gaser till distributionssystemet

Tillsynsmyndigheterna ska kräva att systemansvariga för distributionssystem offentliggör transparenta och effektiva förfaranden för icke-diskriminerande anslutning av nya produktionsanläggningar för förnybara och koldioxidsnåla gaser. Dessa förfaranden ska godkännas av tillsynsmyndigheterna.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

Artikel ~~42~~26

Åtskillnad av systemansvariga för distributionssystemet

1. Om den systemansvarige för distributionssystemet utgör en del av ett vertikalt integrerat företag ska denne åtminstone vad avser juridisk form, organisation och beslutsfattande vara oberoende av annan verksamhet utan samband med distribution. Dessa regler ska inte ge upphov till någon skyldighet att skilja ägandet av tillgångar i distributionssystemet från det vertikalt integrerade företaget.
2. Utöver de krav som fastställts i punkt 1 ska den systemansvarige för distributionssystemet, om denne utgör en del av ett vertikalt integrerat företag, med avseende på sin organisation och sitt beslutsfattande vara oberoende av annan verksamhet utan samband med distribution. För att uppnå detta ska följande minimikriterier gälla:
 - a) De personer som ansvarar för ledningen för den systemansvarige för distributionssystemet får inte ingå i företagsstruktur i det integrerade

naturgasföretaget som direkt eller indirekt ansvarar för den dagliga driften avseende produktion, överföring ⇒ , transport ⇐ eller leverans av ⇒ gaser ⇐ naturgas.

- b) Lämpliga åtgärder ska vidtas för att se till att de yrkesmässiga intressena hos de personer som ansvarar för ledningen för den systemansvarige för distributionssystemet beaktas på ett sätt som säkerställer att dessa personer kan agera självständigt.
 - c) Den systemansvarige för distributionssystemet ska ha faktisk beslutanderätt, oberoende av det integrerade naturgasföretaget, när det gäller de tillgångar som behövs för att trygga drift, underhåll och utveckling av nätet. För detta ändamål ska den systemansvarige för distributionssystemet förfoga över de resurser som krävs, inbegripet mänskliga, tekniska, ekonomiska och fysiska resurser. Detta ~~bör~~ ☒ ska ☒ inte hindra förekomsten av lämpliga samordningsmekanismer för att säkerställa att moderbolagets ekonomiska och förvaltningsmässiga övervakningsrättigheter när det gäller avkastningen på tillgångar, som regleras indirekt i enlighet med artikel ~~72.741-6~~, i ett dotterbolag skyddas. Detta ska särskilt göra det möjligt för moderbolaget att godkänna den årliga finansieringsplan eller det motsvarande instrument som upprättas av den systemansvarige för distributionssystemet och att fastställa övergripande gränser för dess dotterbolags skuldsättningsnivåer. Det ska inte vara tillåtet för moderbolaget att ge instruktioner för den dagliga driften eller om enskilda beslut beträffande uppförande eller uppgradering av distributionsnät, så länge dessa beslut inte överskrider villkoren i den godkända finansieringsplanen eller motsvarande instrument.
 - d) Den systemansvarige för distributionssystemet ska upprätta en övervakningsplan, där det anges vilka åtgärder som vidtas ~~vidtagits~~ för att motverka diskriminerande beteende, och se till att det kontrolleras att planen följs. I övervakningsplanen ska anges vilka specifika skyldigheter de anställda har för att uppfylla detta mål. Den person eller det organ som ansvarar för att övervakningsplanen följs (~~nedan kallad~~ den övervakningsansvarige) ska till den tillsynsmyndighet som avses i artikel ~~70.139.1~~ överlämna en årlig rapport, som ska offentliggöras, om de åtgärder som vidtagits. Den övervakningsansvarige ska vara helt oberoende och ha tillträde till all nödvändig information om den systemansvarige för distributionssystemet och alla anknutna företag för att utföra sitt uppdrag.
3. Om den systemansvarige för distributionssystemet ingår i ett vertikalt integrerat företag ska medlemsstaterna se till att dennes verksamhet övervakas av tillsynsmyndigheterna eller andra behöriga organ, så att den systemansvarige inte kan dra fördel av sin vertikala integration för att snedvrider konkurrensen. Vertikalt integrerade systemansvariga för distributionssystem får i synnerhet inte, i samband med kommunikation och varumärkesprofilering, ge upphov till förvirring i fråga om den separata identitet som leveransdelen av det vertikalt integrerade företaget har.
4. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa punkterna 1, 2 och 3 på integrerade naturgasföretag som har mindre än 100 000 anslutna kunder.

Artikel ~~43~~27

Skyldighet till konfidentiell behandling för systemansvariga för distributionssystemet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel ~~6830~~ eller någon annan lagstadgad skyldighet att lämna uppgifter ska varje systemansvarig för distributionssystem behandla kommersiellt känsliga uppgifter som denne erhåller inom ramen för sin affärsverksamhet konfidentiellt, och ska förhindra att sådana uppgifter om den egna verksamheten som kan vara kommersiellt fördelaktiga röjs på ett diskriminerande sätt.
2. Den systemansvarige för distributionssystemet får, i samband med anknutna företags försäljning eller köp av naturgas, inte missbruka kommersiellt känsliga uppgifter som erhållits från tredje part i samband med tillhandahållande av eller förhandlingar om tillträde till systemet.

Artikel ~~4428~~

Slutna distributionssystem ☒ för naturgas ☒

1. Medlemsstaterna får föreskriva att ~~de nationella~~ tillsynsmyndigheterna eller andra behöriga myndigheter klassificerar som ett slutet distributionssystem ett system som distribuerar ⇒ natur ⇐ gas inom en geografiskt avgränsad industriell eller kommersiell plats eller plats där gemensamma tjänster tillhandahålls och som inte, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4, levererar gas till hushållskunder, såvida
 - a) driften eller produktionsprocessen hos systemanvändarna är integrerad av särskilda tekniska skäl eller säkerhetsskäl, eller
 - b) systemet distribuerar ⇒ natur ⇐ gas huvudsakligen till ägaren av eller den driftsansvarige för systemet eller till företag med anknytning till ägaren av eller den driftsansvarige för systemet.
2. Medlemsstaterna får föreskriva att ~~de nationella~~ tillsynsmyndigheterna undantar den driftsansvarige för ett slutet distributionssystem ⇒ för naturgas ⇐ från kravet enligt artikel ~~27.132.1~~ att tarifferna eller de metoder som använts för att beräkna dem måste godkännas innan de träder i kraft i enlighet med artikel ~~7241~~.
3. Vid beviljandet av undantag enligt punkt 2 ska de gällande tarifferna, eller de metoder som använts för att beräkna dem, på begäran av en användare av det slutna distributionssystemet ⇒ för naturgas ⇐, ses över och godkännas i enlighet med artikel ~~7241~~.
4. Undantag enligt punkt 2 ska även kunna beviljas för tillfällig användning av ett litet antal hushåll som har anställning hos eller liknande koppling till ägaren till distributionssystemet och som befinner sig inom det område som får gas levererad genom ett slutet distributionssystem.

↓ ny

5. Slutna distributionssystem ska vid tillämpning av detta direktiv anses vara distributionssystem.

Artikel ~~45~~²⁹

Kombinerat systemansvar

Artikel ~~26.144.1~~ ska inte hindra verksamheten för en systemansvarig med kombinerat ansvar för överförings-, LNG-, lagrings- och distributionssystemen, under förutsättning att denne systemansvarige följer artikel ~~54.19.1~~, eller ☒ artiklarna ☒ ~~55~~¹⁴ och ~~56~~¹⁵, eller kapitel ~~IXIV~~, eller omfattas av artikel ~~4982.6~~.

Kapitel VII

Regler för särskilda vätgasnät

Artikel 46

Uppgifter för operatörer av vätgasnät, lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler

1. Varje operatör av vätgasnät, lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler ska ansvara för att
 - a) på affärsmässiga villkor driva, underhålla och utveckla en säker och tillförlitlig infrastruktur för vätgastransport eller lagring av vätgas, med vederbörlig hänsyn till miljön och i nära samarbete med anslutna och angränsande operatörer av vätgasnät,
 - b) säkerställa vätgassystemets långsiktiga förmåga att uppfylla rimliga krav på transport och lagring av vätgas,
 - c) säkerställa tillräckliga resurser för att kunna fullgöra sina skyldigheter,
 - d) förse systemansvariga för andra nät eller system med vilka dess system är sammanlänkat med tillräcklig information för att en säker och effektiv drift och samordnad utveckling av och driftskompatibilitet i det sammanlänkade systemet ska kunna säkerställas,
 - e) systemanvändare eller kategorier av infrastrukturanvändare inte diskrimineras, i synnerhet inte till förmån för dess anknutna företag,
 - f) förse systemanvändarna med den information som de behöver för ett effektivt tillträde till infrastrukturen,
 - g) vidta alla rimliga åtgärder som står till buds för att förhindra och minimera vätgasutsläpp i sin verksamhet och med jämna mellanrum och under operatörens ansvar genomföra en undersökning för detektering och reparation av vätgasläckage avseende alla relevanta komponenter,

- h) lämna in en rapport om detektering av vätgasläckage och, vid behov, ett reparations- eller ersättningsprogram till de behöriga myndigheterna.
- 2. Varje operatör av vätgasnät ska bygga upp en tillräcklig gränsöverskridande kapacitet för integrering av en europeisk vätgasinfrastuktur för att tillgodose alla ekonomiskt rimliga och tekniskt genomförbara kapacitetsbehov och med hänsyn till behovet av en tryggad vätgasförsörjning.
- 3. Operatörer av vätgasnät kan ansvara för att säkerställa en effektiv hantering av vätgaskvalitet i sina nät i linje med tillämpliga kvalitetsstandarder för vätgas, när så krävs för systemförvaltning och efter godkännande av tillsynsmyndigheten.

Artikel 47

Befintliga vätgasnät

- 1. Medlemsstaterna får besluta att bevilja undantag från kraven i artiklarna 31, 62, 63 och 64 i detta direktiv och artiklarna 6 och 47 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] för vätgasnät som tillhörde ett vertikalt integrerat företag den [datum för ikraftträdande]. Undantaget ska begränsas till den nätkapacitet som var i drift den [datum för ikraftträdande].
- 2. Undantaget ska vara tidsbegränsat och upphöra att gälla
 - a) om det vertikalt integrerade företaget lämnar in en begäran till tillsynsmyndigheten om att undantaget ska upphöra och en sådan begäran godkänns av tillsynsmyndigheten,
 - b) om det vätgasnät som omfattas av undantaget ansluts till ett annat vätgasnät,
 - c) om det vätgasnät som omfattas av undantaget eller dess kapacitet utvidgas,
 - d) senast den 31 december 2030.

Artikel 48

Geografiskt avgränsade vätgasnät

- 1. Medlemsstaterna får föreskriva att tillsynsmyndigheterna får bevilja undantag från artikel 62 för vätgasnät som transporterar vätgas från en entrypunkt till ett begränsat antal exitpunkter inom ett geografiskt avgränsat industriellt eller kommersiellt område.
- 2. Undantagen enligt punkt 1 ska gälla åtminstone till och med den 31 december 2030. Från och med den 1 januari 2031 ska undantaget upphöra att gälla om ett av följande villkor är uppfyllt:
 - a) Om en konkurrerande producent av förnybar vätgas vill få tillträde till nätet.
 - b) Om det undantagna vätgasnätet ansluts till ett annat vätgasnät.

Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att en begäran om tillträde som avses i led a i denna punkt anmäls till tillsynsmyndigheten.

Artikel 49

Sammanlänknings för vätgas med tredjeländer

1. Sammanlänkningsregler för vätgas mellan medlemsstater och tredjeländer ska omfattas av de regler som gäller för vätgasnät i enlighet med detta direktiv och [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx]. Medlemsstaterna ska säkerställa att kontrollen av att dessa regler efterlevs tar hänsyn till deras faktiska tillämpning på unionens territorium och sammanlänkningens integrerade karaktär.
2. För genomförande av de krav som anges i punkt 1 ska unionen, för varje sammanlänkning för vätgas, före dess drift ingå ett mellanstatligt avtal med det eller de anslutna tredjeländerna där driftsreglerna för den berörda sammanlänkningen för vätgas fastställs, om kommissionen har fastställt att ett sådant avtal är nödvändigt för att säkerställa efterlevnad av de regler som avses i punkt 1.
3. Ett sådant mellanstatligt avtal får, när så är lämpligt, innehålla regler som specificerar genomförandet av kraven på tillträde för tredje part, tariffreglering och åtskillnad av operatören av sammanlänkningen för vätgas, samt regler om certifiering av förnybar och koldioxidsnål vätgas, inbegripet regler som säkerställer insamling av nödvändiga uppgifter och tillämpning av kriterierna för redovisning av vätgas producerad av el som förnybar vätgas.

Artikel 50

Konfidentiell behandling när det gäller operatörer av vätgasnät, lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler

1. Utan att det påverkar lagstadgade skyldigheter att lämna uppgifter ska varje operatör av ett vätgasnät, en lagringsanläggning för vätgas och en vätgasterminal och varje ägare till ett vätgasnät behandla kommersiellt känsliga uppgifter som erhålls i verksamheten konfidentiellt, och förhindra att sådana uppgifter om den egna verksamheten som kan vara kommersiellt fördelaktiga röjs på ett diskriminerande sätt. I synnerhet om operatören av ett vätgasnät, en lagringsanläggning för vätgas eller en vätgasterminal eller ägaren till ett vätgasnät ingår i ett vertikalt integrerat företag, får denne inte röja några kommersiellt känsliga uppgifter för övriga delar av företaget, såvida detta inte är nödvändigt för att genomföra en affärstransaktion.
2. Operatören av ett vätgasnät, en lagringsanläggning för vätgas eller en vätgasterminal får inte, i samband med anknutna företags försäljning eller köp av vätgas, missbruka kommersiellt känsliga uppgifter som erhållits från tredje part i samband med tillhandahållande av eller förhandlingar om tillträde till systemet.
3. Information som är nödvändig för en effektiv konkurrens och en välfungerande marknad ska offentliggöras. Denna skyldighet påverkar inte kravet att skydda kommersiellt känsliga uppgifter.

Kapitel VIII

Integrerad nätplanering

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

Artikel ~~51~~²²

Nätutveckling och befogenhet att fatta investeringsbeslut

1. ~~Den oberoende systemansvarige för överföring~~ ☒ Samtliga systemansvariga för överföringssystem ☒ ska ~~varje~~ ⇒ åtminstone ☐ ⇒ vartannat ☐ år till ☒ den relevanta ☒ tillsynsmyndigheten överlämna en tioårsplan för nätutveckling som grundar sig på befintlig och förutsedd tillgång och efterfrågan efter att ha samrått med alla berörda intressenter. ⇒ Det ska finnas minst en gemensam nätutvecklingsplan per medlemsstat. Infrastrukturoperatörer, inbegripet operatörer av LNG-terminaler, systemansvariga för lagringssystem och distributionssystem samt vätgas-, fjärrvärmeinfrastruktur- och eloperatörer, ska vara skyldiga att tillhandahålla till och utbyta all den relevanta information med systemansvariga för överföringssystem som krävs för att utarbeta den gemensamma planen. ☐ Denna nätutvecklingsplan ska innehålla effektiva åtgärder för att garantera ⇒ naturgas ☐ systemets ändamålsenlighet och försörjningstryggheten ~~säkra leveranser~~ ⇒ , särskilt överensstämmelse med standarderna för infrastruktur enligt förordning (EU) 2017/1938. Tioårsplanen för nätutveckling ska offentliggöras och finnas tillgänglig på en webbplats. ☐
2. Den tioåriga nätutvecklingsplanen ska särskilt
 - a) ~~för marknadsaktörerna ange~~ ⇒ innehålla ☐ de viktigaste överföringsinfrastrukturer som behöver byggas ~~upp~~ eller uppgraderas under de kommande tio åren,
 - b) innehålla alla investeringar som redan beslutats och fastställa nya investeringar som ~~måste~~^{ska} verkställas under de kommande tre åren, ~~och~~

↓ ny

- c) innehålla information om infrastruktur som kan eller kommer att avvecklas,

↓ 2009/73/EG

⇒ ny

- ~~de~~) ange en tidsfrist för alla investeringsprojekt ⇒ och alla avvecklingsprojekt ☐.

↓ ny

- e) baseras på en ram för gemensamma scenarier som utarbetats av berörda infrastrukturoperatörer, inbegripet relevanta systemansvariga för distributionssystem, för åtminstone gas och el,
- f) vara förenlig med resultaten av de gemensamma och nationella riskbedömningarna enligt artikel 7 i förordning (EU) 2017/1938,
- g) vara i linje med den integrerade nationella energi- och klimatplan och dess uppdateringar och med de integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999 och stödja det klimatneutralitetsmål som anges i artikel 2.1 i förordning (EU) 2021/1119.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

3. När den tioåriga nätutvecklingsplanen utarbetas ⇒ ska den systemansvarige för överföringssystemet fullt ut beakta potentialen för alternativ till systemutbyggnad, till exempel användning av efterfrågeflexibilitet, förväntad förbrukning till följd av tillämpningen av principen om energieffektivitet först, handel med andra länder och den unionsomfattande nätutvecklingsplanen. Den systemansvarige för överföringssystemet ska, när så är möjligt, bedöma hur behov som griper över el- och gassystem ska hanteras, inbegripet information om optimal lokalisering av och storlek på energilagring och kraft-till-gas-tillgångar ⇐, ~~ska den oberoende systemansvarige för överföring göra rimliga antaganden om utvecklingen av produktionen, leveranserna, förbrukningen och utbytet med andra länder med beaktande av investeringsplanerna för regionala och gemenskapstäckande nät, samt investeringsplaner för lagring och anläggningar för återförgasning av LNG.~~
4. Tillsynsmyndigheten ska ha öppna och transparenta samråd med alla nuvarande och potentiella systemanvändare om den tioåriga nätutvecklingsplanen. Av personer eller företag som hävdar att de är potentiella systemanvändare får det krävas att de underbygger sådana påståenden. Tillsynsmyndigheten ska offentliggöra resultatet av samrådsprocessen, särskilt eventuella investeringsbehov.
5. Tillsynsmyndigheten ska undersöka om den tioåriga nätutvecklingsplanen omfattar alla investeringsbehov som fastställts under samrådsprocessen och om den överensstämmer med ⇒ den mest aktuella unionsomfattande simulering av scenarier med avbrott i gasförsörjning som gjorts av Entso för gas enligt artikel 7 i förordning (EU) 2017/1938, de regionala och nationella riskbedömningarna och ⇐ den icke-bindande ~~gemenskapsomfattande~~ ☒ unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan ☒ ☒ (unionsomfattande nätutvecklingsplan) ☒, ~~tiåriga investeringsplan som avses i artikel ☒ 30.1 b i förordning (EU) 2019/943 ☒ 8.3 b i förordning (EG) nr 715/2009 ("gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan")~~. Om det uppstår några tvivel om överensstämmelse med den ~~gemenskapsomfattande~~ ☒ unionsomfattande ☒ nätutvecklingsplanen, ska tillsynsmyndigheten samråda med ☒ Acer ☒ ~~byrå~~. Tillsynsmyndigheten kan kräva att den systemansvarige för överföringssystemet ändrar sin tioåriga nätutvecklingsplan.

↓ ny

De behöriga nationella myndigheterna ska undersöka huruvida den tioåriga nätutvecklingsplanen överensstämmer med den nationella energi- och klimatplan och dess uppdateringar och de integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999.

↓ 2009/73/EG

⇒ ny

6. Tillsynsmyndigheten ska övervaka och utvärdera genomförandet av den tioåriga nätutvecklingsplanen.
7. För det fall ~~den systemansvarige för överföringssystemet~~ ⇒ en oberoende systemansvarig eller en oberoende systemansvarig för överföring ⇐ av någon annan orsak än tvingande orsaker som ligger utanför dennes kontroll, inte verkställer en investering som enligt den tioåriga nätutvecklingsplanen skulle ha verkställts inom de följande tre åren, ska medlemsstaterna se till att tillsynsmyndigheten är skyldig att vidta minst en av följande åtgärder för att säkerställa att investeringen i fråga görs om den fortfarande är relevant på grundval av den senaste tioåriga nätutvecklingsplanen:
- a) Kräva att den systemansvarige för överföringssystemet verkställer investeringen.
 - b) Anordna ett anbudsförfarande för investeringen som är öppet för alla investerare ~~för investeringen~~.
 - c) Förpliktiga den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet att godta en kapitalökning för att finansiera nödvändiga investeringar och tillåta oberoende investerare att delta i kapitalet.

Om tillsynsmyndigheten har utnyttjat sina befogenheter enligt första stycket b får den kräva att den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet godtar något eller några av följande alternativ, nämligen

- a) finansiering av tredje part,
- b) ~~uppförandekonstruktion~~ av tredje part,
- c) egen ~~uppu~~byggnad av ~~den~~ nya tillgångarna i fråga,
- d) egen drift av ~~den~~ nya tillgångarna i fråga.

Den systemansvarige för överföringssystemet ska lämna investerarna all information som behövs för att göra investeringen, ska ~~anslutakoppla~~ nya tillgångar till överföringsnätet och ska allmänt på bästa sätt vinnlägga sig om att underlätta genomförandet av investeringsprojektet.

Relevanta finansieringsarrangemang ska underställas tillsynsmyndighetens godkännande.

8. Om tillsynsmyndigheten har utnyttjat sina befogenheter enligt punkt 7 ~~första stycket~~ ska de relevanta tariffbestämmelserna omfatta investeringskostnaderna i fråga.

Artikel 52

Rapportering om utveckling av vätgasnät

1. Operatörer av vätgasnät ska regelbundet, i enlighet med intervall som fastställs av tillsynsmyndigheten, till den myndigheten överlämna en översikt över den infrastruktur för vätgasnät som de avser att utveckla. Denna översikt ska särskilt
 - a) innehålla information om kapacitetsbehov, både sett till volym och varaktighet, enligt förhandlingar mellan nätanvändare och operatörer av vätgasnät,
 - b) innehålla information om i vilken utsträckning naturgasrörledningar som blir föremål för ändrad användning kommer att användas för transport av vätgas,
 - c) vara i linje med den integrerade nationella energi- och klimatplan och dess uppdateringar och med de integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999 och stödja det klimatneutralitetsmål som anges i artikel 2.1 i förordning (EU) 2021/1119.
2. Operatörer av lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler ska tillhandahålla till och utbyta all den relevanta information med operatörer av vätgasnät som krävs för att utarbeta översikten.
3. Tillsynsmyndigheten ska granska översikten. Den ska i denna granskning beakta vätgasnätets övergripande energiekonomiska nödvändighet samt den ram för gemensamma scenarier som utarbetas enligt artikel 51.2 e.
4. Tillsynsmyndigheten ska beakta granskningen av översikten vid godkännandet av särskilda avgifter i den mening som avses i artikel 4 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx].
5. Operatörer av vätgasnät ska regelbundet offentliggöra en gemensam rapport om utvecklingen av vätgassystemet på grundval av den översikt som lämnats till tillsynsmyndigheten. De ska beakta den granskning som tillsynsmyndigheten gjort enligt punkt 4.
6. Medlemsstaterna får besluta att tillämpa kraven enligt artikel 51 på operatörer av vätgasnät.

Artikel 53

Finansiering av gränsöverskridande vätgasinфраstruktur

1. Om ett sammanlänkingsprojekt för vätgas ingår i den EU-omfattande tioåriga nätutvecklingsplan som avses i artikel 29 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] och inte är ett sådant projekt av gemensamt intresse som avses i [kapitel II i och punkt 3 i bilaga I till förordning xxx om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer] ska angränsande och berörda operatörer av vätgasnät utarbeta en projektplan, inbegripet en begäran om gränsöverskridande kostnadsfördelning, och lämna in den gemensamt till de berörda tillsynsmyndigheterna för ett gemensamt godkännande.

2. Projektplanen och begäran om gränsöverskridande kostnadsfördelning ska åtföljas av en projektspecifik kostnads-nyttanalys, som beaktar fördelar utanför de berörda medlemsstaternas gränser, och av en affärsplan som utvärderar projektets ekonomiska bärkraft och som ska inbegripa en finansieringslösning och ange huruvida de involverade operatörerna av vätgasnät är överens om ett underbyggt förslag till gränsöverskridande kostnadsfördelning.
3. De berörda tillsynsmyndigheterna ska, efter samråd med operatörerna av vätgasnät, fatta samordnade beslut om fördelningen av de investeringskostnader för projektet som ska bäras av respektive nätoperatör.
4. Om de berörda tillsynsmyndigheterna inte kan nå en överenskommelse om begäran inom sex månader ska Acer fatta ett beslut enligt det förfarande som avses i artikel 6.10 i förordning (EU) 2019/942.
5. Efter den 31 december 2030 ska alla berörda operatörer av vätgasnät förhandla fram ett system med ekonomisk ersättning för att säkerställa finansiering av gränsöverskridande vätgasinfrastruktur. Vid utvecklingen av detta system ska operatörerna av vätgasnät genomföra en omfattande samrådsprocess med deltagande av alla relevanta marknadsaktörer.
6. De berörda operatörerna av vätgasnät ska komma överens om systemet med ekonomisk ersättning inom tre år och senast den 31 december 2033. Om ingen överenskommelse nås inom denna period ska de involverade tillsynsmyndigheterna fatta ett gemensamt beslut inom två år. Om de relevanta tillsynsmyndigheterna inte kan nå en gemensam överenskommelse inom två år ska Acer fatta ett beslut enligt det förfarande som avses i artikel 6.10 i förordning (EU) 2019/942.
7. Systemet med ekonomisk ersättning ska genomföras i linje med artikel 72.1 b.
8. Vid övergången till ett system med ekonomisk ersättning ska befintliga kapacitetsavtal inte påverkas av det system med ekonomisk ersättning som fastställs.
9. Närmare bestämmelser som krävs för att genomföra det förfarande som anges i denna artikel, inbegripet nödvändiga processer och tidsramar, förfarandet för översyn och vid behov ändringar av systemet med ekonomisk ersättning som gör det möjligt att beakta tariffutvecklingen och utvecklingen av vätgasnäten, ska fastställas i en nätföreskrift som fastställs på grundval av artikel 54 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx].

Kapitel IX

⊠ Åtskillnad av systemansvariga för överföringssystem ⊠

AVSNITT 1

⊠ ÅTSKILT ÄGANDE ⊠

Artikel ~~549~~

Åtskillnad av överföringssystem och systemansvariga för överföringssystem (TSO)

1. Medlemsstaterna ska se till att följande gäller ~~från och med den 3 mars 2012~~:
 - a) Varje företag som äger ett överföringssystem ska agera som systemansvarig för överföringssystemet.
 - b) Samma person(er) får inte
 - i) direkt eller indirekt utöva kontroll över ett företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet och direkt eller indirekt utöva kontroll över eller någon rättighet gentemot en systemansvarig för överföringssystem eller ett överföringssystem, eller
 - ii) direkt eller indirekt utöva kontroll över en systemansvarig för överföringssystem eller över ett överföringssystem och direkt eller indirekt utöva kontroll över eller någon rättighet gentemot ett företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet.
 - c) Samma person(er) får inte, för en systemansvarig för överföringssystem eller för ett överföringssystem, utse ledamöter till styrelsen, tillsynsorganet eller organ som juridiskt företräder företaget, och direkt eller indirekt utöva kontroll över eller någon rättighet gentemot ett företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet.
 - d) Samma person får inte vara ledamot i styrelsen, tillsynsorganet eller organ som juridiskt företräder företaget för både ett företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet och en systemansvarig för överföringssystem eller ett överföringssystem.
2. De rättigheter som avses i punkt 1 b och c ska i synnerhet omfatta
 - a) rätten att rösta,
 - b) befogenheten att utse ledamöter till styrelsen, tillsynsorganet eller organ som juridiskt företräder företaget, eller
 - c) rätten att inneha ägarmajoriteten.
3. I punkt 1 b ska begreppet "företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet" ~~omfatta~~ ⊠ förstås som att det innefattar ⊠ ~~det som avses med detta begrepp~~ "företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet" i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv ~~2009/72/EG~~ ⊠ (EU)

2019/944 ~~☒~~³⁷ ~~38~~ ~~av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el³⁹~~, och termerna ”systemansvarig för överföringssystem” och ”överföringssystem” ~~☒~~ ska förstås som att de innefattar ~~☒~~ ~~omfatta~~ ”systemansvarig för överföringssystem” och ”överföringssystem” i den mening som avses i det direktivet.

4. Medlemsstaterna får bevilja undantag från punkt 1 b och c ~~till och med den 3 mars 2013~~, under förutsättning att den systemansvarige för överföringssystemet inte ingår i ett vertikalt integrerat företag.
5. Den skyldighet som avses i punkt 1 a ska anses vara fullgjord då två eller flera företag som äger överföringssystem har upprättat ett samriskföretag som för de berörda överföringssystemen fungerar som systemansvarig för överföringssystem i två eller flera medlemsstater. Inget annat företag får ingå i samriskföretaget såvida det inte har godkänts som oberoende systemansvarig i enlighet med artikel ~~5514~~ eller som en oberoende systemansvarig för överföring i enlighet med ~~avsnitt 3~~kapitel IV.
6. Vid tillämpningen av denna artikel ska, om den person som avses i punkt 1 b, c och d är medlemsstaten eller ett annat offentligt organ, två separata offentliga organ som utövar kontroll över, å ena sidan, en systemansvarig för överföringssystemet eller över ett överföringssystem och, å andra sidan, över ett företag som bedriver ~~antingen~~ produktions- eller leveransverksamhet, inte anses vara samma person eller samma personer.
7. Medlemsstaterna ska se till att varken sådana kommersiellt känsliga uppgifter som avses i artikel ~~3616~~, och som innehas av en systemansvarig för överföringssystemet som har ingått i ett vertikalt integrerat företag, eller personal hos en sådan systemansvarig för överföringssystemet överförs till företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet.

↓ 2019/692 artikel 1.2 a

8. Om överföringssystemet den 3 september 2009 tillhörde ett vertikalt integrerat företag får en medlemsstat besluta att inte tillämpa punkt 1. Vad gäller den del av överföringssystemet som kopplar samman en medlemsstat med ett tredjeland, mellan den medlemsstatens gräns och den första anslutningspunkten i den medlemsstatens nät, om överföringssystemet den 23 maj 2019 tillhörde ett vertikalt integrerat företag, får en medlemsstat besluta att inte tillämpa punkt 1.

↓ 2009/73/EG

I sådant fall ska den berörda medlemsstaten antingen

- a) utse en oberoende systemansvarig i enlighet med artikel ~~5514~~, eller
- b) följa bestämmelserna i ~~avsnitt 3~~kapitel IV.

³⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).

³⁸ ~~Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el (EUT L 211, 14.8.2009, s. 55).~~

³⁹ ~~Se sidan 55 i detta nummer av EUT.~~

↓ 2019/692 artikel 1.2 b

9. Om överföringssystemet den 3 september 2009 tillhörde ett vertikalt integrerat företag och det finns arrangemang som säkerställer att den systemansvarige för överföringssystemet faktiskt är mer oberoende än vad som föreskrivs i bestämmelserna i avsnitt 3~~kapitel IV~~, får en medlemsstat besluta att inte tillämpa punkt 1 i denna artikel.

Vad gäller den del av överföringssystemet som kopplar samman en medlemsstat med ett tredjeland, mellan den medlemsstatens gräns och den första anslutningspunkten i den medlemsstatens nät, om överföringssystemet den 23 maj 2019 tillhör ett vertikalt integrerat företag och det finns arrangemang som säkerställer att den systemansvarige för överföringssystemet faktiskt är mer oberoende än vad som föreskrivs i bestämmelserna i avsnitt 3~~kapitel IV~~, får den medlemsstaten besluta att inte tillämpa punkt 1 i denna artikel.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

10. Innan ett företag godkänns och utses till systemansvarig för överföringssystem enligt punkt 9 i denna artikel, ska det certifieras i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i artikel 65.4, 65.5 och 65.6~~10.4, 10.5 och 10.6~~ i detta direktiv och i artikel 3 i förordning (EG) nr 715/2009, ~~enligt vilken kommissionen ska~~ ☒ Därefter ska kommissionen ☒ kontrollera att befintliga arrangemang klart säkerställer ett mer ~~faktiskt~~effektivt oberoende för den systemansvarige för överföringssystemet än bestämmelserna i avsnitt 3~~kapitel IV~~.
11. Vertikalt integrerade företag som äger ett överföringssystem får inte i något fall hindras från att vidta åtgärder för att uppfylla villkoren i punkt 1.
12. Företag som bedriver någon av funktionerna produktions- eller leveransverksamhet får inte under några omständigheter kunna direkt eller indirekt ta kontroll över eller utöva någon rättighet gentemot systemansvariga för överföringssystem med åtskild ägare i medlemsstater som tillämpar punkt 1.

AVSNITT 2

☒ OBEROENDE SYSTEMANSVARIGA (ISO) ☒

Artikel 55~~14~~

Oberoende systemansvariga (ISO)

↓ 2019/692, artikel 1.3 (anpassad)
⇒ ny

1. Om överföringssystemet den 3 september 2009 tillhörde ett vertikalt integrerat företag, får en medlemsstat besluta att inte tillämpa artikel 56 första stycket~~9.1~~ och utse en oberoende systemansvarig (ISO) på förslag av överföringssystemets ägare (TSOW).

Vad gäller den del av överföringssystemet som kopplar samman en medlemsstat med ett tredjeland, mellan den medlemsstatens gräns och den första anslutningspunkten i den medlemsstatens nät, om överföringssystemet den 23 maj 2019 tillhörde ett vertikalt integrerat företag, får den medlemsstaten besluta att inte tillämpa artikel ~~59.19.4~~ och utse en oberoende systemansvarig (ISO) på förslag av överföringssystemets ägare (TSOW).

Utnämningen av en oberoende systemansvarig (ISO) ska godkännas av kommissionen.

2. Medlemsstaten får endast godkänna och utse en oberoende systemansvarig om följande villkor är uppfyllda:
 - a) Den sökande har visat att den uppfyller kraven i artikel ~~54.19.4~~ b, c och d.
 - b) Den sökande har visat att den förfogar över nödvändiga ekonomiska, tekniska, fysiska och mänskliga resurser för att utföra sina uppgifter enligt artikel ~~35.13~~.
 - c) Den sökande förbinder sig att ~~iakttaga~~~~genomföra~~ en tioårig nätutvecklingsplan, som övervakas av tillsynsmyndigheten.
 - d) Överföringssystemets ägare har uppvisat förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt punkt 5. och ☒ ska för ~~☒ För~~ detta ändamål ~~ska ägaren~~ tillhandahålla samtliga utkast till avtal med det sökande företaget och övriga relevanta enheter. ~~och~~
 - e) Den sökande har visat förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt ~~förordning (EG) nr 715/2009~~ ☒ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ~~☒~~, inbegripet samarbete ~~med mellan~~ systemansvariga för överföringssystem på europeisk och regional nivå.
3. Företag som av tillsynsmyndigheten intygas uppfylla villkoren i artikel ~~66.11~~ och i punkt 2 i den här artikeln ska av medlemsstaterna godkännas och utnännas till oberoende systemansvariga. Certifieringsförfarandet i antingen artikel ~~65.10~~ i detta direktiv och i artikel 3 i förordning (EG) nr 715/2009 eller i artikel ~~66.11~~ i detta direktiv ska tillämpas.
4. Varje oberoende systemansvarig ska ansvara för att bevilja och förvalta tredje parts tillträde, inbegripet inkasseringen av tillträdes- och kapacitetsavgifter, och för att driva, underhålla och utveckla överföringssystemet, samt för att säkerställa att systemet på lång sikt kan uppfylla rimliga efterfrågekrav genom investeringsplanering. Vid utvecklingen av överföringssystemet ska den oberoende systemansvarige ansvara för planering (inbegripet tillståndsförfarandet), uppförande och idriftsättning av den nya infrastrukturen. I detta syfte ska den oberoende systemansvarige agera som systemansvarig för överföringssystemet i enlighet med detta kapitel. Överföringssystemets ägare ska inte ansvara för att bevilja och förvalta tredje parts tillträde eller för investeringsplanering.
5. Om en oberoende systemansvarig har utsetts ska överföringssystemets ägare fullgöra följande skyldigheter:
 - a) Tillhandahålla den oberoende systemansvarige det samarbete och stöd som krävs för att denne ska kunna utföra sina uppgifter, i synnerhet all relevant information.
 - b) Finansiera de investeringar som den oberoende systemansvarige har beslutat om och som godkänts av tillsynsmyndigheten, eller medge att finansieringen

görs av någon berörd part, inklusive den oberoende systemansvarige. Finansieringsmetoden ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten ska, innan beslut om godkännande fattas, samråda med överföringssystemets ägare och andra berörda parter.

- c) Stå för skadeståndsansvar i anslutning till nättillgångarna, med undantag av den del av ansvaret som avser den oberoende systemansvariges uppgifter.
 - d) Ge garantier för att underlätta finansieringen av en utbyggnad av nätet, med undantag av sådana investeringar där ägaren, i enlighet med led b, har medgett att finansieringen görs av någon berörd part, inklusive den oberoende systemansvarige.
6. Den berörda nationella konkurrensmyndigheten ska i nära samverkan med tillsynsmyndigheten ges alla relevanta befogenheter för att på ett effektivt sätt kunna övervaka att ägaren av överföringssystemet fullgör sina skyldigheter enligt punkt 5.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

Artikel ~~56~~15

Åtskillnad av ägare till överföringssystem (TSOW), ~~och~~ systemansvariga för lagringssystem ☒ och operatörer av lagringsanläggningar för vätgas ☒

Om en oberoende systemansvarig ⇒ eller en oberoende operatör av vätgasnät ⇐ har utsetts ska ägare till överföringssystem ⇒ och till vätgasnät ⇐ och systemansvariga för lagringssystem ⇒ eller operatörer av lagringsanläggningar för vätgas ⇐ som ingår i vertikalt integrerade företag vara oberoende av annan verksamhet som inte rör överföring, distribution ⇒ , transport ⇐ och lagring ⇒ av gaser ⇐ , åtminstone när det gäller juridisk form, organisation och beslutsfattande.

Denna artikel ska endast gälla lagringsanläggningar ⇒ för naturgas ⇐ som är tekniskt och/eller ekonomiskt nödvändiga för ett effektivt tillträde till systemet för leverans till kunderna i enlighet med artikel ~~29~~33.

För att säkerställa att den ägare till överföringssystem ⇒ eller till vätgasnät ⇐ och den systemansvarige för lagringssystemet ⇒ eller den operatör av lagringsanläggningar för vätgas ⇐ som avses i första stycket~~punkt 1~~ är oberoende ska följande minimikriterier gälla:

- a) De personer som ansvarar för ledningen av ägaren till överföringssystemet ⇒ eller till vätgasnätet ⇐ och den systemansvarige för lagringssystemet ⇒ eller operatören av lagringsanläggningar för vätgas ⇐ får inte ingå i företagsstrukturer i det integrerade naturgasföretag som direkt eller indirekt ansvarar för den dagliga driften när det gäller produktion eller leverans av ~~naturgas~~ ⇒ gaser ⇐.
- b) Lämpliga åtgärder ska vidtas för att se till att de yrkesmässiga intressena hos de personer som ansvarar för ledningen av ägaren till överföringssystemet ⇒ eller till vätgasnätet ⇐ och den systemansvarige för lagringssystemet ⇒ eller operatören av lagringsanläggningar för vätgas ⇐ beaktas på ett sätt som säkerställer att dessa personer kan agera självständigt.
- c) Den systemansvarige för lagringssystemet ⇒ eller operatören av lagringsanläggningar för vätgas ⇐ ska ha faktisk beslutanderätt, oberoende av det

integrerade naturgasföretaget, när det gäller de tillgångar som behövs för drift, underhåll och utveckling av lagringsanläggningar. Detta ska inte hindra förekomsten av lämpliga samordningssystem för att säkerställa ett skydd för moderbolagets ekonomiska och förvaltningsmässiga övervakningsrättigheter när det gäller avkastningen på tillgångar, som regleras indirekt i enlighet med artikel 72.741-6, i ett dotterbolag. Detta ska särskilt göra det möjligt för moderbolaget att godkänna den årliga finansieringsplan eller det motsvarande instrument som upprättas av den systemansvarige för lagringssystemet ⇒ eller operatören av lagringsanläggningar för vätgas ⇐ och att fastställa övergripande gränser för dess dotterbolags skuldsättningsnivå. Det ska inte vara tillåtet för moderbolaget att ge instruktioner för den dagliga driften eller om enskilda beslut beträffande uppförande eller uppgradering av lagringsanläggningar, så länge dessa beslut inte överskrider villkoren i den godkända finansieringsplanen eller motsvarande instrument.

- d) Ägaren till överföringssystemet ⇒ eller till vätgasnätet ⇐ och den systemansvarige för lagringssystemet ⇒ eller operatören av lagringsanläggningar för vätgas ⇐ ska upprätta en övervakningsplan, ~~där det anges~~ ☒ som ska ange ☒ vilka åtgärder som vidtas vidtagits för att motverka diskriminerande beteende, och se till att planen följs. ~~I övervakningsplanen~~ ☒ Den ☒ ☒ ska också ange ☒ ~~ska det anges~~ vilka specifika skyldigheter de anställda har för att uppfylla dessa mål. Den person eller det organ som ansvarar för att övervakningsplanen följs ska till tillsynsmyndigheten lämna en årlig rapport, som ska offentliggöras, om de åtgärder som vidtagits.

Kommissionen ~~får~~ ⇒ ges befogenhet att ⇐ ⇒ anta delegerade akter i enlighet med artikel 83 som kompletterar detta direktiv genom att ⇐ utfärda riktlinjer för att säkerställa att överföringssystemets ⇒ eller vätgasnätets ⇐ ägare och den systemansvarige för lagringssystemet ⇒ eller operatören av lagringsanläggningar för vätgas ⇐ i alla avseenden uppfyller kraven i punkt 2 i denna artikel. ~~Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 51.3.~~

KAPITEL IV

AVSNITT 3

OBEROENDE SYSTEMANSVARIGA FÖR ÖVERFÖRING (ITO)

Artikel 5747

Tillgångar, utrustning, personal och identitet

1. ~~Den oberoende systemansvarige~~ Systemansvariga för överföringssystem ska vara utrustade med alla de mänskliga, tekniska, fysiska och ekonomiska resurser som är nödvändiga för att fullgöra sina skyldigheter enligt detta direktiv och bedriva gasöverföringsverksamhet, särskilt följande:
 - a) Tillgångar som är nödvändiga för gasöverföringsverksamheten, bl.a. överföringssystemet, ska ägas av den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet.
 - b) Personal som är nödvändig för gasöverföringsverksamheten, bl.a. för utförande av alla verksamhetsuppgifter, ska vara anställd hos den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet.

- c) Inhyrning av personal och tillhandahållande av tjänster till och från andra delar av det vertikalt integrerade företaget ska vara förbjudet~~ta~~. Detta ska dock inte hindra den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet från att tillhandahålla tjänster till det vertikalt integrerade företaget under förutsättning att
- i) tillhandahållandet av dessa tjänster inte diskriminerar mellan systemanvändarna, att de är tillgängliga för samtliga systemanvändare på samma villkor och inte inskränker, snedvrider eller förhindrar konkurrensen avseende produktion eller leverans,
 - ii) villkoren för tillhandahållandet av tjänsterna har godkänts av tillsynsmyndigheten.
- d) Utan att det påverkar tillämpningen av tillsynsorganets beslut enligt artikel ~~602a~~, ska tillräckliga ekonomiska resurser för framtida investeringsprojekt ~~och/~~ eller för ersättande av befintliga tillgångar göras tillgängliga för den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet i god tid av det vertikalt integrerade företaget efter en vederbörlig begäran från den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet.
2. Gasöverföringsverksamheten ska åtminstone omfatta följande uppgifter utöver dem som anges i artikel ~~3543~~:
- a) Företräda den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet och hålla kontakt med tredje parter och tillsynsmyndigheter.
 - b) Företräda den systemansvarige för överföringssystemet inom det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem för gas ("Entso för gas").
 - c) Bevilja och förvalta tredje parts tillträde på ett icke-diskriminerande sätt mellan systemanvändare eller kategorier av systemanvändare.
 - d) Uppbära alla avgifter som härrör från överföringssystemet, bl.a. avgifter för tillträde, balansavgifter för stödtjänster, t.ex. gasbehandling, inköp av tjänster (balanskostnader, kompensation för energiförluster).
 - e) Utföra drift, underhåll och utveckling av ett säkert, effektivt och ekonomiskt överföringssystem.
 - f) Planera investeringar för att se till att systemet på lång sikt kan tillgodose en rimlig efterfrågan och garantera ~~försörjningstrygghetens säkra leveranser~~.
 - g) Inrätta lämpliga samriskföretag, bl.a. med en eller flera systemansvariga för överföringssystem, gasbörser och andra relevanta aktörer, för att söka nå målen att vidareutveckla regionala marknader eller underlätta liberaliseringen.
 - h) Tillhandahålla alla typer av företagstjänster, bl.a. juridiska tjänster, redovisnings- och it-tjänster.
3. ~~Oberoende S~~ systemansvariga för överföringssystem ska organisera sig i en juridisk form enligt artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/101/EG⁴⁰ ~~rådets direktiv 68/151/EEG⁴¹~~.

⁴⁰

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/101/EG av den 16 september 2009 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 48 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen (EUT L 258, 1.10.2009, s. 11).

4. Den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet får inte i företagsidentitetsprofil, kommunikationer, ~~firmamärke~~ varumärkesprofilering och lokaler skapa förvirring i fråga om den separata identiteten ~~av~~ för det vertikalt integrerade företaget eller någon del därav.
5. Den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet får inte dela it-system eller it-utrustning, fysiska lokaler och säkerhetssystem för åtkomst med någon del av det vertikalt integrerade företaget, och inte heller använda samma konsulter eller externa entreprenörer för it-system eller it-utrustning och säkerhetssystem för åtkomst.
6. De ~~oberoende~~ systemansvarigas för överföringssystemet räkenskaper ska revideras av en annan revisor än den som reviderar det vertikalt integrerade företaget, eller någon del av detta.

Artikel 581~~8~~

Oberoende för den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet

1. Utan att det påverkar de beslut som fattas av tillsynsorganet enligt artikel ~~6020~~ ska den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet ha
 - a) faktisk beslutanderätt, oberoende av det vertikalt integrerade företaget, när det gäller de tillgångar som är nödvändiga för att driva, underhålla eller utveckla ~~överföringssystemet~~ ~~nätet~~,
 - b) befogenhet att anskaffa medel på kapitalmarknaden, särskilt genom lån och kapitalökning.
2. Den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet ska alltid agera så att det säkerställs att det finns tillräckliga resurser för att bedriva överföringsverksamheten korrekt och effektivt samt för att utveckla och upprätthålla ett effektivt, säkert och ekonomiskt överföringssystem.
3. Det vertikalt integrerade företags dotterbolag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet får inte direkt eller indirekt innehålla aktier i den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet. Den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet får varken direkt eller indirekt äga aktier i något av det vertikalt integrerade företags dotterbolag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet eller erhålla aktieutdelningar eller andra ekonomiska förmåner från sådana dotterbolag.
4. Den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet övergripande företagsledningsstruktur och ~~stadgar~~ ~~företagsform~~ ska säkerställa ett ~~faktiskt~~ ~~effektivt~~ oberoende för den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet i enlighet med detta kapitel. Det vertikalt integrerade företaget får inte direkt eller indirekt bestämma den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet konkurrensbeteende när det gäller dennes ~~i förhållande till den oberoende systemansvarige för överförings~~ dagliga verksamhet och nätförvaltning, eller när det gäller ~~i förhållande till~~ den verksamhet som är nödvändig för att utarbeta den tioåriga nätutvecklingsplanen enligt artikel ~~5122~~.

⁴¹ ~~Rådets första direktiv 68/151/EEG av den 9 mars 1968 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen (ECT L 65, 14.3.1968, s. 8).~~

5. När ~~oberoende~~ systemansvariga för överföringssystem fullgör sina uppgifter enligt artiklarna ~~3513~~ och ~~57.247.2~~ i detta direktiv och följer artiklarna ~~15.113.1~~, ~~5.114.1~~ a, ~~9.2~~, ~~9.3~~, ~~9.516.2~~, ~~16.3~~, ~~16.5~~, ~~30.618.6~~ och ~~12.121.1~~ i förordning (EG) nr 715/2009 ☒ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ☒ får de inte diskriminera olika personer eller enheter och får inte inskränka, snedvrida eller förhindra konkurrens i produktions- eller leveransverksamhet.
6. Alla kommersiella och ekonomiska förbindelser mellan det vertikalt integrerade företaget och den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet, bl.a. lån från den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet till det vertikalt integrerade företaget, ska ske på marknadsvillkor. Den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet ska noggrant notera sådana kommersiella och ekonomiska förbindelser och göra dem tillgängliga för tillsynsmyndigheten på dennas begäran.
7. Den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet ska förelägga för tillsynsmyndighetens godkännande alla kommersiella och ekonomiska avtal med det vertikalt integrerade företaget.
8. Den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet ska informera tillsynsmyndigheten om de ekonomiska resurser som avses i artikel ~~57.117.1~~ d och som finns tillgängliga för framtida investeringsprojekt ~~och/~~ eller för att ersätta befintliga tillgångar.
9. Det vertikalt integrerade företaget ska avstå från alla handlingar som försvårar för eller förhindrar den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet att fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och får inte kräva att den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet ska begära tillstånd från det vertikalt integrerade företaget för att fullgöra dessa skyldigheter.
10. Ett företag som har certifierats av tillsynsmyndigheten att det uppfyller kraven i detta kapitel ska godkännas och utses till ~~oberoende~~ systemansvarig för överföringssystemet av den berörda medlemsstaten. Certifieringsförfarandet i antingen artikel ~~6540~~ i detta direktiv och i artikel ~~133~~ i förordning (EG) nr 715/2009 eller i artikel ~~6644~~ i detta direktiv ska tillämpas.

↓ ny

11. Den systemansvarige för överföringssystemet ska offentliggöra detaljerad information om kvaliteten på de gaser som transporteras i dess nät, på grundval av artiklarna 16 och 17 i förordning (EU) 2015/703.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

Artikel ~~5949~~

Oberoende för den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet personal och företagsledning

1. Beslut om utnämning av, förlängning av mandattiden för, arbetsvillkor för, bl.a. ersättningsar~~löner~~, och uppsägning av personer med ansvar för företagsledning ~~och/~~ eller ledamöter av den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet

administrativa organ ska fattas av den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet tillsynsorgan, som utsetts i enlighet med artikel ~~6020~~.

2. Identiteten hos och de villkor som reglerar tjänsteperioden, dess varaktighet och uppsägningen för personer som ~~nominerats~~~~utsetts~~ av tillsynsorganet för utnämning eller förlängning av mandattiden såsom personer med ansvar för verkställande ledning och/eller ledamöter av den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet administrativa organ samt skälen till varje förslag till beslut att avsluta en sådan tjänsteperiod ska meddelas tillsynsmyndigheten. Dessa villkor och beslut som avses punkt 1 ska endast vara bindande om tillsynsmyndigheten inom en treveckorsperiod efter underrättelsen inte har gjort några invändningar.

Tillsynsmyndigheten får göra invändningar mot de beslut som avses i punkt 1

- a) om den hyser tvivel på det yrkesmässiga oberoendet hos en ~~nominerad~~~~utsedd~~ person med ansvar~~som ansvarar~~ för företagsledningen och/eller ~~som är~~ ledamot av något administrativt organ, eller
- b) om den, vid ett förtida avbrytande av tjänsteperioden, hyser tvivel om det berättigade i ett sådant förtida avbrytande.
3. Ingen yrkesmässig position eller affärsförbindelse och inget yrkesmässigt ansvar eller intresse, vare sig direkt eller indirekt, i eller med det vertikalt integrerade företaget eller någon del av detta, eller med någon annan majoritetsaktieägare än den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet får utövas under en treårsperiod före utnämningen av personer med ansvar för företagsledning ~~och/eller~~ ledamöter av den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet administrativa organ, vilka omfattas av denna punkt.
4. Personer som ansvarar för företagsledningen och/eller är ledamöter i administrativa organ samt den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet anställda får inte yrkesmässigt ha någon position eller något ansvar, något intresse eller någon affärsförbindelse, vare sig direkt eller indirekt, i eller med någon annan del av det vertikalt integrerade företaget eller med dess majoritetsaktieägare.
5. Personer som ansvarar för företagsledningen ~~och/eller~~ är ledamöter i administrativa organ samt den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet anställda får inte ha något intresse i eller erhålla ekonomiska förmåner, vare sig direkt eller indirekt, från någon annan del av det vertikalt integrerade företaget än den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet. Deras ~~ersättning~~~~lön~~ får inte bero på det vertikalt integrerade företags verksamhet eller resultat som inte härrör från den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet.
6. Personer som ansvarar för företagsledningen ~~och/eller~~ är ledamöter i den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet administrativa organ ska garanteras effektiv rätt att till tillsynsmyndigheten rikta klagomål mot förtida avbrytande av deras tjänsteperiod.
7. Efter avslutad tjänsteperiod hos den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet får inte personer som ~~ansvarar~~ för företagsledningen ~~och/eller~~ ~~varit är~~ ledamöter i något av dess administrativa organ yrkesmässigt ha någon position, ~~eller~~ något ansvar, ~~eller~~ något intresse i eller någon affärsförbindelse med någon annan del av det vertikalt integrerade företaget än den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet, eller i ~~eller~~ med dess majoritetsaktieägare under en period på minst fyra år.

8. Punkt 3 ska tillämpas på majoriteten av de personer som ansvarar för företagsledningen ~~och~~ eller är ledamöter i ~~det~~ administrativa organet för den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet.

De personer som ansvarar för företagsledningen ~~och~~ eller är ledamöter i ~~det~~ administrativa organet för den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet och som inte omfattas av punkt 3 får inte ha utövat någon ledningsverksamhet eller någon annan relevant verksamhet i det vertikalt integrerade företaget under minst sex månader före sin utnämning.

Första stycket i denna punkt och punkterna 4–7 ska gälla samtliga personer som tillhör den verkställande ledningen samt dem som rapporterar direkt till dessa personer i frågor som rör drift, underhåll eller utveckling av nätet.

Artikel ~~60~~20

Tillsynsorgan

1. Den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet ska ha ett tillsynsorgan som ansvarar för beslut som kan ha en väsentlig inverkan på värdet på aktieägarnas tillgångar i den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet, särskilt beslut om godkännande av de årliga och de långsiktiga finansieringsplanerna, den systemansvariges skuldsättningsgrad och utdelningar till aktieägarna. De beslut som faller inom tillsynsorganets ansvarsområde omfattar inte sådana beslut som rör den dagliga verksamheten för den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet och den dagliga förvaltningen av nätet eller den verksamhet som är nödvändig för att utarbeta den tioåriga nätutvecklingsplanen enligt artikel ~~51~~22.
2. Tillsynsorganet ska bestå av ledamöter som företräder det vertikalt integrerade företaget, ledamöter som företräder tredje parts aktieägare och, om så föreskrivs i någon medlemsstats lagstiftning, företrädare för andra intressenter såsom den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet anställda.
3. Artikel ~~59.2~~49.2 första stycket och artikel ~~59.3–59.7~~19.3–19.7 ska tillämpas på minst hälften av tillsynsorganets ledamöter minus en.

Artikel ~~59.2~~49.2 andra stycket b ska tillämpas på alla ledamöter i tillsynsorganet.

Artikel ~~61~~21

Övervakningsplan och övervakningsansvarig

1. Medlemsstaterna ska se till att ~~den~~ ~~oberoende~~ systemansvarigae för överföringssystemet upprättar och genomför en övervakningsplan där det anges vilka åtgärder som vidtas för att motverka diskriminerande beteende och på lämpligt sätt se till att planen följs. I övervakningsplanen ska det anges vilka specifika skyldigheter de anställda har för att uppfylla dessa mål. Övervakningsplanen ska underställas tillsynsmyndighetens godkännande. Utan att det påverkar den nationella tillsynsmyndighetens befogenheter ska ~~den~~ övervakningsansvarige oberoende övervaka att planen följs.
2. Tillsynsorganet ska utse en övervakningsansvarig som ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten får vägra att godkänna den övervakningsansvarige endast på grund av bristande oberoende eller yrkesmässig kapacitet. Den övervakningsansvarige kan vara en fysisk eller en juridisk person. Artikel ~~59.2–59.8~~19.2–19.8 ska tillämpas på den övervakningsansvarige.

3. Den övervakningsansvarige ska ansvara för följande åtgärder:
 - a) Övervaka genomförandet av övervakningsplanen.
 - b) Utarbeta en årsrapport om de åtgärder som vidtagits för att genomföra övervakningsplanen och överlämna den till tillsynsmyndigheten.
 - c) Rapportera till tillsynsorganet och utfärda rekommendationer för övervakningsplanen ~~programmet~~ och dess genomförande.
 - d) Underrätta tillsynsmyndigheten om betydande överträdelser i fråga om genomförandet av övervakningsplanen.
 - e) Rapportera till tillsynsmyndigheten om kommersiella och ekonomiska förbindelser mellan det vertikalt integrerade företaget och den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet.
4. Den övervakningsansvarige ska förelägga tillsynsmyndigheten föreslagna beslut om investeringsplanen eller om enskilda investeringar i nätet. Detta ska ske senast när företagsledningen ~~och/~~ eller den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet behöriga administrativa organ överlämnar dem till tillsynsorganet.
5. När det vertikalt integrerade företaget under bolagsstämman eller genom omröstning bland det utsedda tillsynsorganets ledamöter har motsatt sig antagandet av ett beslut så att detta hindrar eller försenar investeringar, som enligt den tioåriga nätutvecklingsplanen skulle ha verkställts i nätet inom de följande tre åren, ska den övervakningsansvarige rapportera detta till tillsynsmyndigheten, som då ska vidta åtgärder i enlighet med artikel ~~51~~22.
6. De villkor som reglerar den övervakningsansvariges uppdrag eller anställningsvillkor, inbegripet uppdragets varaktighet, ska underställas tillsynsmyndighetens godkännande. Villkoren ska säkerställa den övervakningsansvariges oberoende, bland annat genom att förse den övervakningsansvarige med de resurser som krävs för uppdragets fullgörande. Under uppdragsperioden får den övervakningsansvarige inte ha något annat yrkesmässigt uppdrag, ansvar eller intresse, direkt eller indirekt, i eller med någon del av det vertikalt integrerade företaget eller dess majoritetsaktieägare.
7. Den övervakningsansvarige ska regelbundet rapportera, antingen muntligt eller skriftligt, till tillsynsmyndigheten och ska ha rätt att regelbundet rapportera, antingen muntligt eller skriftligt, till den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet tillsynsorgan.
8. Den övervakningsansvarige får delta i alla möten i den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet företagsledning eller administrativa organ, i tillsynsorganets möten och vid bolagsstämman. Den övervakningsansvarige ska delta i alla möten där följande frågor diskuteras:
 - a) Villkor för tillträde till nätet enligt vad som föreskrivs i ~~förordning (EG) nr 715/2009~~ ☒ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ☒, särskilt vad avser tariffer, tjänster för tillträde för tredje part, kapacitetstilldelning, överbelastningshantering, transparens, balans och ~~andrahandsmarknader~~ sekundärmarknader.
 - b) Projekt som genomförs för att driva, underhålla och utveckla överföringssystemet ~~nätet~~, bl.a. investeringar i nya transportförbindelser, i expanderad kapacitet och i optimering av befintlig kapacitet.

- c) Inköp eller försäljning av energi som krävs för överföringssystemets drift.
9. Den övervakningsansvarige ska övervaka att den ~~oberoende~~ systemansvarige för överföringssystemet följer artikel ~~36~~¹⁶.
 10. Den övervakningsansvarige ska ha tillgång till alla relevanta uppgifter och till den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet kontor och till all information som är nödvändig för att fullgöra sin uppgift.
 11. Efter tillsynsmyndighetens godkännande får tillsynsorganet säga upp den övervakningsansvarige. Tillsynsorganet ska på anmodan av tillsynsmyndigheten säga upp den övervakningsansvarige på grund av bristande oberoende eller yrkesmässig kapacitet.
 12. Den övervakningsansvarige ska ha tillgång till den ~~oberoende~~ systemansvariges för överföringssystemet kontor utan anmälan i förväg.
-

↓ ny

AVSNITT 4

ÅTSKILLNAD AV SÄRSKILDA OPERATÖRER AV VÄTGASNÄT

Artikel 62

Åtskillnad av operatörer av vätgasnät

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att operatörer av vätgasnät från och med den [den dag då införlivandeperioden börjar löpa + 1 år] är åtskilda i enlighet med de regler för systemansvariga för överföringssystem för naturgas som anges i artikel 56.1–56.3.
2. Vid tillämpning av denna artikel, artiklarna 42 och 54 samt artiklarna 35 och 43 i direktiv (EU) 2019/944 ska produktion eller leverans omfatta produktion och leverans av vätgas, och överföring ska omfatta transport av vätgas.
3. Om vätgasnätet [vid ikraftträdandet] tillhörde ett vertikalt integrerat företag får en medlemsstat besluta att inte tillämpa punkt 1. I sådana fall ska den berörda medlemsstaten utse en oberoende operatör av vätgasnät som är åtskild i enlighet med bestämmelserna om oberoende systemansvariga för naturgas i artikel 55. Operatörer av vätgasnät och systemansvariga för överföringssystem för gas som är åtskilda i enlighet med artikel 54.1 får agera som oberoende operatörer av vätgasnät, om inte annat följer av kraven i artikel 63.
4. Fram till och med den 31 december 2030 får medlemsstaterna utse en integrerad operatör av vätgasnät som är åtskild i enlighet med bestämmelserna om oberoende systemansvariga för överföring av naturgas i kapitel IX avsnitt 3. Detta utseende ska upphöra att gälla senast den 31 december 2030.
5. De regler som är tillämpliga på systemansvariga för överföringssystem enligt artikel 66 ska tillämpas på operatörer av vätgasnät.

Artikel 63

Horisontell åtskillnad av operatörer av vätgasnät

Om en operatör av vätgasnät ingår i ett företag som är verksamt inom överföring eller distribution av naturgas eller el ska denne vara oberoende åtminstone i fråga om sin juridiska form.

Artikel 64

Särredovisning för operatörer av vätgassystem

Medlemsstaterna ska säkerställa att räkenskaperna för operatörer av vätgassystem förs i enlighet med artikel 69.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

AVSNITT 5

⊗ UTSEENDE OCH CERTIFIERING AV SYSTEMANSVARIGA FÖR NATURGAS OCH OPERATÖRER AV VÄTGASNÄT ⊗

Artikel ~~65~~¹⁰

Utseende och certifiering av systemansvariga för överföringssystem (TSO) ⊗ och operatörer av vätgasnät ⊗

1. Innan ett företag godkänns och utses till systemansvarig för överföringssystem ⇒ eller operatör av vätgasnät ⇐ ska det certifieras enligt förfarandena i punkterna 4, 5 och 6 i den här artikeln och i artikel ~~133~~ i ~~förordning (EG) nr 715/2009~~ ⊗ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ⊗ .
2. Ett företag ~~som äger ett överföringssystem och~~ som av ~~den nationella tillsynsmyndigheten,~~ till följd av nedanstående certifieringsförfarande, intygas uppfylla kraven i artikel ~~549~~ ⇒ eller artikel 62 ⇐, ska av medlemsstaterna godkännas och utses till systemansvarig för överföringssystemet ⇒ eller operatör av vätgasnätet ⇐. Utnämningen av systemansvariga för överföringssystemet ⇒ och operatörer av vätgasnät ⇐ ska anmälas till kommissionen och offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.
3. ~~Systemansvariga för överföringssystemet~~ ⇒ Certifierade företag ⇐ ska till tillsynsmyndigheten anmäla planerade transaktioner som kan komma att kräva en omprövning av huruvida de uppfyller kraven i artikel ~~549~~ ⇒ eller artikel 62 ⇐ .
4. Tillsynsmyndigheterna ska kontrollera att ~~de systemansvariga för överföringssystemet~~ ⇒ certifierade företag ⇐ fortlöpande uppfyller kraven i artikel ~~549~~ ⇒ eller artikel 62 ⇐. För att säkerställa att kraven uppfylls ska de i följande fall inleda ett certifieringsförfarande:
 - a) Efter anmälan från ~~den systemansvarige för överföringssystemet~~ ⇒ certifierade företag ⇐ i enlighet med punkt 3.
 - b) På eget initiativ då de får vetskap om att en planerad förändring när det gäller rättigheter gentemot eller inflytande över ~~ägare av eller systemansvariga för överföringssystemet~~ ⇒ certifierade företag eller ägare till överföringssystem ⇐

kan leda till överträdelse av artikel 549 ⇒ eller artikel 62 ⇐, eller då de har anledning att misstänka att en sådan överträdelse kan ha skett.

- c) Efter en motiverad begäran från kommissionen.
5. Tillsynsmyndigheterna ska fatta beslut om certifiering av en systemansvarig för överföringssystemet ⇒ för naturgas ⇐ ⇒ eller av en operatör av vätgasnät ⇐ inom ~~fyra månader~~ ⇒ 100 arbetsdagar ⇐ från den dag då ~~denna~~ ⇒ den systemansvarige för överföringssystemet för naturgas ⇐ ⇒ eller operatören av vätgasnätet ⇐ inkom med anmälan eller kommissionen överlämnade sin begäran. När denna period har löpt ut ska certifieringen anses vara beviljad. Tillsynsmyndighetens uttryckliga eller underförstådda beslut ska börja gälla först efter det att det förfarande som avses i punkt 6 har fullföljts.
 6. Tillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål anmäla det uttryckliga eller underförstådda beslutet om certifiering ~~av en systemansvarig för överföringssystemet~~ till kommissionen, och förse kommissionen med alla relevanta uppgifter avseende detta beslut. Kommissionen ska agera i enlighet med förfarandet i artikel 133 i ~~förordning (EG) nr 715/2009~~ ☒ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ☒.
 7. Tillsynsmyndigheterna och kommissionen har rätt att från systemansvariga för överföringssystem, ⇒ operatörer av vätgasnät ⇐ och företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet begära sådan information som är relevant för fullgörandet av deras skyldigheter enligt denna artikel.
 8. Tillsynsmyndigheten och kommissionen ska behandla kommersiellt känsliga uppgifter konfidentiellt.

Artikel ~~6611~~

Certifiering i förhållande till tredjeländer

1. Om certifiering begärs av ägaren till ett överföringssystem, ~~eller~~ den systemansvarige för ett överföringssystem, ⇒ en operatör av ett vätgasnät eller en ägare till ett vätgasnät ⇐ som kontrolleras av en eller flera personer från tredjeländer, ska tillsynsmyndigheten underrätta kommissionen.

Tillsynsmyndigheten ska även utan dröjsmål underrätta kommissionen om eventuella omständigheter som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får kontroll över ett överföringssystem, ~~eller~~ en systemansvarig för överföringssystem ⇒ , en operatör av ett vätgasnät eller en ägare till ett vätgasnät ⇐.
2. Den systemansvarige för överföringssystemet ⇒ eller operatören av vätgasnätet ⇐ ska underrätta tillsynsmyndigheten om eventuella omständigheter som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får kontroll över överföringssystemet eller den systemansvarige för överföringssystemet.
3. Tillsynsmyndigheten ska anta ett utkast till beslut om certifiering av en systemansvarig för överföringssystemet ⇒ eller en operatör av vätgasnät ⇐ inom ~~fyra månader~~ ⇒ 100 arbetsdagar ⇐ efter anmälan från den systemansvarige för överföringssystemet. Tillsynsmyndigheten ska vägra certifiering om det inte visas
 - a) att den berörda enheten uppfyller kraven i artikel 549 ⇒ eller artikel 62 ⇐, och
 - b) för tillsynsmyndigheten eller annan behörig myndighet som utsetts av medlemsstaten, att ett beviljande av certifiering inte kommer att äventyra en

trygg energiförsörjning i medlemsstaten och ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒. När denna fråga beaktas ska tillsynsmyndigheten eller annan behörig utsedd myndighet ta hänsyn till

i) ~~gemenskapens~~ ☒ unionens ☒ rättigheter och skyldigheter med avseende på dessa tredjeländer enligt internationell rätt, inbegripet avtal med ett eller flera tredjeländer som ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ är part i och som rör trygg energiförsörjning,

ii) medlemsstatens rättigheter och skyldigheter med avseende på dessa tredjeländer, enligt avtal som ingåtts med tredjeländerna i den mån avtalen överensstämmer med ~~gemenskapslagstiftningen~~ ☒ unionsrätten ☒, ~~och~~

iii) andra specifika omständigheter och förhållanden i fallet och i det berörda tredjelandet.

4. Tillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål anmäla beslutet till kommissionen, tillsammans med all relevant information beträffande beslutet.

5. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsmyndigheten eller den utsedda behöriga myndighet som avses i punkt 3 b, innan tillsynsmyndigheten antar ett beslut om certifiering, begär ett yttrande från kommissionen om huruvida

a) den berörda enheten uppfyller kraven i artikel ~~549~~ ⇒ eller artikel 62 ⇐, och

b) ett beviljande av certifiering kan äventyra en trygg energiförsörjning till ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒.

6. Kommissionen ska behandla den begäran som avses i punkt 5 så snart den har mottagits. Inom ⇒ 50 arbetsdagar ⇐ ~~två månader~~ efter det att begäran har mottagits ska kommissionen avge sitt yttrande till ~~den nationella~~ tillsynsmyndigheten eller, om begäran kommit från den utsedda behöriga myndigheten, till den myndigheten.

När kommissionen utarbetar sitt yttrande kan den begära in synpunkter från ☒ Acer ☒ ~~byrå~~, berörd medlemsstat och berörda parter. I ett sådant fall ska ~~tvåmånadersperioden~~ ⇒ perioden på 50 arbetsdagar ⇐ förlängas med ⇒ ytterligare 50 arbetsdagar ⇐ ~~två månader~~.

Om kommissionen inte har avgett något yttrande inom den period som avses i första och andra styckena ska den inte anses ha några invändningar mot tillsynsmyndighetens beslut.

7. När kommissionen bedömer huruvida den kontroll som utövas av en eller flera personer från tredjeländer kommer att äventyra en trygg energiförsörjning till ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒, ska den beakta

a) de särskilda omständigheterna i fallet och i det eller de berörda tredjeländerna, och

b) ~~gemenskapens~~ ☒ unionens ☒ rättigheter och skyldigheter med avseende på det eller de tredjeländerna enligt internationell rätt, inbegripet avtal med ett eller flera tredjeländer som ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ är part i och som rör trygg energiförsörjning.

8. ~~Den nationella~~ Tillsynsmyndigheten ska anta sitt slutliga beslut om certifieringen inom ⇒ 50 arbetsdagar ⇐ ~~två månader~~ efter utgången av den period som avses i punkt 6. När ~~den nationella~~ tillsynsmyndigheten antar sitt slutliga beslut ska den ta

största hänsyn till kommissionens yttrande. I varje fall ska medlemsstaterna ha rätt att vägra certifiering när beviljande av certifiering äventyrar en trygg energiförsörjning i den egna medlemsstaten eller i en annan medlemsstat. När en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för att bedöma punkt 3 b, kan medlemsstaten kräva att ~~den nationella~~ tillsynsmyndigheten antar sitt slutliga beslut i överensstämmelse med den behöriga myndighetens bedömning. Den tillsynsmyndighetens slutliga beslut och kommissionens yttrande ska offentliggöras tillsammans. Om det slutliga beslutet avviker från kommissionens yttrande ska den berörda medlemsstaten tillhandahålla och offentliggöra, tillsammans med beslutet, skälen för detta beslut.

9. Inget i denna artikel ska påverka medlemsstaternas rätt att, i överensstämmelse med ~~gemenskapslagstiftningen~~ ☒ unionsrätten ☒, utöva inhemsk rättslig kontroll för att skydda legitima intressen som rör allmän säkerhet.
10. Kommissionen ~~kan~~ ☒ ges befogenhet att ☒ anta ☒ delegerade akter i enlighet med artikel 83 med avseende på att utfärda ☒ riktlinjer där detaljer anges för förfarandet vid tillämpningen av denna artikel. ~~Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 51.3.~~
11. ~~Denna artikel, med undantag av punkt 3 a, ska också tillämpas på medlemsstater som omfattas av ett undantag enligt artikel 49.~~

Artikel 67~~42~~

Utseende av systemansvariga för lagringssystem ☒ för naturgas ☒ ☒ eller operatörer av lagringsanläggningar för vätgas, ☒ ~~och~~ ☒ LNG-anläggningar och vätgasterminaler ☒

Medlemsstaterna ska, för en tid som de själva bestämmer med beaktande av effektivitet och ekonomisk balans, utse eller ålägga de ~~naturgas~~ företag som äger lagringssystem ☒ för naturgas, ☒ ☒ lagringsanläggningar för vätgas, ☒ ~~eller~~ LNG-anläggningar ☒ och vätgasterminaler ☒ att utse en eller flera systemansvariga ~~för lagringssystem och LNG-anläggningar~~ ☒ eller operatörer för denna infrastruktur ☒.

KAPITEL VI

AVSNITT 6

SÄRREDOVISNING OCH TRANSPARENS I BOKFÖRINGEN

Artikel 68~~30~~

Tillgång till räkenskaper

1. Medlemsstaterna eller varje behörig myndighet de utser, inklusive de tillsynsmyndigheter som avses i artikel ~~70.139.1~~ och de tvistlösningsmyndigheter som avses i artikel ~~24.334.3~~, ska i den utsträckning som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter ha tillgång till naturgas ☒ - och vätgas ☒ företagens bokföring i enlighet med artikel ~~7134~~.
2. Medlemsstaterna och varje utsedd behörig myndighet, inklusive de tillsynsmyndigheter som avses i artikel ~~70.139.1~~ och tvistlösningsmyndigheterna, ska

behandla kommersiellt känsliga uppgifter konfidentiellt. Medlemsstaterna får föreskriva att sådan information offentliggörs om detta är nödvändigt för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra sina uppgifter.

Artikel ~~69~~³¹

Särredovisning

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att naturgas ⇨ - och vätgas ⇨ företagens bokföring ~~sker~~^{utförs} i enlighet med punkterna 2–5. ~~De naturgasföretag som kan beviljas undantag från denna bestämmelse i enlighet med artikel 49.2 och 49.4 ska åtminstone genomföra sin interna bokföring i enlighet med denna artikel.~~
2. Naturgas ⇨ - och vätgas ⇨ företag ska, oberoende av ägartyp eller juridisk form, upprätta, låta revidera och offentliggöra sina årsredovisningar i enlighet med de bestämmelser i nationell lagstiftning som avser årsredovisning för aktiebolag och som har fastställts i enlighet med ~~☒~~ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU⁴² ~~☒ rådets fjärde direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 grundat på artikel 44.2 g⁴³ i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag⁴⁴.~~

Företag som inte enligt lag är skyldiga att offentliggöra sin årsredovisning ska hålla en kopia av denna tillgänglig för allmänheten på sitt huvudkontor.

3. ~~Naturgas~~ Företag ska i sin interna bokföring särredovisa verksamhetsgrenarna överföring, distribution, LNG ⇨ , vätgasterminaler, lagring av naturgas och vätgas ⇨ ~~och lagring~~ ⇨ och vätgastransport ⇨ så som de skulle behöva göra om verksamheterna bedrevs av separata företag, för att undvika diskriminering, korssubventionering och snedvridning av konkurrensen. De ska också redovisa, eventuellt genom en sammanställd redovisning, andra ~~gas~~ verksamheter utan samband med överföring, distribution, LNG ⇨ , vätgasterminaler, lagring av naturgas och vätgas ⇨ ~~och lagring~~ ⇨ och vätgastransport ⇨ . ~~Fram till den 1 juli 2007 ska de särredovisa leveranserna till berättigade kunder och leveranserna till icke-berättigade kunder. Inkomster från äganderätt till överförings- , eller distributions- näten ⇨ eller vätgasnäten ⇨ ska specificeras i bokföringen. Vid behov ska de upprätta en sammanställd redovisning för annan verksamhet utanför gassektorn. Den interna bokföringen ska omfatta en balansräkning och en resultaträkning för varje verksamhetsgren.~~
4. Den revision som anges i punkt 2 ska särskilt verifiera att den i punkt 3 angivna skyldigheten att undvika diskriminering och korssubventioner uppfylls.
5. Företagen ska i sin interna bokföring ange de regler för fördelningen av tillgångar och skulder, utgifter och inkomster samt för avskrivningar som de följer vid upprättandet av den separata bokföring som anges i punkt 3, utan att det påverkar tillämpningen av nationellt tillämpliga bestämmelser om bokföring. Dessa interna

⁴² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19).

⁴³ ~~Titeln till direktiv 78/660/EEG har justerats med hänsyn till omnumreringen av artiklarna i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, i enlighet med artikel 12 i Amsterdamfördraget. Ursprungligen hänvisades det till artikel 54.3 g.~~

⁴⁴ ~~EGT L 222, 14.8.1978, s. 11.~~

regler får ändras endast i undantagsfall. Sådana ändringar ska anges och vara vederbörligen motiverade.

6. Årsredovisningen ska i noter ange alla transaktioner av en viss storlek som har genomförts med anknutna företag.

Kapitel ~~VIII~~

Nationella Tillsynsmyndigheter

Artikel ~~7039~~

Tillsynsmyndigheternas utnämning och oberoende

1. Varje medlemsstat ska utse en ~~nationell~~ tillsynsmyndighet på nationell nivå.
2. Punkt 1 ska inte påverka utnämningen av andra tillsynsmyndigheter på regional nivå i medlemsstaterna, förutsatt att det finns en företrädare på hög nivå för representation och kontakt på ~~gemenskapsnivå~~ ☒ unionsnivå ☒ i den tillsynsnämnd som ingår i ~~byrån~~ ☒ Acer ☒ i enlighet med artikel ~~7.114.1~~ i ~~förordning (EG) nr 713/2009~~ ☒ förordning (EU) 2019/942 ☒.
3. Genom undantag från punkt 1 kan en medlemsstat utse tillsynsmyndigheter för mindre system på ett geografiskt separat område vars konsumtion 2008 understiger 3 % av den samlade konsumtionen i den medlemsstat där området är beläget. Detta undantag ska inte påverka utnämningen av en företrädare på hög nivå för representation och kontakt på ~~gemenskapsnivå~~ ☒ unionsnivå ☒ i den tillsynsnämnd som ingår i ~~byrån~~ ☒ Acer ☒ i enlighet med artikel ~~7.114.1~~ i ~~förordning (EG) nr 713/2009~~ ☒ förordning (EU) 2019/942 ☒.
4. Medlemsstaterna ska garantera tillsynsmyndighetens oberoende och säkerställa att den utövar sina befogenheter på ett opartiskt och transparent sätt. I detta syfte ska medlemsstaterna se till att tillsynsmyndigheten, när den utför de uppgifter som den tilldelas i enlighet med detta direktiv och tillhörande lagstiftning,
 - a) är juridiskt åtskild från och funktionellt oberoende av alla andra offentliga och privata organ,
 - b) säkerställer att dess personal och de personer som svarar för dess ledning:
 - i) agerar oberoende av marknadsintressen, ~~och~~
 - ii) inte söker eller tar emot direkta anvisningar från någon regering eller något annat offentligt eller privat organ när den utför sina tillsynsuppgifter. Detta krav inkräktar inte i tillämpliga förekommande fall på ett nära samarbete med andra berörda nationella myndigheter eller på de allmänna politiska riktlinjer som regeringen utfärdat och som inte avser tillsynsskyldigheter och tillsynsbefogenheter enligt artikel ~~7241~~.
5. För att bevara tillsynsmyndighetens oberoende ställning ska medlemsstaterna i synnerhet se till
 - a) att tillsynsmyndigheten kan fatta självständiga beslut oberoende av något politiskt organ ~~och har särskilda årliga budgetanslag med självständigt ansvar~~

~~för den anslagna budgetens genomförande och tillräckliga personella och ekonomiska resurser för att kunna utföra sina uppgifter, och~~

↓ ny

- b) att tillsynsmyndigheten har de personalresurser och ekonomiska resurser som den behöver för att kunna utföra sina uppgifter och utöva sina befogenheter på ett ändamålsenligt och effektivt sätt,
 - c) att tillsynsmyndigheten har ett särskilt årligt budgetanslag med självständigt ansvar för den anslagna budgetens genomförande,
 - d) att ledamöterna av tillsynsmyndighetens styrelse eller, om sådan inte finns, tillsynsmyndighetens högsta ledning utses för en bestämd period på mellan fem och sju år, som ska kunna förnyas en gång,
-

↓ 2009/73/EG

⇒ ny

- ~~eb)~~ att ledamöterna av tillsynsmyndighetens styrelse eller, om sådan inte finns, tillsynsmyndighetens högsta ledning utses ⇒ på grundval av objektiva, transparenta och offentliggjorda kriterier genom ett oberoende och opartiskt förfarande som säkerställer att kandidaterna har nödvändig kompetens och erfarenhet för berörda positioner inom tillsynsmyndigheten, ⇐ ~~för en bestämd period på mellan fem och sju år, som ska kunna förnyas en gång.~~
-

↓ ny

- f) att det finns bestämmelser om intressekonflikter och att konfidentialitetsskyldigheterna sträcker sig längre än mandatperioden för ledamöterna av tillsynsmyndighetens styrelse eller, om styrelse saknas, för tillsynsmyndighetens högsta ledning,
 - g) att ledamöterna av tillsynsmyndighetens styrelse eller, om styrelse saknas, tillsynsmyndighetens högsta ledning endast får avsättas på grundval av fastställda transparenta kriterier.
 - h) Medlemsstaterna får föreskriva att tillsynsmyndigheternas årsräkenskaper ska granskas i efterhand av en oberoende revisor.
-

↓ 2009/73/EG

Med avseende på första stycket ~~b~~ d ska medlemsstaterna se till att det finns ett lämpligt roterande system för styrelsen eller högsta ledningen. Styrelsens ledamöter eller, om styrelse inte finns, medlemmar av högsta ledningen kan avsättas under mandatperioden endast om de inte längre uppfyller villkoren i denna artikel eller har gjort sig skyldiga till fel enligt nationell lag.

↓ ny

6. Senast den 5 juli 2022 och därefter vart fjärde år ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om de nationella myndigheternas efterlevnad av den princip om oberoende som anges i denna artikel.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

Artikel ~~71~~40

Tillsynsmyndigheternas allmänna mål

När tillsynsmyndigheten utför de uppgifter som anges i detta direktiv ska den vidta alla rimliga åtgärder för att bidra till följande mål inom ramen för sina skyldigheter och befogenheter enligt artikel ~~72~~41, i ~~tillämpliga förekommande~~ fall i nära samarbete med andra relevanta nationella myndigheter, inklusive konkurrensmyndigheterna ⇒ och myndigheter från angränsande länder, inbegripet tredjeländer ⇐, och utan att inkräkta på deras behörighet:

- a) I nära samarbete med ~~byrån~~, andra medlemsstaters tillsynsmyndigheter, ~~och~~ kommissionen ~~och~~ ~~Acer~~ främja en konkurrensutsatt~~kraftig~~, ⇒ flexibel, ⇐ säker och miljömässigt hållbar inre marknad för naturgas ⇒, förnybara och koldioxidsnåla gaser och vätgas ⇐ i ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ ~~och ett verkligt öppnande av marknaden för samtliga kunder och gashandlare i gemenskapen~~, och se till att det råder lämpliga villkor för att ⇒ natur ⇐ gas ⇒ - och vätgas ⇐ näten fungerar effektivt och tillförlitligt med beaktande av de långsiktiga målen ⇒, och på så sätt bidra till att unionsrätten tillämpas konsekvent, effektivt och ändamålsenligt så att unionens klimat- och energimål uppnås ⇐.
- b) Utveckla konkurrensutsatt~~kraftiga~~ och väl fungerande regionala ⇒ gränsöverskridande ⇐ marknader inom ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒ för att de mål som avses i led a ska kunna uppnås.
- c) Undanröja restriktioner för naturgashandeln ⇒ och vätgashandeln ⇐ mellan medlemsstater, ⇒ inbegripet att undanröja restriktioner som beror på skillnader i gaskvalitet, i den volym vätgas som blandas in i naturgassystemet eller i kvaliteten på vätgasen i vätgassystemet, och ⇐ utveckla den kapacitet för gränsöverskridande överföring ⇒ och/eller transport ⇐ som krävs för att tillgodose efterfrågan och förbättra integreringen av nationella marknader ⇒, vilket säkerställer driftskompatibilitet i EU:s sammanlänkade naturgassystem eller unionens vätgassystem och ⇐ som kan underlätta för naturgasflödet inom hela ~~gemenskapen~~ ☒ unionen ☒.
- d) Bidra till att det så kostnadseffektivt som möjligt utvecklas säkra, pålitliga, effektiva och icke-diskriminerande system som är konsumentinriktade, ~~samt~~ främja systemens tillräcklighet och, i ~~linje~~ ☒ enlighet ☒ med de allmänna energi ⇒ - och klimat⇐politiska målsättningarna, ~~främja~~ energieffektivitet och integrering i både överförings- och distributionsnäten av stor- och småskalig produktion av gas från förnybara ~~energi~~källor och decentraliserad produktion ⇒ och underlätta driften av dem i förhållande till andra energinät för el och uppvärmning ⇐.

- e) Underlätta tillträde till nätet för ny produktionskapacitet, i synnerhet genom att undanröja hinder som skulle kunna förhindra tillträdet för nya marknadsaktörer och för gas ⇨ och vätgas ⇨ från förnybara energikällor.
- f) Säkerställa att systemansvariga och systemanvändare får lämpliga incitament, både på kort och lång sikt, för att öka systemeffektiviteten ⇨ , särskilt energieffektiviteten, ⇨ och främja marknadsintegreringen.
- g) Säkerställa att kunderna drar nytta av att den inhemska marknaden fungerar effektivt, främja effektiv konkurrens och bidra till att säkerställa konsumentskyddet ⇨ i nära samarbete med relevanta konsumentskyddsmyndigheter ⇨.
- h) Bidra till uppnåendet av en hög standard på ~~samhällsomfattande och~~ allmännyttiga tjänster på naturgasområdet, bidra till skydd för utsatta kunder, samt bidra till att de processer för utbyte av uppgifter som behövs då kunder byter gashandlare är kompatibla.

Artikel ~~7241~~

Tillsynsmyndighetens skyldigheter och befogenheter

1. Tillsynsmyndigheten ska ha följande skyldigheter:
 - a) Fastställa eller godkänna, ⇨ eller både fastställa och godkänna, ⇨ enligt transparenta kriterier, överförings- eller distributionstariffer eller metoderna för beräkning av dem.

⇩ ny

- b) Från och med den 1 januari 2031 eller från och med den dag då artikel 31.1 i detta direktiv börjar tillämpas, fastställa eller godkänna eller både fastställa och godkänna, enligt transparenta kriterier, tariffer för tillträde till vätgasnät eller metoderna för beräkning av dem.
- c) Fastställa eller godkänna eller både fastställa och godkänna, enligt transparenta kriterier, i) storleken på och varaktigheten av den särskilda avgift som avses i artikel 4 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] eller metoderna för beräkning av den, samt ii) värdet av de överförda tillgångarna och destinationen för eventuella vinster och förluster som kan uppstå till följd av detta och iii) fördelningen av bidrag till den särskilda avgiften.

⇩ 2009/73/EG (anpassad)
⇨ ny

- ~~de~~) Säkerställa att systemansvariga för ⇨ överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem ⇨ och, i relevanta ~~förekommande~~ fall, ägare av överförings- och distributionssystem, ⇨ operatörer av vätgasnät, ⇨ liksom naturgas ⇨ - och vätgas ⇨ företag ⇨ och andra marknadsaktörer, inbegripet medborgarenergigemenskaper, ⇨ , fullgör sina skyldigheter enligt detta direktiv ⇨ , [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx], de nätföreskrifter och riktlinjer som antas enligt artiklarna 52 och 53 i gasförordningen, förordning (EU) 2017/1938 ⇨ samt övrig tillämplig

gemenskapslagstiftning ☒ unionslagstiftning ☒, inbegripet i fråga om gränsöverskridande aspekter ⇒ , samt de beslut som antas av Acer ⇐.

↓ ny

- e) I nära samordning med övriga tillsynsmyndigheter säkerställa att Entso för gas, EU DSO-enheten och ENNOH fullgör sina skyldigheter enligt detta direktiv, [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx], de nätföreskrifter och riktlinjer som antas enligt artiklarna 52–56 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] och annan relevant unionsrätt, inbegripet i fråga om gränsöverskridande frågor, samt de beslut som antas av Acer, och gemensamt fastställa att Entso för gas, EU DSO-enheten och ENNOH inte fullgör sina respektive skyldigheter. Om tillsynsmyndigheterna inte har kunnat nå en överenskommelse inom fyra månader efter det att samråd inletts i syfte att gemensamt fastställa bristande efterlevnad, ska frågan hänskjutas till Acer för beslut i enlighet med artikel 6.10 i förordning (EU) 2019/942.
- f) Övervaka utvecklingen av gaskvaliteten och den hantering av gaskvaliteten som utförs av systemansvariga för överföringssystem och, i relevanta fall, av systemansvariga för distributionssystem, inbegripet att övervaka kostnadsutvecklingen för de systemansvarigas hantering av gaskvalitet och utvecklingen i fråga om inblandning av vätgas i naturgassystemet.
- g) Övervaka utvecklingen av vätgaskvaliteten och den hantering av vätgaskvaliteten som utförs av operatörer av vätgasnät, i relevanta fall enligt vad som avses i artikel 46, inbegripet att övervaka kostnadsutvecklingen för hanteringen av vätgaskvalitet.
- h) Granska och tillhandahålla en bedömning av den översikt över utvecklingen av transportinfrastruktur för vätgas som lämnas in av operatörer av vätgasnät i enlighet med artikel 52, med beaktande av vätgasnätets övergripande energiekonomiska nödvändighet samt den ram för gemensamma scenarier som utarbetas enligt artikel 51.2 e angående planeringen av nätutveckling.
- i) Beakta denna granskning och bedömning av översikten över utvecklingen av transportinfrastruktur för vätgas som begärs enligt led g vid sitt godkännande av särskilda avgifter i den mening som avses i artikel 4 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx].

↓ 2019/692, artikel 1.6 (anpassad)
⇒ ny

- j) Samarbeta om gränsöverskridande frågor med tillsynsmyndigheten eller tillsynsmyndigheterna i de andra berörda medlemsstaterna och med byrån ☒ Acer ☒ ⇒ , särskilt genom deltagande i arbetet i Acers tillsynsnämnd enligt artikel 21 i förordning (EU) 2019/942 ⇐. För infrastruktur till och från ett tredjeland kan tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där den första sammanlänkningspunkten med medlemsstaternas nät är belägen efter samråd med tillsynsmyndigheterna i andra berörda medlemsstater samarbeta med tredjelandets berörda myndigheter, inbegripet myndigheterna i energigemenskapens fördragsslutande parter, i syfte att för denna infrastruktur

uppnå en konsekvent tillämpning av detta direktiv inom medlemsstaternas territorium.

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

- ~~ke~~) Följa och genomföra de rättsligt bindande och relevanta beslut som fattats av ☒ Acer ☒ ~~byrå~~ och kommissionen.
- ~~le~~) Lämna in en årlig rapport om sin verksamhet och om hur dess skyldigheter har fullgjorts till de berörda myndigheterna i medlemsstaterna, ☒ Acer ☒ ~~byrå~~ och kommissionen. Rapporten ska omfatta de åtgärder som vidtagits och de resultat som uppnåtts med avseende på samtliga de uppgifter som räknas upp i denna artikel.
- ~~me~~) Förhindra korssubventionering mellan verksamhetsgrenarna överföring, distribution, ⇒ vätgas transport, lagring av naturgas och vätgas, ⇐ ~~lagring~~, LNG ⇒ -anläggningar, vätgasterminaler ⇐ och leverans ⇒ av naturgas och vätgas ⇐.
- ~~ne~~) Övervaka de investeringsplaner som de systemansvariga för överföringssystem utarbetar och i sin årsrapport presentera en bedömning av i vilken mån dessa investeringsplaner är förenliga med den ~~gemenskapsomfattande~~ ☒ unionsomfattande ☒ nätutvecklingsplan som avses i ☒ artikel 29 x i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ☒ ~~artikel 8.3 b i förordning (EG) nr 715/2009~~, varvid bedömningen får innefatta rekommendationer om ändring av dessa investeringsplaner.
- ~~oh~~) Övervaka efterlevnaden av reglerna för nätens säkerhet och tillförlitlighet, se över hur reglernas ~~resultat~~ efterlevts tidigare och fastställa eller godkänna normer för och krav på tjänsternas och leveransernas kvalitet eller bidra till detta tillsammans med andra behöriga myndigheter.
- ~~pi~~) Övervaka graden av transparens, också i grossistpriserna, och säkerställa att naturgas ⇒ - och vätgas ⇐ företagen fullgör sina skyldigheter vad gäller transparens.
- ~~qi~~) Övervaka graden och effektiviteten av marknadsöppnande och konkurrens på grossist- och ~~kundslutbrukarnivå~~, även när det gäller naturgas ⇒ - och vätgas ⇐ börser, priser för hushållskunder, inklusive system för förskottsbetalning, andel kunder som byter gashandlare, andel kunder som får sina leveranser avstängda, avgifterna för och utförandet av underhållstjänster och hushållskundernas klagomål, samt övervaka eventuell snedvridning eller inskränkning av konkurrensen, inbegripet att ~~och~~ tillhandahålla relevant information, och göra de berörda konkurrensmyndigheterna uppmärksamma på relevanta fall.
- ~~rk~~) Övervaka förekomsten av begränsande avtalsvillkor, inbegripet exklusivitetsklausuler, som kan hindra större icke-hushållskunder från att samtidigt teckna avtal med mer än en gashandlare eller begränsa deras möjligheter att göra detta och, om så är lämpligt, underrätta de nationella konkurrensmyndigheterna om sådana avtalsvillkor.

- ~~s)~~ Respektera avtalsfriheten, ~~både för avtal som kan avbrytas och för långsiktiga avtallångtidsavtal~~, förutsatt att dessa stämmer överens med ~~gemenskapslagstiftningen~~ ☒ unionsrätten ☒ och ~~överensstämmer med gemenskapens~~ ☒ unionens ☒ politik ⇒ och förutsatt att de bidrar till mål om minskade koldioxidutsläpp. Några långsiktiga avtal om leverans av fossil gas utan inslag av koldioxidminskning får inte ingås med en löptid efter utgången av 2049 ⇐.
- ~~tm)~~ Övervaka den tid som systemansvariga för överförings- och distributionsansvariga system ⇒ för naturgas ⇐ ⇒ eller operatörer av vätgasnät ⇐ behöver för att genomföra ~~anslutningarsammanlänknings~~ och reparationer.
- ~~un)~~ Övervaka och granska villkoren för tillträde till lagring, lagring av gas i rörledningar och andra stödtjänster enligt artikel ~~29.33~~ ⇒ eller artikel 33 ⇐. Om reglerna för tillträde till lagring ⇒ av naturgas ⇐ fastställs i enlighet med artikel ~~29.33.3~~ ska denna uppgift inte omfatta granskning av tariffer.
- ~~ye)~~ Tillsammans med andra relevanta myndigheter bidra till att konsumentskyddsåtgärderna, inklusive åtgärderna i bilaga I, är effektiva och genomförs.
- ~~w)p)~~ Minst en gång per år offentliggöra rekommendationer om leveransavgifternas överensstämmelse med artikel ~~63~~ och vid behov översända dessa rekommendationer till konkurrensmyndigheterna.
- ~~xe)~~ Säkerställa ⇒ en icke-diskriminerande ⇐ tillgången till kundernas förbrukningsuppgifter, tillhandahållandet för alternativ användning av ett lättbegripligt harmoniserat format på nationell nivå för förbrukningsuppgifter och omedelbar tillgång för alla kunder till sådana uppgifter enligt ⇒ artiklarna 22 och 23 ⇐ ~~led h i bilaga I~~.
- ~~ye)~~ Övervaka genomförandet av regler om uppgifter och skyldigheter för systemansvariga för överföringssystem och distributionssystem, ⇒ operatörer av vätgasnät, ⇐ gashandlare och kunder samt andra marknadsaktörer enligt ~~förordning (EG) nr 715/2009~~ ☒ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ☒.
- ~~zs)~~ Övervaka att kriterierna för att avgöra om en lagringsanläggning ⇒ för naturgas ⇐ omfattas av artikel 29.3 eller 29.4 ~~33.3 eller 33.4~~ tillämpas korrekt.
- ~~aat)~~ Övervaka genomförandet av skyddsåtgärder enligt artikel ~~77.46~~.
- ~~bbu)~~ Bidra till inbördes överensstämmelse ~~mellan~~ processer för utbyte av uppgifter ~~för~~ de viktigaste marknadsprocesserna på regional nivå.

↓ ny

- ~~cc)~~ Genomföra nätföreskrifter och riktlinjer som antagits i enlighet med artikel 52 genom nationella åtgärder eller, när så krävs, samordnade regionala eller unionsomfattande åtgärder.
- ~~dd)~~ Säkerställa ett transparent och effektivt förfarande för upprättandet av den nationella nätutvecklingsplanen i linje med kraven i artiklarna 51 och 52.
- ~~ee)~~ Godkänna och ändra nätutvecklingsplanen.

- ff) Övervaka den kontroll och hantering av gaskvalitet som utförs av systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem, systemansvariga för lagringssystem och operatörer av LNG-anläggningar.
- gg) Övervaka genomförandet av de åtgärder som vidtas i krissituationer, i enlighet med förordning (EU) 2017/1938 och som fastställs i den nationella krisplanen, inbegripet solidaritetsåtgärder enligt artikel 13 i den förordningen.
- hh) Övervaka tillgången till jämförelsewebbplatser, inklusive jämförelseverktyg som uppfyller kriterierna i artikel 12.
- ii) Övervaka undanröjandet av omotiverade hinder och begränsningar för utvecklingen av förbrukningen av egenproducerad förnybar naturgas och medborgarenergigemenskaper.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

2. Om så är föreskrivet i en medlemsstat får de övervakningsuppgifter som avses i punkt 1 utföras av andra myndigheter än tillsynsmyndigheten. I sådana fall ska den information som är resultatet av övervakningen göras tillgänglig för tillsynsmyndigheten så snart som möjligt.

Utan att inkräkta på den specifika behörighet den har och i överensstämmelse med principerna om bättre lagstiftning ska tillsynsmyndigheten, samtidigt som den bevarar sin självständighet, vid behov rådgöra med systemansvariga för överföringssystemen ⇒ för naturgas ⇐ ⇒ och operatörer av vätgasnät ⇐ och, när så är lämpligt, nära samarbeta med andra relevanta nationella myndigheter när de fullgör de uppgifter som anges i punkt 1.

Eventuella godkännanden som ges av en tillsynsmyndighet eller byrån ☒ Acer ☒ i enlighet med detta direktiv ska inte påverka dess vederbörligen motiverade framtida användning av sina befogenheter enligt denna artikel eller sanktioner som åläggs av andra berörda myndigheter eller kommissionen.

3. Förutom de skyldigheter som tillsynsmyndigheten tilldelas enligt punkt 1 ska den, när en oberoende systemansvarig ⇒ eller en oberoende operatör av vätgasnät ⇐ har utsetts enligt artikel ~~55~~ ⇒ eller artikel 62 ⇐,

- a) övervaka att överföringssystemets ägare och den oberoende systemansvarige ⇒ och ägaren till vätgasnätet och den oberoende operatören av vätgasnätet ⇐ fullgör sina skyldigheter enligt den här artikeln samt besluta om sanktioner då skyldigheterna inte fullgörs i enlighet med punkt 4 d,
- b) övervaka förbindelser och kommunikation mellan den oberoende systemansvarige och överföringssystemets ägare ⇒ eller ägaren till vätgasnätet och den oberoende operatören av vätgasnätet ⇐ för att säkerställa att den oberoende systemansvarige ⇒ eller den oberoende operatören av vätgasnätet ⇐ fullgör sina skyldigheter, och särskilt godkänna avtal samt agera som tvistlösande myndighet mellan den oberoende systemansvarige och överföringssystemets ägare ⇒ eller ägaren till vätgasnätet och den oberoende operatören av vätgasnätet ⇐ vid klagomål som lämnats av någondera parten i enlighet med punkt 11,

- c) utan att det påverkar förfarandet enligt artikel ~~55~~4.2 c, för den första tioåriga nätutvecklingsplanen, godkänna den investeringsplanering och den fleråriga nätutvecklingsplan som presenteras årligen av den oberoende systemansvarige $\Rightarrow$ eller den oberoende operatören av vätgasnätet $\Leftarrow$,
 - d) se till att tariffer för tillträde till nät som tas ut av oberoende systemansvariga $\Rightarrow$ eller den oberoende operatören av vätgasnätet $\Leftarrow$ inkluderar en ersättning till nätagaren eller nätagarna som ger en adekvat ersättning för användning av nättillgångarna samt för eventuella nyinvesteringar däri, förutsatt att de ~~görs~~^{gjorts} på ett ekonomiskt och effektivt sätt, ~~och~~
 - e) ha befogenheter att utföra inspektioner, även oanmälda sådana, i lokaler som tillhör överföringssystemets ägare och oberoende systemansvariga $\Rightarrow$ eller ägaren till vätgasnätet och den oberoende operatören av vätgasnätet $\Leftarrow$.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillsynsmyndigheterna tilldelas befogenheter som gör det möjligt för dem att utföra de uppgifter som anges i punkterna 1, 3 och 6 på ett effektivt och snabbt sätt. För detta ändamål ska tillsynsmyndigheten åtminstone få befogenheter att
- a) fatta bindande beslut ~~förem~~ naturgas $\Rightarrow$ - och vätgas $\Leftarrow$ företag,
 - b) göra undersökningar av ~~gas~~ marknadernas $\Rightarrow$ för gaser $\Leftarrow$ funktion och att besluta om och införa nödvändiga och proportionerliga åtgärder för att främja effektiv konkurrens och säkerställa att ~~marknaden~~ $\Rightarrow$ marknaderna för gaser $\Leftarrow$ fungerar korrekt, $\boxtimes$ och $\boxtimes$ vid behov ska tillsynsmyndigheten också ha befogenhet att samarbeta med den nationella konkurrensmyndigheten och tillsynsmyndigheterna för finansmarknaden eller kommissionen när undersökningen gäller konkurrenslagstiftningen,
 - c) begära den information från naturgas $\Rightarrow$ - och vätgas $\Leftarrow$ företagen som är relevant för utförandet av dess uppgifter, bland annat skäl till vägran att ge tredje part tillträde och uppgifter om åtgärder som krävs för att stärka nätet,
 - d) besluta om effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner för naturgas $\Rightarrow$ - och vätgas $\Leftarrow$ företag som inte fullgör sina skyldigheter enligt detta direktiv eller enligt relevanta och rättsligt bindande beslut som fattats av tillsynsmyndigheten eller $\boxtimes$ Acer $\boxtimes$ ~~byrån~~, eller att föreslå en behörig domstol att besluta om sådana sanktioner, ~~detta ska inbegripa~~ $\boxtimes$ ~~inbegripet~~ $\boxtimes$ befogenhet att införa eller att föreslå att det beslutas om sanktioner på upp till 10 % av den systemansvariges för överföringssystemet $\Rightarrow$ eller operatörens av vätgasnätet $\Leftarrow$ årliga omsättning eller på upp till 10 % av det vertikalt integrerade företags årliga omsättning för den systemansvarige för överföringssystemet $\Rightarrow$ eller operatören av vätgasnätet $\Leftarrow$ eller det vertikalt integrerade företaget, alltefter omständigheterna, för att de inte uppfyllt sina skyldigheter enligt detta direktiv,
 - e) göra erforderliga undersökningar och utöva relevanta befogenheter vad gäller instruktioner för tvistlösning enligt punkterna 11 och 12.

$\Downarrow$ ny

5. Tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där Entso för gas, det europeiska nätverket av operatörer av vätgasnät eller EU DSO-enheten har sitt säte ska ha befogenhet att

införa effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner för dessa enheter när de inte fullgör sina skyldigheter enligt detta direktiv, [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] eller relevanta rättsligt bindande beslut som fattas av tillsynsmyndigheten eller Acer, eller att föreslå att en behörig domstol ska påföra sådana sanktioner.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

65. Utöver de skyldigheter och befogenheter som tilldelats tillsynsmyndigheten enligt punkterna 1 och 4 när en oberoende systemansvarig för överföring ⇒ eller en integrerad operatör av vätgasnätet ⇐ har utsetts i enlighet med kapitel ~~IXIV~~ avsnitt 3, ska tillsynsmyndigheten ha åtminstone följande skyldigheter och befogenheter:
- a) Besluta om sanktioner enligt punkt 4 d för diskriminerande beteende till förmån för det vertikalt integrerade företaget.
 - b) Övervaka kommunikationerna mellan den systemansvarige för överföringssystemet ⇒ eller en integrerad operatör av vätgasnät ⇐ och det vertikalt integrerade företaget i syfte att se till att den systemansvarige ⇒ för överföringssystemet eller den integrerade operatören av vätgasnätet ⇐ uppfyller sina skyldigheter.
 - c) Agera som tvistlösande myndighet mellan det vertikalt integrerade företaget och den systemansvarige för överföringssystemet ⇒ eller den integrerade operatören av vätgasnätet ⇐ vad avser klagomål som framförts enligt punkt 11.
 - d) Övervaka kommersiella och ekonomiska förbindelser, bl.a. lån, mellan det vertikalt integrerade företaget och den systemansvarige för överföringssystemet ⇒ eller den integrerade operatören av vätgasnätet ⇐.
 - e) Godkänna alla kommersiella och ekonomiska avtal mellan det vertikalt integrerade företaget och den systemansvarige för överföringssystemet ⇒ eller den integrerade operatören av vätgasnätet ⇐, på villkor att de följer marknadsvillkoren.
 - f) Begära motivering av det vertikalt integrerade företaget när det anmälts av den övervakningsansvarige enligt artikel ~~64.421.4.~~ ~~Sådan motivering ska innehålla~~ ~~innehålla~~ ~~inbegripet~~ ~~bevis~~ på att inget diskriminerande beteende har skett till förmån för det vertikalt integrerade företaget.
 - g) Utföra inspektioner, även oanmälda sådana, i det vertikalt integrerade företags och den systemansvariges ⇒ för överföringssystemet eller den integrerade operatörens av vätgasnätet ⇐ lokaler.
 - h) Överlåta den systemansvariges ⇒ för överföringssystemet eller den integrerade operatörens av vätgasnätet ⇐ alla eller specifika uppgifter på en oberoende systemansvarig ⇒ eller en oberoende operatör av vätgasnät ⇐ som utsetts i enlighet med artikel ~~6414~~ när den systemansvarige ⇒ för överföringssystemet eller den integrerade operatören av vätgasnätet ⇐ upprepade gånger inte uppfyllt sina skyldigheter enligt detta direktiv, särskilt vid upprepat diskriminerande beteende till förmån för det vertikalt integrerade företaget.

76. Tillsynsmyndigheterna ska ansvara för att tillräckligt lång tid i förväg innan dessa träder i kraft, fastställa eller godkänna åtminstone metoder för att beräkna eller fastställa villkoren för

- a) anslutning och tillträde till nationella nät ⇒ för naturgas ⇐, inbegripet överförings- och distributionstariffer, samt villkor och tariffer för tillträde till LNG-anläggningar ☒, varvid ☒ ~~= dessa~~ tariffer eller metoder ska utformas så att nödvändiga investeringar i näten och LNG-anläggningarna kan göras på ett sätt som gör det möjligt att säkra nätens och LNG-anläggningarnas funktion på längre sikt,

↓ ny

- b) anslutning och tillträde till nationella vätgasnät, inklusive, från och med den 1 januari 2031, tariffer för vätgasnät i tillämpliga fall samt villkor och tariffer för tillträde till lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler,

↓ 2009/73/EG (anpassad)

- c) tillhandahållande av balanstjänster, vilket ska göras så ekonomiskt som möjligt och ge goda incitament för nätanvändarna att balansera sin inmatning och sitt uttag; ~~balanstjänsterna ska tillhandahållas och på ett rättvist sätt och utan diskriminering och på grundval av bygga på objektiva kriterier, och~~

↓ ny

- d) godkännande och övervakning särskilda avgifter i enlighet med artikel 4 i [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx],

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

- e) tillträde till gränsöverskridande infrastruktur, inbegripet förfaranden för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning.

87. Metoderna eller villkoren som avses i punkt 7 ska offentliggöras.

98. När det gäller fastställande eller godkännande av tariffer eller metoder och av balanstjänster ska tillsynsmyndigheterna säkerställa att de systemansvariga för överförings- och distributionssystemen ⇒ och, från och med den 1 januari 2031, operatörer av vätgasnät ⇐ både på kort och lång sikt ges lämpliga incitament att öka effektiviteten, främja integrationen av marknaden och ~~försörjningstrygghetens säker leveranser~~ samt stödja forskningsverksamheten på området.

109. Tillsynsmyndigheterna ska övervaka hur överbelastningssituationer hanteras inom nationella ~~gas~~ överföringsnät ⇒, vätgasnät ⇐ och sammanlänknings- och hur reglerna för hantering av överbelastning tillämpas. För detta ändamål ska de systemansvariga för överföringssystemen ⇒, operatörerna av vätgasnät ⇐ eller marknadsaktörerna översända sina regler för hantering av överbelastning, inbegripet

kapacitetstilldelning, till ~~de nationella~~ tillsynsmyndigheterna. ~~De nationella~~
~~€~~Tillsynsmyndigheterna får begära ändringar av dessa regler.

Artikel 73

⊠ Beslut och klagomål ⊠

- ~~1.40.~~ Tillsynsmyndigheterna ska ha befogenhet att vid behov begära att de systemansvariga för överförings-, lagrings-, LNG- och distributionssystemen ⇒ för naturgas ⇐ ⇒ , operatörer av lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler och, från och med den 1 januari 2031, vätgasnät ⇐ ändrar villkoren, inbegripet de tariffer och metoder som avses i denna artikel, för att säkerställa att de är proportionerliga och tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt. Om reglerna för tillträde till lagring fastställs i enlighet med artikel ~~29.333.3~~ ska denna uppgift inte omfatta ändring av tariffer. Om fastställandet av överförings- och distributionstariffer ⇒ för naturgas ⇐ ⇒ och, i tillämpliga fall, tariffer för vätgasnät ⇐ försenas ska tillsynsmyndigheterna ha befogenhet att fastställa eller godkänna preliminära överförings- och distributionstariffer, eller metoder härför, ⇒ och tariffer och metoder för vätgasnät ⇐ och att fatta beslut om lämpliga kompensationsåtgärder om de slutliga tarifferna eller metoderna skiljer sig från dessa preliminära tariffer eller metoder.
- ~~2.41.~~ Varje part som har ett klagomål mot en systemansvarig för överförings-, lagrings-, LNG- eller distributionssystemet ⇒ för naturgas ⇐ ⇒ eller en operatör av vätgasnät, en lagringsanläggning för vätgas eller en vätgasterminal ⇐ vad avser den systemansvariges eller operatörens skyldigheter i enlighet med detta direktiv får inge klagomålet till tillsynsmyndigheterna, som i egenskap av tvistlösande myndigheter ska fatta ett beslut inom två månader från det att klagomålet mottagits. Denna period får förlängas med två månader om tillsynsmyndigheterna begär ytterligare upplysningar. Den förlängda perioden får förlängas ytterligare om den klagande samtycker till detta. Tillsynsmyndigheternas beslut ska vara bindande så länge det inte och fram till dess att det har upphävts vid ett överklagande.
- ~~3.42.~~ Varje berörd part som har rätt att inge klagomål mot ett beslut om metoder som fattats i enlighet med denna artikel eller, om tillsynsmyndigheterna är skyldiga att samråda, mot de föreslagna tarifferna eller metoderna, får senast inom två månader efter offentliggörandet av beslutet eller förslaget till beslut, eller inom en kortare tidsperiod om medlemsstaterna föreskriver detta, inge ett klagomål för behandling. Ett sådant klagomål ska inte utgöra hinder för verkställighet.
- ~~4.43.~~ Medlemsstaterna ska inrätta lämpliga och effektiva mekanismer för reglering, kontroll och transparens för att förhindra missbruk av en dominerande ställning, särskilt om det är till konsumenternas nackdel, och underprissättning. Dessa mekanismer ska beakta bestämmelserna i ~~fördraget~~ ⊠ EUF-fördraget ⊠, särskilt artikel ~~82~~ ⊠ 102 ⊠.
- ~~5.44.~~ Medlemsstaterna ska se till att lämpliga åtgärder, inbegripet administrativa åtgärder eller straffrättsliga förfaranden i enlighet med nationell lagstiftning, vidtas mot ansvariga fysiska eller juridiska personer när de bestämmelser om konfidentialitet som föreskrivs i detta direktiv inte har följts.
- ~~6.45.~~ Klagomål enligt punkterna ~~241~~ och ~~342~~ ska inte påverka rätten att överklaga enligt ~~gemenskapsrätten~~ ⊠ unionsrätten ⊠ eller den nationella lagstiftningen.

~~7.16.~~ Tillsynsmyndigheternas beslut ska vara fullt motiverade för att medge domstolsprövning. Besluten ska vara tillgängliga för allmänheten, samtidigt som den konfidentiella karaktären hos kommersiellt känsliga uppgifter bevaras.

~~8.17.~~ Medlemsstaterna ska se till att det finns lämpliga mekanismer på nationell nivå som ger den part som berörs av ett beslut fattat av tillsynsmyndigheten rätt att överklaga till ett organ som är oberoende av de berörda parterna och av någon regering.

Artikel ~~7442~~

~~Regelverk för~~ ☒ **Regionalt samarbete mellan tillsynsmyndigheter om** ☒ **gränsöverskridande frågor**

1. Tillsynsmyndigheterna ska nära samråda och samarbeta med varandra ⇒ , särskilt med Acer ⇐ , och ska bistå varandra och byrån ☒ Acer ☒ med sådan information som krävs för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt detta direktiv. När det gäller den information som utbyts ska den mottagande myndigheten säkerställa samma grad av konfidentialitet som den som krävs av den myndighet som lämnade informationen.
2. Tillsynsmyndigheterna ska samarbeta åtminstone på regional nivå för att
 - a) främja skapandet av operativa arrangemang för att möjliggöra en optimal näthantering, främja gemensamma gas ⇒ - och vätgas ⇐ börser och fördela gränsöverskridande kapacitet, liksom för att möjliggöra en adekvat nivå på sammanlänkningskapaciteten, inbegripet genom ny sammanlänkning, inom regionen och mellan regioner så att en effektiv konkurrens kan utvecklas och försörjningstryggheten~~leveranssäkerheten~~ kan förbättras utan diskriminering mellan gashandelsföretag~~leveransföretagen~~ i de olika medlemsstaterna,
 - b) samordna utvecklingen av alla nätföreskrifter som gäller för relevanta systemansvariga för överföringssystem ⇒ , operatörer av vätgasnät ⇐ och för andra marknadsaktörer, ~~och~~
 - c) samordna utvecklingen av reglerna för hanteringen av överbelastning, ~~och~~

↓ ny

- d) säkerställa regelefterlevnad hos rättsliga enheter som utför systemansvarigas för överföring och nätoperatörers uppgifter på gränsöverskridande eller regional nivå.

↓ 2009/73/EG

⇒ ny

3. ~~De nationella~~ ~~Tillsynsmyndigheterna~~ ska ha rätt att ingå samarbetsarrangemang med varandra i syfte att främja tillsynssamarbetet.
4. De åtgärder som avses i punkt 2 ska vid behov vidtas i nära samråd med andra berörda nationella myndigheter utan att detta påverkar deras specifika befogenheter.
- ~~5. Kommissionen får anta riktlinjer om i vilken utsträckning tillsynsmyndigheterna är skyldiga att samarbeta med varandra och med byrån. Dessa åtgärder, som avser att~~

~~ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 51.3.~~

↓ ny

5. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 83 med avseende på att komplettera detta direktiv genom att fastställa riktlinjer om i vilken utsträckning tillsynsmyndigheterna är skyldiga att samarbeta med varandra och med Acer.
-

↓ 2019/692 artikel 1.7

⇒ ny

6. Tillsynsmyndigheterna~~er~~ eller, i ~~tillämpliga förekommande~~ fall, andra behöriga myndigheter kan samråda och samarbeta med de berörda myndigheterna i tredjeländer ⇒ , inbegripet fördragsslutande parter i energigemenskapen, ⇐ när det gäller driften av gas ⇒ - och vätgas ⇐ infrastruktur till och från tredjeländer, i syfte att, vad gäller den berörda infrastrukturen, säkerställa att detta direktiv tillämpas konsekvent i medlemsstatens territorium och territorialvatten.
-

↓ 2009/73/EG (anpassad)

⇒ ny

Artikel ~~75~~43

Överensstämmelse med ☒ ~~nätföreskrifterna~~ och ☒ ~~riktlinjerna~~

1. Varje tillsynsmyndighet och kommissionen får begära ett yttrande från ~~byrån~~ ☒ Acer ☒ angående huruvida ett beslut som fattats av en tillsynsmyndighet överensstämmer med de ⇒ ~~nätföreskrifter~~ och ⇐ ~~riktlinjer~~ som avses i detta direktiv eller i ~~förordning (EG) nr 715/2009~~ ☒ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ☒ .
2. ~~Byrån~~ ☒ Acer ☒ ska inom tre månader från dagen för mottagandet av begäran avge sitt yttrande till den tillsynsmyndighet som har begärt det eller till kommissionen och till den tillsynsmyndighet som har fattat det aktuella beslutet.
3. Om den tillsynsmyndighet som har fattat beslutet inte följer ☒ Acers ☒ ~~byråns~~ yttrande inom fyra månader från dagen för mottagandet av yttrandet ska ☒ Acer ☒ ~~byrån~~ informera kommissionen härom.
4. Varje tillsynsmyndighet får informera kommissionen om den anser att ett beslut som fattats av en annan tillsynsmyndighet och som är relevant för gränsöverskridande handel inte överensstämmer med de riktlinjer som avses i detta direktiv eller i ~~förordning (EG) nr 715/2009~~ ☒ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] ☒ inom två månader räknat från dagen för det beslutet.
5. Om kommissionen, inom två månader efter att ha informerats av ☒ Acer ☒ ~~byrån~~ i enlighet med punkt 3 eller av en tillsynsmyndighet i enlighet med punkt 4 eller på eget initiativ inom tre månader från dagen för beslutet, finner att det beslut som

fattats av en tillsynsmyndighet ger anledning till allvarliga tvivel beträffande dess förenlighet med de $\Rightarrow$ nätföreskrifter och $\Leftarrow$ riktlinjer som avses i det här direktivet eller i ~~förordning (EG) nr 715/2009~~ $\boxtimes$ [omarbetad gasförordning enligt förslag i COM(2021) xxx] $\boxtimes$ får kommissionen besluta att undersöka ärendet ytterligare. Kommissionen ska i sådana fall uppmana tillsynsmyndigheten och parterna i förfarandet hos tillsynsmyndigheten att yttra sig.

6. Om kommissionen beslutar att undersöka ärendet ytterligare ska den inom fyra månader från dagen för det beslutet fatta ett slutgiltigt beslut om att
 - a) inte göra några invändningar mot tillsynsmyndighetens beslut, eller
 - b) begära att den berörda tillsynsmyndigheten återkallar sitt beslut på grund av att $\Rightarrow$ nätföreskrifterna och $\Leftarrow$ riktlinjerna inte har följts.
7. Om kommissionen inte beslutar att undersöka ärendet ytterligare eller inte fattar något slutgiltigt beslut inom den tidsgräns som fastställs i punkt 5 respektive punkt 6 ska det anses att den inte haft några invändningar mot tillsynsmyndighetens beslut.
8. Tillsynsmyndigheten ska följa kommissionens beslut att återkalla beslutet inom två månader, och ska informera kommissionen om detta.
9. ~~Kommissionen får anta riktlinjer för det förfarande som ska följas av tillsynsmyndigheterna, byrån och kommissionen när det gäller hur de beslut som fattas av tillsynsmyndigheter stämmer överens med de riktlinjer som avses i denna artikel. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 51.3.~~ $\Rightarrow$ ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 83 som kompletterar detta direktiv genom att fastställa riktlinjer för det förfarande som ska följas vid tillämpningen av denna artikel. $\Leftarrow$

Artikel 7644

Bevarande av information

1. Medlemsstaterna ska kräva att gashandelsföretag under minst fem år håller relevanta uppgifter om samtliga transaktioner avseende $\Rightarrow$ natur- $\Leftarrow$ $\Rightarrow$ och vät $\Leftarrow$ gasleveransavtal och $\Rightarrow$ natur- $\Leftarrow$ $\Rightarrow$ och vät $\Leftarrow$ gasderivat med grossister, systemansvariga för överföringssystem ~~och systemansvariga för lagring och LNG~~, operatörer av lagrings- och LNG-anläggningar $\Rightarrow$ och operatörer av vätgasnät, lagringsanläggningar för vätgas och vätgasterminaler $\Leftarrow$ tillgängliga för de nationella myndigheterna, inklusive de nationella tillsynsmyndigheterna, de nationella konkurrensmyndigheterna och kommissionen, för fullgörandet av deras uppgifter.
2. Uppgifterna ska innehålla information om relevanta transaktioner, såsom regler om löptid, tillhandahållande och fullgörande samt information om mängd, datum och tider för verkställande, transaktionspriser och metoder för att identifiera den berörda grossisten liksom detaljerad information om $\Rightarrow$ natur- $\Leftarrow$ $\Rightarrow$ och vät $\Leftarrow$ gasleveransavtal och $\Rightarrow$ natur- $\Leftarrow$ $\Rightarrow$ och vät $\Leftarrow$ gasderivat som inte fullgjorts.
3. Tillsynsmyndigheten får besluta att göra delar av denna information tillgänglig för marknadsaktörer, förutsatt att kommersiellt känslig information om enskilda marknadsaktörer eller individuella transaktioner inte lämnas ut. Denna punkt får inte tillämpas på information om finansiella instrument som omfattas av direktiv $\boxtimes$ 2014/65/EU $\boxtimes$ ~~2004/39/EG~~.

4. ~~För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel får Kommissionen~~
~~☒~~ ges befogenhet att ~~☒~~ anta ~~⇒~~ delegerade akter i enlighet med artikel 83 som
~~kompletterar detta direktiv genom att fastställa~~ ~~⇐~~ riktlinjer som fastställer metoder
~~och villkor för bevarande av information liksom form och innehåll när det gäller de~~
~~uppgifter som ska bevaras. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar~~
~~av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det~~
~~föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 51.3.~~
5. När det gäller transaktioner avseende ~~⇒~~ natur- ~~⇐~~ ~~⇒~~ och vät ~~⇐~~ gasderivat mellan
- gashandelsföretag å ena sidan och grossister, systemansvariga för överföringssystem
- ~~och systemansvariga för lagring och LNG~~ och operatörer av lagrings- och LNG-
- anläggningar ~~⇒~~ för naturgas ~~⇐~~ ~~⇒~~ och operatörer av vätgasnät, lagringsanläggningar
- för vätgas och vätgasterminaler ~~⇐~~ å andra sidan, ska denna artikel tillämpas först när
- kommissionen har antagit de riktlinjer som avses i punkt 4.
6. Bestämmelserna i den här artikeln får inte skapa ytterligare skyldigheter i förhållande
- till de myndigheter som avses i punkt 1 för de enheter som omfattas av direktiv
- 2014/65/EU ~~2004/39/EG~~.
7. Om de myndigheter som avses i punkt 1 behöver tillgång till de uppgifter som
- innehålls av enheter som omfattas av direktiv 2014/65/EU ~~2004/39/EG~~, ska de
- ansvariga myndigheterna enligt det direktivet tillhandahålla dem de begärda
- uppgifterna.

Kapitel ~~X~~XI

Slutbestämmelser

Artikel ~~77~~46

Skyddsåtgärder

1. I händelse av en plötslig kris på energimarknaden eller i fall av hot mot personers,
- anordningars eller anläggningars fysiska trygghet eller säkerhet eller mot ett systems
- ~~funktionsduglighet~~ integritet, får en medlemsstat ~~tillfälligt vidta nödvändiga~~
~~skyddsåtgärder~~ ~~⇒~~ tillkännage en kris i enlighet med artikel 11 i förordning (EU)
- 2017/1938 och vidta de åtgärder som föreskrivs i den nationella krisplanen ~~⇐~~.
- ~~2. Sådana åtgärder ska orsaka minsta möjliga störning av den inre marknadens funktion~~
~~och får inte vara mer omfattande än vad som är absolut nödvändigt för att avhjälpa~~
~~de plötsliga svårigheter som har uppstått.~~
- ~~3. Den berörda medlemsstaten ska utan dröjsmål anmäla dessa åtgärder till övriga~~
~~medlemsstater och till kommissionen, som får besluta att den berörda medlemsstaten~~
~~ska ändra eller upphäva sådana åtgärder, i den utsträckning som de snedvrider~~
~~konkurrensen och negativt påverkar handeln på ett sätt som står i strid med det~~
~~gemensamma intresset.~~

Artikel ~~78~~⁴⁷

Lika villkor

1. De åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att säkerställa lika villkor i enlighet med detta direktiv ska vara förenliga med ☒ EUF-fördraget ☒ fördraget, särskilt artikel ~~30~~ ☒ 36 ☒, och ~~gemenskapslagstiftningen~~ ☒ unionslagstiftningen ☒.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska vara proportionerliga, icke-diskriminerande och transparenta. Dessa åtgärder får bara ~~sättas i kraft~~^{vidtas} efter anmälan till kommissionen och med kommissionens medgivande.
3. Kommissionen ska reagera på den anmälan som avses i punkt 2 inom två månader efter anmälan mottagande. Denna period ska börja dagen efter det att fullständig information har erhållits. Om kommissionen inte handlat inom denna tvåmånadersperiod, ska det anses att kommissionen inte har några invändningar mot de anmälda åtgärderna.

~~Artikel 48~~

Undantag när det gäller take-or-pay åtaganden

- ~~1. Om ett naturgasföretag råkar ut för, eller befärar att råka ut för, allvarliga ekonomiska och finansiella svårigheter på grund av de take-or-pay åtaganden som har godkänts i ett eller flera avtal om köp av gas, får det inge en ansökan om ett tillfälligt undantag från artikel 32 till den berörda medlemsstaten eller den utsedda behöriga myndigheten. Ansökan om undantag ska, beroende på vad medlemsstaterna väljer, gälla enskilda fall och lämnas in antingen före eller efter det att tillträde till systemet har vägrats. Medlemsstaterna får också överlåta till naturgasföretaget att välja mellan att lämna in en ansökan före eller efter det att tillträde till systemet har vägrats. Om ett naturgasföretag har vägrat tillträde ska ansökan läggas fram utan dröjsmål. Ansökningarna ska åtföljas av alla relevanta upplysningar om problemets art och omfattning samt om de ansträngningar som naturgasföretaget har gjort för att lösa problemet.~~

~~Om rimliga alternativa lösningar inte är tillgängliga och med beaktande av punkt 3, får medlemsstaten eller den utsedda behöriga myndigheten besluta att medge undantag.~~

- ~~2. Medlemsstaten eller den utsedda behöriga myndigheten ska utan dröjsmål anmäla sitt beslut om att bevilja undantag till kommissionen, tillsammans med alla relevanta upplysningar som rör detta undantag. Dessa upplysningar får överlämnas till kommissionen i samlad form, för att kommissionen ska kunna fatta ett välgrundat beslut. Inom åtta veckor efter mottagandet av denna anmälan får kommissionen begära att medlemsstaten eller den utsedda behöriga myndigheten ändrar eller återkallar beslutet om att bevilja undantag.~~

~~Om medlemsstaten eller den utsedda behöriga myndigheten inte rättar sig efter denna begäran inom fyra veckor, ska ett slutgiltigt beslut snarast fattas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 51.2.~~

~~Kommersiellt känslig information ska av kommissionen behandlas konfidentiellt.~~

3. Vid beslut om de undantag som avses i punkt 1 ska medlemsstaten eller den utsedda behöriga myndigheten samt kommissionen särskilt ta hänsyn till följande kriterier:

- a) Målet att uppnå en konkurrensutsatt gasmarknad.
- b) Behovet av att fullgöra skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och att säkerställa försörjningstryggheten.
- c) Naturgasföretagets ställning på gasmarknaden och det faktiska konkurrensläget på denna marknad.
- d) Hur allvarliga de ekonomiska och finansiella svårigheter är som naturgasföretagen och överföringsföretagen eller berättigade kunder råkar ut för.
- e) Undertecknandedatum för och villkor i det eller de aktuella avtalen, inbegripet i vilken utsträckning de tillåter förändringar på marknaden.
- f) De ansträngningar som har gjorts för att lösa problemet.
- g) I vilken mån företaget, när det godtog take-or-pay åtagandena i fråga, rimligen kunde ha förutsett, med beaktande av bestämmelserna i detta direktiv, att allvarliga problem troligen skulle uppstå.
- h) I hur hög grad systemet är anslutet till andra system samt i vilken mån dessa system är driftskompatibla.
- i) De effekter ett beviljande av ett undantag skulle få på den korrekta tillämpningen av detta direktiv avseende en väl fungerande inre marknad för naturgas.

Ett beslut om ansökan om undantag för take-or-pay avtal som ingåtts före den 4 augusti 2003 bör inte leda till en situation där det är omöjligt att finna en ekonomiskt lönsam alternativ avsättning. Allvarliga problem ska under alla omständigheter inte anses föreligga om försäljningen av naturgas inte faller under nivån för minimiköpgarantierna i take-or-pay avtal om köp av naturgas, eller om det ifrågavarande take-or-pay avtalet kan anpassas eller naturgasföretaget kan finna alternativa avsättningsmöjligheter.

4. De naturgasföretag som inte har beviljats sådana undantag som avses i punkt 1 får inte vägra, eller inte längre vägra, tillträde till systemet på grund av take-or-pay åtaganden som har godkänts i ett avtal om köp av gas. Medlemsstaterna ska se till att de relevanta bestämmelserna i artiklarna 32–44 iakttas.

5. Varje undantag som beviljas enligt ovanstående bestämmelser ska vara vederbörligen motiverat. Kommissionen ska offentliggöra beslutet i Europeiska unionens officiella tidning.

6. Kommissionen ska senast den 4 augusti 2008 lägga fram en rapport med en översyn av de erfarenheter som har gjorts vid tillämpningen av denna artikel, för att Europaparlamentet och rådet i vederbörlig ordning ska kunna överväga i vilken utsträckning artikeln behöver anpassas.

Artikel ~~7948a~~

Tekniska avtal avseende driften av ☒ rörledningar för naturgas och vätgas med tredjeländer ☒ överföringsledningar

Detta direktiv påverkar inte friheten för systemansvariga för överföringssystem ⇒ , operatörer av vätgasnät ⇐ eller andra ekonomiska aktörer att ingå tekniska avtal om frågor som rör driften av överföringsledningar ⇐ rörledningar ⇐ mellan en medlemsstat och ett tredjeland eller låta dem fortsätta att gälla, i den mån avtalen är förenliga med unionsrätten och relevanta beslut av de nationella tillsynsmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna. Sådana avtal ska anmälas till de berörda medlemsstaternas tillsynsmyndigheter.

Artikel 49

Framväxande och enskilda marknader

~~1. Medlemsstater som inte är direkt anslutna till det sammanlänkade systemet i någon annan medlemsstat och som endast har en extern huvudleverantör, får göra undantag från artiklarna 4, 9, 37 och/eller 38. Ett gashandelsföretag med en marknadsandel på mer än 75 % ska betraktas som en huvudleverantör. Ett sådant undantag ska upphöra automatiskt när någon av de omständigheter som anges i detta stycke inte längre föreligger. Varje sådant undantag ska anmälas till kommissionen.~~

~~Cypern får göra undantag från artiklarna 4, 9, 37 och/eller 38. Detta undantag ska upphöra att gälla vid den tidpunkt då Cypern inte längre räknas som en enskild marknad.~~

~~Artiklarna 4, 9, 37 och/eller 38 ska inte gälla Estland, Lettland och/eller Finland fram till dess att någon av dessa medlemsstater direkt ansluts till någon annan medlemsstat, med undantag för Estland, Lettland, Litauen och Finland, sammanlänkade system. Detta stycke påverkar inte tillämpningen av undantag enligt det första stycket i denna punkt.~~

~~2. En medlemsstat som uppfyller villkoren för att betecknas som en framväxande marknad och som på grund av genomförandet av detta direktiv skulle få allvarliga problem får göra undantag från artiklarna 4, 9, 13.1, 13.3, 14, 24, 25.5, 26, 31, 32, 37.1 och/eller 38. Detta undantag ska upphöra automatiskt från och med den tidpunkt medlemsstaten inte längre uppfyller villkoren för att betecknas som en framväxande marknad. Varje sådant undantag ska anmälas till kommissionen.~~

~~Cypern får göra undantag från artiklarna 4, 9, 13.1, 13.3, 14, 24, 25.5, 26, 31, 32, 37.1 och/eller 38. Detta undantag ska upphöra att gälla från och med den tidpunkt Cypern inte längre räknas som en framväxande marknad.~~

~~3. Den dag då undantaget som avses i punkt 2 första stycket löper ut ska definitionen av berättigade kunder resultera i en öppning av marknaden som motsvarar minst 33 % av den totala årliga gasförbrukningen på den nationella gasmarknaden. Två år~~

därefter ska artikel 37.1 b börja tillämpas och tre år därefter artikel 37.1 c. Fram till dess att artikel 37.1 b börjar tillämpas får den medlemsstat som avses i punkt 2 i den här artikeln besluta att inte tillämpa artikel 32 när det gäller stödtjänster och tillfällig lagring för återförgasningsprocessen och efterföljande leverans till överföringssystemet.

4. Om genomförandet av detta direktiv skulle orsaka allvarliga problem inom ett geografiskt begränsat område i en medlemsstat, i synnerhet när det gäller att utveckla infrastrukturen för överföring och viktig distribution, och när syftet är att uppmuntra investeringar, får medlemsstaten ansöka hos kommissionen om ett tillfälligt undantag från artiklarna 4, 9, 13.1, 13.3, 14, 24, 25.5, 26, 31, 32, 37.1 och/eller 38 för utveckling inom detta område.

5. Kommissionen kan bevilja undantag enligt punkt 4 med beaktande särskilt av följande kriterier:

Behovet av investeringar i infrastrukturen, vilka inte skulle vara ekonomiskt lönsamma att genomföra på en konkurrensutsatt marknad.

Nivån på och avkastningsmöjligheterna för de investeringar som krävs.

Gassystemets storlek och utvecklingsnivå i det berörda området.

Utsikterna för den berörda gasmarknaden.

Det berörda områdets eller den berörda regionens geografiska utbredning och beskaffenhet samt socioekonomiska och demografiska faktorer.

För annan gasinfrastruktur än distributionsinfrastruktur får ett undantag beviljas endast om ingen gasinfrastruktur har etablerats i detta område, eller om den är etablerad sedan kortare tid än tio år. Det tillfälliga undantaget får inte utsträckas till längre än tio år efter det att gas först levererades till området.

För distributionsinfrastruktur får ett undantag beviljas för en period som inte överstiger 20 år från den tidpunkt då gas för första gången levererades genom den nämnda infrastrukturen i området.

6. Artikel 9 ska inte gälla Cypern, Luxemburg och/eller Malta.

7. Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om ansökningar enligt punkt 4 innan ett beslut fattas i enlighet med punkt 5 med beaktande av respekten för konfidentialitet. Detta beslut, samt de undantag som avses i punkterna 1 och 2, ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

8. Grekland får göra undantag från artiklarna 4, 24, 25, 26, 32, 37 och/eller 38 i detta direktiv för de geografiska områden och den tid som anges i de licenser som Grekland har utfärdat, före den 15 mars 2002 och i överensstämmelse med direktiv 98/30/EG, för utveckling av och ensamrätt till distributionsnät i vissa geografiska områden.

↓ ny

Artikel 80

Undantag för naturgassystem

1. Medlemsstater som inte är direkt anslutna till det sammanlänkade systemet i någon annan medlemsstat får ansöka hos kommissionen om undantag från artiklarna 3, 7, 54 eller 27. Ett sådant undantag ska upphöra att gälla från och med den tidpunkt då den första sammanlänkningen till medlemsstaten har färdigställts.
2. Medlemsstaterna får ansöka hos kommissionen om undantag från att tillämpa artiklarna 3, 7, 54 eller 27 på yttersta randområden i den mening som avses i artikel 349 i EUF-fördraget eller på andra geografiskt isolerade områden. Varje sådant undantag ska upphöra att gälla så snart en anslutning från regionen eller området till en medlemsstat med ett sammanlänkat system har färdigställts.
3. Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om ansökningar om sådana undantag som avses i punkterna 1 och 2 innan den fattar ett beslut, med beaktande av motiverade begäranden om konfidentiell behandling av kommersiellt känsliga uppgifter.
4. Undantag som beviljas av kommissionen ska vara tidsbegränsade och underkastade villkor som syftar till att öka konkurrensen på och integrationen av den inre marknaden och säkerställa att undantagen inte hindrar övergången till förnybar energi eller tillämpningen av principen om energieffektivitet först i den mening som avses i artikel 2.18 i förordning (EU) 2018/1999.
5. Undantag enligt direktiv 2009/73/EG utan sista giltighetsdag ska upphöra att gälla den 31 december 2025. Medlemsstater som vid tidpunkten för det här direktivets ikraftträdande fortfarande omfattas av dessa undantag får ansöka hos kommissionen om ett nytt undantag i enlighet med de villkor som fastställs i denna artikel.
6. Beslut om att bevilja undantag ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

↓ 2019/692, artikel 1.9 (anpassad)
⇒ ny

Artikel ~~8149a~~

Undantag när det gäller överföringsledningar ☒ för naturgas ☒ till och från tredjeländer

1. När det gäller gasöverföringsledningar mellan en medlemsstat och ett tredjeland som färdigställts före den 23 maj 2019, får den medlemsstat i vilken den första anslutningspunkten för en sådan överföringsledning till en medlemsstats nät är belägen, av objektiva skäl, till exempel kostnadstäckningsskäl eller försörjningstrygghetsskäl, besluta att göra undantag från artiklarna ~~549, 6540, 6644~~ och ~~2732~~ samt artiklarna 72.7, 72.9 och 73.1 ~~artikel 41.6, 41.8 och 41.10~~ för avsnitten av sådana gasöverföringsledningar i dess territorium och territorialvatten, förutsatt att ett sådant undantag inte ~~skulle~~ ☒ skadar ☒ ~~skada~~ konkurrensen i unionen eller en effektivt fungerande inre marknad för naturgas, eller för en trygg energiförsörjning i unionen.

Undantaget ska vara tidsbegränsat upp till 20 år, på grundval av en objektiv motivering, ~~som~~ kan förnyas om det är berättigat och får förenas med villkor som bidrar till uppnåendet av ~~ovan nämnda~~ förhållanden ☒ som avses i första stycket ☒.

Sådana undantag ska inte vara tillämpliga på överföringsledningar mellan en medlemsstat och ett tredjeland som är skyldigt att införliva detta direktiv och som på ett ändamålsenligt sätt har genomfört detta direktiv enligt ett avtal som ingåtts med unionen.

2. Om den berörda överföringsledningen är belägen i mer än en medlemsstats territorium ska den medlemsstat i vars territorium den första anslutningspunkten till medlemsstaternas nät ligger efter samråd med samtliga berörda medlemsstater besluta om att bevilja undantag för den överföringsledningen.

På begäran av de berörda medlemsstaterna kan kommissionen besluta att inta en observatörsroll i samrådet mellan den medlemsstat på vars territorium den första anslutningspunkten är belägen och tredjelandet med avseende på konsekvent tillämpning av detta direktiv i medlemsstatens territorium och territorialvatten där den första sammanlänkningspunkten är belägen, inbegripet beviljandet av undantag för sådana överföringsledningar.

3. Beslut enligt punkterna 1 och 2 ska antas senast den 24 maj 2020. Medlemsstaterna ska anmäla dessa beslut till kommissionen och offentliggöra dem.

Artikel 8249b

Bemyndigande

1. Befintliga avtal mellan en medlemsstat och ett tredjeland om driften av en överföringsledning eller ett tidigare led i rörledningsnätet får, utan att det påverkar andra skyldigheter som följer av unionsrätten, eller fördelningen av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna, fortsätta att gälla till dess att ett efterföljande avtal mellan unionen och samma tredjeland träder i kraft eller till dess att ~~den~~ förfarandet i punkterna 2–15 i denna artikel tillämpas.

2. Om en medlemsstat har för avsikt att inleda förhandlingar med ett tredjeland i syfte att ändra, förlänga, anpassa, förnya eller ingå ett avtal med ett tredjeland om driften av en överföringsledning, och det gäller frågor som helt eller delvis omfattas av detta direktivs tillämpningsområde, ska den anmäla detta skriftligen till kommissionen, utan att det påverkar fördelningen av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna.

En sådan anmälan ska inbegripa relevant dokumentation och uppgift om vilka bestämmelser som ska tas upp vid förhandlingarna eller omförhandlas, syftet med förhandlingarna samt all annan relevant information, och den ska översändas till kommissionen senast fem månader före det planerade inledandet av förhandlingarna.

3. Efter det att kommissionen har fått den anmälan som avses i punkt 2 ska den bemyndiga den berörda medlemsstaten att inleda formella förhandlingar med ett tredjeland avseende den del som kan påverka unionens gemensamma regler såvida den inte anser att inledande av sådana förhandlingar skulle
 - a) vara oförenligt med unionsrätten av andra skäl än fördelningen av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna,
 - b) skada den inre naturgasmarknadens funktion, konkurrensen eller försörjningstryggheten i en medlemsstat eller unionen,
 - c) undergräva målen för unionens pågående förhandlingar om mellanstatliga avtal med ett tredjeland,

- d) vara diskriminerade.
4. Vid genomförandet av bedömningen enligt punkt 3 ska kommissionen ta hänsyn till huruvida det planerade avtalet gäller en överföringsledning eller en rörledning i tidigare led som bidrar till diversifiering av naturgasförsörjning och leverantörer genom nya naturgaskällor.
 5. Inom 90 dagar från mottagandet av den anmälan som avses i punkt 2 ska kommissionen anta ett beslut om att bemyndiga eller att vägra att bemyndiga en medlemsstat att inleda förhandlingar i syfte att ändra, förlänga, anpassa, förnya eller ingå ett avtal med ett tredjeland. Om ytterligare information krävs för att anta ett beslut ska perioden på 90 dagar börja löpa från den dag den ytterligare informationen mottogs.
 6. Om kommissionen ~~inte~~ antar ett beslut om att vägra att bemyndiga en medlemsstat att inleda förhandlingar i syfte att ändra, förlänga, anpassa, förnya eller ingå ett avtal med ett tredjeland, ska den informera den berörda medlemsstaten om detta och ange skälen för detta.
 7. Beslut om att bemyndiga eller vägra att bemyndiga en medlemsstat att inleda förhandlingar i syfte att ändra, förlänga, anpassa, förnya eller ingå ett avtal med ett tredjeland ska ~~ant~~ antas genom genomförandeakter, i enlighet med förfarandet i artikel ~~83.251.2~~ 83.251.2.
 8. Kommissionen får ge vägledning och begära att specifika klausuler införs i det planerade avtalet i syfte att säkerställa förenlighet med unionsrätten i enlighet med Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2017/684⁴⁵.
 9. Kommissionen ska hållas informerad om framstegen i och resultaten av förhandlingarna om att ändra, förlänga, anpassa, förnya eller ingå ett avtal under de olika faserna och får begära att få delta i sådana förhandlingar mellan medlemsstaten och tredjelandet i enlighet med beslut (EU) 2017/684.
 10. Kommissionen ska underrätta Europaparlamentet och rådet om de beslut som antas enligt punkt 5.
 11. Innan ett avtal med ett tredjeland undertecknas ska den berörda medlemsstaten till kommissionen anmäla utgången av förhandlingarna och översända texten till det förhandlade avtalet till kommissionen.
 12. När kommissionen har mottagit anmälan enligt punkt 11 ska den bedöma det framförhandlade avtalet enligt punkt 3. Om kommissionen finner att förhandlingarna har resulterat i ett avtal som är förenligt med punkt 3 ska den bemyndiga medlemsstaten att underteckna och ingå avtalet.
 13. Inom 90 dagar efter det att den anmälan som avses i punkt 11 har mottagits, ska kommissionen anta ett beslut om att bemyndiga eller vägra att bemyndiga en medlemsstat att underteckna och ingå ett avtal med ett tredjeland. Om ytterligare information krävs för att anta ett beslut ska perioden på 90 dagar börja löpa från den dag den ytterligare informationen mottogs.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2017/684 av den 5 april 2017 om inrättandet av en mekanism för informationsutbyte om mellanstatliga avtal och icke-bindande instrument mellan medlemsstaterna och tredjeländer på energiområdet och om upphävande av beslut nr 994/2012/EU (EUT L 99, 12.4.2017, s. 1).

14. Om kommissionen antar ett beslut enligt punkt 13 om att bemyndiga en medlemsstat att underteckna och ingå avtalet med tredjeland, ska den berörda medlemsstaten till kommissionen anmäla ingåendet och ikraftträdandet av avtalet samt senare ändringar av det avtalets status.
15. Om kommissionen ~~inte~~ antar ett beslut i enlighet med punkt 13 om att vägra att bemyndiga en medlemsstat att underteckna och ingå avtalet med tredjeland, ska den informera den berörda medlemsstaten om detta och ange skälen.

↓ 2009/73/EG

~~Artikel 50~~

Granskningsförfarande

~~Om kommissionen i den rapport som avses i artikel 52.6 drar den slutsatsen, mot bakgrund av det sätt på vilket tillträde till nätet faktiskt har genomförts i en medlemsstat – vilket ger upphov till fullt effektivt, icke-diskriminerande och obehindrat nättillträde – att vissa skyldigheter som företag åläggs i enlighet med detta direktiv (inklusive skyldigheterna när det gäller åtskillnad i rättsligt avseende för systemansvariga för distributionssystemet) inte står i proportion till det mål som eftersträvas, får den berörda medlemsstaten av kommissionen anhålla om befrielse från kravet i fråga.~~

~~Medlemsstaten ska omedelbart underrätta kommissionen om denna begäran och lämna all den relevanta information som är nödvändig för att visa att den slutsats som dragits i rapporten om att effektivt nättillträde säkerställs kommer att kvarstå.~~

~~Inom tre månader efter det att kommissionen har underrättats ska den ta ställning till den berörda medlemsstatens begäran och vid behov lägga fram förslag för Europaparlamentet och rådet om att ändra de relevanta bestämmelserna i detta direktiv. Kommissionen får i förslagen om att ändra detta direktiv föreslå att den berörda medlemsstaten undantas från särskilda krav under förutsättning att denna medlemsstat vid behov vidtar lika effektiva åtgärder.~~

~~Artikel 51~~

Kommitté

- ~~1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.~~
- ~~2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.~~
- ~~3. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 5a.1–5a.4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.~~

↓ 2018/1999 artikel 51.2

~~Artikel 52~~

Rapportering

~~Kommissionen ska övervaka och se över tillämpningen av detta direktiv och, som bilaga till den rapport om tillståndet i energiunionen som avses i artikel 35 i Europaparlamentets och~~

↓ ny

Artikel 83

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 8, 56, 66, 74, 75 och 76 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den [dag för ikraftträdande].
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 8, 56, 66, 74, 75 och 76 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 8, 56, 66, 74, 75 och 76 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 84

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

⁴⁶ ~~Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).~~

Artikel 85

Översyn och rapportering

Senast den 31 december 2030 ska kommissionen se över detta direktiv och lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet. Översynen ska särskilt granska tillämpningen av artikel 8, och tillhörande definitioner i artikel 2, för att bedöma om anläggningar som tas i drift från och med den 1 januari 2031 bör visa att användningen av koldioxidsnåla bränslen och koldioxidsnål vätgas leder till större minskningar av växthusgasutsläppen för att erhålla certifiering i enlighet med den artikeln.

Artikel 86

Ändringar av direktiv 2012/27/EU

Direktiv 2012/27/EU ska ändras på följande sätt:

1) Artiklarna 9, 10 och 11 ska utgå.

2) Bilaga VII ska utgå.

↓ 2009/73/EG (anpassad)
⇒ ny

Artikel ~~87~~⁵⁴

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa ~~detta direktiv~~ ⇒ artikel 51 ⇐ senast den ⇒ 31 december 2023 ⇐ ~~3 mars 2011~~. De ska ~~genast underrätta~~ ☒ genast överlämna texten till dessa bestämmelser till ☒ kommissionen ~~om detta~~.
~~De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 3 mars 2011, med undantag av artikel 11, som de ska tillämpa från och med den 3 mars 2013.~~
När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ☒ och om hur uppgiften ska formuleras ☒ ska varje medlemsstat själv utfärda.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

↓ 2009/73/EG (anpassad) ⇒ ny

Artikel ~~88~~⁵³

Upphävande

Direktiv ~~2003/55/EG~~ ☒ 2009/73/EG, i dess lydelse enligt de akter som anges i del A i bilaga III, ☒ ska upphöra att gälla ☒ med verkan ☒ från och med ~~3 mars 2011~~ ☒ den 1 januari 2023, ☒ utan att det påverkar medlemsstaternas ~~förpliktelser när det gäller tidsfrister för införlivande och~~ ☒ skyldigheter vad gäller de tidsfrister för införlivande med nationell rätt och datum för tillämpning av ☒ ~~nämnda direktiv~~ ☒ direktiven som anges i del B i bilaga III ☒.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga ~~IV~~^H.

↓ 2009/73/EG

Artikel ~~89~~⁵⁵

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel ~~90~~⁵⁶

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

1.2. Berörda politikområden

1.3. Förslaget eller initiativet avser

1.4. Mål

1.4.1. Allmänt/allmänna mål:

1.4.2. Specifikt/specifika mål:

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

1.4.4. Prestationsindikatorer

1.5. Motivering till förslaget eller initiativet

1.5.1. Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet

1.5.2. Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.

1.5.3. Huvudsakliga erfarenheter från liknande försök eller åtgärder

1.5.4. Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

1.5.5. En bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

1.6. Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet

1.7. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

2.1. Bestämmelser om uppföljning och rapportering

2.2. Administrations- och kontrollsystem

2.2.1. Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås

2.2.2. Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna

2.2.3. Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

3.2. Förslagets beräknade budgetkonsekvenser på anslagen

3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

3.2.2. Beräknad output som finansieras med driftsanslag

3.2.3. Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

3.2.5. Bidrag från tredje part

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT – ”BYRÅER”

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas (omarbetning).

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om villkor för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas (omarbetning).

1.2. Berörda politikområden

Politikområde: Energi

Verksamhet: Den europeiska gröna given

1.3. Förslaget eller initiativet avser

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁴⁷

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Mål

1.4.1. Allmänt/allmänna mål:

I den europeiska gröna given och den europeiska klimatlagen fastställs målet att EU till 2050 ska bli klimatneutralt på ett sätt som bidrar till den europeiska konkurrenskraften, tillväxten och sysselsättningen. Målet att minska utsläppen av växthusgaser med 55 % bedöms leda till en andel förnybar energi på mellan 38 % och 40 %. Gasformiga bränslen kommer att fortsätta att utgöra en viktig del av energimixen fram till 2050, vilket kräver minskade koldioxidutsläpp inom gassektorn genom en framåtblickande utformning av konkurrensutsatta gasmarknader med minskade koldioxidutsläpp. Detta initiativ ingår i 55 %-paketet. Det täcker utformningen av marknader för gas, inklusive vätgas. Även om det inte i sig leder till minskade koldioxidutsläpp kommer det att undanröja befintliga rättsliga hinder och skapa förutsättningar för att detta ska ske på ett kostnadseffektivt sätt.

1.4.2. Specifikt/specifika mål:

Följande specifika mål är inriktade på det som åtgärdas genom bestämmelser som kräver ytterligare resurser för Acer och GD Energi.

Specifikt mål nr 1:

Skapa ett regelverk för en marknadsbaserad utveckling av vätgassektorn och vätgasnäten.

Specifikt mål nr 2:

⁴⁷

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

Förbättra villkoren för gränsöverskridande handel med naturgas, med beaktande av den allt större roll som förnybara och koldioxidsnåla gaser spelar, och fler rättigheter för konsumenterna.

Specifikt mål nr 3:

Säkerställa att Europatäckande enheter av nätoperatörer följer EU-lagstiftningen.

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

De ytterligare resurserna kommer att göra det möjligt för Acer och GD Energi att utföra nödvändiga uppgifter för att de ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt EU-lagstiftningen och i enlighet med kraven i detta förslag.

1.4.4. Prestationsindikatorer

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Specifikt mål nr 1:

Utveckling av vätgasinfrastruktur och gemensam användning av den av olika marknadsaktörer.

Specifikt mål nr 2:

Handel på och tillträde till marknader för förnybara och koldioxidsnåla gaser (t.ex. volymer och antal handlare, grad av utnyttjande av LNG-terminaler och volymer av dessa gaser som tas emot).

Specifikt mål nr 3:

Ett snabbt inrättande av det europeiska nätverket av operatörer av vätgasnät och ett snabbt införande av systemansvariga för distributionssystem för naturgas i EU DSO-enheten.

1.5. Motivering till förslaget eller initiativet

1.5.1. Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet

I följande bedömning, i den mån den berör Acer, tas hänsyn till uppskattningarna av resursbehovet för de aktuella uppgifterna i den studie som nyligen gjorts av en oberoende konsult för att fastställa resursbehovet för liknande men ytterligare uppgifter, med justeringar för att undvika överskattning. Citerade heltidsekvivalenter för befintliga uppgifter är avrundade uppskattningar av personalbehoven för 2023, men med en generell minskning på 20 % för att ta hänsyn till att den metod som konsulten tillämpade var benägen till överskattningar, vilket förklaras i kommissionens yttrande C(2021) 7024 av den 5 oktober 2021 om utkastet till programdokument för Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter för perioden 2022–2024 och om huruvida Acer har tillräckliga

ekonomiska och mänskliga resurser. I denna finansieringsöversikt för rättsakt görs därför en mer konservativ uppskattning av den personal som krävs än konsulten.

Även om de volymer av naturgas som levereras till kunder i EU gradvis kommer att minska, kommer detta inte att leda till en minskning av arbetsbördan för Acers befintliga uppgifter inom överskådlig framtid: Till exempel fortsätter genomförandet av nätföreskrifter för naturgas oavsett vilka volymer som transporteras via nätet. Komplexiteten kommer till och med att öka med tanke på den allt större roll som inblandning av förnybara och koldioxidsnåla gaser kommer att spela. Med ett nätverk och en marknad för vätgas kommer regleringen av en ny sektor dessutom att läggas till Acers uppgifter.

Specifikt mål nr 1: Skapa ett regelverk för en marknadsbaserad utveckling av vätgassektorn och vätgasnäten.

- Liksom för el och naturgas kräver utvecklingen av en marknadsbaserad vätgassektor mer detaljerade regler i form av **nätföreskrifter eller riktlinjer**. Förslaget innehåller nio befogenheter att anta nya nätföreskrifter eller riktlinjer för vätgas i form av kommissionsförordningar.

I nuläget har sex nätföreskrifter eller riktlinjer antagits som kommissionsförordningar enligt gasförordning (EG) nr 715/2009 eller som bilagor till den förordningen. Konsulten uppskattade att Acer behöver sju heltidsekvivalenter för att genomföra dem. Erfarenheter från utarbetandet och genomförandet av nätföreskrifter och riktlinjer för naturgas kan användas vid utarbetandet av liknande nätföreskrifter och riktlinjer för vätgas (t.ex. kapacitetstilldelning, driftskompatibilitet).

Det uppskattas därför att det krävs fem heltidsekvivalenter för att utarbeta och därefter genomföra de nya nätföreskrifterna och riktlinjerna för vätgas. Med tanke på vätgassektorns gradvisa utveckling bör de ytterligare heltidsekvivalenterna fasas in gradvis: 1 heltidsekvivalent per år från och med 2023.

- Acer ska också fatta **beslut om fördelning av kostnader för ny gränsöverskridande vätgasinfrastruktur och för lösningar som undanröjer begränsningar till följd av skillnader i kvalitet på vätgas eller andra gaser**. Konsulten uppskattade att för ett beslut av Acer om gränsöverskridande kostnadsfördelning enligt TEN-E-förordning (EG) nr 347/2013 i det fall medlemsstaternas tillsynsmyndigheter inte kan enas behövs omkring tre heltidsekvivalenter under sex månader och om beslut överklagas behövs ytterligare personalresurser. Om man antar ett beslut en gång vartannat år skulle detta kräva ytterligare 1 heltidsekvivalent vid en tidpunkt då denna beslutskraft, med tanke på den ökande betydelsen av vätgas och andra gaser än naturgas, sannolikt kommer att behövas (dvs. 2026).
- En **fjärde volym** (utöver elgrossisthandel, naturgasgrossisthandel och kunder/konsumenter) **rörande vätgas** ska läggas till i Acers **marknadsövervakningsrapport**, eftersom Acers marknadsövervakning utvidgas. För närvarande arbetar 7–8 heltidsekvivalenter med de befintliga tre volymerna. Eftersom vätgas kommer att bli ett nytt område för Acer, där intern expertis måste inrättas, beräknas det behövas ytterligare 1 heltidsekvivalent från det att förslagen träder i kraft och ytterligare 1 heltidsekvivalent när vätgassektorn förväntas börja utvecklas till en alleuropeisk marknad (dvs. omkring 2027).
- Med tanke på den ökande betydelsen av vätgas och andra gaser än fossil gas måste **tillämpningsområdet för Remit utvidgas**. Detta kommer att kräva totalt fem ytterligare

heltidsekvivalenter, två från och med 2024 och ytterligare tre heltidsekvivalenter när en vätgasmarknad börjar utvecklas, dvs. från och med 2027. Dessa fem heltidsekvivalenter kommer att vara berättigade till finansiering genom avgifter.

Specifikt mål nr 2: Förbättra villkoren för gränsöverskridande handel med naturgas, med beaktande av den allt större roll som förnybara och koldioxidsnåla gaser spelar, och fler rättigheter för konsumenterna.

- En ny kommissionsförordning om **cybersäkerhet** planeras, motsvarande den för elsektorn. I linje med erfarenheten att Acer behöver i genomsnitt 1 heltidsekvivalent per nätföreskrift eller riktlinje krävs ytterligare 1 heltidsekvivalent för cybersäkerhet från och med förslagets ikraftträdande.
- En ny bestämmelse ska införas om att nätoperatörer ska ha separata regleringsmässiga tillgångsbaser för naturgas-, vätgas- och/eller elnät för att undvika korssubventionering. Acer kommer att få i uppdrag att utfärda **rekommendationer till nätoperatörer och medlemsstaternas tillsynsmyndigheter om fastställande av tillgångarnas värde och beräkning av avgifter för nätanvändare** och att uppdatera dem vartannat år. Acer kommer också att få i uppdrag att vart fjärde år offentliggöra en **studie som jämför kostnadseffektiviteten hos de systemansvariga för överföringssystem i EU**. För den befintliga rapporten om bästa praxis om överförings- och distributionstariffer i enlighet med artikel 18.9 i elförordning (EU) 2019/943 uppskattade konsulten 0,4 heltidsekvivalenter per år, något mer än för den befintliga rapporten om överbelastning vid sammanlänkningspunkter för gas. Genom förslaget minskas frekvensen för den senare rapporten från varje år till, i princip, vartannat år. Följaktligen bör ytterligare 0,5 heltidsekvivalenter från och med 2024 räcka till för att täcka båda de nya rapporteringssuppgifterna.
- I linje med bestämmelserna i det omarbetade eldirektivet (EU) 2019/944 kommer detta förslag att stärka bestämmelserna även för **gaskonsumenter**. Dessa bestämmelser bör matchas av kapacitet hos Acer att övervaka konsumenträttigheter och kundmarknader, och därför bör Acers personal för dess årliga marknadsövervakningsrapport förstärkas med 0,5 heltidsekvivalenter från och med den tidpunkt då bestämmelserna måste införlivas av medlemsstaterna (dvs. 2024).

Specifikt mål nr 3: Säkerställa att Europatäckande enheter av nätoperatörer följer EU-lagstiftningen.

- Förslaget skärper den övervakning som utförs av Entso för gas (i linje med bestämmelserna för Entso för el), utvidgar tillämpningsområdet för EU DSO-enheten till att omfatta systemansvariga för distributionssystem för naturgas och skapar ett nytt europeiskt nätverk av operatörer av vätgasnät.

Inrättandet av det europeiska nätverket av operatörer av vätgasnät och utvidgningen av tillämpningsområdet för EU DSO-enheten skapar en hög arbetsbelastning för Acer under det första året efter det att förslaget trätt i kraft, följt av regelbundna övervakningsuppgifter och potentiella, om än sällsynta, verkställighetsåtgärder. Det bör räcka med 1 heltidsekvivalent som efter det första året också kommer att arbeta med den huvudsakliga övervakningsuppgiften för det nya europeiska nätverket av operatörer av vätgasnät: bedömningen av den nya unionsomfattande nätutvecklingsplanen.

De ytterligare heltidsekvivalenter som beskrivs ovan omfattar inte allmänna omkostnader. Om man tillämpar en omkostnadskvot på cirka 25 % (mindre än för närvarande) krävs ytterligare fem heltidsekvivalenter. I kommissionens tidigare yttranden om Acers programdokument ifrågasattes att Acers tjänsteförteckning inte innehåller några anslag för personal som utför kontors- eller sekretariatsuppgifter och att Acer faktiskt är beroende av tillfällig personal för sådana uppgifter. Dessa heltidsekvivalenter för allmänna omkostnader bör därför utgöra sekreterare/kontorspersonal (AST/SC) för att komma till rätta med denna situation, utan ytterligare bördor för EU:s budget, eftersom de skulle ersätta tillfällig personal.

Av de totalt 21 heltidsekvivalenterna skulle upp till 7 vara berättigade till finansiering i form av avgifter (2 tillfälligt anställda AD, 3 kontraktsanställda i tjänstegrupp IV och 2 tillfälligt anställda AST/SC som sekretariatsstöd till cheferna för de två Remit-avdelningarna).

Merparten av den extra arbetsbördan för EU:s organ kommer att ligga inom Acer, men en vätgassektor som gradvis kommer att utvecklas till en alleuropeisk marknad samt den ökade komplexiteten hos nätet och marknaden för naturgas på grund av de ökande leveranserna av andra gaser än fossil gas kommer också att öka arbetsbördan för GD Energi. En försiktig uppskattning är att det behövs ytterligare 1 heltidsekvivalent för att säkerställa ett korrekt genomförande av de skärpta bestämmelserna om konsumentskydd. När det gäller grossistledet arbetar för närvarande åtta heltidsekvivalenter på området gasmarknader (inklusive nätplanering och gaskvalitet). Tillägget av vätgasrelaterade regler och den ökande komplexiteten i sektorn för naturgas kräver att arbetskraften multipliceras med faktorn 1.5, dvs. ytterligare fyra heltidsekvivalenter, fördelade på de kommande åren i linje med vätgassektorns utveckling och den ökande marknadsandelen för andra gaser än fossil gas.

- 1.5.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

För närvarande finns det inga regler på EU-nivå som reglerar särskilda vätgasnät eller vätgasmarknader. Med tanke på de nuvarande insatserna på EU-nivå och nationell nivå för att främja användningen av förnybar vätgas som ersättning för fossila bränslen, skulle medlemsstaterna få incitament att anta regler på nationell nivå för särskild infrastruktur för transport av vätgas. Detta skapar en risk för ett splittrat regelverk i EU, vilket skulle kunna hämma integreringen av nationella vätgasnät och vätgasmarknader och därigenom förhindra eller avskräcka från gränsöverskridande handel med vätgas.

En harmonisering av reglerna för vätgasinфраstruktur i ett senare skede (dvs. efter det att nationell lagstiftning har införts) skulle leda till ökade administrativa bördor för medlemsstaterna, högre regleringskostnader och ökad osäkerhet för företag, särskilt när det gäller långsiktiga investeringar i vätgasproduktion och transportinfrastruktur för vätgas.

Inrättandet av ett regelverk på EU-nivå för särskilda vätgasnät och vätgasmarknader skulle främja integration och sammanlänkning av nationella vätgasmarknader och vätgasnät. EU-regler för planering, finansiering och drift av sådana särskilda vätgasnät skulle skapa

långsiktig förutsägbarhet för potentiella investerare i denna typ av långsiktig infrastruktur, särskilt för gränsöverskridande sammanlänknings- (som annars skulle kunna omfattas av olika och potentiellt skiljaktiga nationella lagar).

När det gäller biometan är det sannolikt att det, utan ett initiativ på EU-nivå, fortfarande kommer att finnas ett lapptäcke av regler 2030 när det gäller tillträde till grossistmarknader, anslutningsskyldigheter och samordningsåtgärder mellan systemansvariga för överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem. Utan en viss harmonisering på EU-nivå kommer producenter av förnybar och koldioxidsnål gas likaledes att drabbas av mycket olika anslutnings- och injektionskostnader i EU, vilket kommer att leda till ojämlika konkurrensvillkor.

Utan ytterligare lagstiftning på EU-nivå skulle medlemsstaterna fortsätta att tillämpa olika gaskvalitetsstandarder och regler för vätgasinblandningsnivåer, med risk för gränsöverskridande flödesbegränsningar och marknadssegmentering. Standarder för gaskvalitet skulle även i fortsättningen främst fastställas utifrån kvalitetsparametrarna för naturgas, vilket skulle begränsa integreringen av förnybara gaser i nätet.

Alla dessa aspekter kommer sannolikt att minska den gränsöverskridande handeln med förnybara gaser, vilket då skulle kunna kompenseras av ökad import av fossil gas. Användningen av LNG-terminaler och import skulle kunna fortsätta att vara begränsad till fossil gas, trots att det inte skulle krävas någon anpassning av LNG-terminaler om konkurrenskraftigt biometan eller syntetiskt metan från källor utanför EU fanns att tillgå.

1.5.3. *Huvudsakliga erfarenheter från liknande försök eller åtgärder*

Erfarenheterna från tidigare lagstiftningsförslag har visat att Acers personalbehov lätt underskattas. Detta gäller särskilt om lagstiftningen innehåller bestämmelser om befogenheter för antagande av mer detaljerade tekniska regler såsom nätföreskrifter och riktlinjer enligt elförordning (EU) 2019/943. För att undvika en upprepning av erfarenheterna från det tredje paketet för den inre marknaden från 2009, där underskattningen av personalbehoven ledde till strukturell underbemanning (som endast lösts på ett heltäckande sätt med början i EU:s budget för 2022), beräknas personalbehoven för detta förslag under flera år in i framtiden och tar hänsyn till den sannolika framtida utvecklingen, såsom användningen av befogenheter.

1.5.4. *Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument*

Detta initiativ ingår i kommissionens arbetsprogram för 2021 (COM(2020) 690 final) som en del av den europeiska gröna given och 55 % -paketet och kommer att bidra till de mål för minskade växthusgasutsläpp på minst 55 % fram till 2030 jämfört med 1990 som fastställs i förordningen om den europeiska klimatlagen och till EU:s mål att uppnå klimatneutralitet senast 2050.

1.5.5. *En bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning*

Heltidsekvivalenter behövs för nya uppgifter, medan de befintliga uppgifterna inte kommer att minska inom överskådlig framtid: en vätgassektor kommer att utvecklas parallellt med den

fortsatta användningen av naturgassystemet, som till och med blir mer komplext på grund av den ökande användningen av andra metankällor än fossil gas. En omfördelning av tjänster skulle därför inte täcka de ytterligare personalbehoven.

I den mån det är juridiskt möjligt kommer ytterligare heltidsekvivalenter att finansieras genom det befintliga avgiftssystemet för Acers uppgifter inom ramen för Remit.

1.6. Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet

☐ **begränsad varaktighet**

- ☐ Förslaget eller initiativet ska gälla från [den DD/MM]ÅÅÅÅ till [den DD/MM]ÅÅÅÅ.
- ☐ Det påverkar resursanvändningen från ÅÅÅÅ till ÅÅÅÅ.

☒ **obegränsad varaktighet**

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad metod för genomförandet⁴⁸

☒ **Direkt förvaltning** av kommissionen genom

- ☐ genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☒ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)

- ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden

☒ organ som avses i artiklarna 70 och 71

- ☐ offentligrättsliga organ

- ☐ privaträttsliga organ som har anförtrots offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de lämnar tillräckliga ekonomiska garantier

- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrots genomförandet av ett offentlig-privat partnerskap och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier

- ☐ personer som anförtrots ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp som följer av avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som anges i den grundläggande rättsakten

Anmärkningar

⁴⁸ Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. FÖRVALTNING

2.1. Bestämmelser om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

Enligt dess budgetförordning ska Acer i samband med sitt programdokument presentera ett årligt arbetsprogram med uppgifter om erforderliga resurser, både ekonomiska och mänskliga, för varje verksamhet som bedrivs.

Acer rapporterar månadsvis till GD Energi om budgetgenomförandet, inklusive åtaganden, och betalningar per budgetavdelning, och andelen lediga tjänster per typ av personal.

Dessutom är GD Energi direkt representerat i Acers styrande organ. GD Energi kommer genom sina företrädare i styrelsen att informeras om användningen av budgeten och tjänsteförteckningen vid vart och ett av dess sammanträden under året.

Slutligen, även i linje med finansiella regler, omfattas Acer av årliga krav på rapportering om verksamhet och resursanvändning genom styrelsen och dess årliga verksamhetsrapport.

De uppgifter som utförs direkt av GD Energi kommer att följa den årliga planerings- och övervakningscykeln, så som den genomförs av kommissionen och genomförandeorganen, inbegripet rapportering av resultaten genom den årliga verksamhetsrapporten från GD Energi.

2.2. Administrations- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Även om Acer måste utveckla ny expertis är det ändå mest kostnadseffektivt att fördela de nya uppgifterna enligt detta förslag till en befintlig byrå som redan arbetar med liknande uppgifter.

GD Energi har fastställt en kontrollstrategi för sina förbindelser med Acer, som är en del av kommissionens ram för internkontroll från 2017. Acer reviderade och antog sin egen ram för internkontroll i december 2018.

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

Den största risken är felaktiga uppskattningar när det gäller den arbetsbörda som skapas genom detta förslag, eftersom det syftar till att inrätta ett underlättande regelverk på förhand, inte i efterhand efter fastställandet av nationella strategier och uppkomsten av nya aktörer och nya bränslen (vätgas och andra "alternativa gaser") inom energisektorn. Denna risk måste accepteras, eftersom erfarenheten har visat att om ytterligare resursbehov inte tas med i det ursprungliga förslaget blir det mycket svårt att rätta till denna situation i ett senare skede.

Att förslaget omfattar flera nya uppgifter minskar denna risk, eftersom arbetsbördan för vissa framtida uppgifter kan underskattas, medan annan arbetsbörda kan överskattas, vilket ger utrymme för en eventuell framtida omfördelning.

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Tilldelningen av ytterligare uppgifter till det befintliga mandatet för Acer förväntas inte generera några särskilda ytterligare kontroller hos Acer, och därför kommer kontrollkostnaderna i förhållande till värdet av förvaltade medel att förbli oförändrade.

På samma sätt kommer de uppgifter som tilldelas GD Energi inte att leda till ytterligare kontroller eller någon förändring av kontrollkostnadernas andel.

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategin för bedrägeribekämpning.

Acer tillämpar de decentraliserade EU-byråernas bedrägeribekämpningsprinciper, i linje med kommissionens strategi.

I mars 2019 antog Acer en ny strategi för bedrägeribekämpning och upphävde beslut nr 13/2014 av Acers styrelse. Den nya strategin, som sträcker sig över en treårsperiod, bygger på följande: en årlig riskbedömning, förebyggande och hantering av intressekonflikter, interna regler om visselblåsning, policyn och förfarandet för hantering av känsliga funktioner samt åtgärder som rör etik och integritet.

GD Energi antog också en reviderad strategi för bedrägeribekämpning 2020. GD Energis strategi för bedrägeribekämpning bygger på kommissionens strategi för bedrägeribekämpning och en särskild riskbedömning som utförts internt för att identifiera de områden som är mest sårbara för bedrägerier, de kontroller som redan finns och de åtgärder som krävs för att förbättra GD Energis kapacitet att förebygga, upptäcka och korrigera bedrägerier.

Både Acer-förordningen och de avtalsbestämmelser som är tillämpliga på offentlig upphandling säkerställer att revisioner och kontroller på plats kan utföras av kommissionens avdelningar, inklusive Olaf, med tillämpning av de standardbestämmelser som rekommenderas av Olaf.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

- Befintliga budgetrubriker (även kallade ”budgetposter”)

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer		från Efta-länder ⁵⁰	från kandidatländer ⁵¹	från tredjeländer	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
02	02 10 06 och 02 03 02	Diff./	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

- Nya budgetrubriker som föreslås

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer		från Efta-	från	från	enligt artikel 21.2 b i

⁴⁹ Diff. = differentierade anslag / Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

⁵⁰ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

⁵¹ Kandidatländer och i tillämpliga fall potentiella kandidater i västra Balkan.

n		diff.	länder	kandidat- länder	tredjeländ er	budgetförordningen
	[XX.YY.YY.YY]		JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på utgifterna

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	2	Europeiska strategiska investeringar – Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer)
------------------------------------	---	--

Acer			År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTAL T
Avdelning 1:	Åtaganden	(1)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Betalningar	(2)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
Avdelning 2:	Åtaganden	(1a)						
	Betalningar	(2a)						
Avdelning 3:	Åtaganden	(3a)						
	Betalningar	(3b)						
TOTALA anslag för Acer	Åtaganden	=1+1a +3a	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Betalningar	=2+2a +3b	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	----------------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
GD: Energi							
• Personalresurser		0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
• Övriga administrativa utgifter							
TOTALT GD Energi	Anslag						

TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
TOTALA anslag under RUBRIKER 1–7 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572
	Betalningar	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572

3.2.2. Beräknad inverkan på Acers anslag

- ☒ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- ☐ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Ange mål och output ↓			År N		År N+1		År N+2		År N+3		För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)						TOTALT	
	OUTPUT																	
	Typ ⁵²	Genomsnittliga kostnader	€	Kostn.	€	Kostn.	€	Kostn.	€	Kostn.	€	Kostn.	€	Kostn.	€	Kostn.	Totalt antal	Total kostnad
SPECIFIKT MÅL nr 1 ⁵³ ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 1																		
SPECIFIKT MÅL nr 2...																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 2																		
TOTAL KOSTNAD																		

⁵² Output som ska anges är de produkter eller tjänster som ska levereras (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).

⁵³ Mål som redovisats under punkt 1.4.2: ”Specifikt/specifika mål...”.

3.2.3. Beräknad inverkan på Acers personalresurser

3.2.3.1. Sammanfattning

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
--	------------	------------	------------	------------	------------	--------

Tillfälligt anställda (AD-tjänster)	0,456	0,760	0,912	1,064	1,216	4,408
Tillfälligt anställda (AST-tjänster)						
Tillfälligt anställda (AST/SC-tjänster)	0,152	0,152	0,304	0,304	0,456	1,368
Kontraktsanställda	0,082	0,082	0,164	0,246	0,246	0,820
Utstationerade nationella experter						

TOTALT	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Personalbehov (heltidsekvivalenter):

	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
--	------------	------------	------------	------------	------------	--------

Tillfälligt anställda (AD-tjänster)	3	6	7	8	10	10
Tillfälligt anställda (AST-tjänster)						
Tillfälligt anställda (AST/SC-tjänster)	1	2	3	4	5	5
Kontraktsanställda (tjänstegrupp IV)	1	2	3	3	6	6
Utstationerade nationella experter						

TOTALT	5	10	13	15	21	21
--------	---	----	----	----	----	----

Varav finansierade genom EU-bidraget⁵⁴:

	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
--	------------	------------	------------	------------	------------	--------

Tillfälligt anställda (AD-tjänster)	3	5	6	7	8	8
Tillfälligt anställda (AST-tjänster)						
Tillfälligt anställda (AST/SC-tjänster)	1	1	2	2	3	3
Kontraktсанställda (tjänstegrupp IV)	1	1	2	3	3	3
Utstationerade nationella experter						

TOTALT	5	7	10	12	14	14
--------	---	---	----	----	----	----

Det planerade rekryteringsdatumet för heltidsekvivalenter är den 1 januari respektive år.

⁵⁴ I enlighet med artikel 3.1 i kommissionens beslut (EU) 2020/2152 ska Acer varje år identifiera de kostnader, inklusive personalkostnader, som är berättigade till finansiering genom avgifter och presentera resultatet i sitt utkast till programdokument. I enlighet med artikel 20 i förordning (EU) 2019/942 avger kommissionen ett yttrande om Acers utkast till programdokument, inklusive byråns förslag om vilka kostnader som anses vara berättigade till finansiering genom avgifter och om möjligheterna att därigenom minska bördan för EU:s budget.

3.2.3.2. Beräknat personalbehov för det ansvariga generaldirektoratet

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltal (eller med högst en decimal)

	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)					
20 01 02 01 och 20 01 02 02 (vid huvudkontoret och vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	1	2	2	3	5
20 01 02 03 (vid delegationer)					
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)					
10 01 05 01 (direkta forskningsåtgärder)					
• Extern personal (i heltidsekvivalenter)⁵⁵					
20 02 01 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier finansierade genom ramanslaget)					
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, vikarier och unga experter som tjänstgör vid delegationerna)					
Budgetrubrik(er) (ange vilken/vilka) ⁵⁶	- vid huvudkontoret ⁵⁷				
	- vid delegationer				
01 01 01 02 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier som arbetar med indirekta forskningsåtgärder)					
10 01 05 02 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier som arbetar med direkta					

⁵⁵ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen.]
⁵⁶ Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).
⁵⁷ Huvudsakligen för fonder inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska havs-, fiske- och vattenbruksfonden (EHFVF).

forskningsåtgärder)					
Andra budgetrubriker (ange vilka)					
TOTALT	1	2	2	3	5

Det rör sig om nya uppgifter för vilka det för närvarande inte finns någon personal tilldelad inom GD Energi. Personalbehoven kan täckas med personal som omfördelas inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

- ☐ Förslaget/initiativet är förenligt med den gällande fleråriga budgetramen.
- ☒ Förslaget/initiativet kräver omfördelningar under den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen.

Förklara i förekommande fall vilka omfördelningar som krävs, och ange berörda budgetrubriker och motsvarande belopp.

- Initiativen enligt 55 % -paketet beaktades inte när rubrikerna i den fleråriga budgetramen beräknades. Eftersom detta särskilda initiativ är nytt kommer det att tarva en omfördelning både för budgetposten för bidraget till Acer och budgetposten för ytterligare verksamhet inom GD Energi. I den mån budgeteffekterna av de ytterligare personalbehoven för Acer inte kan täckas genom avgifter eller av det nuvarande EU-bidraget kommer de att täckas genom omfördelning från andra budgetposter som förvaltas av GD Energi när det gäller icke-avgiftsfinansierade ytterligare heltidsekvivalenter, särskilt från budgetposten 02 03 02 för Fonden för ett sammanlänkat Europa – Energi, dock utan att skapa ett prejudikat för användningen av medel från Fonden för ett sammanlänkat Europa.
- ☐ Förslaget/initiativet förutsätter att flexibilitetsmekanismen utnyttjas eller att den fleråriga budgetramen revideras⁵⁸.

Beskriv behovet av sådana åtgärder, och ange berörda rubriker i budgetramen, budgetrubriker i den årliga budgeten samt de motsvarande beloppen.

3.2.5. Bidrag från tredje part

- Det ingår ingen samfinansiering från tredje part i det aktuella förslaget eller initiativet.
- Förslaget eller initiativet kommer att samfinansieras enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År N	År N+1	År N+2	År N+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)			Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

⁵⁸ Se artiklarna 12 och 13 i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027.

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☐ Påverkan på andra inkomster
 - ☐ Ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstsidan:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagens/initiativets inverkan på inkomsterna ⁵⁹						
		År N	År N+1	År N+2	År N+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan (jfr punkt 1.6)		
Artikel								

Ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs i de fall där inkomster i diversekategorin kommer att avsättas för särskilda ändamål.

Ange med vilken metod inverkan på inkomsterna har beräknats.

⁵⁹ När det gäller traditionella egna medel (tullar och sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbörds-kostnader.

BILAGA **till FINANSIERINGSÖVERSIKTEN FÖR RÄTTSAKTEN**

Förslagets eller initiativets beteckning

Gasdirektivet

1. STORLEK PÅ OCH KOSTNAD FÖR PERSONALBEHOVET

2. KOSTNAD FÖR ÖVRIGA ADMINISTRATIVA UTGIFTER

3. TOTALA ADMINISTRATIVA KOSTNADER

4. METOD FÖR BERÄKNING AV KOSTNADERNA

4.1. PERSONALRESURSER

4.2. ÖVRIGA ADMINISTRATIVA UTGIFTER

Denna bilaga ska åtfölja finansieringsöversikten för rättsakten när internremissen inleds.

Datatabellerna används som källa för tabellerna i finansieringsöversikten för rättsakten. De är uteslutande avsedda för internt bruk inom kommissionen.

1. Kostnad för personalbehovet

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

SUBRIK 7 Förutsedda budgetramen	2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		
	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	

Personer som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)

1 – och kontrakt	AD	1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760					
	AST															
3 –	AD															
	AST															

Personal⁶⁰

och extern – och kontrakt	Kontraktsanställda															
	Nationella experter															
	Vikarier															
extern personens	Kontraktsanställda															
	Lokalanställda															

⁶⁰ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

	Nationella experter															
	Vikarier															
	Unga experter															
oriker urser																
		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760					

Det rör sig om nya uppgifter för vilka det för närvarande inte finns någon personal tilldelad inom GD Energi. Personalbehoven kan täckas med personal som omfördelas inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

UBRIK 7		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
budgetramen		Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag	Heltidsekvivalenter	Anslag
op i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)															
ekta	AD														
ekta	AST														

61 Ange relevant budgetpost eller specificera en annan vid behov. Om flera budgetposter berörs bör personalen differentieras för varje budgetpost som berörs.
62 [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

Vid toret	Kontraktsanställda														
	Nationella experter														
	Vikarier														
Vid er	Kontraktsanställda														
	Lokalanställda														
	Nationella experter														
	Vikarier														
	Unga experter														
ekta ekta	Kontraktsanställda														
	Nationella experter														
	Vikarier														
rade a)															
l - y															
ser n en)		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760				

⁶³ Ange relevant budgetpost eller specificera en annan vid behov. Om flera budgetposter berörs bör personalen differentieras för varje budgetpost som berörs.

Det rör sig om nya uppgifter för vilka det för närvarande inte finns någon personal tilldelad inom GD Energi. Personalbehoven kan täckas med personal som omfördelas inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

2. Kostnad för övriga administrativa utgifter

☒ Förslaget/initiativet kräver inte att administrativa anslag tas i anspråk

☐ Förslaget/initiativet kräver att administrativa anslag tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	År N ⁶⁴	År N+1	År N+2	År N+3	År N+4	År N+5	År N+7	Totalt
<u>Vid huvudkontoret eller inom EU:s territorium:</u>								
20 02 06 01 – Utgifter för tjänsteresor och representation								
20 02 06 02 – Kostnader för konferenser och möten								
20 02 06 03 – Kommittéer ⁶⁵								
20 02 06 04 Studier och samråd								
20 04 – It-utgifter (gemensamma) ⁶⁶								
Andra budgetposter som inte är personalrelaterade (specificera vid behov)								
<u>Vid unionens delegationer</u>								
20 02 07 01 – Utgifter för tjänsteresor, konferenser och representation								

⁶⁴ Med år N avses det år då förslaget eller initiativet ska börja genomföras. Ersätt "N" med det förväntade första genomförandeåret (till exempel 2021). Detsamma för följande år.

⁶⁵ Ange typen av kommitté och vilken grupp den tillhör.

⁶⁶ Yttrande från GD Digit – IT Investments Team krävs (se riktlinjer för it-finansiering, C(2020)6126 final, 10.9.2020, s. 7).

20 02 07 02 – Vidareutbildning för anställda								
20 03 05 – Infrastruktur och logistik								
Andra budgetposter som inte är personalrelaterade (specificera vid behov)								
Delsumma Övriga utgifter – RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	År N⁶⁷	År N+1	År N+2	År N+3	År N+4	År N+5	År N+7	Totalt
Utgifter för tekniskt och administrativt stöd (gäller ej extern personal) som finansieras från driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster):								
- Vid huvudkontoret								
- Vid unionens delegationer								
Andra förvaltningsutgifter för forskning								
IT-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter ⁶⁸								

⁶⁷ Med år N avses det år då förslaget eller initiativet ska börja genomföras. Ersätt "N" med det förväntade första genomförandeåret (till exempel 2021). Detsamma för följande år.

IT-utgifter inom operativa program som omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter ⁶⁹								
Andra budgetposter som inte är personalrelaterade (specificera vid behov)								
Delsumma Övriga utgifter – Utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								
Totalt Övriga administrativa utgifter (alla rubriker i den fleråriga budgetramen)								

⁶⁸ Yttrande från GD Digit – IT Investments Team krävs (se riktlinjer för it-finansiering, C(2020)6126 final, 10.9.2020, s. 7).

⁶⁹ Denna post inkluderar lokala administrativa system och bidrag till samfinansiering av gemensamma it-system (se riktlinjer för it-finansiering, C(2020)6126 final, 10.9.2020).

3. Totala administrativa kostnader (alla rubriker i den fleråriga budgetramen)

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Sammanfattning	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rubrik 7 – Personalresurser	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Rubrik 7 – Övriga administrativa utgifter								
Delsumma Rubrik 7	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Utanför Rubrik 7 – Personalresurser								
Utanför Rubrik 7 – Övriga administrativa utgifter								
Delsumma Övriga rubriker								
TOTALT RUBRIK 7 och utanför RUBRIK 7	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			

Det rör sig om helt nya uppgifter. De erforderliga administrativa anslagen kan täckas med budgetanslag som kan komma att omfördelas inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterade med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

4.

4. Metod för beräkning av kostnaderna

4.1 Personalresurser

I denna del beskrivs den beräkningsmetod som använts för att uppskatta personalbehovet (antaganden om arbetsbörda, inklusive specifika arbeten [arbetsbeskrivningar i Sysper 2], personalkategorier och motsvarande genomsnittliga kostnader).

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen
ANM.: De genomsnittliga kostnaderna för varje personalkategori vid huvudkontoret anges på BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx
• Tjänstemän och tillfälligt anställda Mellan 1 och 5 AD-tjänster för att övervaka genomförandet av förordningen: - Övervakning av och samordning med Acer - Utveckling av ett regelverk för en marknadsbaserad utveckling av vätgassektorn och vätgasnäten - Utveckling av nödvändigt regelverk för att förbättra villkoren för gränsöverskridande handel med naturgas, med beaktande av den allt större roll som förnybara och koldioxidsnåla gaser spelar, och fler rättigheter för konsumenterna - Säkerställande av att Europatäckande enheter av nätoperatörer följer EU-lagstiftningen De genomsnittliga kostnaderna kommer från meddelande Ares (2020) 7207955.
• Extern personal

Utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen
• Endast tjänster som finansieras via forskningsbudgeten
• Extern personal

4.2 Övriga administrativa utgifter

*Ange vilken beräkningsmetod som använts för varje budgetpost,
och särskilt underliggande antaganden (antal möten per år, genomsnittliga kostnader osv.).*

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen

--

Utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen